

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

Белзької територіальної громади
на період до 2027 року

БЕЛЗ 2021

ЗМІСТ

ЗВЕРНЕННЯ ДО ГРОМАДИ	
ВСТУП	
1.	МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОПИС ПРОЦЕСУ РОБОТИ 6
2.	ОПИС ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ПРОБЛЕМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ БЕЛЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ 8
	2.1. Загальна характеристика громади 8
	2.2. Природно-ресурсний потенціал 13
	2.3. Історичний розвиток та містобудування 20
	2.4. Демографія та ринок праці 23
	2.5. Розвиток інфраструктури 27
	2.6. Економічний розвиток 41
	2.7. Аналіз фінансово-бюджетної ситуації 46
	2.8. Міжнародне співробітництво 50
3.	ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ РОЗВИТКУ БЕЛЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ 51
	3.1. Аналіз сильних і слабких сторін громади, можливостей і загроз 51
	3.2. Характеристика порівняльних переваг, викликів і ризиків перспективного розвитку громади 53
	3.3. Сценарії розвитку громади 58
4.	МІСІЯ ТА СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ 63
5.	СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ, ЗАВДАННЯ ТА ПОТЕНЦІЙНІ СФЕРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ 64
6.	УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ДЕРЖАВНИМИ ТА РЕГІОНАЛЬНИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ 84
7.	ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ 88
ДОДАТКИ	
	1. Профіль громади
	2. Результати анкетування мешканців та бізнесу громади
	3. Звіт про стратегічну екологічну оцінку
	4. Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року
	5. Перелік потенційних ризиків виконання Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року

ЗВЕРНЕННЯ ДО ГРОМАДИ

Шановна громадо!

Відповідно до концепції реформування місцевого самоврядування у 2020 році створена Белзька міська територіальна громада, яка об'єднала 7 сільських рад та 2 міські ради. Перед молодою новоствореною громадою постало багато проблем і разом з тим ще більше завдань, які мають сприяти у їх вирішенні. **Головне наше завдання** – це реальні зміни на краще у нашій громаді в цілому.

Ми **пишаємось** своїм давнім і славним історичним минулим - Белзькі землі, велич яких сягає тисячоліття, **бережемо** залишені у спадок цінності - традиції, культуру, архітектуру, самостійно **будуємо** наше майбутнє - комфортні умови на території громади, конкурентоспроможну економіку.

Стратегія розвитку Белзької міської територіальної громади – це наш основний документ, завдяки якому ми зможемо раціонально організувати свою діяльність та стратегічно розподілити обмежені ресурси, який дасть перевагу для залучення інвестицій, грантових коштів, сформує позитивне враження інвесторів та донорів.

Белзька громада має великий туристичний потенціал, який у поєднанні з розвинутою інфраструктурою, економічними стартапами й успішними інвестиційними проектами може зробити її однією з найуспішніших і спроможних громад. Для цього і була розроблена Стратегія розвитку Белзької міської територіальної громади до 2027 року. Це наш довготривалий план за яким будемо розвиватися у всіх сферах своєї діяльності. Надалі потрібно працювати над її реалізацією, щоб завдяки виконанню цього стратегічного документу громада постійно рухалася в напрямі свого розвитку, в напрямі мети.

З повагою,
Белзький міський голова Оксана БЕРЕЗА

ВСТУП

Стратегія розвитку – документ державного планування, в якому сформовано довгострокові цілі та пріоритети розвитку громади, що за умов подальшої реалізації заходів та проєктів, збалансованого та цілеспрямованого управління наявними земельними, фінансовими, людськими ресурсами, уникнення їх розпорошення та неефективного використання, зумовить досягнення бажаних позитивних змін.

Стратегія розвитку – потужний інструмент об'єднання зусиль бізнесу, влади та громадян навколо ключових проблем, що цілеспрямуює на вдаль використання стратегічних переваг території задля досягнення високої якості життя, успішності бізнесу, комфортних умов та добробуту.

Стратегія розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегія) розроблена відповідно до чинної нормативно-правової бази, зокрема Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», «Про стимулювання розвитку регіонів», «Про стратегічну екологічну оцінку», згідно до Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932, Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації, затвердженої наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016 № 79, з врахуванням Методичних рекомендацій Міністерства розвитку громад та територій України щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад.

Стратегія узгоджується з пріоритетами і цілями стратегічних документів державного та регіонального рівня, - Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років.

З метою належної організації процесу формування Стратегії рішенням виконавчого комітету Белзької міської ради від 24.06.2021 № 55 утворено Робочу групу з розробки Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року (далі – Робоча група) у складі:

1. Стародуб Тарас Петрович, перший заступник міського голови – голова Робочої групи;
2. Кучвара Наталія Євгенівна, секретар Белзької міської ради, депутат Белзької міської ради, – заступник голови Робочої групи;
3. Ребрина Любов Ярославівна, керуюча справами виконавчого комітету ради, – секретар Робочої групи;
4. Гремента Марія Григорівна, начальник відділу освіти культури молоді та спорту ради;
5. Саноцька Ірина Юріївна, начальник фінансового відділу ради;
6. Кісілевич Роман Юрійович, начальник відділу архітектури, містобудування, охорони навколишнього природного середовища та земельних відносин ;
7. Фіяла Мар'ян Володимирович, головний спеціаліст відділу забезпечення роботи ради ;
8. Грица Марія Володимирівна, начальник загального відділу ради;

9. Стародуб Олег Петрович, начальник відділу житлово-комунального господарства капітального будівництва та інвестицій ради;
10. Притула Надія Богданівна, головний спеціаліст відділу земельних відносин ради;
11. Михнич Оксана Іванівна, староста с. Муроване, с. Себечів, с. Вербове;
12. Леськів Ольга Григорівна, староста с. Жужеляни, с. Цеблів, с. Перемисловичі, с. Заболоття;
13. Козак Ольга Петрівна, староста с. Ванів, с. Глухів;
14. Гулич Оксана Василівна, староста с. Корчів, с. Стаївка;
15. Біловус Євгенія Антонівна, староста с. Домашів, с. Діброва, с. Острівок, с. Воронів;
16. Панас Оксана Петрівна, староста с. Хлівчани, с. Тяглів;
17. Саган Олександра Павлівна, староста м. Угнів, с. Заставне;
18. Леуш Марія Григорівна, староста с. Карів, с. Михайлівка, с. Піддубне;
19. Прихід Мирослава Олексіївна, директор комунального підприємства «Белзкомунсервіс», депутат Белзької міської ради;
20. Кулик Роман Петрович, депутат Белзької міської ради;
21. Клепак Юрій Дмитрович, депутат Белзької міської ради;
22. Вітик Мирон Богданович, керівник СФГ «Жужіль», депутат Белзької міської ради;
23. Брезовський Максим Миколайович, депутат Белзької міської ради;
24. Возьна Ольга Михайлівна, підприємець, депутат Белзької міської ради;
25. Соляк Наталія Іванівна, т.в.о. головного лікаря Белзької районної лікарні, депутат Белзької міської ради.

До формування пріоритетів розвитку громади долучилися обласні та місцеві управлінці, бізнес, освітяни, медики та громадянське суспільство.

Аналіз основних тенденцій та проблем соціально-економічного розвитку Белзької міської територіальної громади, визначення сценаріїв розвитку громади, аналіз конкурентних переваг території, загроз та викликів було проведено за підтримки експертів Інституту регіональних досліджень ім. Долішнього НАН України та департаменту економічної політики Львівської облдержадміністрації.

Стратегія громади орієнтована на потреби бізнесу та громадськості, для визначення яких у 2021 році проведено анкетування усіх активних та зацікавлених представників громади.

Тому головний стратегічний документ громади є спільним надбанням, що забезпечить економічний розвиток й покращення якості життя мешканців.

1. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОПИС ПРОЦЕСУ РОБОТИ

Розроблення Стратегії відбувалося із впровадженням RBM-підходів (управління, орієнтоване на результат, Results-Based Management) – це управління, що забезпечує розв’язання проблем та/або задоволення потреб жителів територіальної громади на основі стратегічного планування, що передбачає вибір оптимального варіанту досягнення визначених кінцевих результатів, які оцінюються на основі вимірюваних показників.

Розроблення, затвердження, реалізація, проведення моніторингу та оцінювання реалізації Стратегії розвитку територіальної громади є складовими єдиного стратегічного планувального циклу, що передбачає наступну послідовність процесів:

Підготовка – вивчення ситуації у територіальній громаді, основних проблем та становища різних груп жителів, збір статистичних даних, проведення необхідних опитувань, фокус-груп із заінтересованими сторонами (проведення на цій основі соціально-економічного та SWOT-аналізу);

Планування – визначення сценаріїв розвитку, стратегічного бачення, стратегічних і оперативних цілей, способів реалізації завдань і заходів, а також визначення ключових результативних показників досягнення встановлених цілей Стратегії;

Впровадження – затвердження Стратегії, формування бюджету з урахуванням цілей, визначених у Стратегії, реалізація місцевих програм розвитку, проєктів та заходів, моніторинг досягнення цілей та їх коригування у разі необхідності;

Оцінювання – визначення результатів впливу реалізації Стратегії на розвиток територіальної громади, досягнення запланованих результатів та врахування їх у наступному планувальному циклі.

Методологія підготовки та впровадження Стратегії ґрунтується на твердженні, що її впровадження відбудеться лише за умов об’єднання зусиль виконавців та всіх зацікавлених сторін. В результаті цієї роботи будуть досягнуті визначені цілі, реалізовані спільні проєкти, які в цілому забезпечуватимуть сталий розвиток території для всіх її мешканців.

Документ має модульний характер – окремі його напрямки є самодостатніми, автономними, сформованими з розрахунку на подальше впровадження через реалізацію проєктів та заходів, кожен із яких є окремим елементом впровадження Стратегії, але впливатиме на загальний результат. При потребі, документ може бути доповнений іншими напрямками розвитку, які в подальшому можуть бути визначені як ключові для громади.

Процес стратегічного планування у громаді розпочато зі створення Робочої групи чисельністю 25 осіб з числа управлінців, старост та депутатів ради, бізнесу та активу громади.

15.09.2021 за координації Львівської обласної державної адміністрації відбулося розширене засідання Робочої групи з формування стратегії розвитку територіальної громади за участю місцевого бізнесу та громадськості. Під час зустрічі презентовано соціально-економічний аналіз основних тенденцій і проблем громади та окреслено пріоритети розвитку громади. Засідання Робочої групи проведено у відкритому режимі, тому всі бажаючі мали можливість брати участь в розробці Стратегії.

З метою вивчення громадської думки про сучасний стан та пріоритети розвитку громади проведено анкетування 529 активних мешканців та 37 представників бізнес-середовища.

Процес розроблення Стратегії постійно висвітлювався у місцевих та регіональних ЗМІ. Матеріали засідань Робочої групи презентувались на створеній вкладці «Стратегія розвитку громади» офіційного сайту міської ради <http://www.belzrada.lviv.ua>

Стратегічну екологічну оцінку проєкту Стратегії проведено у листопаді 2021 – січні 2022 року.

В січні 2022 року проведено громадське обговорення проєкту Стратегії.

2. ОПИС ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ПРОБЛЕМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ БЕЛЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ

Белзька міська територіальна громада Червоноградського району Львівської області утворена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 718-р, в рамках адміністративно-територіальної реформи, з адміністративним центром у м. Белз.

Громада розташована у північно-західній частині Львівської області, її площа становить 464,50 км² та складає 15,5% площі Червоноградського району, 2,13% площі Львівської області.

Утворена територіальна громада навколо адміністративного центру – міста Белз, що розміщений на відстані 19 км від районного центру м. Червоноград та на відстані 73 км від обласного центру м. Львів. Відстань від центру громади до пунктів перетину українсько-польського кордону становить: «Угринів – Долгобичув» – 36 км, «Рава-Руська – Гребенне» – 46 км.

Белзька територіальна громада межує на півночі з Сокальською, на південному заході з Рава-Руською, на півдні з Великомоствською, на сході з Червоноградською територіальними громадами Львівської області. На крайньому заході громади проходить україно-польський кордон (рис. 2.1.1).

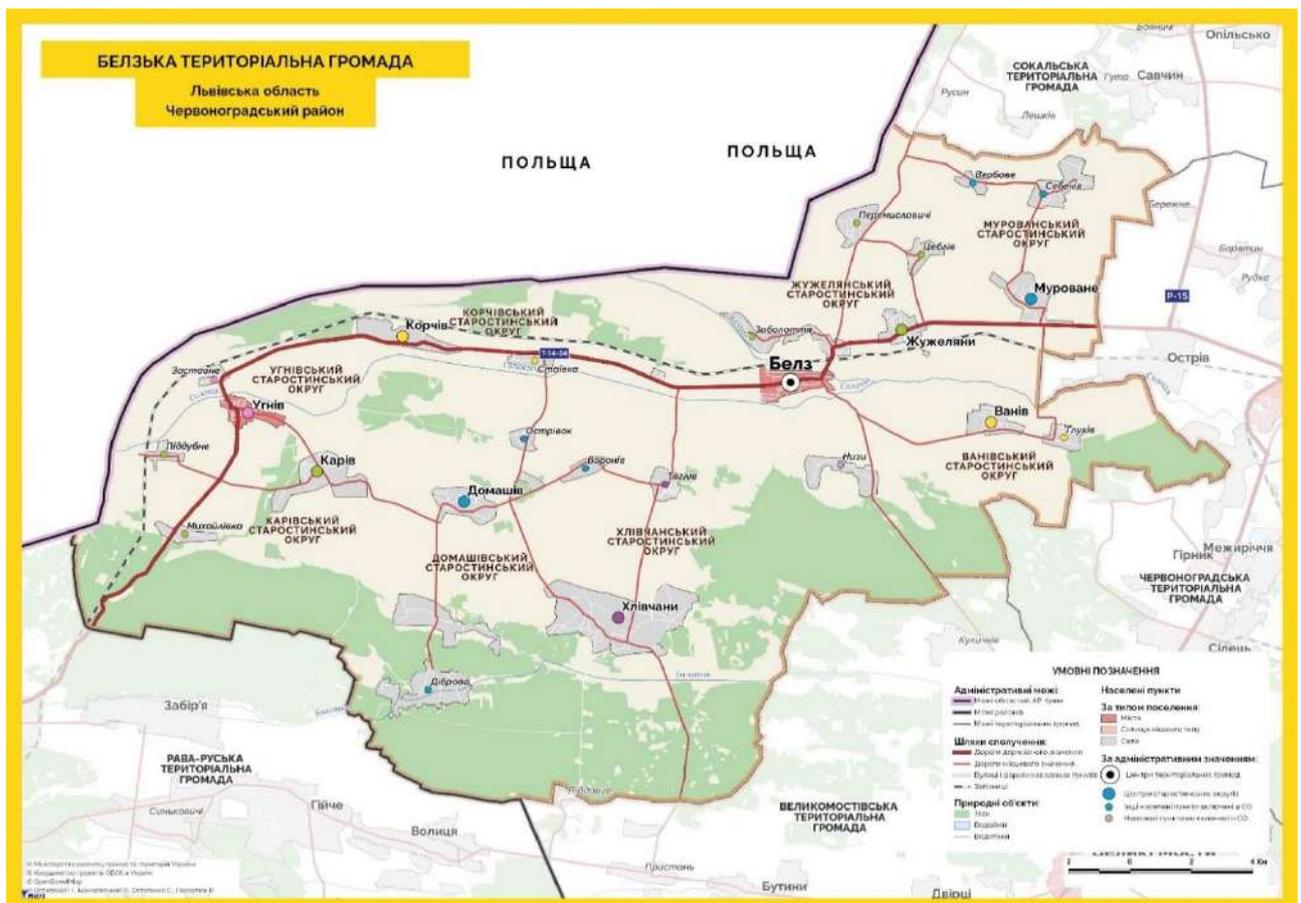

Рис. 2.1.1. Картосхема Белзької міської територіальної громади Львівської області¹

Чисельність населення громади становить 14 817 осіб, в тому числі міське населення – 2 989 осіб (20,17%), сільське – 11 828 осіб (79,83%). В структурі населення громади переважає сільське.

¹ Джерело: <https://atu.decentralization.gov.ua/>

Белз – адміністративний центр громади, розташований на річках Солокії та Річиці (Жечиці) – притоках Західного Бугу, що належать до басейну Балтійського моря, за 3 км від українсько-польського кордону.

Тисячолітня історія міста та навколишніх територій сповнена численими битвами та навалами, про це свідчать герб та прапор міста (рис. 2.1.2).

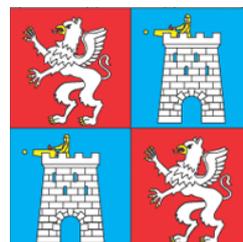
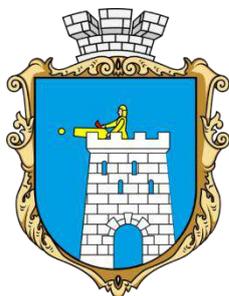

Рис. 2.1.2. Герб та прапор Белза

В таблиці 2.1.1 подано порівняльну характеристику Белзької міської територіальної громади до Червоноградського району та Львівської області станом на 1 січня 2021 року.

Таблиця 2.1.1

Порівняльна характеристика Белзької міської територіальної громади

Регіон	Площа, км ²	Площа у % до загальної площі району/області	Населення, тис. осіб	Населення у % до населення/району/області	Густота населення (осіб/км ²)
Белзька громада	464,50	15,5 / 2,13	14,817	6,4 / 0,7	32,13
Червоноградський район	3001,2	13,7	230,991	9,2	77,08
Львівська область	21832	-	2512,1	-	115,1

До липня 2020 року території Белзької громади входили в склад Сокальського району, який всього налічував 106 населених пунктів, у тому числі 4 міста й одне селище міського типу. В рамках адміністративно-територіальної реформи утворено новий район – Червоноградський, до складу якого увійшли території колишніх Радеківського району, Сокальського району, частини Кам'яно-Бузького району (Добровірська селищна громада), частини Жовківського району (північно-східні території: Купичвільська та Боянецька сільські ради, увійшли в Великомоштівську міську громаду), місто обласного значення Червоноград, а також місто Соснівка та селище Гірник, що знаходились в підпорядкуванні Червоноградської міської ради.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 718-р визначено адміністративні центри та затверджено території територіальних громад Львівської області. До складу Белзької громади увійшли 2 міста та 22 села, які належали до 9 рад, що об'єдналися в Белзьку громаду. Дана інформація наведена у таблиці 2.1.2.

Таблиця 2.1.2

Склад Белзької міської територіальної громади

Назви колишніх рад, що увійшли до складу Белзької громади	Назви населених пунктів, території яких увійшли до складу Белзької громади
Белзька, Ванівська, Домашівська, Жужелянська, Карівська, Корчівська, Мурованська, Угнівська, Хлівчанська	Міста: Белз, Угнів Села: Заставне, Ванів, Глухів, Низи, Домашів, Воронів, Діброва, Острівок,

Назви колишніх рад, що увійшли до складу Белзької громади	Назви населених пунктів, території яких увійшли до складу Белзької громади
	Жужеляни, Заболоття, Перемисловичі, Цеблів, Карів, Михайлівка, Піддубне, Корчів, Стаївка, Муроване, Вербове, Себечів, Хлівчани, Тяглів

Місцеве самоврядування Белзької громади здійснюється Белзькою міською радою в складі Голови ради та 26 депутатів міської ради, з яких 7 депутатів від політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Свобода» (26,92%), 6 депутатів від політичної партії «Європейська солідарність» (23,08%), 5 депутатів від політичної партії «Народний Рух України» (19,23%), 3 депутати від політичної партії «Українська Галицька Партія» (11,54%), 3 депутати від політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» (11,54%), 2 депутати від політичної партії «Голос» (7,69%).

Діють 5 постійних депутатських комісій:

- з питань фінансів та планування бюджету;
- з питань освіти, культури, молоді та спорту;
- з питань регламенту, законності, соціального захисту та медицини;
- з питань містобудування, архітектури та земельних відносин;
- з питань житлово-комунального господарства, екології та надзвичайних ситуацій.

До складу виконавчого комітету входить 7 осіб (ріш. від 29.10.2021 №364), у тому числі міський голова, секретар міської ради, перший заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, керуючий справами (секретар) виконавчого комітету, начальник загального відділу, начальник відділу житлово-комунального господарства, капітального будівництва та інвестицій, начальник фінансового відділу.

На місцях призначено 8 старост, що виконують низку базових адміністративних функцій та представляють інтереси населення округу. Старости уповноважені вчиняти нотаріальні дії, передбачені п. 1-5 ч. 1 ст. 37 Закону України «Про нотаріат» (ріш. виконавчого комітету від 25.08.2021 №74).

Рішенням сесії Белзької міської ради від 29.10.2021 №365 утворено старостинські округи Белзької міської територіальної громади.

Старостинські округи Белзької міської ради:

1. Мурованський старостинський округ з центром в с.Муровне, що складається з сіл Муроване, Себечів, Вербове.
2. Жужелянський старостинський округ з центром с.Жужеляни, що складається з сіл Жужеляни, Цеблів, Перемисловичі, Заболоття.
3. Ванівський старостинський округ з центром с.Ванів що складається з сіл Ванів, Глухів, Низи.
4. Корчівський старостинський округ з центром с.Корчів, що складається з сіл Корчів, Стаївка.
5. Домашівський старостинський округ з центром с.Домашів, що складається з сіл Домашів, Діброва, Острівок, Воронів.
6. Хлівчанський старостинський округ з центром с.Хлівчани, що складається з сіл Хлівчани, Тяглів.
7. Карівський старостинський округ з центром с.Карів, що складається з сіл Карів, Михайлівка, Піддубне.
8. Угнівський старостинський округ з центром м.Угнів, що складається з міста Угнів, села Заставне.

Белзька громада має вигідне географічне розташування – близькість до україно-польського кордону, через територію громади проходить автомобільна дорога загального користування державного значення Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська, що дає можливості

для створення індустріальних парків, логістичних центрів, істотно впливає на активізацію господарської та комерційної діяльності в м.Белз та громаді загалом.

На території Белзької громади розміщене діюче підприємство ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», поле шахти знаходиться на території с. Глухів. Відокремлений підрозділ «Шахта «Степова» видобуває кам'яне вугілля, що належить до марки Г(Г2), та використовується для потреб енергетики - реалізується як паливо для роботи теплоелектростанцій.

В громаді розміщена найбільша кількість історичних пам'яток Червоноградського району та єдиний у Львівській області Державний історико-культурний заповідник у м.Белз, площею 36,5161 га. Заповідник займає важливе місце в розвитку культурної спадщини регіону, займається науково-дослідною та культурно-просвітницькою роботою, забезпечує виявлення, дослідження, збереження, популяризацію та використання культурної спадщини м. Белза та навколишніх територій.

В громаді протягом останніх років спостерігається низька громадська активність. Це пов'язано з тим, що основна громадська діяльність була сконцентрована у колишньому районному центрі м. Сокаль та м. Червоноград.

Серед громадських організацій на території Белзької громади діє Благодійна організація Регіональний фонд «Белзька земля» та ПЛАСТ в с. Хлівчани.

Порівняльна характеристика Белзької міської територіальної громади та схожих громад

Белзька громада – прикордонна, з вугледобувною спеціалізацією. Запаси корисних копалин громади – це 38,7 млн т. промислових запасів кам'яного вугілля, а також значні запаси торфу і глини. Бюджетоутворюючим підприємством громади є ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», який забезпечує вугіллям Добротвірську ТЕС АТ «ДТЕК Західенерго».

Белзька громада (згідно визначених у Державній стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки параметрів²) належить до таких структурно-функціональних типів територій: територія прикордонного регіону; центр, що потребує допомоги.

Для порівняння з Белзькою міською територіальною громадою обрано:

1. Рава-Руську міську територіальну громаду, яка є сусідньою громадою та має аналогічний структурно-функціональний тип території (територія прикордонного регіону; центр, що потребує допомоги).

2. Добротвірську селищну територіальну громаду, яка також є громадою з монофункціональною економікою, що спеціалізується на виробництві електроенергії. Бюджетоутворюючим підприємством громади є Добротвірська тепла електрична станція АТ «ДТЕК Західенерго», потужністю 510 МВт, яка забезпечує електроенергією більше половини мешканців Львівської області. За структурно-функціональним типом території громада є центром, що потребує підтримки.

3. Нововолинську міську територіальну громаду Володимир-Волинського району Волинської області³, яка має аналогічний структурно-функціональний тип території (територія прикордонного регіону; центр, що потребує допомоги). Крім того, громада також має вугледобувну спеціалізацію, на її території працюють ДП «Шахта № 9 «Нововолинська» та ВП «Шахта «Бужанська» ДП «Волиньвугілля».

4. Новогродівську міську територіальну громаду Покровського району Донецької області⁴, яка за структурно-функціональним типом території є прикордонною територією у несприятливих умовах та центром, що потребує підтримки. Крім того, громада також має вугледобувну спеціалізацію, на її території працюють ВП «Шахта 1/3 «Новогродівська», ВП «Шахта «Котляревська» ДП «Селидіввугілля». Майже все видобуте шахтами вугілля

² Джерело: <https://www.arcgis.com/apps/Cascade/index.html?appid=1979f9941b26405db672aac94e03a1a2>

³ Джерело: <https://nov-rada.gov.ua/>

⁴ Джерело: <https://novogradovka-rada.gov.ua/>

поставляється Слов'янській ТЕС ПАТ «Донбасенерго». У 2020 році шахта 1/3 «Новгородівська» збільшила видобуток вугілля в 4,8 рази порівняно з 2019 роком - до 1,039 млн тонн, з вересня 2019 року шахта працює без залучення державних вкладень⁵.

5. Селидівську міську територіальну громаду Покровського району Донецької області⁶, яка також за структурно-функціональним типом території є прикордонною територією у несприятливих умовах та центром, що потребує підтримки. На території громади діють ДП «Шахта ім.Д.С.Коротченка», ВП «Шахта «Україна» ДП «Селидіввугілля», ДП «Селидіввугілля» зі структурними підрозділами, а також 3 збагачувальні фабрики – ТОВ ЦЗФ «Селидівська», ПАТ «ЦЗФ «Україна», ТОВ «ЦЗФ №105», де працює близько 6,0 тис. осіб, а запасів вугілля на підприємстві – близько 0,5 млрд тонн.

Основні порівняльні характеристики вище вказаних громад подано у таблиці 2.1.3.

Таблиця 2.1.3

Порівняльна характеристика Белзької міської територіальної громади та схожих громад

Показник	Белзька	Рава-Руська	Добро-вірська	Ново-линська	Ново-городівська	Селидівська
Демографія						
Населення, тис. осіб**	14,817 ¹	25,694	11,368	58,182	19,380	35,403
Густота населення, осіб/км кв.	32	81	57	774	123	236
Динаміка чисельності населення (2001-2021рр.), %*	-11,2	-1,1	-5,0	-13,4	-13,4	-10,8
Чисельність міського населення, тис. осіб**	2,989 ¹	8,586	6,381	55,074	14,665	34,770
К-ть населення адмінцентру, тис. осіб **	2 135 ¹ (14%)	8,586 (33%)	6,381 (56%)	50,417 (87%)	14,300 (74%)	21,916 (62%)
Частка осіб молодше працездатного віку (%)*	17,74	20,26	19,12	16,57	13,99	14,2
Частка осіб старше працездатного віку (%)*	21,24	18,62	19,12	21,31	23,36	24,41
Частка осіб працездатного віку (%)*	61,02	61,12	61,76	62,12	62,65	61,39
Кількість учнів, що навчається в межах тергромад (20-21 нр.), осіб*	1 317	3 385	1 158	6 691	1 683	3 505
Кількість дошкільнят, що відвідують ЗДО тергромади (20-21 нр.), осіб*	311	699	313	1 750	468	1 222
Територія, км. кв.						
Площа, кв. км*	464,5	318,1	199,0	75,2	157,2	150,2
Кількість населених пунктів **	24	46	20	8	15	9
Кількість об'єднаних рад **	9	9	5	4	4	4
Економіка						
Всього активних платників податків на 01.01.2021, одиниць**	3 527	6 638	2 618	8 556	4 244	3 684
Державні підприємства на території громади **	1 ¹	3	0	5	0	5
Кількість штатних працівників, тис. осіб ¹	1,706	2,528	1,607	²	²	²
Середня заробітна плата, грн. ¹	14 040	8 872	13 770	²	²	8 611,2
Фінанси						
Всього надходжень до місцевого бюджету у 2020 р. (загальний)	59 020,65	80 548,07	63 267,54	343 433,11	121 687,25	319 177,05

⁵ Джерело: <https://novogradovka-rada.gov.ua/5336-na-shakhti-1-3-novogradivska-vvedena-v-ekspluatatsiyu-lava-iz-zapasami-vugillya-1-2-mln-tonn>

⁶ Джерело: <https://selidovo-rada.gov.ua/>

Показник	Белзька	Рава-Руська	Доброт-вірська	Новово-линська	Новогро-дівська	Селидів-ська
фонд), млн. грн. *						
Видатки бюджету (10 міс. 2021 року), млн. грн. ***	74,67	161,23	92,83	337,52	128,13	216,59
Передбачено видатків бюджету (уточнений річний план на 01.11.21 р.), млн. грн. ***	117,55	233,68	128,43	440,71	177,88	113,93
Базова (+) та реверсна (-) дотація територіальних громад (2020 рік), тис. грн *	+4 614,1	+28 357,8	-139,6	+41 131,4	+8 687,8	+46 630,8
Індекс податкоспроможності (2020 р.)*	0,78	0,46	1,11	0,62	0,78	0,52
Надходження плати за землю, грн/на 1 жителя (I півріччя 2021 року)*	112,86	144,58	144,79	149,72	45,37	135,34
Частка місцевих податків в дохідній частині бюджету загального фонду (I півріччя 2021 року), % *	19,05	29,60	22,47	27,54	9,22	21,83
Частка витрати на оплату праці загальнодержавних функцій (місцеве самоврядування) від дохідної частини бюджету загального фонду (I півріччя 2021 року), % *	20,54	16,66	23,34	16,68	23,12	30,57
Об'єкти соціальної інфраструктури						
Вищі навчальні заклади, один. **	0	0	0	2	0	1
Заклади професійно-технічної освіти, один. **	2	1	1	0	1	1
Кількість ДНЗ, один. *	15	13	5	13	6	12
Заклади середньої освіти, один. *	14	17	3	14	10	11
Кількість закладів, що надають первинну медичну допомогу (відповідно до даних НСЗУ станом на 22.08.2021) *	6	19	10	10	6	6
Аптечні заклади (реєстр Держлікслужби) **	2	10	5	36	7	26
Аптечні заклади (програма електронних рецептів) **	0	5	5	19	4	15
Кількість будинків культури *	22	19	7	6	7	3
Кількість мистецьких шкіл *	1	1	1	1	1	3
Кількість музеїв *	1	1	1	1	1	0

* Дані Порталу спроможності територіальних громад

** Дані Порталу «Податкова карта України»

*** Дані Порталу Бюджет для громадян

¹ дані органу місцевого самоврядування

² дані відсутні

2.2. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Ландшафтні особливості рельєфу

В геоморфологічному відношенні територія Белзької громади віднесена до фізико-географічної області Малого Полісся. Поверхня місцевості являє слабо хвилясту терасову рівнину. Найнижчі висоти (198–201 м), приурочені до заплавів річок. Найвищі абсолютні висоти (до 210 м) спостерігаються в межах плоских ділянок надзаплавної тераси. Рельєф становить слабо хвилясту рівнину. У центральній частині Малого Полісся поширена майже

пласка поверхня з ледь вираженою хвилястістю і локальними перевищеннями 3-10 м. Річки тут течуть у слабо виражених долинах, а на межиріччях багато майже безстічних заболочених знижень. Вододіли виражені дуже слабо і лише в окремих випадках (р. Болотня) простягаються виразними прямолінійними пасмами.

Дуже цікавими формами рельєфу є дюни, які розташовані поодинокими групами чи ланцюгами. Дюни мають відносні висоти 5-10-15 м (до 25 м), а крутизна їх схилів – 3-7-15 градусів. Смуга Малого Полісся, де дюни є характерним елементом рельєфу території простягаються від державного західного кордону (між м. Угнів і Рава-Руська) до східних меж області. На топографічних картах цю смугу можна виділити за скупченням зелених плям лісів, які є індикатором піщаних відкладів і разом з ними – дюн. Північна частина Малого Полісся – припіднята і слабо хвиляста. Особливо виразно це проявляється (перед Волинською височиною) смузі – біля сіл Карів, Домашів, м.Белз, де близько до поверхні виходять мергелі. Подібна ситуація спостерігається і з південного боку Малого Полісся, де відклади мергелю знову близькі до поверхні.

На території Белзької громади знаходяться значні земельні, водні та лісові ресурси, що можуть використовуватися як для господарської діяльності, так і для рекреації населення.

Характеристика ґрунтів

Найбільш поширеними на території Белзької громади є чорноземи опідзолені та сірі опідзолені ґрунти, а також дерново-підзолисті, лучно-болотяні та торфово-болотяні ґрунти, ефективне використання яких вимагає розумної меліорації.

Чорноземи та сірі опідзолені ґрунти трапляються на підвищених ділянках рельєфу є найбільш родючими і зайняті здебільшого під рілля. Незважаючи на досить високу природну родючість, ці ґрунти потребують удобрення. На щільних карбонатних породах утворилися чорноземи мало-гумусні і чорноземно-лучні ґрунти. Вони утворилися на продуктах вивітрювання крейдяних порід і багаті на кальцій. Кількість гумусу в них відносно невелика – 3,5-4,2 %. Чорноземно-лучні ґрунти утворилися під трав'яною рослинністю в умовах неглибокого залягання підґрунтових вод. Мають добру структуру і високу родючість. Вміст гумусу – 5-6 %.

Дерново-підзолисті ґрунти характеризуються найменшою родючістю. Це здебільшого ґрунти, що утворилися на пісках, глинисто-піщаних породах. Наявність у ґрунтовій породі піску обумовлює велику водопроникність цих ґрунтів і рослинам, незважаючи на велику кількість опадів у місцях, де підґрунтові води залягають на глибині понад 2,5 м, не вистачає вологи. Якщо ж підґрунтові води залягають на незначній глибині, не більше 1 м, то рослини отримують надмірну вологу.

Слабопідзолисті ґрунти бідні на поживні речовини, менш розорені і на них передусім ростуть соснові ліси. Ці ґрунти мають незначну кількість гумусу (0,2–0,5 %), тому вони бідні на азот, а вміст фосфатів також недостатній.

Болотяні ґрунти утворилися під болотяною рослинністю в умовах надмірного зволоження. Верхній шар болотяних ґрунтів містить велику кількість органічних речовин (5–3 %). Товщина шару торфу може становити 0,5–5 м і більше. Болотяні ґрунти бідні на фосфор і калій, але багаті на азот, мають підвищену кислотність.

Загальна площа земель Белзької територіальної громади становить 46 602,91 га. У таблиці 2.2.1 наведена інформація щодо видів та кількості земель громади.

Таблиця 2.2.1

Структура земельного фонду

Види земель	Площа, га
Сільськогосподарські угіддя	29 108,2861
<i>У тому числі:</i>	
Сіножаті	8 417,5895
Пасовища	5 512,1791
Рілля	15 055,0575
Багаторічні насадження	123,4600
Житловий фонд	403,4289
Лісогосподарські землі	12 871,9848
Промислові	135,3654
Водний фонд	1 159,3399
Інші	2 924,5049
ВСЬОГО:	46 602,91

Землі сільськогосподарського призначення займають більшу частину території громади, що дає громаді, в комплексі з раціональним використанням, потужний сільськогосподарський потенціал.

Лісові масиви

Ліси в громаді займають 27,6 % від загальної площі. Серед дерев на території Белзької громади переважно ростуть сосна, вільха, береза, ялина, осика.

Грабово-дубові ліси ростуть на опідзолених чорноземах, соснові – на піщаних дюнах і торфовищах. У грабово-дубових лісах підлісок багатий на ліщину, крушину, трав'яний покрив досить строкатий. Тут поряд з папороттю і хвощами багато квітів, серед яких – підсніжники, конвалія та ін. У хвойних лісах підлісок небагатий – це переважно мохи і лишайники (хвойний мох, оленячий лишайник, чебрець).

Господарську діяльність на території Белзької громади здійснюють такі лісогосподарські підприємства: Сокальське дочірнє лісогосподарське підприємство "Галсільліс", ДП «Жовківське лісове господарство», ДП «Рава-Руське лісове господарство».

За даними департаменту екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації у Белзькій громаді наявні наступні ботанічні пам'ятки природи:

- ботанічна пам'ятка природи «Ясен Яна Павліковського» (точковий об'єкт);
- ботанічна пам'ятка природи «Дуб Спасителя» (точковий об'єкт).

На території Белзької громади в межах земель постійного користування ДП "Рава-Руське лісове господарство", а саме Хлівчанського лісництва, виділено один об'єкт природно-заповідного фонду: ботанічний заказник загальнодержавного значення «Волицький» площею 150 га.

Водні ресурси

Белзька громада має значні водні ресурси як поверхневих вод, що можуть використовуватися в рекреаційних та господарських цілях, так і підземних вод, що використовуються першу чергу для забезпечення населення питною водою (таблиця 2.2.2).

Таблиця 2.2.2

Водні ресурси громади

Водні ресурси	Площа, га
Річки (природні водотоки)	215,4
Штучні водотоки	738,4134
Озера, прибережні замкнуті водойми	29,5052
Ставки	176,0213
ВСЬОГО:	1159,3399

Адміністративний центр м. Белз розташований на річках Солокії та Річиці – притоках Західного Бугу басейну Балтійського моря. Довжина Солокії 88 км (за іншими даними – 71 км), площа басейну 939 км². У межах України долина річки широка (до 2,5–3 км), з пологими схилами. Заплава часто заболочена, вкрита лучною рослинністю. Річище помірно звивисте, його ширина до м. Белза 12–15 м, глибина до 2,5 м, нижче Солокія розширяється до 30–35 м, глибина сягає 3,5–4 м.

Річка протікає вздовж північно-східних схилів Розточчя і в межах Надбужанської котловини. Витоки розташовані на північний захід від міста Томашова (Польща), польсько-український кордон перетинає на захід від села Піддубного (біля міста Угнева), впадає в Західний Буг при південно-східній околиці міста Червонограда.

На території Польщі Солокія тече з північного заходу на південний схід, біля кордону повертає під прямим кутом на північний схід. Перетнувши кордон, річка повертає на схід. Основна її притока - Річиця (Жечиця) (ліва), яка бере початок на захід від села Верещиці (Польща). Тече на схід, у пониззі – на південний схід. Впадає до Солокії на схід від міста Белз.

На території громади наявна водойма – річка Болотня та мережа меліоративних каналів, довжиною 34 км та площею водозбірного басейну 252 км².

На території громади наявні 25 водних об'єктів (ставків), з них у оренді – 2.

Основним водоносним горизонтом, який використовується для господарсько-питного водопостачання на території громади є верхньокрейдовий, в межах якого формуються основні ресурси прісних підземних вод.

Місто Белз має централізоване водопостачання. Комунальне підприємство «Белзкомунсервіс» видобуває питні води із свердловин підземного горизонту в басейні річки Солокія (лівий берег). Водозабір представлений двома свердловинами: 1 робоча, 1 резервна. Загалом джерелом водопостачання в усій громаді є індивідуальні колодязі.

Корисні копалини

Природними ресурсами Белзької громади є сільськогосподарські землі, вода, кам'яне вугілля, торф та глина.

На території громади знаходяться значні поклади **кам'яного вугілля**. Розміщені Тяглівське та Любельське родовища Південно-західного вугленосного району Львівсько-волинського басейну.

За даними Інституту геологічних наук НАН України глибина залягання вугільних пластів більшість запасів вугілля на Тяглівському і Любельському родовищах відноситься до групи 600–900 м. Багато прогнозних ресурсів вугілля в межах Любельського родовища (66,6 %) відповідає групі 900–1200 м.

За потужністю вугільних пластів більшість балансових і забалансових запасів на Тяглівському родовищі належить до груп 0,61–0,80; 0,81–1,00 м, а на Любельському родовищі – до груп 0,81–1,00; 1,01–1,20; 1,21–1,50 та понад 1,5 м. Прогнозні ресурси вугілля в межах Любельського родовища превалюють в групі 0,81–1,00 м.

Вугільні пласти в межах Тяглівського і Любельського родовищ відрізняються від аналогічних у промисловій частині басейну більшою потужністю і площею розповсюдження. Спостерігається збільшення глибин залягання пластів на 15–300 м. Вугілля родовищ

Південно-Західного вугленосного району має вищу якість і найменшу зольність. За марочним складом вугілля на Тягівському родовищі переважають технологічні групи Г, ГЖ і Ж; при цьому доведено, що газове вугілля придатне для коксування. На Любельському родовищі превалюють групи Ж, КЖ і К. Коксівне вугілля складає майже половину запасів родовища. Запаси і ресурси вугілля в районі оцінюються в **понад 2 млрд т**, що вдвічі перевищує залишкові запаси промислової частини басейну.

ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля» видобуває вугілля, що належить до марки Г(Г2). Промислові запаси вугілля станом на 01.01.2021 року становлять 38 742 тис. т. Вугілля залягає на глибині 315 до 535 м.

На північ від с. Перемисловичі здійснюється видобуток суглинок і глини з Родовища-Перемисловицького на загальній площі 32,433 га.

Наявність торфових ресурсів Белзької громади представлено такими напрямками їхнього використання:

1. Сільськогосподарське використання – використання поверхні торфового родовища як пасовища та сіножаті.

2. Промислове використання – добування торфу і використання його якісної хімічної сировини для промисловості, добрива у сільському господарстві, палива для побутових потреб, лікувального природного ресурсу (пелоїди). Торф – це органічна гірська порода, що утримує не більше 50 % мінеральних речовин, утворена внаслідок відмирання й неповного розпаду болотних рослин за умов надмірної вологи й недостатнього доступу повітря.

Малорозкладений торф – це цінна підстилка для худоби і птиці, з якої пізніше шляхом компостування отримують торфогній. Крім того, торф слугує цінною хімічною сировиною для виробництва етилового спирту, гумінових кислот, фурфуролу, воску, кормових дріжджів тощо.

У межах Белзької громади розміщено 135,3654 га земель з торфами промислового призначення, та 4 178,93 га - сільськогосподарського призначення.

Кліматичні умови

Клімат громади помірно-континентальний, вологий. Для зимового періоду характерна похмура погода, тумани та відлиги. Найхолодніші місяці – січень із середньомісячною температурою повітря -4°C . Абсолютна мінімальна температура повітря, як правило, у січні - лютому і становить -24°C , середня температура найбільш холодної п'ятиденки – 20°C . Середня температура опалювального сезону становить $-0,2^{\circ}\text{C}$, а його тривалість 191 доба. Глибина промерзання ґрунту досягає 80 см, максимально - 108 см.

Найтепліший місяць - липень із середньомісячною температурою повітря $+28^{\circ}\text{C}$. Абсолютна максимальна температура повітря становить $+36^{\circ}\text{C}$. Сума атмосферних опадів за рік в середньому складає 610 мм. Основна кількість опадів (~75 %) випадає в теплий період року. Переважаючими напрямками вітру є: взимку – західні і південно-західні, влітку – західні і північно-західні.

Екологічна ситуація

Стан довкілля Белзької громади зумовлюється впливом промислових підприємств, впливом об'єктів інфраструктури населених пунктів та методами ведення сільського і лісового господарства.

В межах Белзької громади розташоване велике вугледобувне підприємство «Шахта «Степова», що здійснює значний вплив на екологічну ситуацію громади загалом. Попри те, більшості випадків забруднення ґрунтового та рослинного покриву важкими металами носять локальний характер. Також варто врахувати, що значні площі громади покриті лісовою рослинністю, що позитивно впливає на екологічну ситуацію.

Поточний стан атмосферного повітря

Екологічна ситуація в Червоноградському районі є однією з найважчих на Львівщині, що викликано техногенним впливом на навколишнє середовище таких галузей промисловості, як вуглевидобувна, вуглезбагачувальна та хімічна.

За даними Департаменту екології на природних ресурсів Львівської облдержадміністрації, за рейтингом викидів в атмосферне повітря, складеним Міндовкіллям України, підготовано рейтинг «ТОП-100 найбільших підприємств-забруднювачів». Його сформовано на підставі даних офіційної статистики за результатами поданої суб'єктами господарювання звітності про обсяги скидів, викидів та утворення відходів.

Відповідно рейтингу на території Львівської області знаходяться 4 суб'єкти господарювання – найбільших підприємства-забруднювачі повітря. Серед них ВП «Шахта «Степова» (№10) ДП «Львіввугілля», що знаходиться на території Белзької громади.

Перелік суб'єктів господарювання - основних забруднювачів атмосферного повітря у Львівській області стаціонарними джерелами у порівнянні за 2018 – 2020 роки наведено в таблиці 2.2.3.

Таблиця 2.2.3

Перелік суб'єктів господарювання - основних забруднювачів атмосферного повітря у Львівській області

№ п/п	Назва підприємства	2018	2019	2020
	ВСЬОГО, В Т. Ч.	106,742	88,865	76,013
1.	ВП «Добровірська ТЕС» (ПАТ «ДТЕК Західенерго»)	43,693	32,214	29,625
2.	ДП «Львіввугілля»	34,383	33,407	28,840
2.1.	- Шахта «Степова» (№10)	12,825	12,307	7,555
2.2.	- Шахта «Лісова» (№6)	6,209	6,106	6,173
2.3.	- Шахта «Межиричанська» (№3)	5,910	5,921	5,851
2.4.	- Шахта «Великомостівська» (№1)	4,332	4,313	4,101
2.5.	- Шахта «Червоноградська» (№2)	3,566	3,245	3,651
2.6.	- Шахта «Відродження» (№4)	1,541	1,515	1,509
3.	Філія ГПУ «Львівгазвидобування» (ПАТ «Укргазвидобування»)	7,803	6,169	2,807
4.	Філія «Оператор газосховищ України» (АТ «Укртрансгаз») – всі підрозділи Львівської області	5,573	2,778	2,920
5.	ДВАТ «Шахта «Надія»	1,828	1,445	0,666
6.	ПАТ «Жидачівський ЦПК»	1,284	0,842	0,031

Обсяг викидів в атмосферне повітря найбільшим підприємством громади ВП «Шахта «Степова» (№10) ДП «Львіввугілля» з кожним роком (з 2018р. по 2020р.) зменшується. Проте шахта залишається з найбільшим обсягом викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (7,555 т) в порівнянні з іншими вуглевидобувними підприємствами області.

В загальному об'ємі шкідливих викидів у повітря в межах Белзької громади значна кількість припадає на пересувні джерела забруднення: автотранспорт, техніка сільськогосподарського призначення, а також від використання палива на побутові потреби в домогосподарствах.

Поточний стан води

Екологічний стан водних ресурсів Белзької громади задовільний, але залежить від різноманітних факторів, які тісно пов'язані, а саме: стан ґрунтів, атмосфери, господарська діяльність, відсутність контролю за прибережними захисними смугами і водоохоронними зонами, а також їх недодержання, насамперед в населених пунктах. На території Белзької громади відсутні підприємства хімічної промисловості, що мали б значний вплив на поверхневі та підземні води.

Ставки, штучні водотоки, озера, прибережні замкнуті водойми складають 81,4% від загальної водної поверхні громади. Значною проблемою є необлаштованість водоохоронних зон та прибережних захисних смуг.

Якість води в р. Болотня є поганою через потрапляння в неї стічних вод. Вода після доочистки може використовуватись на технологічні процеси виробництва.

За даними Басейнового управління водних ресурсів річок Західного Бугу та Сяну Державного агентства водних ресурсів України на території Белзької громади моніторинг якості води не проводиться.

Поточний стан ґрунтів

За останні десятиліття великий вплив на стан ґрунтів здійснило скорочення поголів'я худоби в селах, внесення органічних добрив в ґрунти, що значно скоротилося. Іншою значною проблемою, що веде до поступового виснаження ґрунтів є наявність значної кількості посівних площ під культури, що виносять із урожаєм значну кількість поживних речовин (ріпак, соняшник, кукурудза).

Поточний стан біорізноманіття та рекреаційних зон

Велике значення у формуванні рослинності Белзької громади належить діяльності людини, яка винищує одні рослини і звільнені площі використовує для культивування інших (наприклад, чагарники, луки використовуються під сади і городи). Лучна рослинність майже винищена, оскільки площі майже всі розорені.

Привабливий природний рекреаційний потенціал громади представлений кліматичними, водними та лісовими ресурсами. Нагляд за станом лісів здійснюють лісництва (Низівське, Хлівчанське).

В умовах сучасності, для здорового активного відпочинку все більшої популярності набуває велосипедний, пішохідний, водний, зелений, сільськогосподарський туризм. Затишний сімейний відпочинок подалі від галасливого міста, цілюще повітря може запропонувати туристам Белзька земля. Проте на сьогодні у громаді відсутня рекреаційна та туристична інфраструктура.

Поводження з відходами

Через відсутність значних сміттєгенеруючих підприємств на території громади, основним джерелом утворення відходів є домогосподарства.

Місцем розміщення твердих побутових відходів жителів Белзької громади є сміттєзвалище розміром 1,5 га, розташоване в м. Белз.

Для визначення кількості ТПВ, що продукує громада було проведено розрахунки на основі роботи КП «Белзкомунсервіс». В загальному підприємством здійснюється вивіз ТПВ обсягом 200 т/рік, а також впроваджена система роздільного збору та утилізації сміття.

Крім того, на території громади існує значна проблема накопичення побутових відходів на несанкціонованих сміттєзвалищах, які займають великі площі та є чинниками забруднення навколишнього середовища. Ця проблема корелюється із вирішенням питання забезпечення мешканців послугою централізованого збору відходів. На сьогодні централізованим збором сміття охоплено лише м. Белз. У 2021р. було придбано новий сміттєвоз для збору та вивезення твердих побутових відходів, як наслідок територія охоплення з вивезення ТПВ збільшиться. На сьогодні підписано 1542 договори з населенням на вивіз ТПВ.

2.3. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ТА МІСТОБУДУВАННЯ

Адміністративний центр громади місто Белз - одне з найдавніших міст Східної Європи. На історичній арені Белз з'явився на початку XI ст. вже як значне місто західної окраїни Київської Русі. Вперше місто згадане літописцем у 1030 році, коли київський князь Ярослав Мудрий здійснив похід проти польського короля, щоб відвоювати Червенські гради, і здобув

Рис. 2.3. 1. Один з гербів Белза на дзвіниці храму св. Миколая на Замочку

Белз. У «Повісті временних літ» під цією датою зазначено: «Ярослав взя Белзь». Безперечно, що укріплений город на цьому місці виник раніше, ніж звістки про нього потрапили на сторінки літописів, адже археологічні дослідження датують його заснування на зламі X-XI століть.

Спочатку Белз був уділом Володимирського столу, а в 1170 році став столицею окремого князівства. Першим белзьким князем був Всеволод Мстиславович

(1170-1195), який започаткував династію Всеволодичів, що правила у Белзі до 1234 року. В другій половині XIII ст. Белз належав

Леву Даниловичу, і залишався центром удільного князівства. У 1377 році закінчується самостійність Белзького князівства. Васал угорського короля Владислав Опольський, який отримав Белзщину до своїх володінь, бажаючи перетворити Белз у значний осередок, у 1377 році надає місту Магдебурзьке право на самоврядування та низку інших привілеїв, зокрема право складу солі.

А в середині XIV століття свої претензії на цю землю висловив польський король Казимир III. Боротьба за спадщину галицько-волинських князів між Казимиром III та його союзником угорським королем Людвіком I з одного боку та литовським князем Любартом Гедиміновичом – з іншого – тривала десятиріччя. Белз, як і інші волинські міста, переходив з рук у руки, аж поки остаточно не перейшов під владу польської корони.

У 1462 році місто стало центром Белзького воєводства в її складі, і було ним аж до першого поділу Речі Посполитої у 1772 році.

Середньовічний Белз був відносно великим містом, значним центром ремесла та торгівлі. За реєстром, в 1578 році в місті було 96 ремісників, а разом з повітом – 410. Белз мав право сховища солі, тобто мав монополію на купівлю та перепродаж солі, що давало місту дуже великий прибуток. Тут проводилися ярмарки і торги, місто мало право збору мита за переїзд мостом через річку Солокію, а також збору королівського мита від продажу зерна.

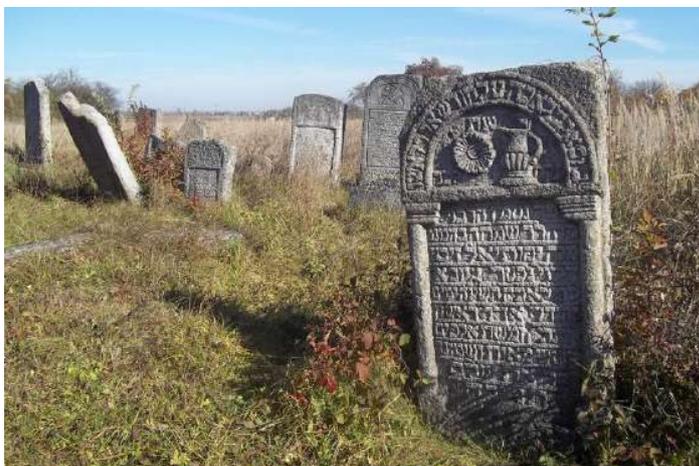

Рис. 2.3.2. Юдейський кіркут у Белзі

списівснували три громади – русинів, юдеїв, поляків, і до середини XIX ст. русини

В історичній пам'яті нашого народу Белз постає як давня столиця князівства, місце багатьох подій княжої доби. У ньому відбулося перше зібрання ієрархів української та римської церкви. Поляки цінують Белз як місто, з якого до Польщі було припроваджено до Ченстохови Образ Богородиці, який став національною святинією. Для євреїв Белз - один з духовних центрів хасидизму. І це справедливо для історії міста, але лише другої половини XIX - початку XX

ст. Впродовж десяти сторіч у Белзі

переважали.

Буремна історія Белза різко змінилася у ХХ столітті. У часи другої світової та перші повоєнні роки місто втратило практично усіх своїх корінних мешканців. Більшість євреїв виїхало звідси разом з радянськими військами у 1939 році, а ті що залишились, були знищені гітлерівцями у 1942-му. У 1947-му, після передачі цих земель Польщі, на схід було переселено місцеве українське населення. А в 1951 році, під час обміну територіями між СРСР та ПНР, уже місцеві поляки змушені були відправитись на захід. Після цього Белз був заселений переселенцями з інших регіонів України та усього СРСР.

Від 15 лютого 1951 року Белз був районним центром Забузького району.

Державний історико-культурний заповідник у м.Белзі створений у 2001 році згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 1678. У 2007-2011 роках належав до сфери управління Міністерства регіонального розвитку та будівництва України, 25.12.2011 переданий до сфери управління Міністерства культури України.

Заповідник є науково-дослідною та культурно-просвітницькою установою, що забезпечує виявлення, дослідження, збереження, популяризацію та використання культурної спадщини Белза і довкілля. Територія Заповідника складається з чотирьох окремих заповідних зон: 1) Урочище «Замочок» – колишній княжий город із підгороддям; 2) Середмістя, де знаходиться низка пам'яток архітектури ХVII ст., цінна історична забудова; 3) Християнський цвинтар з церквою Св. Параскеви ХVI-ХVIII ст.; 4) Єврейський цвинтар ХVII-ХХ ст. та залишки оборонного валу ХVII ст.

У лютому 2010 року ДІКЗ у м.Белзі став колективним членом Українського національного комітету Міжнародної ради з питань пам'яток і визначних місць (УНК ІКОМОС).

Згідно Технічної документації із землеустрою по встановленню меж земельної ділянки Державного історико-культурного заповідника у м.Белзі на території Белзької міської ради за Заповідником закріплені земельні ділянки загальною площею 36,5161 га відповідно до опису меж території даного Заповідника, погодженого в установленому порядку.

Перелік пам'яток архітектури на території Державного історико-культурного заповідника подано у таблиці 2.3.1.

Таблиця 2.3.1

Опис пам'яток архітектури

№	Пам'ятки архітектури, історії Белзької громади	Значення
1.	Городище літописного міста Белза, X-XIII ст. Ох.№130025-Н.	Пам'ятка археології національного значення
2.	Комплекс церкви Св.Параскеви ХVIII-XIX Ох.1423: • Церква Св. Параскеви (дерев'яна), 1761-1766 рр. Ох.1423\1; • Дзвіниця церкви Св. Параскеви (дерев'яна), ХІХ ст. Ох.1423\2.	Пам'ятка архітектури національного значення
3.	Ансамбль монастиря сс.Домініканок ХVII ст.- ХVIII ст. Ох. № 490: • Костел (Церква) Св. Миколая, 1653 р. Ох. № 490/1; • Монастирські приміщення, 1743 р. ох. № 490/2.	Пам'ятка архітектури національного значення. Цього року увійшла до переліку об'єктів, які планується відновити в рамках Великої реставрації.
4.	Вежа-каплиця, 1606 р. Ох. № 491.	Пам'ятка архітектури національного значення
5.	Комплекс сакральних споруд урочища Замочок 1911-1938 рр. Ох.№2954-Лв: • Костел Пр.Діви Марії (церква Св.Миколая), 1911 р. Ох.№2954/1-Лв; • Дзвіниця (Марійська вежа), 1933 р. Ох.№2954/2-Лв; • Відкритий вівтар Св.Валентина, 1935 р. Ох.№2954/3-Лв; • Брама, 1935 р. Ох.№2954/4-Лв; • Мури з Хресною дорогою і каплицями,1938 р. Ох.№2954/5-Лв.	Пам'ятка архітектури місцевого значення.

№	Пам'ятки архітектури, історії Белзької громади	Значення
6.	Комплекс монастиря оо.Домініканів XVI- XX ст. Ох.№2955-Лв: <ul style="list-style-type: none"> • Монастирські мури XVIII ст. Ох.№2955/1-Лв; • Руїни костелу монастиря отців Домініканів, XVI ст. (пам'ятка археології) Ох.№2955/2-Лв; • Келійний корпус з вежею (Ратуша), XVII ст.-XX ст. (пам'ятка архітектури, монументального мистецтва) Ох.№2955/3-Лв; • Стінопис в приміщенні Ратуші, XVII -XVIII ст. (пам'ятка монументального мистецтва) Ох.№2955/4-Лв; • Вежа-дзвіниця, XVII -XVIII ст. Ох.№2955/5-Лв. 	Пам'ятка архітектури, археології, монументального мистецтва місцевого значення.
7.	Місце єврейського релігійного центру XIX ст	Пам'ятка історії місцевого значення
8.	Костел Успіння Пресвятої Богородиці 1683-1695 рр. у м.Угнові, Ох. №492.	Пам'ятка архітектури національного значення
9.	Костел Святого Марка 1693-1726 рр. у с.Варяжі Ох. №495.	Пам'ятка архітектури національного значення

Територія Белзької громади завдяки своїй багатій та поліетнічній історії має цінні пам'ятки археології, історії, архітектури, багату мультикультурну спадщину, цікаву для туристів з різних країн.

Містобудівна документація

Шлях до сталого та гармонійного розвитку територій - це розроблення і впровадження в практичну діяльність містобудівної документації, яка є інструментом регулювання планування, забудови та іншого використання територій.

В Таблиці 2.3.2 подано дані щодо наявності генеральних планів населених пунктів громади.

Таблиця 2.3.2

Стан містобудівної документації у Белзькій громаді

Населені пункти:	Усього 24	Наявність актуальних генпланів	Дата затвердження, номер рішення	Стан розробки/ пропозиції
<i>міста</i>	м. Белз	+	22.12.2017р. №387	
	м. Угнів	+	22.12.2017р. №387	
<i>села</i>	с. Заставне			на стадії затвердження
	с. Ванів			на стадії затвердження
	с. Глухів			на стадії затвердження
	с. Низи		1967 рік	потребує актуалізації
	с. Домашів	+	02.05.2018 №347	
	с. Воронів			на стадії завершення
	с. Діброва	+	21.02.2020 №699	
	с. Острівок		1968рік	потребує актуалізації
	с. Жужеляни			на в стадії розроблення
	с. Заболоття			на стадії розроблення
	с. Перемисловичі		1978 рік	потребує актуалізації
	с. Цеблів		1972 рік	потребує актуалізації
	с. Карів	+	13.03.2020 р. №696	
	с. Михайлівка			на стадії завершення
	с. Піддубне			на стадії завершення
	с. Корчів	+	23.10.2018 №341	
с. Стаївка	+	21.03.2019 №411		
с. Муроване			на стадії розроблення	
с. Вербове		1986 рік	потребує актуалізації	
с. Себечів		1970 рік	потребує актуалізації	
с. Хлівчани			на стадії завершення	
с. Тяглів			необхідно розробити	

Як видно з таблиці, актуальна містобудівна документація відсутня у 70,9% населених пунктів. На сьогодні актуальні генеральні плани (розроблені за останні 3 роки) наявні у семи населених пунктах громади з двадцяти чотирьох, у десяти населених пунктах – в процесі розробки. Відсутність містобудівної документації в усіх населених пунктах створює перешкоди для розвитку бізнесу.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» передбачає виготовлення громадами Комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, який є одночасно містобудівною документацією на місцевому рівні та документацією із землеустрою.

2.4. ДЕМОГРАФІЯ ТА РИНОК ПРАЦІ

Белзька громада є однією з найменш урбанізованих у Львівській області та відповідно має один з найнижчих показників щільності населення – 32,13 осіб на 1 км².

На сьогодні у Белзькій громаді проживає 14 817 осіб (у м. Белз – 2 135 мешканців). Міське населення громади – 2 989 осіб (20,17%), сільське – 11 828 осіб (79,83%). В структурі населення громади переважає сільське.

За даними Головного управління статистики у Львівській області (в тому числі розрахункового значення чисельності населення колишніх сільських рад, що увійшли до складу Белзької громади) можна побачити тенденцію щодо поступового зменшення кількості міського населення (таблиця 2.4.1). Проте, показники трьох років є недостатніми для здійснення прогнозів.

Таблиця 2.4.1

Чисельність населення Белзької міської територіальної громади

Показник	2019	2020	2021 ⁷
Белзька громада, в т.ч.	14 827	14664	14 817
Міське населення	3 229	3 181	2 989
Сільське населення	11 598	11 483	11 828

У таблиці 2.4.2 показано динаміку кількості живонароджених, померлих, природний приріст (скорочення) та міграційний приріст (скорочення) населення у колишньому Сокальському районі, до якого увійшла Белзька громада, та області з 1990 до 2020 років.

Таблиця 2.4.2

Динаміка чисельності населення у колишньому Сокальському районі та Львівській області

осіб

Показник	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2019	2020	
								К-сть	На 1000 наявного населення
Кількість живонароджених у Сокальському районі	-1474	1277	956	1019	1075	1023	784	801	7,9
Кількість померлих у Сокальському районі	1249	1403	1403	1507	1373	1311	1318	1614	15,9
Природний приріст (скорочення) населення у Сокальському	225	-126	-447	-488	-298	-288	-534	-813	-8,0

⁷ Джерело: дані органу місцевого самоврядування

Показник	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2019	2020	
								К-сть	На 1000 наявного населення
районі									
Природний приріст (скорочення) населення у Львівській області	9844	-2222	-8774	-9189	-3993	-4960	-11036	-15198	-6,1
Міграційний приріст (скорочення) населення Сокальському районі	-	-	-	-62	43	30	-196	-112	-1,1
Міграційний приріст (скорочення) населення у Львівській області	-	-	-	-1723	-876	1335	1099	864	0,4

Як видно із таблиць 2.4.1 та 2.4.2 ситуація, що склалась у Белзькій громаді, як і в колишньому Сокальському районі та Львівській області загалом, характеризується процесом депопуляції, відбувається природне та міграційне скорочення населення. Поступово йде процес зниження народжуваності, при цьому достатньо стабільною є кількість померлих. В сукупності ці фактори значною мірою впливають на процес «старіння» населення. Також слід особливо виділити деформацію структури населення внаслідок потужних міграційних потоків, зокрема виїзд значної кількості молодого працездатного населення, у т.ч. жінок фертильного віку, за кордон.

Середній вік населення у Львівській області постійно зростає від 37,4 роки в 2002 до 40,5 років у 2021.

Загальну характеристику населення Белзької громади в розрізі населених пунктів наведено у таблиці 2.4.3

Таблиця 2.4.3

Загальна характеристика населення громади

№	Назва населеного пункту	Загальна чисельність населення, осіб	Кількість жінок	Кількість чоловіків	Населення працездатно-го віку, осіб (віком від 15 до 70 років)	Кількість безробітних, осіб
1.	м. Белз	2135	1275	860	1808	455
2.	м. Угнів	854	510	344	733	298
3.	с. Заставне	95	57	38	80	18
4.	с. Ванів	798	476	322	724	110
5.	с. Глухів	437	261	176	314	85
6.	с. Низи	628	371	257	355	187
7.	с. Домашів	851	508	343	593	192
8.	с. Воронів	126	75	51	82	26
9.	с. Діброва	580	346	234	330	220
10.	с. Острівок	128	76	52	78	22
11.	с. Жужеляни	567	342	225	424	104
12.	с. Заболоття	751	465	286	566	140
13.	с. Перемисловичі	470	287	183	344	122
14.	с. Цеблів	275	173	102	158	34
15.	с. Карів	972	580	392	787	205
16.	с. Михайлівка	82	48	34	70	35
17.	с. Піддубне	188	99	89	135	55

№	Назва населеного пункту	Загальна чисельність населення, осіб	Кількість жінок	Кількість чоловіків	Населення працездатно-го віку, осіб (віком від 15 до 70 років)	Кількість безробітних, осіб
18.	с. Корчів	366	219	147	284	148
19.	с. Стаївка	455	272	183	291	91
20.	с. Муроване	1052	632	420	715	321
21.	с. Вербове	114	68	46	77	36
22.	с. Себечів	716	429	287	495	125
23.	с. Хлівчани	1874	1119	755	1685	500
24.	с. Тяглів	303	181	122	248	224
ВСЬОГО:		14817	8872	5945	11376	3753

На рисунку 2.4.1 подано гендерну структуру населення громади в розрізі населених пунктів.

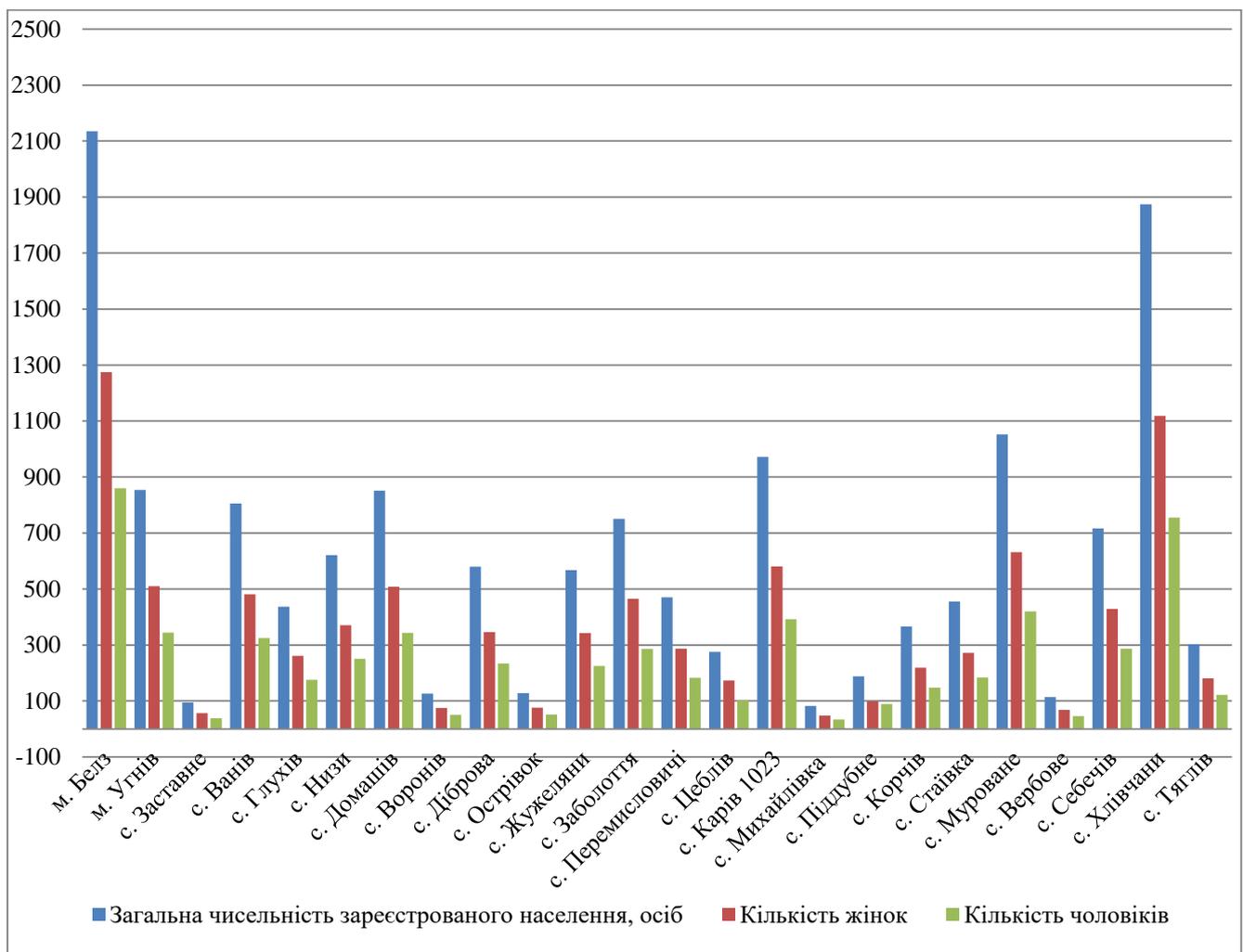

Рис. 2.4.1. Гендерна структура населення

У гендерній структурі населення Белзької громади 60 % становлять жінки.

Чисельність дитячого населення у громаді становить 2 131 осіб, чисельність населення похилого віку – 3 200 осіб.

Зайнятість населення

Стан зайнятості населення є одним з основних індикаторів економіки, який відображає використання в суспільстві ресурсів праці.

Характерною рисою Белзької громади, як і більшості громад Львівщини, є високий відсоток неформальної зайнятості. Серед видів економічної діяльності, де найбільш поширена неформальна зайнятість - це сільське господарство, лісове господарство та деревообробка, торгівля, послуги, будівництво.

Проблемними питаннями, характерними для ринку праці громади є: недостатня кількість робочих місць, активність «тіньового» сектору ринку праці, недостатня мотивація до праці населення внаслідок низького рівня заробітної плати та заборгованості по її виплаті (що характерно для діяльності шахтарів в Україні), складнощі у працевлаштуванні неконкурентоспроможних на ринку праці груп населення тощо.

Частка осіб працездатного віку (15-70 років) становить 76,77 %, кількість безробітних осіб 25,32 % від загальної кількості населення.

Штатна чисельність працівників суб'єктів господарювання Белзької громади у 2020 році становила 1 716 осіб, що складає лише 11,5% від чисельності населення та 15% від чисельності населення працездатного віку. Така ситуація говорить про значний рівень «тіньової» зайнятості, що зумовлює недоотримання у бюджет громади значного обсягу податку з доходів фізичних осіб, становить загрозу соціальної незахищеності жителів громади, зокрема щодо майбутнього пенсійного забезпечення, та уповільнює розвиток усіх населених пунктів через відсутність фінансових ресурсів в бюджеті.

У таблиці 2.4.4 подано чисельність штатних працівників суб'єктів господарювання, що здійснювали діяльність на території Белзької громади у 2018-2020 роках (за даними Головного управління ДПС у Львівській області), в розрізі видів економічної діяльності.

Таблиця 2.4.4

Зайнятість населення Белзької громади за видами економічної діяльності

Галузі та види діяльності	2018	2019	2020
Сільське господарство	45	56	54
Добувна промисловість	1 222	1 234	1 224
Переробна промисловість	0	0	13
Будівництво	44	35	36
Лісове господарство, деревообробка	6	5	10
Оптова й роздрібна торгівля	28	33	61
Послуги	23	23	26
Перевезення	0	10	14
Бюджетна сфера	267	267	261
в т.ч. освіта	80	78	77
Інші	16	12	7
ВСЬОГО:	1651	1675	1706

Найбільшим роботодавцем на території громади є підприємство вуглевидобувної промисловості ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», де зайняті 1 224 працівники.

39 працівників зайнято на приватному підприємстві «Гові», що займається розведенням свійської птиці.

В Державному навчальному закладі «Угнівський аграрно-будівельний ліцей» працевлаштовано 77 осіб.

Так як основу ресурсного забезпечення міського бюджету складає податок на доходи фізичних осіб, то такі показники, як рівень середньомісячної заробітної плати (фонд оплати) та чисельність працюючих, задіяних в економіці міста, відіграють важливу роль в формуванні дохідної складової міського бюджету.

Розмір середньомісячної заробітної плати у Белзькій міській територіальній громаді в 2020 році становив 14 040,3 грн. Це зумовлено діяльністю бюджетотворюючого підприємства ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», де середньомісячний розмір заробітної плати становив 16 478,68 грн та працевлаштовано 71,7 % працівників усіх суб'єктів господарювання громади.

У таблиці 2.4.5 подано середню заробітну плату штатних працівників суб'єктів господарювання, що здійснювали діяльність на території Белзької громади у 2018-2020 роках (за даними Головного управління ДПС у Львівській області), в розрізі видів економічної діяльності.

Таблиця 2.4.5

Доходи населення Белзької громади за видами економічної діяльності

Галузі та види діяльності	2018	2019	2020
Сільське господарство	4 111	4 708,3	5 240,5
Добувна промисловість	14 927	14 008,5	16 478,7
Переробна промисловість		0	3 977,9
Будівництво	5 278	5 122,1	6 347,6
Лісове господарство, деревообробка	3 553	4 712,4	5 600
Оптова й роздрібна торгівля	3 894	4 425,1	6 263,6
Послуги	5 273	5 488,8	6 232,8
Перевезення	0	4 420	5 557,1
Бюджетна сфера	6 619	8 439,4	9 560,6
в т.ч. освіта		9 838	13 571,9
Інші	6 606,9	9 638,3	6 623,4
ВСЬОГО:	12 587,6	12 202,1	14 040,3

2.5. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ

Освіта

Система освіти Белзької громади налічує: 1 опорний заклад загальної середньої освіти, 2 загальноосвітні школи I-III ступенів, 7 гімназій (з них 5 гімназій з дошкільними підрозділами), 4 початкові школи (з дошкільними підрозділами), 4 заклади дошкільної освіти, Будинки дитячої та юнацької творчості. У цих закладах функціонують 9 шкільних бібліотек, 14 шкільних їдалень, 16 майстерень, 7 шкільних навчальних комп'ютерних комплексів, 8 спортивних залів, 18 спортивних майданчиків, в т. ч. - 1 з штучним покриттям. У таблиці 2.5.1 подано структуру освітньої мережі Белзької територіальної громади.

Таблиця 2.5.1

Освітня мережа Белзької територіальної громади

Показники	2019	2020	2021
Кількість дошкільних закладів, одиниць	10	10	4
Кількість дітей в дошкільних закладах, та дошкільних підрозділах гімназій та початкових шкіл	346	340	332
Кількість персоналу дошкільних закладів	65	65	65
Кількість закладів освіти (опорний заклад, загальноосвітні школи, гімназії, початкові школи), одиниць	14	14	14
Кількість учнів у закладах освіти (опорний заклад, загальноосвітні школи, гімназії, початкові школи), осіб	1320	1317	1304
Кількість вчителів у закладах освіти (опорний заклад, загальноосвітні школи, гімназії, початкові школи), осіб	211	211	211

У таблиці 2.5.2 проведено опис освітньої мережі Белзької громади.

Таблиця 2.5.2

Перелік та опис дошкільних та шкільних навчальних закладів

№	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність, місць	Наповненість, дітей	Загальна площа приміщення, м ²	Вартість навчання однієї дитини, грн	Основна проблема
<i>Заклади дошкільної освіти</i>							
1.	Белзький ЗДО м.Белз вул. Січових Стрільців 1,3 (з філією в с. Заболоття)	1935 р.	50 (м. Белз) 15 (с.Заболоття)	61	285 (м. Белз) 141 (с.Заболоття)	18 890	Будинок у с.Заболоття потребує ремонту та будинок в м.Белз потребує капітального ремонту
2.	Угнівський ЗДО м.Угнів.вул Равська ,1 (з філією в с. Карів)	Не встановлено	42 (м.Угнів) 20 (с.Карів)	63	352	24 800	Потребує реконструкції системи опалення
3.	Корчівський ЗДО с.Корчів,вул.Центральна,28 (з філією в с.Стаївка)	1976 р.	15 (с.Корчів) 15 (с.Стаївка)	26	138,4	22 900	Потребує реконструкції системи опалення
4.	Хлівчанський ЗДО с. Хлівчани, вул. Івана Франка, 111	1973 р.	56	40	360	17 850	Потребує реконструкції системи опалення
<i>Заклади загальної середньої освіти</i>							
1.	Белзький опорний заклад загальної середньої освіти I-III ступенів м.Белз, пл. України, 26а	1955 р. у 2021р. замінено перекриття даху	500	359	1 510,9	27 570	Будівництво спортзалу
2.	Хлівчанська загальноосвітня школа I-III ступенів с.Хлівчани, вул. І. Сайко, 2	2003 р.	600	188	2 055,1	33 600	Потребує оновлення матеріально-технічної бази
3.	Стаївська гімназія імені Осипа Лещука с.Стаївка, вул. Нова, 32	1984 р.	350	102	1 833,4	40 800	Потребує реконструкції системи опалення
4.	Угнівська загальноосвітня школа I-III ступенів імені братів Онишкевичів м. Угнів, вул.Шкільна	Не встановлено	200	155	685,3	36 480	Потребує реконструкції системи опалення
5.	Себечівська гімназія с.Себечів, вул. Шевченка (з дошкільним підрозділом)	1948 р. 1979 р.	100	71	711,9	40 800	Потребує капітального ремонту покрівлі
6.	Мурованська гімназія с.Муроване, вул. Січових Стрільців, 41(з дошкільним підрозділом)	1975 р.	100	103	913	44 950	Потребує оновлення матеріально-технічної бази, будівництва спортзалу
7.	Жужелянська початкова школа с. Жужеляни, вул. Шкільна, 15 (з дошкільним підрозділом)	1810 р.	40	26	249	51 860	Потребує капітального ремонту приміщення, фасад та перекриття даху
8.	Домашівська гімназія с.Домашів, вул. Шевченка 68 (з дошкільним підрозділом)	1972 р. у 2011 р. кап.рем., добудова	150	87	844,2	51 360	Потребує оснащення системою опалення спортзал
9.	Дібровська початкова школа с.Діброва, вул. Травнева, 17	1970 р.	150	21	1 091	65 300	Потребує оновлення матеріально-технічної бази

№	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонт	Проектна потужність, місць	Наповненість, дітей	Загальна площа приміщення, м ²	Вартість навчання однієї дитини, грн	Основна проблема
10	Ванівська гімназія с.Ванів, вул. Липнева, 26	1987 р.	300	70	1 644	45 620	Потребує перекриття даху
11	Карівська гімназія імені Віктора Матюка с.Карів, вул. Шевченка, 1	1972 р.	350	81	1 884,3	49 700	Потребує оновлення матеріально-технічної бази
12	Перемисловицька початкова школа с. Перемисловичі, вул. Центральна, 11 (з дошкільним підрозділом)	1890 р. у 2017 р. кап.рем. перекриття даху)	30	38	120	44 580	Потребує розширення, добудови
13	Низівська гімназія с.Низи, вул. Центральна, 86 (з дошкільним підрозділом)	1965 р.	150	91	510,8	46 100	Будівництво спортзалу
14	Глухівська початкова школа с. Глухів (з дошкільним підрозділом)	2011 р.	40	38		40 880	Потребує оновлення матеріально-технічної бази

У жодній із шкіл громади немає навчання у другу зміну. У більшості освітніх закладів є достатньо площі для забезпечення навчання учнів.

З таблиці 2.5.2 видно, що у загальноосвітніх закладах громади низка наповненість та значні площі приміщень, що без проведених заходів з енергоефективності, зумовлює високий рівень витрат на одну дитину.

Професійно-технічну освіту в громаді надає Державний навчальний заклад «Угнівський аграрно-будівельний ліцей», який знаходиться в підпорядкуванні Департаменту освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації.

В навчальному закладі навчання є безоплатним, здійснюється професійна підготовка за такими напрямками: кухар, кондитер, кравець, закрійник, тракторист-машиніст сільськогосподарського (лісогосподарського) виробництва категорія А1, А2, В1, водій автотранспортних засобів категорія С, слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування, слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, водій автотранспортних засобів категорія С, машиніст крана автомобільного.

Охорона здоров'я

Медичне обслуговування населення громади здійснюють 18 лікувально-профілактичних закладів.

Белзька районна лікарня є відокремленим структурним підрозділом Комунального некомерційного підприємства «Сокальська районна лікарня» Сокальської міської ради, проектною потужністю 50 ліжко-місць. У лікарні наявне хоспісне відділення.

Первинну медичну допомогу надають 3 амбулаторії та 12 фельдшерських пунктів. Усі заклади є відокремленими структурними підрозділами Комунального некомерційного підприємства «Сокальська районна лікарня» Сокальської міської ради.

Пункт екстренної медичної допомоги є підрозділом Львівського обласного центру екстренної медичної допомоги та медицини катастроф.

Перелік та опис мережі закладів охорони здоров'я представлено у таблиці 2.5.3.

Таблиця 2.5.3

Перелік та опис мережі закладів охорони здоров'я Белзької громади

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови/капремонт	Проектна потужність, ліжок	Середня наповненість на рік	Кільк. лікарів всіх спеціалізацій, осіб	Кільк. сер. мед. персоналу, осіб	Основна проблема
1.	Белзька районна лікарня (ВП КНП)	1984 р. у 2015 р.	50	14 458	13	31	Приміщення потребує капітального ремонту,

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови/капремонту	Проектна потужність, ліжок	Середня наповненість на рік	Кільк. лікарів всіх спеціалізацій, осіб	Кільк. сер. мед. персоналу, осіб	Основна проблема
	«Сокальська районна лікарня»)	замінено вікна					потребує сучасного медичного обладнання.
2.	Белзька АЗПСМ	Знаходиться у приміщ. Белзької РЛ	-	-	1	1	Потребує ремонту, оновлення матеріально-технічної бази
3.	Хлівчанська АЗПСМ	1982 р. у 2019 р. проведено кап.рем.		-	1	5	Потребує ремонту, оновлення матеріально-технічної бази
4.	Угнівська АЗПСМ	1968 р.		-	1	3	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
5.	Відділення «Хоспіс», м. Угнів (входить до складу Белзької РЛ)	1957 р.	25	-	-	8	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
6.	ФП в с. Глухів	1975 р.		-	-	2	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
7.	ФП в с. Діброва	1992 р.		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
8.	ФП в с. Муроване	1952 р.	1куш.	-	-	3	Потребує оновлення матеріально-технічної бази
9.	ФП в с. Низи	1979 р.		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
10.	ФП в с. Ванів	1975 р.	2 куш.	-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
11.	ФП в с. Домашів	1990 р. у 2018 р. замінено вікна	2 куш.	-	-	2	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
12.	ФП в с. Жужеляни	1975 р.		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
13.	ФП в с. Карів	1972 р.		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
14.	ФП в с. Корчів	1967 р. у 2018 р. проведено кап.рем.		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
15.	ФП в с. Перемисловичі	1921 р. у 2019 р. замінено вікна		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
16.	ФП в с. Себечів	1954 р. у 2018 р. проведено кап.рем.		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
17.	ФП в с. Стаївка	1975 р.		-	-	2	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
18.	Пункт екстренної	В приміщ.			-	4	Приміщення потребує

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови/капремонту	Проектна потужність, ліжок	Середня наповненість на рік	Кільк. лікарів всіх спеціалізацій, осіб	Кільк. сер. мед. персоналу, осіб	Основна проблема
	медичної допомоги «Белз»	Белзької РЛ					капітального ремонту

Кількість населення, яку обслуговує Белзька районна лікарня складає – 9 265 сіб (кількість укладених угод з сімейними лікарями станом на 01.12.2021 р.), в тому числі діти до 5-ти років – 426 осіб, діти від 5-ти до 17-ти років – 1 502 особи. Кількість відвідувань Белзької районної лікарні – 24 116 осіб (дані за 12 місяців 2021р). У 2019 році відвідали лікарів Белзької районної лікарні 22 243 осіб, у 2020р.-19 594 осіб, у 2021 році – 24 116 особи.

Низький відсоток укладення декларацій щодо надання первинної медичної допомоги (лише 62,5 % населення громади) зумовлює недоотримання коштів від НСЗУ, створює загрозу життю і здоров'ю 37,5% жителів громади.

На даний час, для покращення медичного обслуговування населення, існує необхідність щодо створення КНП Белзької міської ради «Центр надання первинної медико-санітарної допомоги».

Матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я Белзької громади потребує оновлення. Белзькій районній лікарні не вистачає сучасного та якісного рентгенапарату.

Відділення «Хоспіс» надає цілодобову паліативну допомогу, знаходиться в м. Угнів. В закладі перебувають тяжкохворі з прогнозованим летальним наслідком, працює переважно середній та молодший медичний персонал, доступ до пацієнтів відкритий для родичів та друзів.

Адміністративні послуги

На даний час у відділі забезпечення роботи Белзької міської ради працюють 2 державних реєстратори.

У старостинських округах працюють 8 старост, що виконують низку базових адміністративних функцій та представляють інтереси населення округу. Старости уповноважені вчиняти нотаріальні дії, передбачені п. 1-5 ч. 1 ст. 37 Закону України «Про нотаріат», а саме: 1) вживають заходів щодо охорони спадкового майна; 2) посвідчують заповіти; 3) видають дублікати посвідчених ними документів; 4) засвідчують вірність копій (фотокопій) документів і виписок з них; 5) засвідчують справжність підпису на документах.

З метою створення належних умов для виконання положень Закону України «Про адміністративні послуги», забезпечення доступності та покращення якості надання адміністративних послуг та реєстраційних процедур, існує гостра необхідність створення і функціонування ЦНАПу в структурі виконавчого органу міської ради, встановлення єдиних засад організації роботи структурних підрозділів та працівників міської ради з надання якісних адміністративних послуг замовникам (фізичним та юридичним особам) через ЦНАП шляхом його співпраці з суб'єктами надання адміністративних послуг.

Соціальний захист населення

Рішенням Белзької міської ради від 31.12.2020 № 39 створено КП «Центр надання соціальних послуг» Белзької міської ради для надання соціальних послуг громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, сім'ям, дітям, молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги за місцем проживання.

У Центрі створено відділення соціального обслуговування, основним завданням якого є надання соціальної послуги догляду вдома особам похилого віку та особам з інвалідністю та взяття під «соціальний супровід» осіб/сім'ей, які потрапили в складні життєві обставини.

Основними завданнями соціального супроводу є профілактика, попередження та подолання складних життєвих обставин, захист дитини/особи.

Служба у справах дітей Белзької міської ради Львівської області створена 01.07.2021 року як окрема юридична особа у структурі Белзької міської ради.

На території Белзької міської ради перебувають 2 прийомні сім'ї, дитячий будинок сімейного типу та 5 сімей опікунів і піклувальників. На первинному обліку знаходиться 16 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На обліку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, знаходяться 11 дітей.

Також створена Комісія з захисту прав дитини, яка веде контроль за недопущенням порушення прав дитини та всіляко сприяє у вирішенні відповідних проблем.

У таблиці 2.5.4 подано інформацію щодо вразливих груп населення громади, що потребують соціального захисту та підтримки.

Таблиця 2.5.4

Вразливі групи населення у Белзькій міській територіальній громаді

Показник	Чисельність, осіб
Кількість осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	19
Кількість сімей, члени яких перебувають / перебували у конфлікті з законом:	2
Кількість сімей, яким призначена державна допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною	25
Особи, які мають інвалідність, всього	463
<i>У т.ч. кількість дітей, які мають інвалідність</i>	33
Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, влаштовані в ПС, ДБСТ та сім'ї опікунів / піклувальників	20
Сім'ї, яким призначена державна допомога при народженні дитини	74
Особи похилого віку	3200
Сім'ї, яким призначена державна допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною	25
Сім'ї усиновлювачів	3
Сім'ї опікунів / піклувальників	11
Прийомні сім'ї	2
ДБСТ	1
Одинокі матері (батьки)	32
Сім'ї учасників АТО	122
Сім'ї, в яких є ризик вилучення дитини із сім'ї	4

Культура

У Белзькій територіальній громаді повністю збережено базову мережу закладів культури. Рішенням сесії Белзької міської ради від 29.10.2021 № 358 створено юридичну особу публічного права Комунальний заклад Белзької міської ради Львівської області «Белзький центр культурних послуг» який згодом перейменували (Рішення сесії Белзької міської ради від 24.12.2021р. № 510) у «Белзький центр культури і дозвілля», до якого входить 21 народний дім. Також Рішенням сесії Белзької міської ради від 24 грудня 2021р. №511 створено комунальний заклад Белзької міської ради Львівської області «Белзька міська публічна бібліотека», до складу якого входять 17 бібліотек-філій.

В Белзькій дитячій музичній школі навчається 154 учні.

При народних домах активно працюють клубні формування, з них 2 колективи, які носять почесне звання «народний», 12 вокальних ансамблів, 4 фольклорні колективи, 3 ансамблі танцю, 8 драматичних колективів.

У таблиці 2.5.5 подано перелік та опис мережі установ культурної сфери територіальної громади та події (заходи), що викликають найбільший приплив гостей.

Культурні установи Белзької територіальної громади

№	Назва та місце розміщення	Місткість, осіб	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
	Комунальний заклад Белзької міської ради Львівської області «Белзький центр культури і дозвілля»		День міста, відзначення пам'ятних дат, подій, Європейські дні добросусідства «Белзька брама»
Відокремлені структурні підрозділи КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»			
1.	НД м. Угнів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»		День міста, відзначення пам'ятних дат, подій.
2.	НД с. Карів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»		На даний час в закладі вільна вакансія
3.	НД с. Корчів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	66	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
4.	НД с. Стаївка КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	260	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
5.	НД с. Острівок КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	108	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
6.	НД с. Воронів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	100	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
7.	НД с. Тяглів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	108	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
8.	НД с. Хлівчани КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	400	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
9.	НД с. Домашів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	230	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
10.	НД с. Діброва КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	100	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
11.	НД с. Низи КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	211	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
12.	НД с. Глухів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	118	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
13.	НД с. Муроване КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	138	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
14.	НД с. Себечів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	150	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
15.	НД с. Жужеляни КЗ «Белзький центр культурних послуг»	148	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
16.	НД с. Заболоття КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	51	День села
17.	НД с. Перемисловичі КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	80	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
18.	НД с. Вербова КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	-	На даний час в закладі вільна вакансія
19.	НД с. Цеблів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	135	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
20.	НД с. Ванів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	260	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
21.	НД с. Піддубне КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»		День села
Структурні підрозділи КЗ «Белзької міської публічної бібліотеки»			
1.	Белзька міська бібліотека - філія	39	День міста, відзначення пам'ятних дат, подій

№	Назва та місце розміщення	Місткість, осіб	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
2.	Бібліотечний пункт с. Цеблів Белзької міської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
3.	Бібліотечний пункт с.Перемисловичі Белзької міської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
4.	Бібліотечний пункт с. Жужеляни Белзької міської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
5.	Бібліотечний пункт с. Заболоття Белзької міської бібліотеки-філії	15	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
6.	Карівська сільська бібліотека-філія	15	День міста, відзначення пам'ятних дат, подій
7.	Унівська міська бібліотека- філія	24	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
8.	Бібліотечний пункт с. Корчів Угнівської міської бібліотеки-філії	11	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
9.	Бібліотечний пункт с. Стаївка Угнівської міської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
10.	Низівська сільська бібліотека-філія	25	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
11.	Бібліотечний пункт с. Ванів Низівської сільської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
12.	Бібліотечний пункт Мурованської сільської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
13.	Бібліотечний пункт с. Себечів Мурованської сільської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
14.	Хлівчанська сільська бібліотека-філія	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
15.	Бібліотечний пункт с. Тяглів Хлівчанської сільської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
16.	Домашівська сільська бібліотека філія	5	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
17.	Бібліотечний пункт с. Діброва Домашівської сільської бібліотеки-філії	15	День села, відзначення пам'ятних дат, подій

Спорт

Практичну роботу зі здійснення фізкультурно-масової та спортивної роботи організують працівники спортивної галузі, викладачі навчальних закладів.

У таблиці 2.5.6 подано перелік об'єктів спортивної інфраструктури Белзької територіальної громади.

Таблиця 2.5.6

Об'єкти спортивної інфраструктури Белзької територіальної громади

№	Назва спортивного об'єкту	Кількість об'єктів, одиниць	Населені пункти, в яких розміщено об'єкт
1.	Стадіони	1	м. Белз
2.	Майданчики з тренажерним обладнанням	4	м. Белз, с. Корчів, с. Муроване, с. Хлівчани
3.	Футбольні поля	7	м. Белз, с. Хлівчани, с.Ванів, м.Угнів, с.Муроване,с.Низи
4.	Спортивні майданчики	12	м. Белз, с. Хлівчани, с.Ванів, м.Угнів, с.Муроване,с.Низи, с.Домашів, с. Стаївка, с.Глухів, с.Себечів, с.Діброва
5.	Спортивні майданчики з штучним покриттям	1	м. Белз
6.	Спортивні зали	8	с.Хлівчани, м. Белз, с.Діброва, с.Ванів, с. Муроване, с.Діброва, с. Домашів,

№	Назва спортивного об'єкту	Кількість об'єктів, одиниць	Населені пункти, в яких розміщено об'єкт
			с. Стаївка

Громадський простір

Наступним важливим фактором розвитку громади виступає покращення якості життя мешканців шляхом відновлення громадських місць у населених пунктах громади. Поточна ситуація представлена у нижчеподаній таблиці, яка показує, наскільки великі зусилля будуть необхідні для відновлення кожного населеного пункту.

Таблиця 2.5.7

Громадські місця у населених пунктах Белзької громади

Населений пункт	Центральна площа	Сквери і парки	Ігрові майданчики	Спортивні поля	Освітлення громадських місць	Тротуари
м. Белз	є	є	є	Шкільний спортивний майданчик	є	є
м. Угнів	немає	є	Є, необхідне доукомплектування	Стадіон на території ліцею, школи	немає	немає
с. Заставне	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Ванів	немає	немає	Є на території гімназії	немає	є	немає
с. Глухів	немає	немає	немає	немає	є	немає
с. Низи	немає	немає	немає	немає	є	немає
с. Домашів	немає	немає	Є біля народного дому	немає	є	немає
с. Воронів	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Діброва	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Острівок	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Жужеляни	немає	немає	Є на території дошкільного закладу	немає	є	Є частково, потребують ремонту
с. Заболоття	немає	немає	Є на території дошкільного закладу	немає	немає	немає
с. Перемисловичі	немає	немає	Є на території початкової школи	немає	є	Є частково, потребують ремонту
с. Цеблів	немає	немає	Є на території згромадження сестер св. Йосифа Обручника Пречистої Діви Марії	немає	є	Є частково, потребують ремонту
с. Карів	немає	немає	Є на території дошкільного закладу	немає	є	Є частково в центрі села, потребують ремонту

Населений пункт	Центральна площа	Сквери і парки	Ігрові майданчики	Спортивні поля	Освітлення громадських місць	Тротуари
с. Михайлівка	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Піддубне	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Корчів	немає	немає	є	немає	немає	Є частково, потребують ремонту
с. Стаївка	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Муроване	немає	немає	є	немає	є	немає
с. Верbove	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Себечів	немає	немає	Є на території гімназії	немає	є	немає
с. Хлівчани	немає	немає	Є на території дошкільного закладу	є	немає	Є, потребують ремонту
с. Тяглів	немає	немає	Є біля народного дому	немає	немає	Є частково, потребують ремонту

Екологічна та енергетична інфраструктура

На території Белзької громади діє Комунальне «Белзкомунсервіс». На балансі комунального підприємства стоїть дві одиниці техніки для прибирання та вивезення ТПВ та вивезення рідких нечистот, один трактор, один екскаватор. Також на балансі та обслуговування в комунальному підприємстві є міське кладовище, парки, сквери, пам'ятники.

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі залишаються однією з найменш сучасно оснащених сфер діяльності, характеризуються дефіцитом фінансових ресурсів та незадовільним технічним станом обладнання.

Місто Белз має централізоване водопостачання. КП «Белзкомунсервіс» видобуває питні води із свердловин підземного горизонту в басейні річки Солокія (лівий берег). Водозабір представлений двома свердловинами: 1 робоча, 1 резервна. Загалом джерелом водопостачання в усій громаді є індивідуальні колодязі.

Газопровідні мережі на території Белзької громади проходять через м. Белз та с. Низи, загальною протяжністю 51,011 км. Решта території громади не газифіковано. Залишаються недобудованими підвідний газопровід високого тиску до с. Заболоття та с. Жужеляни, підвідний газопровід середнього тиску до сіл Муроване, Себечів, Верbove, підвідний газопровід середнього тиску до с. Глухів, газифікація с. Ванів.

У таблиці 2.5.8 подано характеристику систем життєзабезпечення громади.

Таблиця 2.5.8

Характеристика систем життєзабезпечення у Белзькій громаді

Водопостачання	Тип водопостачання	Централізоване
	Протяжність мереж водопостачання, км	14 (м.Белз)/ 6,8 (м.Угнів)
	Об'єм водопостачання, м ³	42100 (м.Белз) / 3900 (м.Угнів)
	Якість водопостачання	задовільна
	Стан мереж водопостачання	задовільний
	Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у тому числі:	46,0

	- населення	38,4(м.Белз) / 3,9 (м.Угнів)
	- підприємства	3,7 (м.Белз)
Водовідведення	Обсяг поточної каналізаційної системи , м.куб	-
	Протяжність мереж каналізування, км	Немає
	Стан мереж каналізування	-
	Кількість очисних споруд	Немає
	Стан очисних споруд	-
Теплопостачання	Протяжність мереж теплопостачання, км	Немає
	Охоплення домогосподарств договорами на вивезення відходів	689 (м. Белз)
Поводження з побутовими відходами	Потужність та стан полігонів ТПВ	15 000 т. (м. Белз)
	Кількість сміттесортувальних станцій	Немає
	Співробітництво між громадами	-

Негативними факторами, що впливають на якість життя населення громади є відсутність централізованого водопостачання сільських населених пунктів громади та газопостачання у 88% домогосподарств, а також відсутність системи централізованого водовідведення та очисних споруд. Ці чинники погіршують також інвестиційну привабливість громади.

У громаді необхідно продовжувати роботу щодо газифікації сільських населених пунктів та забезпечення їх централізованим водопостачанням та водовідведенням, оскільки ці послуги надаються лише в адміністративному центрі громади.

Територія Белзької громади належить до району електромереж ПрАТ «Львівобленерго», яку обслуговує Північний РЕМ м.Червоноград. Через збільшення споживання електроенергії населенням виникає потреба в збільшенні потужності в окремих населених пунктах громади (с. Ванів вул. Липнева, вул. Шахтарська; м. Угнів вул. Зелена, вул. Міцкевича, вул. Січових Стрільців; с. Стаївка вул. Нова, вул. Стуса).

Послуги з вивезення побутових відходів надає КП «Белзкомунсервіс». Проте, в громаді система поводження з ТПВ неефективна. Зокрема, лише у 32% домогосподарств є укладені договори на вивіз ТПВ (1542 договори), наявні стихійні сміттєзвалища, нерозвинені сортувальні практики та екологічна культура населення.

Тарифи на житлово-комунальні послуги

Рішенням сесії Белзької міської ради від 29.03.2018 № 427 встановлено тариф на послуги з водопостачання в розмірі 16,07 (з ПДВ) грн/м³.

Середній затверджений тариф на поводження з ТПВ (включає всі витрати на збирання, перевезення, перероблення, утилізацію, захоронення) встановлено в розмірі:

- для населення – 81,15 грн;
- для бюджетних організацій – 93,32 грн;
- для інших споживачів – 93,32 грн.

Житловий фонд

На теперішній час однією з найбільш гострих соціально-економічних проблем України є житлова. Досить актуально стоїть питання технічного стану житлового фонду громади та забезпечення якісних житлово-комунальних послуг.

Багатоквартирний житловий фонд Белзької громади складає 49 будинків загальною площею 9,716 тис. м², що знаходяться у містах Белз та Угнів, селах Заболоття та Муроване. Загальна кількість квартир у багатоквартирних будинках – 306 одиниць, кількість мешканців – 698 осіб.

Важливим напрямком розвитку багатоквартирного житлового фонду міської територіальної громади є удосконалення системи управління сферою утримання житлового фонду шляхом утворення сучасних замовників житлово-комунальних послуг у вигляді об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

Індивідуальний житловий фонд Белзької громади складає 4933 житлових будинків загальною площею 314,508 тис. м², у тому числі 282 незаселених.

Проте, лише незначна частина житлових будинків підключена до інженерної інфраструктури, а саме: до комунального водопостачання 785 будинків (у м. Белз – 570, у м. Угнів – 216), до централізованого газопостачання 575 будинків (у м. Белз – 465, у с. Низи – 110), забезпечених централізованим вивозом ТПВ 515 будинків у м. Белз.

Однією з важливих проблем залишається також велике енергоспоживання житла. Тому першочерговими для економії енергоресурсів в житловому фонді мають бути заходи щодо покращення експлуатаційних характеристик будинків, проведення їх теплової санації, модернізації інженерного обладнання.

Транспортна інфраструктура

Через Белзьку міську територіальну громаду проходить автомобільна дорога загального користування державного значення Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська.

На сьогодні проводиться капітальний ремонт 52 км (км 3+137 – км 56+307) автомобільної дороги Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська за рахунок кредитних коштів за міжнародним договором між Урядом України та Урядом Республіки Польща про надання кредиту на умовах пов'язаної допомоги від 15 вересня 2015 року у межах проєкту «Розбудова прикордонної дорожньої інфраструктури на підходах до пунктів пропуску на українсько-польському кордоні» вартістю понад 31 млн євро.

У 2017 році Службою автомобільних доріг у Львівській області проведено процедуру закупівлі за моделлю «проекування-будівництво» на капітальний ремонт вищезгаданої дороги⁸, виконавцем ремонтно-будівельних робіт є підрядна організація ТзОВ «Дрог-Буд».

Дорожньо-транспортна інфраструктура Белзької громади потребує окремої уваги, більша частина доріг комунальної форми власності перебуває в незадовільному стані та потребує капітального ремонту. Загальна протяжність комунальних доріг громади становить 102,526 км, в тому числі міських доріг – 27,5 км, сільських доріг – 75,03 км (таблиця 2.5.9).

Таблиця 2.5.9

Комунальні дороги Белзької міської територіальної громади

Населений пункт	Протяжність доріг (вулиць), км	Площа доріг (вулиць), м2	Чорне шосе Асфальт, км	Біле шосе (Гравій), км	Грунт, км
М.Белз	13,146	93900	6,38	-	6,553
М.Угнів	14,35	75740	11,93	-	2,05
С.Ванів	7,382	41222	-	-	7,382
С.Глухів	1,865	14322	-	-	1,865
С.Низи	1,768	9932	-	-	1,768
С.Домашів	4,07	21980	-	-	4,153
С.Діброва	9,34	51200	-	-	9,34
С.Воронів	0,38	1750	-	-	0,38
С.Острівок	1,91	9490	-	-	1,91
С.Жужеляни	3,69	11070	0,55	-	3,14
С.Перемисловичі	0,8	2400	-	-	0,8
С.Цеблів	0,55	1650	-	-	0,55
С.Карів	4,83	38220	1,4	-	3,93
С.Муроване	7,09	41040	-	-	7,09
С.Себечів	3,79	20690	-	-	3,79
С.Вербове	1,35	6400	-	-	1,35
С.Хлівчани	10,75	51800	-	6,5	4,25
С.Тяглів	1,1	7425	-	1,1	-
С.Корчів, с. Стаївка	14,365	74100	0,98	2,27	11,115
ВСЬОГО:	102,526	574331	21,24	9,87	71,416

⁸ Джерело: <https://zakupki.com.ua/tender/1163506>

З комунальних доріг Белзької громади більше 90% – це старі ґрунтові та гравійні дороги, які потребують періодичного вирівнювання спеціальною технікою. І лише 10% дороги з асфальтобетонним покриттям.

Облаштування на території громади міжнародного пункту пропуску Белз – Будинін додасть нове дихання громаді та збільшить її інвестиційну привабливість. За даними облдержадміністрації упродовж 2023-2026 років ЄС готовий інвестувати у будівництво п'яти нових пунктів пропуску на Львівщині 100 млн євро. Нині це лише амбіція, проєкт, втім в області готують документацію для початку ремонтів доріг на під'їздах до майбутніх пунктів пропуску. Йдеться про ремонт 170 км автошляхів, серед яких Белз – Великі Мости, Белз – Варяж, Белз – Бояничі.

Пасажирські автобусні перевезення

На території Белзької громади функціонують (формується) 7 приміських маршрутів та 2 міжміські, на яких виконують перевезення 11 транспортних засобів. На маршруті № 293 «Червоноград АС – Цеблів» довгий час не було діючого перевізника. Вищезазначені маршрути обслуговують ТзДВ «Червоноградське АТП-14628», ТзОВ «Авто-Лайн», ТзОВ «Автосвіт», ТзОВ «Львівське АТП-14631».

Залізничні перевезення

Залізнична станція Белз – залізнична станція Львівської дирекції залізничних перевезень Львівської залізниці. Розташована на лінії Червоноград - Рава-Руська між станціями Червоноград 15 км та Угнів 22 км у с. Заболоття Сокальського району Львівської області.

Станцію було відкрито 1887 року. Технічна характеристика: одна платформа та дві колії.

На станції здійснюється прийом та видача повагонних відправок вантажів, що допускаються для зберігання на відкритих майданчиках.

За підсумками роботи 9 місяців 2021 року на станції Белз навантаження вагонів не здійснювалося, вивантажено 11 вагонів (721 тонна хімічних та мінеральних добрив). Середньодобова вантажна робота становить 0,06 вагонів в добу, отримано доходів 17,6 тис. грн, тоді як витрати на утримання станції склали 569,0 тис. гривень.

Поряд із цим, залізницею скеровуються значні кошти на сплату земельного податку. Зокрема, до бюджету Белзької громади річна сума на 2021 рік становить 754,56 тис. гривень.

У подальшій роботі ради необхідно більш тісно співпрацювати з АТ «Укрзалізниця» щодо використання потенціалу залізничних перевезень в соціально-економічному розвитку громади.

Поштові відправлення

Львівська дирекція АТ «Укрпошта» є одним із найбільших регіональних представництв Національного оператора поштового зв'язку в Україні.

На території громади діють 11 відділень поштового зв'язку, центром поштового зв'язку є м. Жовква.

Відділення обслуговують жителів Белзької територіальної громади (2 міста та 22 села) та надають поштові, логістичні та фінансові послуги.

В рамках проєкту комп'ютеризації відділень поштового зв'язку автоматизовано 4 відділення : Белз, Угнів, Хлівчани та Корчин.

У подальшій роботі необхідно опрацювати з АТ «Укрпошта» питання щодо завантаження роботою поштові відділення з метою недопущення їх нерентабельності.

Також у м. Белз діє відділення мережі служб доставки «Нова Пошта» за адресою вул. Гоголя, 10 та у м. Угнів за адресою вул. Стуса, 2 та у с. Хлівчани по вул. М. Грушевського, 22

Зв'язок

В рамках надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності широкосмугового доступу до Інтернету в

сільській місцевості на території Белзької громади всі населені пункти та майже всі соціальні об'єкти підключено до швидкісного Інтернету.

Щодо стану розвитку на території громади Інтернет-мереж, забезпечення доступу до швидкісного мобільного Інтернету, то з 24 населених пунктів:

- 22 населених пунктів мають доступ до всевітньої мережі Інтернет (оптоволоконні кабелі)
- 4 населені пункти підключено до всевітньої мережі Інтернет (оптоволоконні кабелі) у 2021 р.
- ще 2 населені пункти планується підключити до всевітньої мережі Інтернет (оптоволоконні кабелі) до 31.12.2022 р.

Швидкісний мобільний Інтернет частково відсутній (слабкий сигнал) у таких населених пунктах громади: м. Угнів, с. Карів, с. Піддубне, с. Михайлівка, с. Діброва, с. Домашів, с. Воронів, с. Заболоття, с. Ванів, с. Глухів.

Спостерігається слабкий сигнал або взагалі відсутній сигнал мобільних операторів в с. Карів.

Щодо мереж сповіщення населення: використовується офіційний веб-сайт Белзької міської ради <http://belzrada.net.ua/> та Facebook-сторінка Белзької міської ради <https://www.facebook.com/Belz.rada>

На території Белзької громади здійснюють мовлення такі аналогові та цифрові загальнонаціональні, регіональні, місцеві телевізійні канали, які у стандартній якості можна приймати на ефірні антени домогосподарств громади:

«UA: Перший», «КІ», «К2», «Новий», «НТН», «Україна», «СТБ», «5 канал», «Прямий», «Рада», «Україна 24», «Еспресо tv», «Ентер Фільм», «Xsport», «2+2», «ZOOM», «Індиго tv», «К1», «НЛО. TV», «ТЕТ», «Піксель tv», «ПЛЮС ПЛЮС», «М1», «UA:КУЛЬТУРА», «МЕГА», «ZIK», «Кіноточка», «Суспільне».

Українські радіостанції, які ведуть мовлення на території громади в FM-діапазоні, та на середніх хвилях:

Радіостанції, які розташовані на території Червоноградського району - «Радіо Сокаль», «Нео Радіо».

Промислова інфраструктура

В межах гірничого відводу «Шахта «Степова» розташований Ванівський водозабір, який на даний час не експлуатується. В 1970р. в Українській ТКЗ по Ванівському водозабору затверджені запаси в кількості 27,0 тис. м³/ добу, в тому числі по категорії А-21,8 ; В-3,3 ; С1-1,9 м³/добу.

Середньодобовий водозабір за 2019 рік склав 389 м³/ добу. За результатами і бактеріологічних аналізів підземні води відповідають вимогам до води господарсько – питного призначення. При санітарно-гідрогеологічному обстеженні водозабору шахти «Степова» і прилеглої до нього території були обстежені умови індивідуального водопостачання мешканців с. Острів, Муроване, Ванів, Глухів, будинки яких розташовані найближче до водозабору (біля 500-1000 м).

Водозабір складається з чотирьох експлуатаційних свердловин № 412, 472, 473, 074-ТВ глибиною, відповідно 70 м, 90 м, 90 м, 550 м, пробуреними на верхокрейдяний водоносний горизонт.

Залізнична станція Белз – залізнична станція Львівської дирекції залізничних перевезень Львівської залізниці. Розташована на лінії Червоноград - Рава-Руська між станціями Червоноград 15 км та Угнів 22 км у с. Заболоття Львівської області. Технічна характеристика: одна платформа та дві колії.

На сьогодні проводиться капітальний ремонт 52 км (км 3+137 – км 56+307) автомобільної дороги загального користування державного значення Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська за рахунок кредитних коштів за міжнародним договором між Урядом України та Урядом Республіки Польща про надання кредиту на умовах пов'язаної допомоги від 15 вересня 2015 року у межах проекту «Розбудова прикордонної дорожньої інфраструктури на

підходах до пунктів пропуску на українсько-польському кордоні» вартістю понад 31 млн євро.

2.6. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Економіка громади є монофункціональною та має промислову спеціалізацію. На території Белзької громади працює ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля» (рис. 2.6.1), яка є основним бюджетоутворюючим промисловим підприємством громади.

Галузевий розподіл економіки громади представлено на підставі аналізу надходжень до бюджету в 2019-2020 роках від діяльності суб'єктів господарювання (таблиця 2.6.1).

Рис. 2.6.1. ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля»

Таблиця 2.6.1

Показники діяльності суб'єктів господарювання, розміщених на території Белзької громади

Вид діяльності	Штатна чисельність працівників у 2020 році, осіб	Середня заробітна плата у 2020 році, грн	Надходження до бюджету в 2019 році, тис. грн	В тому числі ПДФО, тис. грн	Надходження до бюджету в 2020 році, тис. грн	В тому числі ПДФО, грн
Сільське господарство	54	5 240,48	2 751,78	843,69	5 097,98	905,55
Добувна промисловість	1 224	16 478,68	90 557,05	43 598,83	106 741,92	51 217,1
Переробна промисловість	13	3 977,9	883,78	117,84	621,09	101,27
Будівництво	36	6 347,57	2 448,97	457,21	2 718,54	449,48
Лісове господарство, деревообробка	10	5 600	403,07	92,59	509,18	95,07
Оптова й роздрібна торгівля	61	6 263,59	1 880,27	609,23	3 013,6	841,66
Послуги	26	6 232,83	918,91	316,81	1 011,44	369,4
Перевезення	14	5 557,14	301,94	78,76	729,0	180,16
Бюджетна сфера	261	9 560,63	8 412,06	3 784,42	10 045,29	4 608,03
Інші види діяльності	7	6 623,38	817,66	127,72	288,91	127,49
ВСЬОГО:	1 706	14 040,29	109 375,49	50 027,1	130 776,94	58 895,33

Найбільша середня заробітна плата за даними 2020 року виплачувалася на підприємствах добувної промисловості (16 478,68 грн) та у бюджетній сфері (9 560,63 грн.), найменша – у сфері переробної промисловості (3 977,9 грн).

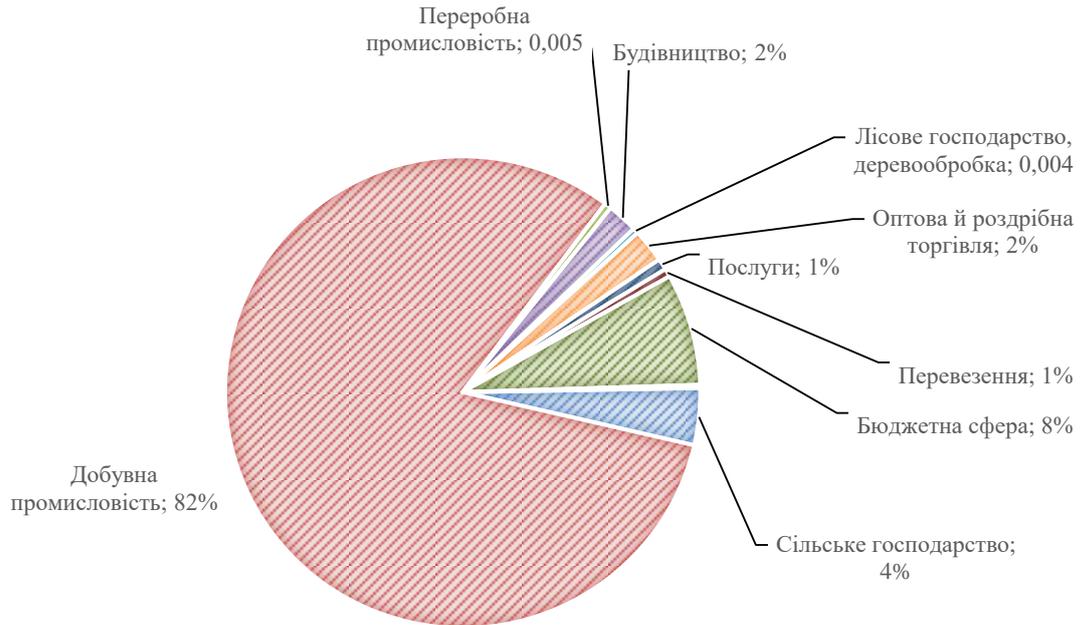

Рис.2.6.1. Структура економіки громади за надходженнями до бюджету в 2020 році

Отже, якщо аналізувати фактичний вклад кожної із галузей в економіку громади, то лідером у наповненні місцевого бюджету виступає Добувна промисловість (81,6% надходжень до бюджету в 2020 році), далі – Бюджетна сфера (7,7%), Сільське господарство (3,9%), Оптова й роздрібна торгівля (2,3%), Будівництво (2,1%), Послуги (0,8%), Перевезення (0,6%), Переробна промисловість (0,5%), Лісове господарство, деревообробка (0,4%), Інше (0,2%).

Добувна промисловість представлена ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», на балансі якого знаходяться 7 вугільних пластів, що мають промислове значення.

Переробна промисловість у громаді представлена наступними видами економічної діяльності: оброблення деревини та виготовлення меблів, виробів з деревини здійснюють 12 фізичних осіб-підприємців, виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції (виготовлення цегли) ПП «Юна», ПП «Сокальський Райагробуд», які добувають м'яку глину в розташованих поруч кар'єрах у с. Перемисловичі, виробництво харчових продуктів - ФОП Барвінко В.О., який здійснює виробництво різних видів сиру та масла (копчений сир, сулугуні, бринза).

Монопрофільність, що склалася, є потенційною загрозою подальшого сталого розвитку громади, становить значний ризик щодо наповнення бюджету та зумовлює залежність жителів усієї громади від діяльності одного підприємства, і вже сьогодні потребує практичних дій щодо диверсифікації економіки, залучення інвестицій у сільське господарство, переробну промисловість, а також розвиток торгівлі та сфери послуг.

Аграрний сектор є провідною галуззю економіки Белзької громади і має значний потенціал для розвитку.

Свою виробничу діяльність на території громади здійснюють 23 сільськогосподарських підприємства, в тому числі 15 фермерських господарств (таблиця 2.6.2). Виробничий напрям сільськогосподарських підприємств – зерново-буряковий, тваринництво. Основні культури, які вирощуються в громаді – пшениця, ячмінь, цукрові буряки, кукурудза, соняшник, соя, ріпак.

Таблиця 2.6.2

Аграрний сектор Белької міської територіальної громади

№	Назва населеного пункту	Назва СГД	Напрямок діяльності (що вирощують або виробляють)	Діяльність	Площа обробітку земель СГД
1	с. Заболоття, с. Жужеляни, с. Низи	СФГ "Жужіль"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	433,22 га ріллі
2	с.Перемисловичі	ФОП Заблоцький Ігор Геннадійович	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	80 га
3	с.Перемисловичі	ФГ "Перемислів-Агро"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	83,0945га
4	Жужелянська с/о, Корчівський с/о Ванівський с/о Домашівський с/о Хлівчанський с/о	ПП "Гові"	Вирощування с/г культур, розведення птиці	Вирощують та продають	568,3096 га 273,818 га 113,1544 га 361,9650 га 157,2574 га
5	с. Цеблів	ФОП Муха Наталія Дмитрівна	Вирощування ягід, горіхів, інших плодових дерев і чагарників	Вирощують та продають	10 га
6	с.Цеблів с. Карів с.Муроване, с.Вербове	ПП "Західний Буг"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	255,00 га 1700,00 га 1829,48 га
7	с.Перемисловичі	ФГ "НВЛ"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	93,3376 га
8	с.Заболоття	ФГ "ВОЛЯ"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	315 га
9	с. Острівок	ФГ"Пшеничне перевесло"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	30,9919 га
10	с. Домашів, с. Низи	ТзОВ "Акріс-Захід"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	718,76 га
11	с.Карів	ФГ "Захід-АГРО"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	137,00 га
12	с.Стаївка	ФГ "Коник М.В."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	29,8 га
13	с.Стаївка	ФГ "Коник В.В."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	13,8465га
14	с. Корчів	ФГ "Курило Н.М."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	51,12 га
15	с. Корчів	ТзОВ "Сяйво"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	84,407га
16	с. Карів	ФГ "Львівагротрейд"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	270,00га
17	с.Корчів, с. Стаївка, с.Заставне	ТзОВ "ІСТ-ВЕСТ-САД"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	52,1957 га 145,4885 га
18	с.Муроване	ФГ "Берегівський С.В"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	25,85га
19	с.Муроване	ТзОВ "Агро-Лан"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	100,00 га
20	с.Муроване	ФГ "Куп'як А.С."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	14,0217 га
21	с.Муроване	Ф Г" Горак В.І."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	50,00 га
22	с.Корчів	ФГ "Луценко В.І"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	39,6636 га
23	с.Муроване	ФГ "Цицика С.Й."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	84,2835 га

ПП «Західний Буг», ПП «Гові», ТзОВ «Акріс-Захід», СФГ «Жужіль» - підприємства, які обробляють найбільшу кількість земель на території Белзької громади.

Головним завданням Белзької громади, як громади з великим сільськогосподарським потенціалом, є розвиток і підтримка фермерства, сільського господарства, підвищення конкурентоспроможності аграрного бізнесу малих і середніх агровиробників, забезпечення ефективного використання земельних ресурсів, створення умов для економічного зростання шляхом сприяння залученню інвестицій, ефективне функціонування малого підприємництва та фермерства через диверсифікацію господарської діяльності в сільській місцевості (агровиробництво, зелений туризм, географічні зазначення, організація ланцюгів збуту фермерської продукції), розбудова туристичного потенціалу сільської місцевості.

Базовою річчю сьогодні для громади є проведення аудиту землі на постійній основі та проведена інвентаризація - тобто навести лад з землею. Другим завданням управлінців є допомога населенню, комунікація з сільськими жителями, спрямування селян на використання всіх можливостей, які сьогодні дає держава та область.

Підприємництво Белзької громади представлене діяльністю фізичних осіб – підприємців (ФОП). Безумовними лідерами по кількості задіяних ФОП є сфера роздрібною торгівлі, а також діяльність із забезпечення стравами та напоями. Діяльність фізичних осіб - підприємців є важливою ланкою надання послуг і надходження товарів до споживача.

Мережу торгівлі у Белзькій громаді складають 71 торговий об'єкт, зокрема: 68 магазинів, 1 (пересувний) ринок, 1 аптека, 1 ветаптека. Торгівельна мережа в громаді розвинена недостатньо, існує гостра необхідність проведення заходів з підтримки підприємництва.

Мережа побутового обслуговування населення у громаді представлена 22 об'єктами, зокрема: 7 закладів громадського харчування, 11 відділень поштового зв'язку АТ «Укрпошта», 1 відділення Нової Пошти, 3 надавачі послуг зв'язку та інтернету. Мережа надання послуг у громаді розвинена недостатньо та не може забезпечити необхідну якість обслуговування населення та розвиток туристичного потенціалу.

Основними проблемними питаннями в сфері торгівлі і послуг громади є: зволікання суб'єктів господарювання зі встановленням платіжних терміналів для проведення безготівкових розрахунків за реалізовані товари (надані послуги), «гінізація» сфери торгівлі та побутових послуг, наявність стихійної торгівлі.

Сучасний стан економічного розвитку громади потребує пошуку нових форм господарювання в сільській місцевості. Однією з таких форм є мале підприємництво, зокрема сільський (зелений) туризм, оскільки воно максимально поєднує інтереси як виробників, так і споживачів продукції.

Розвиток туризму в Белзькій громаді має потенціал стати важливим джерелом надходження коштів у громаду, розширення сфери зайнятості місцевого населення, покращення рівня обслуговування та удосконалення інфраструктури.

У 2008-2009р були створені велотуристичні шляхи обласного значення № 494 Рава-Руська – Угнів – Белз – Сокаль, які на даний час потребують відновлення.

Белзький напрямок може стати туристичним магнітом з правильним менеджментом, лише необхідно зберегти існуючу тут відкриту природу та історичну спадщину, привнівши певну естетику в благоустрій. У сфері туризму вартує зосередитись на відпочинку певних категорій осіб, створити для них повноцінну сервісну інфраструктуру.

Існуючі проблеми та недоліки у туристично-рекреаційній сфері:

1. Невідповідність наявної туристичної інфраструктури міжнародним стандартам, а також недостатній її розвиток в туристично-привабливих зонах.

2. Низький рівень сервісного обслуговування та кваліфікації кадрів туристично-рекреаційної галузі.

3. Незадовільний стан автомобільних доріг, нерозвиненість туристичної інфраструктури вздовж доріг.

4. Незадовільний стан частини об'єктів, що складають історико-архітектурну спадщину області, а також нераціональне використання даних об'єктів, що призводить до подальшої їх руйнації.

5. Недостатня промоція, інформаційне забезпечення туристичного потенціалу на міжнародному і внутрішньому туристичних ринках.

6. Обмеженість фінансування програм та проектів у туристичній галузі та санаторно-курортній сфері.

Економічна діяльність, що має інноваційний потенціал, з урахуванням конкурентних переваг Львівщини

Практична реалізація принципів смарт-спеціалізації виступає базовим чинником імплементації моделі сталого зростання Львівщини. Адже смарт-спеціалізація є актуальною для досягнення сталого зростання, сприяючи переходу до ресурсозберігаючої та низьковуглецевої економіки, створюючи можливості для конкурентоспроможності регіону на внутрішніх та глобальних ринках.

Програма «Конкурентоспроможна економіка на засадах смарт-спеціалізації» Плану заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років складається з чотирьох напрямів і включає в себе 29 технічних завдань: 1.1. Стимулювання інноваційних видів економічної діяльності з високою доданою вартістю – 8; 1.2. Інвестиційна привабливість – 7; 1.3. Енергетична самодостатність – 10; 1.4. Науково-технологічний розвиток – 4.

Потенціал Белзької громади вбачається у реалізації наступних технічних завдань:

Напрямок 1.1

- Налагодження системи переробки органічних відходів на базі комунальних та приватних підприємств області.
- Виробництво теплової енергії з твердої біомаси для опалення будівель соціальної сфери та підприємств агропромислового сектору.

Напрямок 1.2

- Сприяння створенню та розбудові інфраструктури індустріальних парків та промислових зон.
- Школа мікробізнесу і самозайнятості.
- Модернізація професійно-технічної освіти з впровадженням елементів дуальної форми навчання.

Напрямок 1.3

- Стратегічний план розвитку ДП «Львіввугілля».
- Розвиток відновлювальної енергетики.
- Створення високотехнологічного комплексу виробництва синтетичних альтернативних моторних та побутових палив.
- Підвищення енергоефективності бюджетних установ області.
- Підвищення енергоефективності житлового фонду області.
- Обладнання бюджетних установ області автоматизованими системами передачі даних щодо енергоспоживання.

Напрямок 1.4

- Створення та розвиток інноваційних парків, технологічних лабораторій, бізнес-інкубаторів.
- Інформаційне забезпечення регіональної інноваційної системи.

Реалізація проекту «Створення в Україні високотехнологічного комплексу виробництва синтетичного моторного палива», що передбачає будівництво шахти «Тяглівська» та комбінату з газифікації вугілля на території Белзької громади - це потужні інвестиції в місцеву економіку, розвиток регіону, створення робочих місць.

Беручи до уваги аналіз економічного та інноваційного потенціалу Львівської області та враховуючи напрями смарт-спеціалізації Львівщини, обґрунтовані у Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років, визначено перелік видів економічної діяльності

на території Белзької громади з високим економічним, інноваційним і трудовим потенціалом:

Харчова промисловість:

- виробництво м'яса та м'ясних продуктів;
- виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів;
- виробництво інших харчових продуктів.

Легка промисловість:

- виробництво робочого одягу.

Переробна промисловість:

- виробництво іншої хімічної продукції;
- виробництво цементу, вапна та гіпсових сумішей;
- виробництво меблів;
- виробництво ігор та іграшок.

Визначені види економічної діяльності характеризуються достатнім економічним та інноваційним потенціалом для нарощення виробництва продукції з високою доданою вартістю та можуть стимулювати розвиток суміжних галузей економіки.

2.7. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНОЇ СИТУАЦІЇ

За Методикою формування спроможних громад (Постанова КМУ від 08.04.2015 № 214) Белзька громада за чисельністю населення (14 817 осіб) має високий рівень спроможності, за чисельністю учнів, що здобувають освіту в закладах загальної середньої освіти (1 430 учнів) – високий, за площею (464,5 км²) – високий, за індексом податкоспроможності (0,551) – середній, за часткою власних надходжень у місцевому бюджеті (1,18 %, 1,0 млн грн) – високий.

За рейтингом територіальних громад Львівщини в розрізі бюджетних показників за результатами III кварталів роботи Белзька громада посідає 60 місце з 73 громад області. Серед бюджетних показників, які оцінюються є: динаміка доходів загального фонду (без трансфертів) 2021 р. до 2020 р. (107,1 %, 71 місце), індекс податкоспроможності за доходами загального фонду без трансфертів (0,551, 48 місце), рівень дотаційності бюджетів (9,8%, 26 місце), видатки на 1-го мешканця (4 575,5 грн, 68 місце), власні надходження на 1-го мешканця (68,4 грн, 58 місце), видатки розвитку на 1-го мешканця (183,3 грн, 65 місце), частка видатків на утримання апарату управління до надходжень податків і зборів (19,7%, 23 місце), частка видатків заробітної плати у загальному обсязі видатків ТГ (88,6 %, 71 місце).

Доходи

Бюджет Белзької територіальної громади за доходами у 2021 році затверджено рішенням від 24.12.2020 № 27 в розмірі:

- доходи міського бюджету в сумі 106 566 300,0 грн, у тому числі доходи загального фонду бюджету – 105 316 300,0 грн, доходи спеціального фонду бюджету – 1 250 000,0 грн;
- видатки міського бюджету в сумі 106 566 300,0 грн, у тому числі видатки загального фонду бюджету – 103 316 300,0 грн, видатки спеціального фонду бюджету – 3 250 000,0 грн, в тому числі видатки бюджету розвитку в сумі 2 000 000,0 грн;
- оборотний залишок бюджетних коштів міського бюджету в розмірі 105 000,0 грн, що становить 0,1 % видатків загального фонду;
- резервний фонд міського бюджету на 2021 рік становить 450 000,0 грн, що становить 0,43 % видатків загального фонду.

За уточненим планом доходи бюджету становлять 115 901,3 тис. грн.

За 2021 рік уточнений план доходів виконано на 109,8 %.

Структура бюджету за доходами у 2021 році зображена на рис. 2.7.1.

Рис. 2.7.1. Структура бюджету громади за доходами

За даними Белзької міської ради, основні доходи бюджету складають:

Таблиця 2.7.1

Основні доходи бюджету Белзької громади

Показник, тис. грн	Станом на 31.12. 2021 року
Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО)	45 649,39
Акциз	365,413
Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів	1 231,35
Сумарна величина єдиного внеску за ведення невиробничої діяльності та виробничої діяльності	0
Оплата за землю	6 269,07
Податок на нерухоме майно	443,89
Податок на прибуток підприємств	0
Єдиний податок	5 622,09
Доходи від податків і зборів – всього (податкові надходження)	59 581,2
Доходи від оренди комунального майна	0
Неподаткові доходи – всього	66,57
Офіційні трансферти	56 253,48
В тому числі:	
Освітня субвенція	41 491,8
Медична субвенція	0
Базова дотація	4 632,7

Показник, тис. грн	Станом на 31.12. 2021 року
Інші субвенції	10 128,9
Інфраструктурна субвенція (для ОТГ)	0
Всього без урахування трансферт	59 647,80
ВСЬОГО ДОХОДІВ:	115 901,3

Ставки місцевих податків та зборів

Рішенням Белзької міської ради від 18.02.2021 № 69 затверджено ставки орендної плати за землю на 2021 рік⁹.

Рішенням Белзької міської ради від 14.07.2021 № 219 затверджено ставки єдиного податку в розмірі:

- для першої групи платників єдиного податку – 10 % розміру прожиткового мінімуму, встановленого на 01 січня звітного (податкового) року.
- для другої групи платників єдиного податку – 20 % розміру мінімальної зарплати, встановленої на 1 січня звітного (податкового) року.

Рішенням Белзької міської ради від 14.07.2021 № 220 встановлено ставку туристичного збору на 2022 рік на території Белзької міської ради за кожен добу тимчасового розміщення особи у місцях проживання (ночівлі), визначених підпунктом 268.5.1 пункту 268.5 статті 268 Податкового кодексу України, у розмірі 0,1 % - для внутрішнього туризму та 1 % - для в'їзного туризму від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, для однієї особи за одну добу тимчасового розміщення.

Рішенням Белзької міської ради від 14.07.2021 № 221 встановлено ставку податку на майно (в частині транспортного податку) з розрахунку на календарний рік у розмірі 25 000 грн за кожен легковий автомобіль, що є об'єктом оподаткування відповідно до підпункту 267.2.1 пункту 267.2 статті 267 Податкового кодексу України (легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати).

Рішенням Белзької міської ради від 14.07.2021 № 222 встановлено ставки земельного податку та пільги для фізичних та юридичних осіб, надані відповідно до ст. 281 - 283 Податкового кодексу України¹⁰.

Рішенням Белзької міської ради від 14.07.2021 № 223 ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та пільги для фізичних та юридичних осіб, надані відповідно до підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Податкового кодексу України¹¹.

Видатки

За уточненим планом обсяг поточних видатків бюджету громади становить 99 713,6 тис. грн, капітальних видатків – 6 116,9 тис. грн.

Структура видатків бюджету в 2021 році зображена на рис. 2.7.2.

⁹ Джерело: <https://cutt.ly/FYRRs6H>

¹⁰ Джерело: <https://cutt.ly/bYREY3D>

¹¹ Джерело: <https://cutt.ly/9YRE16S>

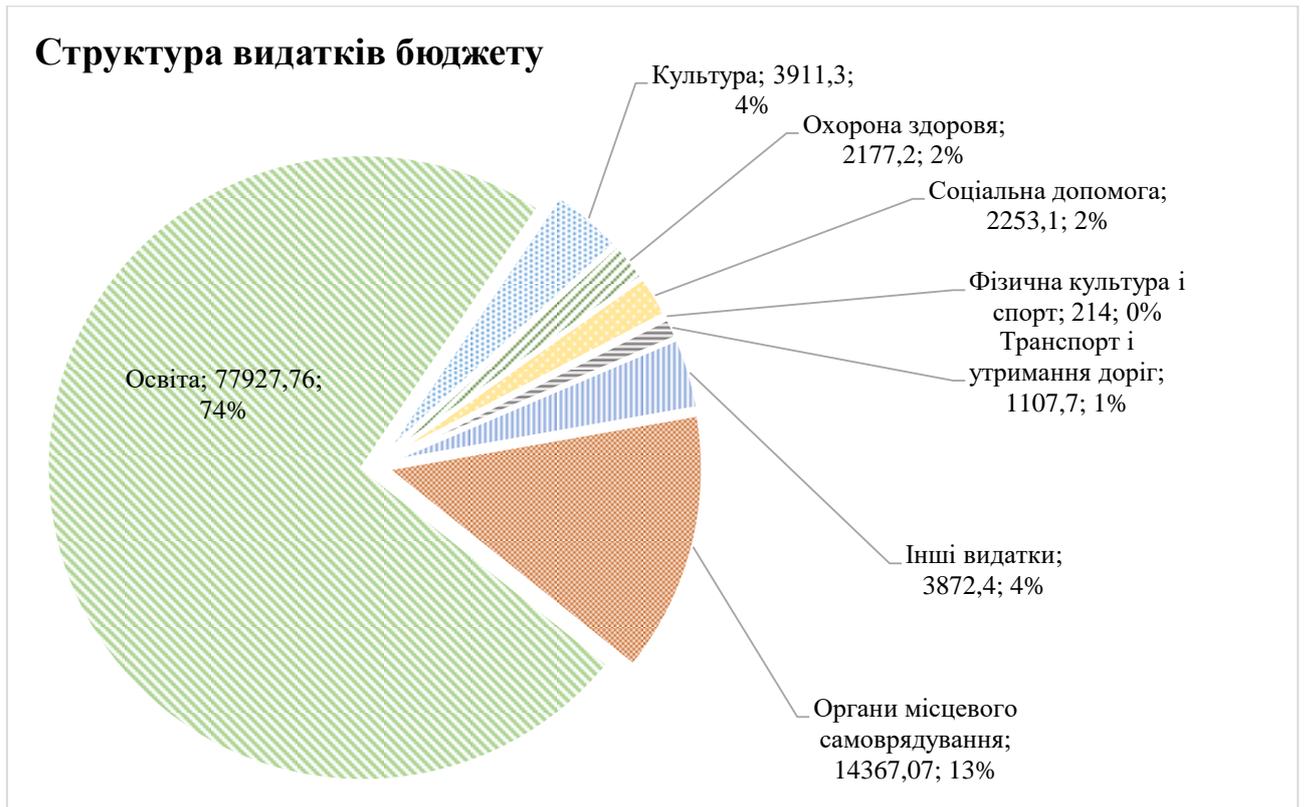

Рис. 2.7.2. Структура видатків бюджету громади

За даними Белзької міської ради, основні видатки бюджету у 2021 році складають:

Таблиця 2.7.2

Структура видатків бюджету Белзької громади

Категорії видатків, тис.грн.	2021 рік	
	Поточні	Інвестиційні (капітальні)
Органи місцевого самоврядування	14 367,07	0
Освіта	75 951,5	1 976,26
Культура	3 774,9	136,4
Охорона здоров'я	2 177,2	0
Соціальна допомога	2 253,1	0
Фізична культура і спорт	214	0
Транспорт і утримання доріг	0	1 107,7
Інші видатки	975,8	2 896,60
ВСЬОГО ВИДАТКІВ:	99 713,6	6 116,90

Прогноз бюджету Белзької міської ради на 2022-2024 роки (далі – Прогноз) розроблено на основі положень Бюджетного кодексу України і Податкового кодексу України та схвалено рішенням виконавчого комітету Белзької міської ради від 25.08.2021 № 82.

Прогноз бюджету Белзької громади на 2022-2024 роки

тис .грн

Найменування показника	2022 рік			2023 рік			2024 рік		
	прогноз	Відхилення до попереднього року		прогноз	Відхилення до попереднього року		прогноз	Відхилення до попереднього року	
		+/-	%		+/-	%		+/-	%
Бюджет Белзької громади (без урахування міжбюджетних трансфертів), в т.ч.	64 050,1	5 958,8	110,3	67 142,0	3 091,9	104,8	70 131,8	2 989,8	104,5
Загальний фонд	111 717,2	6 400,9	106,1	119551,2	7 834,0	107,0	126 433,3	6 882,1	105,8
Спеціальний фонд	5 000,0	3 750,0	400,0	5 265,0	265	105,3	5 528,3	263,3	105,0

Отже, в структурі власних доходів бюджету Белзької міської ради (на 2021 рік) домінує податок на доходи фізичних осіб (ПДФО), питома доля якого складає 73% загального обсягу власних доходів. При цьому 87% ПДФО формується за рахунок діяльності ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля».

Частка місцевих податків в дохідній частині бюджету загального фонду низька та становить 19,05 %.

Аналіз видаткової частини бюджету Белзької громади засвідчив, що найбільш витратною статтею є видатки на освіту громади (більше 73 %), які домінують над іншими статтями витрат бюджету.

Прогноз бюджету Белзької міської ради на 2022-2024 роки складено з врахуванням незначного темпу зростання видатків, а саме 2022 до 2021 – 6,0% (116 717,2 тис. грн), 2023 до 2022 – 7,0 %, 2024 до 2023 – 5,8 %.

Фінансування видатків бюджету Белзької міської ради, міських цільових програм на період до 2024 року прогнозується здійснювати в рамках жорсткої економії бюджетних коштів. В цих умовах визначальним стане підвищення ефективності видатків, що відбуватиметься на основі їх пріоритетності та оцінки ступеня досягнення очікуваних результатів.

2.8. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У зв'язку з надзвичайно вигідним географічним та геополітичним розташуванням громади, одним з пріоритетних завдань органу місцевого самоврядування є розвиток транскордонного співробітництва, залучення додаткових іноземних інвестицій в реальний сектор економіки та участь у всеукраїнських та міжнародних конкурсах проектів донорських програм міжнародної технічної допомоги.

Белзька міська рада має налагоджені партнерські відносини з Гміною Белжец Томашівського повіту Люблінського воєводства (Польща) – угода від 18.05.2007.

Враховуючи статус прикордонної території, Белзька міська територіальна громада недостатньо використовує потенціал міжнародного співробітництва.

3. ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ РОЗВИТКУ БЕЛЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

3.1. АНАЛІЗ СИЛЬНИХ І СЛАБКИХ СТОРІН ГРОМАДИ, МОЖЛИВОСТЕЙ І ЗАГРОЗ

На основі проведеного аналізу основних тенденцій та проблем соціально-економічного розвитку громади, оцінки природно-ресурсного, виробничого, інноваційного, фінансового і людського потенціалу визначено сильні і слабкі сторони (внутрішні чинники) та можливості і загрози (можливі зовнішні впливи).

Таблиця 3.1.1

SWOT-аналіз Белзької міської територіальної громади

Сильні сторони (внутрішні)	Слабкі сторони (внутрішні)
<p>1. Вигідне прикордонне розташування (3 км до кордону з країнами Євросоюзу). Відстань від центру громади до пунктів перетину українсько-польського кордону «Угринів - Долгобичув» - 36 км, «Рава-Руська - Гребенне» - 46 км</p> <p>2. Наявні земельні ресурси достатні для розвитку органічних виробництв, створення агропереробних підприємств, ФГ та сімейних ферм (29,1 тис. га с/г угідь (62,5% площі громади), з них в обробітку с/г підприємств 8,1 тис. га)</p> <p>3. Наявні лісові ресурси достатні для розвитку деревообробної та меблевої промисловості, заготівлі лісових ягід, грибів, лікарських рослин, розвитку туристично-рекреаційної галузі (12,9 тис. га лісів (27,6% площі громади))</p> <p>4. Значні запаси корисних копалин, зокрема 38,7 млн т. промислових запасів кам'яного вугілля, а також значні запаси торфу і глини</p> <p>5. Діючий ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля»</p> <p>6. Наявний туристичний потенціал: тисячолітня історико – культурна спадщина, пов'язана з іменами представників різних народів – князя Я.Мудрого, литовського князя Любарта Гедиминовича, королів Польщі Казимира III та Угорщини Людвіка I, юдейського цадика Соломона Рохаха; наявність Державного історико-культурного заповідника (36,5 га), понад 20 пам'яток археології, архітектури національного та місцевого значення</p> <p>7. Наявність централізованого</p>	<p>1. Монопрофільна економіка громади</p> <p>2. Низька інвестиційна привабливість громади</p> <p>3. Відсутність актуальної містобудівної документації у 70% населених пунктів</p> <p>4. Низький рівень громадської та підприємницької активності, взаємодії бізнесу, освіти, громади і влади</p> <p>5. Недостатність кваліфікованих спеціалістів, зокрема робітничих професій, в управлінні, освітніх та медичних закладах, старіння трудових ресурсів.</p> <p>6. 15% від чисельності населення працездатного віку офіційно працевлаштовані, «тіньова» зайнятість, відтік кадрів за кордон, високий рівень безробіття</p> <p>7. Неналежна якість дорожнього покриття та тротуарів</p> <p>8. Незадовільний стан соціальної інфраструктури. Зокрема, низька енергоефективність бюджетної сфери, недостатня матеріально-технічна база медицини, освіти, культури</p> <p>9. Відсутність можливостей для змістовного дозвілля. Зокрема, нерозвинута спортивна інфраструктура, відсутність «громадських просторів» у багатьох населених пунктах громади</p> <p>10. Відсутність туристичної інфраструктури, конкурентоспроможного туристичного продукту</p> <p>11. Відсутність централізованого</p>

<p>водопостачання у адміністративному центрі громади м.Белз та м.Угнів (90% домогосподарств), наявність власних свердловин</p> <p>8. Формується якісна система освітніх послуг, здійснена оптимізація галузі</p>	<p>водопостачання сільських населених пунктів громади та газопостачання у 88% домогосподарств</p> <p>12. Відсутність системи централізованого водовідведення, очисних споруд</p> <p>13. Низький відсоток укладення декларацій щодо надання первинної медичної допомоги (63,4%)</p> <p>14. Неефективна система поводження з ТПВ в громаді. Зокрема, лише у 32% домогосподарств є укладені договори на вивіз ТПВ (1542 договори), наявність стихійних сміттєзвалищ, нерозвиненість сортувальних практик в громаді</p>
Можливості (зовнішні)	Загрози (зовнішні)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Збільшення державної підтримки малого та середнього бізнесу, розвиток підприємництва у громаді, зокрема в сфері торгівлі та надання послуг 2. Використання потенціалу транскордонного співробітництва 3. Розробка та актуалізація містобудівної документації, ефективне використання можливостей земельного ринку 4. Інвентаризація земель, проведення аудиту земель на постійній основі, залучення дорадницьких служб 5. Зростання світового попиту на продукцію сільського господарства (зокрема екологічно чистої), харчової промисловості 6. Зростання популярності сільського, зеленого, культурного, світоглядного туризму серед населення України та Європи, створення туристичної локації «Белзька земля» 7. Впровадження Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року, що передбачає розробку планів трансформації для кожної громади; створення точок економічного зростання; соціальну підтримку шахтарів та їх сімей; створення економічних кластерів; підтримку розвитку відповідної інженерної інфраструктури для залучення інвестицій; запровадження на законодавчому рівні нових 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Погіршення макроекономічної ситуації, подальша «тінізація» економіки України, посилення регуляторного та фіскального тиску на підприємництво 2. Згорання або припинення реформ (зокрема земельної, податкової, медичної, освітньої). 3. Погіршення демографічної ситуації у регіоні та громаді. Суттєве скорочення населення працездатного віку (зокрема за рахунок трудової міграції). 4. Відмова від видобутку й спалювання вугілля, закриття об'єктів видобутку корисних копалин. Генерація електроенергії за рахунок вигідніших носіїв – водню, вітру, сонця, води. 5. Нестабільність національної валюти, інфляційні процеси. 6. Суспільно-політична та економічна нестабільність у державі та на її кордонах, продовження війни на Сході країни. 7. Зростання цін на енергоносії. 8. Згорання деяких державних програм та кредитних проєктів, унеможливлення використання запланованих коштів у запланованих розмірах. 9. Зростання рівня забруднення водних об'єктів внаслідок відсутності системи очищення стічних вод.

<p>інструментів підтримки інвесторів, які створюють робочі місця на вугледобувних територіях; диверсифікацію місцевої економіки.</p> <p>8. Проведення капітального ремонту 52 км автомобільної дороги Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська за рахунок кредитних коштів за міжнародним договором у межах проєкту «Розбудова прикордонної дорожньої інфраструктури на підходах до пунктів пропуску на українсько-польському кордоні» вартістю понад 31 млн євро</p> <p>9. Державна та місцева політика, спрямована на підвищення рівня життя населення (діджиталізація, соціальний захист, розвиток інфраструктури тощо)</p>	<p>10. Зростання рівня захворюваності внаслідок забруднення довкілля, подальшого розгортання пандемії COVID - 19 тощо.</p>
---	--

3.2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРІВНЯЛЬНИХ ПЕРЕВАГ, ВИКЛИКІВ І РИЗИКІВ ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між «внутрішніми» (сильні та слабкі сторони) та «зовнішніми» (можливості та загрози) факторами, що мають стратегічне значення для Белзької громади. Суцільна лінія символізує сильний взаємозв'язок, пунктирна – слабкий.

Порівняльні переваги

За допомогою матриці зв'язків між внутрішніми чинниками, а саме сильними сторонами та зовнішніми впливами – можливостями, визначаються найбільш перспективні сторони, які краще за інших сприймають вплив зовнішніх факторів і дають сильніший поштовх соціально-економічному розвитку (рис. 3.2.1).

Виклики

У цьому випадку матриця зв'язків будується між слабкими сторонами та зовнішніми позитивними можливостями, які дозволяють зменшити вразливість та подолати слабкі сторони (внутрішні фактори) через використання можливостей (зовнішні фактори) (рис. 3.2.2).

Ризики

Матриця зв'язків між слабкими сторонами та загрозами дозволяє визначити найбільш слабкі місця (внутрішні чинники) суб'єкта аналізу при впливі негативних зовнішніх факторів – загроз, тобто найбільш імовірні ризики при подальшій реалізації планів розвитку громади (рис. 3.2.3).

СИЛЬНІ СТОРОНИ

ПІДТРИМУЮТЬ

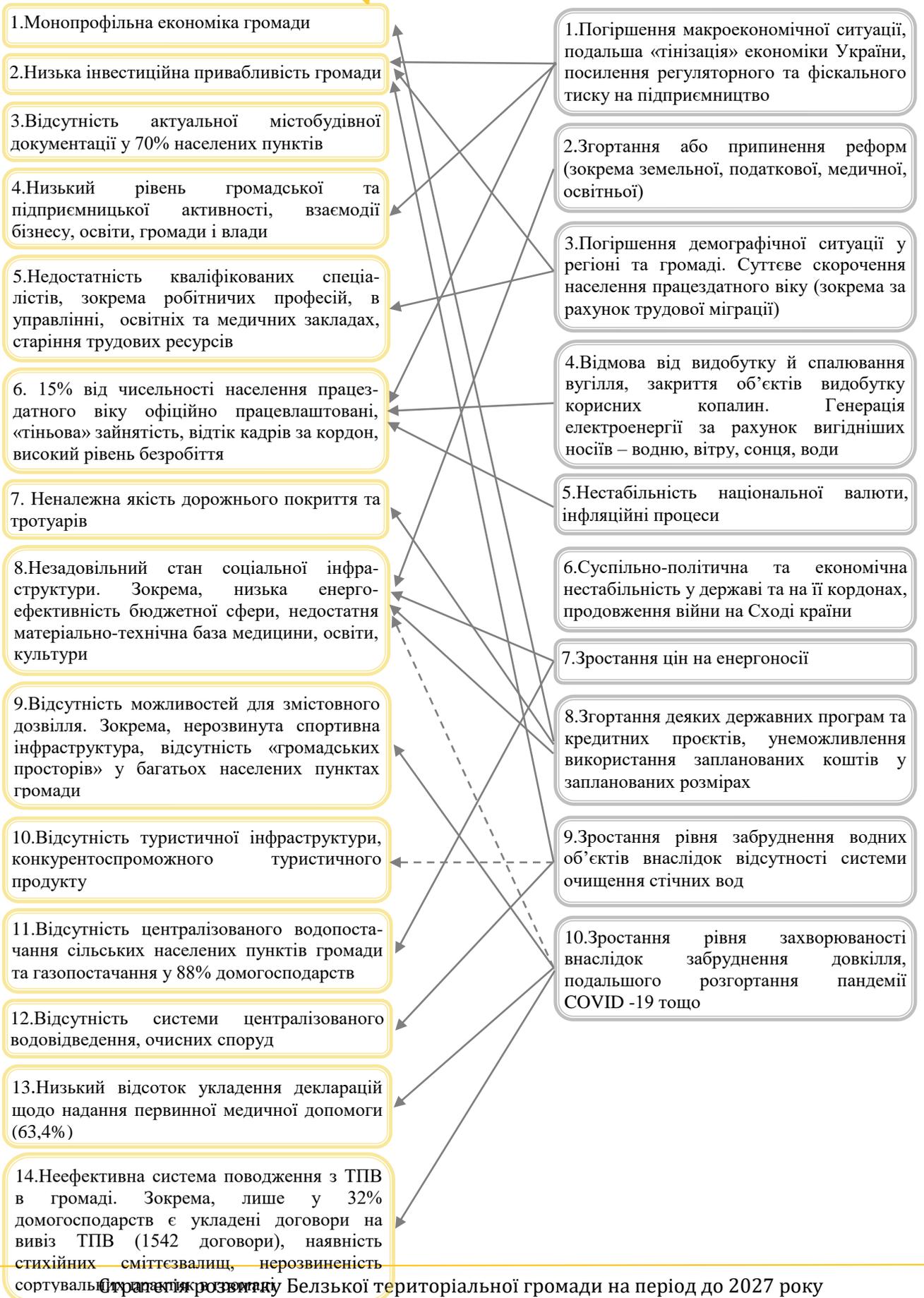
МОЖЛИВОСТІ

Рис. 3.2.1. Порівняльні переваги

Рис. 3.2.2. Виклики

СЛАБКІ СТОРОНИ**ПОСИЛЮЮТЬ****ЗАГРОЗИ**

Рис. 3.2.3. Ризики

Порівняльні переваги

(визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

Прогнозоване продовження євроінтеграційних процесів та реформ в Україні сприятимуть зростанню зацікавленості інвесторів до України.

З урахуванням таких сильних сторін Белзької громади, як вигідне прикордонне розташування, наявність природних ресурсів (земельних, водних, лісових, запасів корисних копалин), об'єктів, доступних для інвестування, наявність вільних земельних ділянок для ведення бізнесу та інвестування, наявність професійно-технічного навчального закладу, такі можливості як збільшення державної підтримки малого та середнього бізнесу, розробка та актуалізація містобудівної документації, ефективне використання земельного ринку, впровадження Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів стимулюватимуть підтримку існуючих та створення нових підприємств, зумовить залучення інвестицій, диверсифікацію економіки та нарощення промислового потенціалу і призведе до зростання рівня зайнятості та рівня доходів населення.

Серед населення України та Європи зростає популярність сільського, зеленого, культурного, світоглядного туризму, чим може скористатися Белзька громада, яка має великі природоохоронні території, унікальну тисячолітню історико-культурну спадщину, пов'язану з іменами представників різних народів – князя Я.Мудрого, литовського князя Любарта Гедиминовича, королів Польщі Казимира III та Угорщини Людвіка I, юдейського цадика Соломона Рокаха, наявний Державного історико-культурний заповідник (36,5 га), понад 20 пам'яток археології, архітектури національного та місцевого значення.

Зростання попиту на продовольство на світовому ринку, інвентаризація земель, проведення аудиту земель на постійній основі, залучення дорадницьких служб стимулюватиме розвиток ринкових відносин та кооперації на селі, стимулюватиме розвиток наявних у громаді підприємств – виробників та переробників агропродукції, а також харчової промисловості.

Використання потенціалу транскордонного співробітництва, державна та місцева політика, спрямована на підвищення рівня життя населення (діджиталізація, інформатизація, соціальний захист, модернізація матеріальної бази тощо) зумовить розвиток інфраструктури громади.

Виклики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

Найбільшим викликом для Белзької громади є монопрофільна економіка та низька інвестиційна привабливість. Можливостями для розвитку для громади на сьогодні є: розробка та актуалізація містобудівної документації, ефективне використання можливостей земельного ринку, інвентаризація земель, проведення аудиту земель на постійній основі, залучення дорадницьких служб, впровадження Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року.

Значним поштовхом у вирішенні проблеми поганих доріг стане проведення капітального ремонту 52 км автомобільної дороги Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська за рахунок кредитних коштів за міжнародним договором вартістю понад 31 млн євро.

Відсутність централізованого водопостачання сільських населених пунктів громади та газопостачання у 88% домогосподарств, відсутність очисних споруд, в середньостроковій перспективі можуть бути частково усунуті завдяки бюджетній підтримці, що надається для територіальних громад, а також фінансовим ресурсам з державного бюджету.

Активність громади у залученні ресурсів проектів міжнародної технічної допомоги, які розпочинають діяльність у сфері підтримки територіальних громад в Україні, може сприяти створенню туристичної інфраструктури, інфраструктури підтримки бізнесу та підвищенню рівня громадської активності.

Ризики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

Відплив за межі громади кваліфікованих кадрів обмежуватиме розвиток існуючих підприємств та залучення іноземних інвесторів, а також матиме негативні наслідки для зростання демографічного навантаження особами старшого віку, чим спричинятиме додаткові витрати місцевого бюджету.

Загрозою, що посилить слабкі сторони громади є згортання державних програм та кредитних проєктів, унеможливлення використання запланованих коштів у запланованих розмірах.

Крім того, відмова від видобутку й спалювання вугілля, закриття об'єктів видобутку корисних копалин, генерація електроенергії за рахунок вигідніших носіїв – водню, вітру, сонця, води, спричинить колапс у бюджетній системі громади.

3.3. СЦЕНАРІЙ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

На розвиток громади в значній мірі впливають чинники зовнішнього та внутрішнього середовища. Однак, правильне трактування впливу, потенційних можливостей та загроз, які несе за собою їхня реалізація, дозволяє сформуванню проактивну позицію громади, за якої вона виступатиме не як об'єкт, але як суб'єкт управління процесами, що відбуваються.

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору. Який враховує що, крім об'єктивного аналізу соціально-економічної ситуації в громаді є достатньо вірогідні прогнози, побудовані на статистично зафіксованих тенденціях і кількісних показниках, з урахуванням особливостей функціонування тих секторів і сфер економіки які є найбільш вагомими для Белзької громади.

Сценарій розвитку є описом послідовності подій від теперішнього до майбутнього стану розвитку територіальної громади, що ґрунтується на припущеннях. Опрацьовується кілька варіантів сценаріїв розвитку: базовий (реалістичний), оптимістичний (модернізаційний) та песимістичний (інерційний).

Песимістичний сценарій розвитку громади формується за комплексу припущень, що баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним, тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: громада рухається по інерції, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку громади.

Оптимістичний сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші зовнішні (національні та регіональні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни.

Реалістичний (базовий) сценарій розвитку є результатом критичної оцінки та можливих обмежень формування системи припущень оптимістичного сценарію розвитку: громада докладатиме зусилля для розвитку, хоча суспільно-економічний стан країни в цілому залишається нейтральним.

Песимістичний сценарій розвитку громади

(громада рухається по інерції, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку)

Припущення – національний рівень

Військовий конфлікт на Сході України продовжується.

Впровадження реформ в країні відбувається мляво, основні заходи постійно відкладаються.

Рівень корупції в країні зменшується незначно – замість реальних реформ спостерігаємо їх імітацію.

Зростання економіки відбувається повільно і на найближчий період планується щорічний зріст ВВП у межах 3 %.

Гривня підтримується виключно міжнародними кредитами та, відповідно, інтервенціями НБУ на валютному ринку, продовжується неконтрольована інфляція.

Внаслідок військового конфлікту та політичної нестабільності інвестиційна привабливість України залишається низькою, рівень залучення інвестицій не зростає.

Податковий тиск на бізнес залишається високий, продовжується тіньова зайнятість населення.

Через недостатність коштів у державному бюджеті відбувається згорання державних програм та кредитних проєктів

Обсяги ДФРР скорочуються, фінансування проєктів здійснюється в «ручному» режимі.

В умовах суттєвої корекції тарифів на енергоносії підвищується вірогідність збільшення рівня неплатежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.

Припущення – місцевий рівень

Міграційні процеси продовжуються. Демографічна криза поглиблюється. Кількість робочої, сили доступної на ринку праці скорочується, що призводить до уповільнення розвитку підприємництва в громаді та зросту соціальних витрат.

Надходження до бюджету податків та платежів залишаються на тому ж рівні, в деяких секторах вони скорочуються

Відсутність інвестицій у комунальну інфраструктуру призводить до зросту кількості технічних аварій, пов'язаних зі зношеністю мереж та обладнання.

Інвестиційна і туристична привабливість (впізнаваність) громади низька.

Активність громади у залученні коштів з ДФРР, державних та регіональних програм та програм з залучення коштів МТД низька.

Що відбувається

До 2027 року кількість населення громади поступово скорочується. Водночас спостерігається його «старіння». Ситуацію погіршуватимуть міграційні процеси, молодь покидає громаду в пошуках кращої життєвої перспективи.

Низький рівень народжуваності призводить до критичного скорочення кількості учнів в системі освіти та суттєвого здорожчення видатків на утримання мережі шкіл. Внаслідок скорочення освітньої субвенції зростає частка власних доходів громади у видатках на освіту, бюджет розвитку практично відсутній.

Кількість робочих місць залишаються на тому ж рівні, рівень доходів громадян не перевищує середньорегіонального значення. Економічна активність у сільських територіях громади обмежується сировинним продуктом з низькою доданою вартістю.

Через скорочення державних програм та субвенцій інфраструктура громади і комунальні об'єкти залишаються у критичному стані. Інженерна інфраструктура продовжує зношуватись.

Проведення капітального ремонту автомобільної дороги Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська зупинено.

Оптимістичний сценарій розвитку громади

(громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни)

Припущення – національний рівень

Внаслідок тиску Заходу на РФ військове протистояння на Сході України припиняється.

Рішуче впроваджуються системні реформи: децентралізації, судова, податкова, земельна, та ін.

Україна входить у стабільний 5-8-річний період середньострокового зростання і відновлення економіки.

Гривня стабільна.

Інвестиційна привабливість країни покращується - Україна в найближчі роки стає об'єктом посиленого інвестування.

Податкова реформа виводить бізнес із «тіні».

Соціальна політика держави мінімізує ризики росту неплатежів внаслідок зростання тарифів на комунальні послуги.

Ефективно працюють ДФРР, державні та регіональні програми і проєкти.

Подальший розвиток стосунків України з ЄС в межах угоди про Асоціацію поживляє транскордонні програми та зумовлює збільшення інфраструктурних інвестицій на прикордонних територіях.

Область активно впроваджує Стратегію розвитку.

Припущення – місцевий рівень

Громада формує привабливі інвестиційні і туристичні пропозиції та активно просуває їх на інвестиційні ринки, тим самим підвищуючи свою впізнаваність в регіоні та країні.

Громада підтримує та розвиває економічну активність на своїй території, зміщуючи її в бік диверсифікації економіки, виробництва продукції з високою доданою вартістю.

Громада формує свій профіль як туристично привабливої території, використовуючи природні та історичні переваги.

Громада активно освоює кошти державного, обласного та міського бюджетів на розвиток інфраструктури.

Громада проводить рішучу реорганізацію мережі освітніх, медичних та культурних закладів та їхню поступову модернізацію

Активна позиція місцевої влади дозволяє залучити кошти міжнародної технічної допомоги на реалізацію місцевих проєктів. Це призводить до покращення життя населення, стимулює роботу місцевої влади та активізує мешканців.

Що відбувається

До 2027 року, через різке покращення якості життя, кількість населення громади зростає, міграційні процеси припиняються, молодь залишається працювати у громаді.

Розв'язання конфлікту на Сході України та активне проведення реформ та змін в економіці країни призведе до зростання загального кредитного рейтингу України, що позитивно вплине на інвестиційну діяльність, зокрема на прикордонних з ЄС територіях.

На території громади створюються привабливі умови для розміщення малих і середніх високотехнологічних виробничих підприємств та сфери послуг для бізнесу.

У громаду заходять інвестори, створюючи нові робочі місця. Конкуренція на ринку праці між виробництвами різного напрямку призводить до конкуренції за кадри, що призводить до стабілізації демографічної динаміки, збільшення зарплат працівників і відповідно відрахувань до місцевого бюджету.

Міська рада здійснює супровід бізнесу на всіх етапах діяльності, забезпечує постійне навчання і консультації для працівників суб'єктів господарювання.

У громаді розвивається активний фестивальний рух на базі історичних пам'яток, який підтримується промоційними заходами. Громада стає цікавим туристичним об'єктом регіональних та міжнародних туристичних маршрутів.

У сільських територіях інтенсифікується виробництво і переробка екологічної сільськогосподарської продукції. Формуються місцеві продуктові бренди. Місцева продукція популяризується на фестивалях і святкуваннях, які стають відомими у регіоні та країні і приваблюють велику кількість учасників.

Через активне залучення коштів покращується інфраструктура на сільських територіях, зокрема виникають нові мультифункціональні соціальні об'єкти - центри сіл стають центрами громадського, економічного і культурного життя села.

Внаслідок реорганізації у системі освіти зростає якість освітніх послуг.

Реалістичний (базовий) сценарій розвитку громади

(громада докладає зусилля для розвитку, хоча суспільно-економічний стан країни в цілому залишається нейтральним)

Припущення – національний рівень

Замороження військового конфлікту призводить до скорочення витрат на оборону країни та разом із зовнішньою військовою допомогою мають прогнозований характер.

Після значного скорочення ВВП України у 2014-2015 роках зростання економіки набирає обертів і на найближчий період планується щорічний зріст у межах 3,5 - 4,5% в наступні роки.

Ряд пандемічних обмежень збережеться і після спаду рівня захворювань на COVID-19, в першу чергу високі вимоги до дотримання гігієнічних вимог, обмеження туризму та масових зібрань.

В Україні поступово впроваджуються стандарти ЄС в усіх сферах життя, у тому числі – у сфері виробництва, агропромисловості, діяльності фінансових інституцій, державного управління та інше.

Гривня відносно стабільна, рівень інфляції незначний.

Незначні зміни в розподілі між державним та місцевими рівнями податкових надходжень та владних повноважень продовжуватимуть відбуватися, внаслідок практичної необхідності збалансувати розвиток громад та планованою появою інституту перфектів. Проте значний рівень фінансової та політичної автономності громад збережеться.

Україна отримає доступ до низки програм Європейського Союзу та технічну допомогу на регіональний розвиток.

Впроваджується Державна цільова програма справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року, що передбачає розробку планів трансформації для кожної громади; створення точок економічного зростання; соціальну підтримку шахтарів та їх сімей; створення економічних кластерів; підтримку розвитку відповідної інженерної інфраструктури для залучення інвестицій; запровадження на законодавчому рівні нових інструментів підтримки інвесторів, які створюють робочі місця на вугледобувних територіях; диверсифікацію місцевої економіки.

В Україні і надалі зростатимуть ціни на паливно-енергетичні ресурси, у тому числі для населення та комунальних підприємств (газ та електроенергія).

Здійснюється реалізація міжнародних державних проєктів, зокрема капітальний ремонт 52 км автомобільної дороги Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська за рахунок кредитних коштів за міжнародним договором у межах проєкту «Розбудова прикордонної дорожньої інфраструктури на підходах до пунктів пропуску на українсько-польському кордоні» вартістю понад 31 млн євро.

Державна політика, спрямована на підвищення рівня життя населення (діджиталізація, соціальний захист, розвиток інфраструктури тощо).

Припущення – місцевий рівень

Відбувається поступова адаптація громади до наслідків адміністративно-територіальної реформи, зміцнення фінансової основи громади та зменшення диспропорцій між рівнем життя в містах та в сільських територіях громади.

Громада формує привабливі інвестиційні і туристичні пропозиції та активно просуває їх на інвестиційні ринки, тим самим підвищуючи свою впізнаваність в регіоні.

Громада підтримує та поступово розвиває економічну активність на своїй території, зміщуючи її в бік диверсифікації економіки.

Громада підтримує перспективні напрями розвитку місцевої економіки: сільське господарство та переробну промисловість, а також туристичну сферу, зокрема зберігає та промоціює існуючу тут відкриту природу та історичну спадщину, створює для них повноцінну сервісну інфраструктуру.

Громада активізує роботу щодо залучення коштів державного, обласного та міського бюджетів та міжнародної технічної допомоги.

Проводиться добре підготовлена оптимізація соціальної сфери громади, поступово скорочуються витрати на соціальну сферу, що дозволяє збільшити операційно вільні кошти місцевого бюджету.

Активна позиція місцевої влади дозволяє залучити кошти міжнародної технічної допомоги на реалізацію місцевих проєктів. Це призводить до покращення життя населення, стимулює роботу місцевої влади та активізує мешканців.

Що відбувається

До 2027 року скорочення чисельності населення громади поступово припиняється, проте надалі спостерігається його «старіння». Інтенсивність міграційних процесів зменшується, молодь отримує ширший вибір пропозицій щодо працевлаштування та рідше покидає громаду в пошуках кращої життєвої перспективи.

Замороження військового конфлікту призводить до скорочення витрат на оборону країни та разом із зовнішньою військовою допомогою мають прогнозований характер. Доступ підприємств до позичкового капіталу зростає через загальну стабілізацію економіки, поступове зниження банківських відсотків, зросту доступу до міжнародного капіталу та появою нових державних інструментів щодо стимуляції кредитування бізнесу.

На території громади поступово створюються привабливі умови для розміщення малих і середніх, в тому числі високотехнологічних, виробничих підприємств та сфери послуг для бізнесу.

У громаду поступово заходять інвестори, створюючи нові робочі місця. Конкуренція на ринку праці між виробництвами різного напрямку призводить до конкуренції за кадри, що призводить до поступової стабілізації демографічної динаміки, збільшення зарплат працівників і відповідно відрахувань до місцевого бюджету.

Міська рада здійснює постійну комунікацію з бізнесом та сприяє його розвитку через реалізацію місцевої цільової програми.

У громаді розвивається активний фестивальний рух на базі історичних пам'яток, який підтримується промоційними заходами. Громада стає цікавим туристичним об'єктом регіональних туристичних маршрутів.

У сільських територіях поступово налагоджується виробництво і переробка екологічної сільськогосподарської продукції. Формуються місцеві продуктові бренди. Місцева продукція популяризується на фестивалях і святкуваннях, які стають відомими у регіоні і приваблюють щораз більше учасників.

Обсяг залучених коштів для розвитку інфраструктури громади поступово зростає, зокрема виникають нові мультифункціональні соціальні об'єкти - центри сіл стають центрами громадського, економічного і культурного життя села.

Внаслідок проведеної оптимізації соціальної сфери громади, поступово скорочуються витрати на соціальну сферу, операційно вільні кошти місцевого бюджету спрямовуються покращення матеріально-технічної бази, впровадження заходів з енергоефективності.

Як наслідок систематичної та постійної роботи вдається реалізувати до 90 % запланованих у Стратегії заходів, що до 2027 року приводить до покращення якості освіти, охорони здоров'я, культури та інших сфер діяльності громади, а також зростання чисельності та диверсифікації суб'єктів господарювання у громаді на рівні, достатньому для забезпечення нормального функціонування адміністративно-територіальної одиниці.

Розпочавши процес стратегічного планування, Белзька територіальна громада зайняла тим самим активну позицію у формуванні власного майбутнього, яке повинно реалізуватися саме за реалістичним (базовим) сценарієм розвитку. Такий сценарій дозволить сформулювати стратегічне бачення її розвитку - майбутній бажаний стан громади, до якого вона прагне, реалізуючи заплановану діяльність. Бачення виступає інтегруючим чинником, як на етапі планування, так і на етапі впровадження Стратегії. Досягнення стану, описаного в баченні – це найбільш віддалена мета, до якої прямує громада, досягаючи чергових цілей.

4. МІСІЯ ТА СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Виходячи з матеріалів дослідження соціально-економічного стану та SWOT-аналізу території, а також думок експертів, науковців, працівників органів місцевого самоврядування, бізнесу та мешканців було сформульовано місію громади і стратегічне бачення розвитку громади.

Місія – роль, яку надає собі громада в суспільстві. Це опис цінностей, за якими живе громада, ціль для існування, що вказує напрям для досягнення бачення у майбутньому.

Місія громади:

**Белзька міська територіальна громада –
працьовиті та гостинні люди, успішний
та конкурентоспроможний бізнес,
відкриті та активні управлінці, які
компетентно і раціонально
господарюючи спільно будують своє
майбутнє.**

Стратегічне бачення – це консолідоване ідеалізоване уявлення мешканців щодо того, як їхня громада буде виглядати в майбутньому.

Стратегічне бачення громади:

**Белзька міська територіальна громада –
сусідня з Європейським Союзом громада
з демократичними цінностями, якісними
умовами для життя та відпочинку, з
конкурентоспроможною економікою, з
просторими селами та мальовничими
краєвидами, неповторною історичною
спадщиною, атракційна, відкрита і
дружня до гостей.**

5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ, ЗАВДАННЯ ТА ПОТЕНЦІЙНІ СФЕРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ

Для забезпечення втілення в життя стратегічного бачення розвитку громади розробниками Стратегії окреслено стратегічні та оперативні цілі і завдання та потенційні сфери реалізації проєктів.

Стратегічне бачення розвитку Белзької міської територіальної громади буде досягатись завдяки реалізації трьох стратегічних цілей:

1. Конкурентоспроможна економіка

2. Комфортне середовище

3. Якісне життя

Стратегічні цілі дають відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти бачення розвитку громади. Кожна стратегічна ціль включає операційні цілі, які містять конкретні завдання.

До кожної стратегічної цілі визначено операційні цілі. Розроблення і досягнення цілей формує основу для управління громадою та дозволяє пов'язати Стратегію з бюджетним плануванням.

Операційні цілі, в свою чергу, деталізовані в завданнях. Завдання дають відповіді на питання, яким шляхом, яким чином громада досягатиме цілей свого розвитку.

Таблиця 5.1

Структура стратегічних, операційних цілей та завдань Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року

Оперативні цілі	Завдання
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНА ЕКОНОМІКА	
1.1. Просторове планування	1.1.1. Розроблення та актуалізація містобудівної документації
	1.1.2. Інвентаризація ресурсів громади (земельні, майнові)
	1.1.3. Земельний аудит на постійній основі
1.2. Успішний та конкурентоспроможний бізнес	1.2.1. Систематизація інформації про інвестиційний потенціал громади
	1.2.2. Підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу
	1.2.3. Створення умов для розвитку промислового комплексу громади
	1.2.4. Підтримка малого та середнього бізнесу
	1.2.5. Розвиток трудових ресурсів
	1.2.6. Стимулювання підприємницької активності жителів
1.3. Привабливий туристичний простір	1.3.1. Забезпечення позиціонування та просування туристичних дестинацій і туристичного бренду громади
	1.3.2. Створення нових та облаштування наявних туристичних продуктів
	1.3.3. Створення та підтримка якісного туристичного сервісу
	1.3.4. Розвиток сільського туризму

Оперативні цілі	Завдання
	1.3.5. Збереження історико-архітектурної спадщини
	1.3.6. Вивчення найкращого досвіду (в т.ч. міжнародного) розвитку туризму у громадах (з залученням місцевих підприємців та мешканців)
	1.3.7. Налагодження транскордонного партнерства
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. КОМФОРТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ	
2.1. Якісні та безпечні дороги	2.1.1. Створення належної та якісної дорожньої мережі
	2.1.2. Розвиток транспортної інфраструктури
	2.1.3. Створення системи безпеки у громаді
2.2. Модернізація та розвиток інженерної інфраструктури	2.2.1. Розвиток системи централізованого водопостачання
	2.2.2. Створення системи централізованого водовідведення
	2.2.3. Впровадження енергоефективного освітлення вулиць
	2.2.4. Безбар'єрне середовище
2.3. Покращення стану навколишнього середовища	2.3.1. Створення ефективної системи поводження з ТПВ
	2.3.2. Покращення екологічного стану водних об'єктів
	2.3.3. Збереження природних ресурсів громади
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ЯКІСНЕ ЖИТТЯ	
3.1. Сучасний освітній простір	3.1.1. Оптимальна модель освітньої мережі
	3.1.2. Впровадження енергоефективних заходів в освітніх установах
	3.1.3. Зміцнення матеріально-технічної бази
	3.1.4. Вивчення проектного менеджменту, підтримка шкільних проектів з залучення МТД
3.2. Ефективна мережа закладів охорони здоров'я та соціального захисту	3.2.1. Посилення спеціалізації Белзької районної лікарні, забезпечення сучасним обладнанням, розвиток хоспісного відділення
	3.2.2. Розбудова первинної ланки медичних закладів, створення КНП «Белзький центр первинної медико-санітарної допомоги»
	3.2.3. Створення умов для діяльності аптечних закладів
	3.2.4. Розвиток системи надання соціальних послуг
3.3. Нова культурна платформа з пріоритетом на спорт та здоровий спосіб життя	3.3.1. Модернізація закладів культури під культурно-мистецькі центри
	3.3.2. Трансформація бібліотек
	3.3.3. Облаштування відкритих «громадських просторів» та локацій для мешканців громади
	3.3.4. Облаштування спортивної інфраструктури
	3.3.5. Створення та промоція культурних та спортивних можливостей
3.4. Прозора і ефективна влада	3.4.1. Підвищення якості надання адміністративних послуг, створення ЦНАПу
	3.4.2. Запровадження інструментів громадської участі та публічності управління
	3.4.3. Налагодження комунікації між владою, бізнесом та мешканцями

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНА ЕКОНОМІКА

Белзька громада – прикордонна, з вугледобувною спеціалізацією та значним сільськогосподарським сектором економіки. Наявні природні ресурси, перш за все корисні копалини, родючі ґрунти та лісисті території традиційно забезпечують добробут громади.

Проте на сьогоднішній день, у зв'язку з глобальним зменшенням споживання викопних видів палива шляхом більш продуктивного їх використання та заміщення на відновлювані джерела енергії, інтенсифікацією технологічних процесів та загальнонаціональній переорієнтації на високотехнологічні ринки Європи, існує значна потреба в модернізації економіки громади та підвищення стандартів якості виробництва.

Впровадження таких змін потребує значних інвестицій, проте окрім очевидної проблеми браку вільного фінансового капіталу, є також інші пов'язані перепони – нестача кваліфікованих кадрів та «тіньова» зайнятість, недостатньо розвинута інфраструктура громади, відсутність у мешканців підприємницьких навичок. Також значною проблемою новостворених громад є відсутність докладних даних щодо об'єктів комунальної власності (перш за все земельних ресурсів та нерухомості), які і є на сьогодні основним капіталом громади.

Як свідчить світовий досвід, збалансоване співвідношення великих, середніх і малих підприємств є запорукою ефективного розвитку економіки. Сьогодні економіка розвинутих країн в значній мірі базується на малому та середньому підприємстві (МСП), що є джерелом добробуту для «середнього класу» тим самим забезпечуючи соціальну та політичну стабільність в цих країнах. МСП за своїм організаційним характером має значний адаптаційний потенціал і є найбільш динамічним елементом структури господарства, що особливо важливо в забезпеченні економічного зросту в часі економічних та політичних реформ. Тому розвиток МСП в Україні є важливим завданням, що надає змогу вирішити низку проблем не лише економічного, а й соціального характеру.

Одними з найбільш перспективних напрямів розвитку місцевої економіки є розвиток сільського господарства та переробної промисловості, а також туристичної сфери, зокрема збереження та промоції існуючої в громаді відкритої природи та історичної спадщини, створення для них повноцінної сервісної інфраструктури.

Відповідно, в рамках першої стратегічної цілі, виділені такі ключові операційні цілі: «Просторове планування», «Успішний та конкурентоспроможний бізнес», «Привабливий туристичний простір».

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 1.1. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Наявні проблеми та виклики:

- Низький відсоток актуальної містобудівної документації.
- Відсутність комплексної інформації про вільні земельні ділянки, водні ресурси та комунальні приміщення, а також об'єкти, які перебувають у приватній власності, привабливі для інвестицій.
- Відсутність системи моніторингу ефективності використання комунальних ресурсів.

Завдання	Потенційно можливі сфери реалізації проєктів	Відповідальний підрозділ
Завдання 1.1.1. Розроблення та актуалізація містобудівної документації		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Розроблення Комплексного плану просторового розвитку території громади ▷ Розроблення та актуалізація генеральних планів населених пунктів 		<p>Відділ архітектури, містобудування, навколишнього середовища та земельних відносин</p> <p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p>

Завдання 1.1.2. Інвентаризація ресурсів громади (земельні, майнові)	
▷ Створення бази комунального майна та земельних ділянок комунальної форми власності	Відділ архітектури, містобудування, навколишнього середовища та земельних відносин Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій
Завдання 1.1.3. Земельний аудит на постійній основі	
▷ Забезпечення проведення земельного аудиту	Відділ архітектури, містобудування, навколишнього середовища та земельних відносин

Очікувані результати:

- Ефективне управління ресурсами громади.
- Зростання інвестицій в економіку громади.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- Наявність Комплексного плану просторового розвитку території громади.
- Відсоток населених пунктів з актуальною містобудівною документацією.
- Відсоток наданого в оренду комунального майна від загальної чисельності згідно електронної бази комунального майна.
- Обсяг надходжень до бюджету від продажу та оренди комунального майна і землі.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 1.2. УСПІШНИЙ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИЙ БІЗНЕС**Наявні проблеми і виклики:**

- Відсутність систематизованої інформації про інвестиційні можливості в громаді.
- Відсутність умов для розвитку промислового комплексу та підприємництва.
- Відсутність місцевих інструментів фінансової та інформаційної підтримки бізнесу.
- Слабка і малорозвинена комунікація з бізнесом.
- Відсутність інформації та освітніх методик щодо можливостей діючих грантових фондів та міжнародних проєктів, у тому числі з підтримки підприємництва.
  - Потреба в фаховому підході до підготовки, перекваліфікації осіб, відповідно до потреб ринку праці, в тому числі вразливих груп населення, ВПО, людей старшого віку, розвитку підприємницьких навичок.

Завдання	Потенційно можливі сфери реалізації проєктів	Відповідальний підрозділ
Завдання 1.2.1. Систематизація інформації про інвестиційний потенціал громади		
▷ Формування інвестиційного паспорту громади з використанням системи візуальної ідентифікації (фірмового стилю) громади та з використанням оцифровки об'єктів (нанесення на мапу google)		Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій
▷ Створення, постійне оновлення та розміщення на сайті реєстру вільного комунального майна та землі для оренди чи продажу		

<ul style="list-style-type: none"> ▷ Створення та промоція демонстраційних матеріалів з питань залучення інвестицій ▷ Створення системи моніторингу економічної діяльності бюджетоутворюючих суб'єктів господарювання (зокрема щодо обсягу реалізації продукції, кількості працівників та фонду оплати праці, інвестування, експорту, проблемних питань тощо) 	<p>Відділ архітектури, містобудування, навколишнього середовища та земельних відносин</p>
<p>Завдання 1.2.2. Підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Розроблення механізмів підтримки фермерства та сільського господарства, малих виробників сільськогосподарської продукції та їх кооперації (створення програми підтримки) ▷ Створення постійного освітнього проєкту для виробників сільськогосподарської продукції і селян з залученням дорадницьких служб, представників регіональних органів виконавчої влади, представників великого та середнього бізнесу ▷ Сприяння розширенню площ багаторічних плодкових насаджень (садів, ягідників) ▷ Сприяння розвитку лікарського рослинництва ▷ Сприяння відновленню виробництва м'ясної, молочної та овочевої видів продукції ▷ Сприяння збільшенню виробництва продукції бджільництва, створення умов підвищення продуктивності бджіл та сільськогосподарських культур ▷ Забезпечення участі виробників сільськогосподарської продукції у міжнародних, всеукраїнських, регіональних конференціях, виставках, ярмарках та інших освітньо-промоційних заходах ▷ Забезпечення можливості для суб'єктів господарювання вивчення міжнародного досвіду в галузі сільського господарства 	<p>Відділ архітектури, містобудування, навколишнього середовища та земельних відносин</p>
<p>Завдання 1.2.3. Створення умов для розвитку промислового комплексу громади</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Підтримка профільних видів розвитку біоекономіки (деревообробна та меблева промисловість, харчова промисловість, органічне сільське господарство, біотехнології) ▷ Створення широкої пропозиції ділянок промислового призначення на території громади ▷ Залучення інвестицій для створення цеху з пошиття верхнього одягу та взуття. Розроблення та просування брендингу «Угнівські чоботи» ▷ Залучення інвестиційних коштів для будівництва пекарні (хлібобулочні та кондитерські виробы). Створення та просування брендингу пекарні «Белзькі паляниці» ▷ Сприяння будівництву об'єктів з виробництва альтернативної сонячної енергії та ВЕС ▷ Розвиток промислової інфраструктури ▷ Консалтингова підтримка потенційних інвесторів та маркетинговий супровід конкретних інвестиційних пропозицій (проєктів) ▷ Спрощення регуляторного середовища ведення бізнесу та отримання ним адміністративних послуг ▷ Забезпечення прозорості ринку землі, дозвільних і погоджувальних процедур ▷ Проведення на регулярній основі моніторингу потреб локальних підприємств у робітничих кадрах 	<p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p> <p>Відділ архітектури, містобудування, навколишнього середовища та земельних відносин</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▷ Налагодження платформи співпраці бізнесу та закладів профтехосвіти у сфері надання освітніх послуг з метою набуття конкурентоспроможних навичок та знань, що високо затребувані роботодавцями ▷ Сприяння розвитку закладів професійної освіти і приведення їх освітніх програм у відповідність до потреб економіки 	
Завдання 1.2.4. Підтримка малого та середнього бізнесу	
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Вдосконалення форм і методів взаємодії між органом місцевого самоврядування та бізнесом (інформування, комунікація, навчання, надання допомоги тощо) ▷ Виділення кваліфікованих кадрових одиниць з штату міської ради для постійної комунікації та надання консалтингової допомоги бізнесу і незайнятому населенню з питань започаткування та ведення підприємницької діяльності ▷ Запровадження механізмів фінансової підтримки підприємництва через організацію конкурсів бізнес-планів для підприємців та осіб, які бажають започаткувати власну справу ▷ Створення умов для будівництва ринків у м. Белз та м. Угнів з забезпеченням пільгових місць для розміщення сільськогосподарської продукції ▷ Створення локацій на центральних площах населених пунктів для розміщення малих архітектурних форм з продажу сувенірної та іншої продукції, а також проведення ярмаркових заходів ▷ Створення та підтримка діяльності агенції місцевого економічного розвитку ▷ Залучення до процесів підтримки малого і середнього бізнесу міжнародних, всеукраїнських та регіональних інституцій підтримки підприємництва – центрів підтримки бізнесу, бізнес-інкубаторів, агенцій регіонального розвитку, інформаційно-консультаційних та інших інституцій 	<p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p> <p>Фінансовий відділ</p> <p>Організаційно-господарська група</p> <p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p> <p>Відділ архітектури, містобудування, навколишнього середовища та земельних відносин</p>
Завдання 1.2.5. Розвиток трудових ресурсів	
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Сприяння створенню навчальних баз для проходження виробничих практик на підприємствах та організаціях громади ▷ Формування робочої групи з числа зацікавлених осіб у підготовці фахівців, здатних забезпечити потреби бізнесу громади ▷ Розроблення програми з перекваліфікації осіб, відповідно до потреб ринку праці, в тому числі вразливих груп населення, ВПО, людей старшого віку ▷ Економічна та культурна співпраця з громадами сусідніх країн, регулярні поїздки з обміну досвідом з питань підприємництва, культури, туризму тощо ▷ Постійний моніторинг діючих грантових фондів та міжнародних проєктів, у тому числі з підтримки підприємництва ▷ Забезпечення проведення навчання з написання, підготовка, співфінансування та підтримка грантових проєктів жителів, бізнесу та організацій громадянського суспільства громади. 	<p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p> <p>Організаційно-господарська група</p> <p>Відділ освіти, культури, молоді та спорту</p>
Завдання 1.2.6. Стимулювання підприємницької активності жителів	
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Створення та підтримка діяльності ГО «Белзька школа підприємництва» з метою навчання жителів основ бізнесу (від пошуку ідеї та розробки бізнес-плану до його успішного ведення з використанням сучасних цифрових інструментів маркетингу, 	<p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p>

<p>стажування та обміну досвідом)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ Популяризація позитивного досвіду та практики суб'єктів господарської діяльності щодо досягнень, історій успіху та кращих практик ведення підприємницької діяльності ▷ Розвиток мережі молодіжних центрів та просторів європейського зразка ▷ Забезпечення використання інноваційних підходів в роботі бібліотек, зокрема для навчання мешканців громади основних правил підприємництва, у тому числі зеленого туризму, торгівлі, ресторанного господарства та побутових послуг ▷ Утворення громадських рад старостинських округів громади. 	<p>Організаційно-господарська група</p> <p>Відділ освіти, культури, молоді та спорту</p>
--	--

Очікувані результати:

- Диверсифікація економіки громади.
- Збільшення зайнятості населення.
- Зростання обсягу податків та зборів до бюджету.
- Підвищення довіри та співпраці місцевого бізнесу та влади.

Індикатори виконання операційної цілі:

- Наявність інвестиційного паспорту громади.
- Наявність системи моніторингу економічної діяльності бюджетоутворюючих суб'єктів господарювання.
- Наявність освітнього проекту для виробників сільськогосподарської продукції і селян
- Чисельність фермерських господарств та сімейних ферм.
- Чисельність пропозицій інвестиційних об'єктів промислового призначення на території громади.
- Чисельність штатних працівників суб'єктів господарювання.
- Розмір середньомісячної заробітної плати.
- Чисельність фізичних осіб-підприємців.
- Чисельність об'єктів торгівлі.
- Чисельність об'єктів побутового обслуговування населення.
- Наявність агенції місцевого економічного розвитку.
- Чисельність навчальних баз для проходження виробничих практик на підприємствах та організаціях громади.
- Чисельність осіб, що пройшли підготовку, підвищення кваліфікації.
- Чисельність написаних, підготовлених грантових проєктів жителів, бізнесу та організацій громадянського суспільства громади.
- Наявність ГО «Белзька школа підприємництва».
- Чисельність проведених заходів у бібліотеках з питань підприємництва.
- Чисельність стартапів в рамках місцевої програми підтримки підприємництва.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 1.3. ПРИВАБЛИВИЙ ТУРИСТИЧНИЙ ПРОСТІР

Наявні проблеми та виклики:

- Відсутній бренд, маркетинг та промоція громади.
- Відсутність сучасного web-порталу, каталогу рекреаційних та туристичних об'єктів.
- Відсутність туристичної інфраструктури.
- Недостатність туристичних продуктів.
- Нерозвинений сільський туризм.
- Потребує збереження, реставрації історико-архітектурна спадщина.
- Бракує досвіду розвитку туризму.

Завдання	Потенційно можливі сфери реалізації проєктів	Відповідальний підрозділ
Завдання 1.3.1. Забезпечення позиціонування та просування туристичних туристичного бренду громади		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Позиціонування туристичної громади: ідентифікація громади за єдиним брендингом громади, розробка символіки та слоганів, маркетинг та промоція території громади ▷ Створення системи орієнтації, указників, туристичних знаків, вивісок у єдиному брендовому стилі ▷ Створення сучасного web-порталу, каталогу рекреаційних та туристичних об'єктів та суб'єктів з можливістю подальшого розширення розділів ▷ Систематизація усіх рекреаційно-туристичних можливостей на сайті громади ▷ Розробка та втілення кампанії #Белзька_земля_Приємні_відкриття ▷ Просування рекреаційного потенціалу громади як способу «відпочинку вихідного дня» ▷ Розробка та втілення кампанії #Перлини_Белзького_Князівства ▷ Просування тисячолітньої історико – культурної спадщини громади, пов'язаної з іменами представників різних народів ▷ Активізація співпраці з туристичними агенціями ▷ Створення е-календаря культурно-мистецьких та спортивно-масових подій 	<p>Відділ освіти, культури, молоді та спорту</p> <p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p>	
Завдання 1.3.2. Створення нових та облаштування наявних туристичних продуктів		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Створення унікальної пропозиції нових туристичних продуктів (у тому числі тих, що мають історичну складову), об'єктів, які задовольняють потреби туристів ▷ Створення та облаштування нових туристичних шляхів, рекреаційних пунктів, оглядових майданчиків ▷ Сприяння розвитку Державного історико-культурного заповідника у м. Белзі ▷ Створення бази проєктів, зокрема, з розвитку історико-культурного туризму, ознайомлення з історико-культурною спадщиною народів, історичного міста та місцевості, створення етнографічного села-музею з використанням сучасних інноваційних, або мультимедійних технологій, відновлення пам'яток архітектури тощо ▷ Проведення міжнародних фестивалів, фестивалів народних промислів, театралізованих лицарських турнірів з відтворенням історичних подій, ярмарків національної їжі, етнопродукції, середньовічного одягу, зняття та обладунків ▷ Активізація співпраці з історичними факультетами українських та іноземних вищих навчальних закладів ▷ Проведення музеологічних досліджень задля визначення чільних напрямів музейної справи в сучасному середовищі ▷ Забезпечення створення мережі музейних закладів як комунальної, так приватної форми власності, що охоплює музеї різних типів, наприклад транскультурні музеї з новими формами та новітніми 	<p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p> <p>Відділ освіти, культури, молоді та спорту</p>	

цифровими технологіями для подачі історії, відтворення подій ▷ Забезпечення використання музейними установами інноваційних підходів у роботі, зокрема дослідницької діяльності, освіти і виховання	
Завдання 1.3.3. Створення та підтримка якісного туристичного сервісу	
▷ Забезпечення необхідних умов для здійснення туристично-рекреаційної діяльності ▷ Відведення земельних ділянок для розміщення об'єктів туристичного сервісу (готельно-відпочинкових комплексів, відкритих просторів, АЗС, СТО, місць відпочинку) ▷ Сприяння розвитку мережі закладів громадського харчування ▷ Забезпечення підготовки фахівців, спрямованої на поєднання переваг класичної гуманітарної освіти з бізнес-потребами туристичної галузі, нормативних дисциплін з історичного туризмознавства, туристичного краєзнавства, історичного туризму в Україні та у світі, музейного туризму, етнотуризму та екскурсології ▷ Організація турів для вивчення найкращого досвіду (в т.ч. міжнародного) з розвитку туристичного сервісу (з залученням місцевих підприємців та мешканців)	Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій Відділ архітектури, містобудування, навколишнього середовища та земельних відносин Організаційно-господарська група
Завдання 1.3.4. Розвиток сільського туризму	
▷ Створення садиб, еколокацій (залучення місцевих жителів до створення, підприємців) ▷ Розвиток активного екотуризму (піший, велосипедний, водний, рибальство), фауністичні та флористичні поїздки (орнітологічні поїздки, полювання, тематичні поїздки), культурологічні й етнографічні поїздки ▷ Реалізація проведення агрофестивалю на умовах співфінансування місцевих фермерів та залучення зовнішнього проектного фінансування	Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій
Завдання 1.3.5. Збереження історико-архітектурної спадщини	
▷ Підтримка, збереження, реконструкція, реставрація історичних пам'яток, пам'яток архітектури, культурної, історичної спадщини громади ▷ Створення сучасного 3D музею віртуальної реальності в Аріанській вежі м.Белз «Таємниці Белзької землі» на основі археологічних досліджень території урочища Замочок	Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій Відділ освіти, культури, молоді та спорту
Завдання 1.3.6. Вивчення найкращого досвіду (в т.ч. міжнародного) розвитку туризму у громадах (з залученням місцевих підприємців та мешканців)	
▷ Організація та проведення туристичних заходів із залученням фахівців в туристичній сфері, участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних туристичних виставках, ярмарках, форумах, нарадах, конференціях, семінарах ▷ Співпраця з громадами, які позиціонують себе як туристичні центри, розробка спільних проектів в галузі туризму, обмін досвідом	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій
Завдання 1.3.7. Налагодження транскордонного партнерства	
▷ Підтримка міжнародного співробітництва ▷ Пошук нових партнерів для співробітництва	Відділ ЖКГ, капітального

▷ Співпраця з державними та приватними установами у напрямку налагодження транскордонного партнерства	будівництва та інвестицій
---	---------------------------

Очікувані результати:

- Збільшення туристичного потоку.
- Покращення туристичного сервісу.
- Збереження історико-архітектурної спадщини.
- Налагодження та розширення транскордонного партнерства.

Індикатори виконання операційної цілі:

- Наявність єдиного брендингу громади, символіки та слоганів, маркетингу та промоції території громади.
- Наявність е-календаря культурно-мистецьких та спортивно-масових подій.
- Обсяг надходжень туристичного збору до бюджету громади.
- Чисельність нових та облаштованих наявних туристичних продуктів.
- Чисельність відведених земельних ділянок для розміщення об'єктів туристичного сервісу (готельно-відпочинкових комплексів, відкритих просторів, АЗС, СТО, місць відпочинку).
- Кількість організованих турів для вивчення найкращого досвіду (в т.ч. міжнародного) з розвитку туристичного сервісу (з залученням місцевих підприємців та мешканців).
- Чисельність суб'єктів господарювання у сфері туризму (в т.ч. сільського туризму).
- Чисельність відреставрованих пам'яток історико-архітектурної спадщини.
- Кількість проведених туристичних заходів.
- Чисельність партнерів транскордонного співробітництва.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. КОМФОРТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

В Україні втілюється широкий спектр реформ, що вимагає перебудови значної кількості неефективних управлінських систем та посилення ролі місцевої влади. Ця ціль забезпечує стабільність довготривалого розвитку та мінімізацію шкоди для навколишнього середовища.

Досягнення стратегічної цілі передбачає низку взаємопов'язаних заходів скерованих на поступове покращення інфраструктури громади та впровадження ефективних систем управління нею. А також вирішення системних проблем громади пов'язаних з поведінням з відходами.

Ключові складові інфраструктурного комплексу потребують значних інвестицій проте вони є одними з найважливіших елементів, що спроможні вивести громаду новий рівень розвитку.

Коли йдеться про розвиток інфраструктури, то, перш за все, мають бути враховані такі складові: дороги, транспорт, зв'язок, житлово-комунальне господарство як одні з найбільш важливих систем життєзабезпечення та ефективного розвитку громади.

Потреба значних фінансових ресурсів для модернізації інженерної інфраструктури, ремонту та створення безпечного середовища значної кількості доріг та вулиць, а також створення системи централізованого водовідведення в громаді, приєднання сільських населених пунктів до мереж водопостачання, поставили перед громадою ряд важливих завдань на найближчу перспективу.

Безпечне, комфортне та безбар'єрне середовище – це головна складова розвитку людського потенціалу громади, її добробуту та благополуччя. «Якісні та безпечні дороги», «Модернізація та розвиток інженерної інфраструктури», «Покращення стану навколишнього середовища» є оперативними цілями розвитку Белзької міської територіальної громади.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 2.1. ЯКІСНІ ТА БЕЗПЕЧНІ ДОРОГИ

Наявні проблеми та виклики:

- Відсутність належної та якісної дорожньої мережі.
- Відсутність належної придорожньої інфраструктури (дорожні знаки, розумні зупинки, освітлення, сміттєзбірники тощо) відповідно до вимог міжнародних норм та стандартів
- Неналежна якість транспортного сполучення.
- Відсутність в повній мірі комунальної техніки
- Відсутність системи відеонагляду в громадських місцях.
- Неналежна якість пішохідної інфраструктури.

Завдання	Потенційно можливі сфери реалізації проєктів	Відповідальний орган
Завдання 2.1.1. Створення належної та якісної дорожньої мережі		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Визначення пріоритетності проведення капітальних ремонтних робіт доріг та тротуарів громади, беручи до уваги ті ділянки дороги, які пов'язані з функціонуванням ключових соціально-економічних об'єктів громади ▷ Покращення якості дорожньої мережі комунальної форми власності (поточний, капітальний ремонт) ▷ Придбання комунальної техніки 		<p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p> <p>КП «Белзкомунсервіс»</p>
Завдання 2.1.2. Розвиток транспортної інфраструктури		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Облаштування придорожньої інфраструктури (дорожні знаки, розумні зупинки, освітлення, сміттєзбірники тощо) відповідно до вимог міжнародних норм та стандартів ▷ Сприяння покращенню транспортного сполучення громади, зокрема впровадження маршрутного перевезення «Белз – Червоноград (через село Заболоття)» ▷ Відновлення маршрутного перевезення «Варяж- Львів» ▷ Організація стабільного транспортного сполучення між адміністративним центром громади та селами громади ▷ Забезпечення підтримки суб'єктів господарювання у запровадженні автобусних маршрутів між населеними пунктами громади ▷ Забезпечення перевезення громадян пільгових категорій на пільгових умовах. 		<p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p> <p>КП «Белзкомунсервіс»</p> <p>Фінансовий відділ</p>
Завдання 2.1.3. Створення системи безпеки у громаді		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Облаштування камер відеоспостереження в громадських місцях, на прикордонних дорогах громади ▷ Облаштування пішохідної інфраструктури у населених пунктах 		<p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p> <p>КП «Белзкомунсервіс»</p>

Очікувані результати:

- Покращення якості дорожньої мережі комунальної форми власності та придорожньої інфраструктури.
- Відновлення та впровадження маршрутних перевезень відповідно до потреб населення громади.
- Зростання рівня безпеки в громаді.

Індикатори виконання:

- Відсоток протяжності відремонтованих, збудованих доріг від загальної протяжності доріг громади.
- Кількість придбаної комунальної техніки.
- Кількість відновлених, впроваджених маршрутних перевезень.
- Кількість встановлених «безпекових точок» в громадських місцях.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 2.2. МОДЕРНІЗАЦІЯ ТА РОЗВИТОК ІНЖЕНЕРНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Наявні проблеми та виклики:

- Недостатньо розвинена система централізованого водопостачання в населених пунктах громади.
- Відсутність системи централізованого водовідведення в населених пунктах громади.
- Відсутність мереж вуличного освітлення в окремих населених пунктах громади.
- Наявність бар'єрів об'єктів фізичного оточення і отримання послуг для осіб з інвалідністю.

Завдання	Потенційно можливі сфери реалізації проєктів	Відповідальний підрозділ
Завдання 2.2.1. Розвиток системи централізованого водопостачання		
▷ Будівництво, реконструкція, капітальний ремонт водопровідних мереж		Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій КП «Белзкомунсервіс»
Завдання 2.2.2. Створення системи централізованого водовідведення		
▷ Завершення будівництва системи водовідведення та очисних споруд в м. Белз ▷ Будівництво системи водовідведення та очисних споруд в м. Угнів, с.Карів.		Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій КП «Белзкомунсервіс»
Завдання 2.2.3. Впровадження енергоефективного освітлення вулиць		
▷ Реконструкція, капітальний ремонт, будівництво мереж вуличного освітлення в населених пунктах громади із застосуванням енергоефективних технологій ▷ Заміна усіх старих ліхтарів вуличного освітлення на LED-технології		Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій КП «Белзкомунсервіс»
Завдання 2.2.4. Безбар'єрне середовище		
▷ Проведення оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю ▷ Створення безбар'єрного середовища для осіб з інвалідністю у закладах освіти, охорони здоров'я, культури та інших життєво важливих закладах		Відділ архітектури, містобудування, навколишнього середовища та земельних відносин Відділ ЖКГ, капітального

Очікувані результати:

Створення комфортних умов для проживання населення
Збільшення рівня безпеки в громаді
Створення безбар'єрного середовища для осіб з інвалідністю

Індикатори виконання операційної цілі:

- Відсоток житлового фонду, забезпеченого водопостачанням.
- Відсоток житлового фонду, забезпеченого водовідведенням.
- Кількість населених пунктів, де облаштовано вуличне освітлення.
- Відсоток заміненних старих ліхтарів вуличного освітлення на LED- технології.
- Відсоток закладів з облаштованою інфраструктурою доступності.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 2.3. ПОКРАЩЕННЯ СТАНУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Наявні проблеми та виклики:

- Наявність стихійних сміттєзвалищ на території громади.
- Неналагоджена система збирання сміття на усій території громади.
- Нелегальна та неконтрольована вирубка лісів.
- Поширення борщівника Сосновського на території сіл громади.
- Забрудненість водних ресурсів.

Завдання	Потенційно можливі сфери реалізації проєктів	Відповідальний підрозділ
Завдання 2.3.1. Створення ефективної системи поводження з ТПВ		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Ліквідація стихійних сміттєзвалищ ▷ Встановлення спеціальних окремих контейнерів для скла, паперу, пластикових пляшок і змішаних відходів в населених пунктах громади ▷ Поступове запровадження чіткої системи збирання сміття (графіки вивезення) на усій території громади ▷ Активізація укладення договорів на вивезення ТПВ ▷ Закупівля техніки ▷ Просвітницька діяльність щодо створення екологічної культури мешканців 		<p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p> <p>КП «Белзкомунсервіс»</p>
Завдання 2.3.2. Покращення екологічного стану водних об'єктів		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Відновлення, підтримання сприятливого санітарно-екологічного стану річок, інших водойм на території громад. ▷ Санітарна очистка прибережних смуг річок та водойм 		<p>Відділ архітектури, містобудування, навколишнього середовища та земельних відносин</p>
Завдання 2.3.3. Збереження природних ресурсів громади		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Громадський контроль за веденням лісового господарства на території громади ▷ Ліквідація аварійних, фаутих дерев та сухостою, кронування та обрізка дерев ▷ Закупівля та висадка саджанців дерев і квітів, розбивка клумб, квітників 		<p>Відділ архітектури, містобудування, навколишнього середовища та земельних відносин</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▷ Недопущення поширення борщівника Сосновського на території сіл громади ▷ Викошування узбіч, зон зелених насаджень, парків, скверів, місць загального користування 	<p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p> <p>КП «Белзкомунсервіс»</p>
--	---

Очікувані результати:

- Покращення екологічної ситуації у громаді.
- Збереження та розвиток природного потенціалу громади.

Індикатори виконання операційної цілі:

- Чисельність встановлених контейнерів для сортування сміття.
- Відсоток мешканців, які уклали угоди на вивезення ТПВ.
- Відсоток ліквідованих сміттєзвалищ.
- Відсоток очищених прибережних смуг річок та водойм.
- Відсоток прибраних узбіч, парків, скверів, місць загального користування.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ЯКІСНЕ ЖИТТЯ

Розвиток освіти, медицини, культури – це інвестиції в своїх громадян та в майбутнє громади.

За експертними оцінками, найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями. Власне такі якості повинна формувати у дітей сучасна школа.

На сьогодні в громаді гостро стоїть потреба підвищення ефективності освітньої мережі та модернізації освітніх закладів у відповідності до потреб ринку праці.

Міцне здоров'я мешканців є однією з головних цінностей громади. Проте на даному етапі впровадження медичної реформи в Україні, місцеві системи охорони здоров'я працюють малоефективно, а комунальні заклади охорони здоров'я (особливо в сільській місцевості) потребують значної модернізації. Така ситуація вимагає від громади активного втручання та вирішення ряду системних проблем. Не менш важливою складовою комплексного забезпечення здоров'я мешканців є розвиток спортивної культури та розвиток спортивної інфраструктури.

Мережа культурних закладів громади є достатньо розгалуженою, проте кількість отримувачів культурних послуг, особливо в сільській місцевості, є дуже незначною. Що вимагає не тільки оптимізації мережі культурних закладів, але й якісного перетворення їх у сучасні простори, що відповідатимуть культурним потребам населення.

Нові сучасні культурні заходи сприятимуть переосмисленню мешканцями багатогранної культурної спадщини, створять фундамент екологічної культури та європейських демократичних цінностей. А також сприятимуть приверненню уваги туристів до громади та її популяризації.

«Сучасний освітній простір», «Ефективна мережа закладів охорони здоров'я та соціального захисту», «Нова культурна платформа з пріоритетом на спорт та здоровий спосіб життя», «Прозора і ефективна влада» - оперативні цілі, досягнення яких забезпечить якісне життя у громаді.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 3.1. СУЧАСНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Наявні проблеми та виклики:

- Недостатній рівень системи освіти відповідно до вимог сучасного суспільства.
- Висока вартість навчання з розрахунку на одного учня.
- Низька енергоефективність закладів освіти
- Недостатня матеріально-технічна база освітніх закладів освіти.

Завдання	Потенційно можливі сфери реалізації проєктів	Відповідальний підрозділ
Завдання 3.1.1. Оптимальна модель освітньої мережі		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Проведення постійного аналізу системи освіти, показників ефективності роботи освітніх закладів та прийняття рішень на його основі ▷ Підтримка та розвиток загальної середньої освіти ▷ Підтримка та розвиток дошкільної освіти відповідно до потреб населення ▷ Підтримка та розвиток професійно-технічної освіти ▷ Співпраця НУШ з позашкільними закладами освіти, враховуючи індивідуальні здібності дитини, уникнення гендерних стереотипів, необхідність переходу до школи компетентностей (поінформованість, обізнаність) 		Відділ освіти, культури, молоді та спорту
Завдання 3.1.2. Впровадження енергоефективних заходів в освітніх установах		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Проведення будівельних робіт (реконструкція, капітальний ремонт із запровадженням енергоефективних заходів) в закладах освіти ▷ Заміна системи опалення (в тому числі пічної) на енергоефективну в закладах освіти 		Відділ освіти, культури, молоді та спорту Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій
Завдання 3.1.3. Зміцнення матеріально-технічної бази		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Комфортний освітній простір: облаштування та технічне забезпечення шкіл та наповнення навчального процесу через встановлення обладнання та програмного забезпечення, проведення швидкісного інтернету, Wi-Fi ▷ Ремонт під'їзних доріг до навчальних закладів ▷ Проведення повної комп'ютеризації закладів загальної середньої освіти із залученням різних джерел ▷ Фінансова підтримка, обов'язкове навчання педагогічних працівників цифрової грамотності та проведення їх тестування щодо отриманих навиків ▷ Забезпечення у повному обсязі навчальних закладів шкільними автобусами, які відповідають необхідним технічним вимогам та безпековим вимогам ▷ Оновлення системи шкільного харчування ▷ Запровадження сучасних методик навчання і виховання, запровадження рейтингу вчителів та вихователів ▷ Впровадження педагогіки партнерства: співпраця між учителем, учнем і батьками, які мають стати рівноправними учасниками освітнього процесу 		Відділ освіти, культури, молоді та спорту Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій
3.1.4. Вивчення проектного менеджменту, підтримка шкільних проєктів з залучення МТД		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Заохочення і підтримка обдарованих дітей ▷ Надання допомоги дітям у підготовці до участі у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з базових дисциплін, 		Відділ освіти, культури, молоді та спорту

участі в творчих та інтелектуальних конкурсах, міжнародних конкурсах

▷ Залучення обдарованої молоді до науково-дослідницької, експериментальної, творчої діяльності, популяризації здобутків

▷ Сприяння розвитку молодіжного підприємництва, у тому числі шкільних коворкінгів та формування

▷ підприємницької культури серед учнівської молоді

Очікувані результати:

- Створення нового освітнього простору.
- Підвищення обсягу науково-дослідної, експериментальної діяльності, підвищення підприємницької культури серед молоді.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- Середній бал ЗНО у громаді.
- Середня вартість навчання одного учня.
- Вартість споживання енергоносіїв у закладах освіти.
- Відсоток закладів з оновленою матеріально-технічною базою .
- Відсоток залученої молоді до науково-дослідницької, експериментальної, творчої та проектної діяльності.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 3.2. ЕФЕКТИВНА МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Наявні проблеми та виклики:

- Недостатня якість медичних послуг вторинної ланки.
- Недостатньо ефективна первинна ланка медичних закладів.
- Застаріла матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я.
- Несформована система соціального захисту населення.

Завдання	Потенційно можливі сфери реалізації проєктів	Відповідальний підрозділ
Завдання 3.2.1. Посилення спеціалізації Белзької районної лікарні, забезпечення сучасним обладнанням, розвиток хоспісного відділення		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Вдосконалення та зміцнення матеріально-технічної бази Белзької районної лікарні ▷ Ремонт відділень лікарні, покращення якості інженерної інфраструктури ▷ Розширення переліку медичних послуг ▷ Модернізація обладнання з використанням сучасних технологій за рахунок грантових коштів та бюджетів різних рівнів ▷ Створення додаткових місць, розширення та покращення якості медичних послуг у хоспісному відділенні Белзької районної лікарні з метою надання послуг для мешканців Львівської області 		Структурний підрозділ «Белзька районна лікарня» КНП «Сокальська районна лікарня»
Завдання 3.2.2. Розбудова первинної ланки медичних закладів, створення КНП «Белзький центр первинної медико-санітарної допомоги»		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Максимальне наближення медичного обслуговування до населення з урахуванням потреб вразливих груп, жінок та дітей 		Структурний підрозділ «Белзька районна лікарня» КНП

<ul style="list-style-type: none"> ▷ Створення КНП «Белзький центр первинної медико-санітарної допомоги» ▷ Забезпечення медичних закладів спеціальними санітарними транспортними засобами, спеціалізованим автомобілем для організації роботи мобільної амбулаторії ▷ Покращення матеріально-технічної бази первинної ланки медицини у громаді ▷ Створення сучасного діагностичного центру із залученням приватної медицини 	<p>«Сокальська районна лікарня»</p> <p>КНП «Белзький центр первинної медико-санітарної допомоги»</p>
<p>Завдання 3.2.3. Створення умов для діяльності аптечних закладів</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Створення пропозиції вільних нежитлових приміщень, які не використовуються та можуть бути передані суб'єктам господарювання для діяльності аптечних закладів на пільгових умовах ▷ Створення умов для діяльності аптечних закладів в приміщеннях ФП 	<p>Структурний підрозділ «Белзька районна лікарня» КНП «Сокальська районна лікарня»</p> <p>КНП «Белзький центр первинної медико-санітарної допомоги»</p>
<p>Завдання 3.2.4. Розвиток системи надання соціальних послуг</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Постійний моніторинг потреб у соціальних послугах, створення реєстру їх отримувачів та робота з волонтерами, релігійними та громадськими організаціями щодо надання допомоги ▷ Підтримка та розвиток КП «Центр надання соціальних послуг» ▷ Підвищення кваліфікації фахівців, які надають соціальні послуги ▷ Формування мережі (інфраструктури) закладів з надання соціальних послуг ▷ Створення "Соціального містечка" з метою розміщення служби соціально- психологічної реабілітації дітей, «кризової кімнати», тимчасового притулку для сімей з дітьми, які перебувають в складних життєвих обставинах, осіб з числа дітей- сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та центру соціальної підтримки дітей та сімей, які потрапили в складні життєві умови ▷ Проведення комплексу добродійних заходів, спрямованих на адресну підтримку пенсіонерів, інвалідів, дітей – загиблих військовослужбовців, багатодітних сімей, інших соціально незахищених категорій громадян ▷ Подолання дитячої безпритульності і бездоглядності, запобігання сирітству, створення умов для всебічного розвитку та виховання дітей, покращення якості життя соціально вразливих груп 	<p>КП «Центр надання соціальних послуг»</p> <p>Служба у справах дітей</p>

Очікувані результати:

- Покращення якості медичних послуг.
- Розширення спектру медичних послуг.
- Покращення соціального захисту населення.

Індикатори виконання операційної цілі:

- Закупівля цифрового обладнання для Белзької РЛ.
- Кількість створених додаткових місць у хоспісному відділенні Белзької районної лікарні.
- Створення КНП «Белзький центр первинної медико-санітарної допомоги».
- Відсоток оновлення матеріально-технічної бази первинної ланки медицини у громаді.
- Чисельність аптечних закладів.
- Відсоток одиноких непрацездатних громадян забезпечених обслуговуванням від загальної кількості потребуючих.
- Наявність "Соціального містечка".

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 3.3. НОВА КУЛЬТУРНА ПЛАТФОРМА З ПРІОРИТЕТОМ НА СПОРТ ТА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ
Наявні проблеми та виклики:

- Неефективна мережа закладів культури та бібліотек.
- Застаріла методика культурної діяльності.
- Застаріла матеріально-технічна база закладів культури та бібліотек.
- Недостатньо розвинена спортивна інфраструктура.
- Необлаштовані відкриті «громадські простори» та локації для мешканців громади.

Завдання	Потенційно можливі сфери реалізації проєктів	Відповідальний підрозділ
Завдання 3.3.1 Модернізація закладів культури під культурно-мистецькі центри		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Покращення матеріально-технічного оснащення закладів культури та перетворення їх у центри культурного розвитку територіальної громади з орієнтацією на потреби населення ▷ Забезпечення вільного доступу мешканців до приміщень Центрів культурного розвитку, влаштування постійного доступу до мережі Інтернет ▷ Капітальний ремонт та покращення матеріально-технічної бази Белзької дитячої музичної школи та БЮДТ ▷ Розвиток мережі школи мистецтв на базі закладів культури, забезпечення гурткової роботи та діяльності для дорослих у кожному закладі, проведення постійного моніторингу результативності та прийняття рішень 		Відділ освіти, культури, молоді та спорту
Завдання 3.3.2 Трансформація бібліотек		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Створення на базі публічних бібліотек громадських просторів для підтримки освіти впродовж життя ▷ Забезпечення належного стану бібліотечних приміщень ▷ Забезпечення читачів бібліотек вільним доступом до високошвидкісного Інтернету та оновленими фондами актуальної тематики ▷ Створення «відкритих просторів» та медіатек на базі бібліотечних закладів ▷ Навчання бібліотечних працівників інноваційним підходам роботи ▷ Використання бібліотек для навчання мешканців громади основних правил ведення малого бізнесу, зокрема, зеленого туризму, торгівлі та побутових послуг 		Відділ освіти, культури, молоді та спорту Організаційно-господарська група Активні жителі
Завдання 3.3.3. Облаштування відкритих «громадських просторів» та локацій для		

мешканців громади	
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Створення еко-етно-парку із залученням за бюджетів різних рівнів ▷ Облаштування парків та скверів на території громади з доступом до безкоштовного WI-FI ▷ Облаштування літнього майданчика для проведення кіносеансів ▷ Будівництво та ремонт центральних площ у кожному населеному пункті з використанням елементів доступності ▷ Освітлення громадських місць, будівництво та ремонт тротуарів 	<p>Відділ освіти, культури, молоді та спорту</p> <p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій КП «Белзкомунсервіс»</p>
Завдання 3.3.4. Облаштування спортивної інфраструктури	
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Влаштування мультифункціональних майданчиків для занять ігровими видами спорту ▷ Облаштування спортивних майданчиків в населених пунктах громади ▷ Будівництво сучасних спортивних полів ▷ Будівництво, реконструкція, капітальний ремонт спортивних залів у закладах освіти 	<p>Відділ освіти, культури, молоді та спорту</p> <p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p>
Завдання 3.3.5. Створення та промоція культурних та спортивних можливостей	
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Проведення спортивних змагань ▷ Проведення культурно-мистецьких заходів ▷ Створення системи ефективного інформування населення щодо культурних та спортивних можливостей ▷ Створення постійного фестивалю добросусідства, який сприятиме обміну досвідом між мешканцями населених пунктів громади ▷ Співробітництво з громадами, зокрема іноземними громадами-партнерами в проведенні культурних та спортивних заходів ▷ Забезпечення участі творчих колективів закладів культури у Міжнародних, Всеукраїнських, регіональних конкурсах, фестивалях, виставках народної творчості, ужиткового мистецтва та інших заходах 	<p>Відділ освіти, культури, молоді та спорту</p>

Очікувані результати:

- Збільшення ефективності культурних установ.
- Активізація спортивного та здорового способу життя мешканців.
- Створення локацій для проведення дозвілля.

Індикатори виконання операційної цілі:

- Моніторинг результативності гурткової роботи та проведених заходів для дорослого населення.
- Відсоток оновлення матеріально-технічної бази закладів культури.
- Кількість створених на базі публічних бібліотек громадських просторів для підтримки освіти впродовж життя.
- Середньорічна чисельність відвідувань бібліотечних закладів.
- Чисельність облаштованих громадських просторів, парків та скверів на території громади з доступом до безкоштовного WI-FI.
- Чисельність відремонтованих центральних площ у кожному населеному пункті з використанням елементів доступності.

- Кількість облаштованих спортивних та дитячих майданчиків.
- Чисельність збудованих (відремонтованих) сучасних спортивних полів.
- Чисельність відремонтованих спортивних залів у закладах освіти.
- Рівень проведення культурно-мистецьких заходів.
- Наявність системи ефективного інформування населення щодо культурних та спортивних можливостей.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 3.4. ПРОЗОРА І ЕФЕКТИВНА ВЛАДА

- Неналагоджена система надання адміністративних послуг.
- Недостатньо розвинена мережа громадських організацій та ініціатив.
- Недостатня участь мешканців в управлінні громадою.
- Недостатня комунікація між владою, бізнесом та мешканцями.

Завдання	Потенційно можливі сфери реалізації проєктів	Відповідальний підрозділ
Завдання 3.4.1. Підвищення якості надання адміністративних послуг, створення ЦНАПу		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Реконструкція, капітальний ремонт адмінприміщень. ▷ Розширення надання адміністративних послуг для задоволення потреб населення ▷ Забезпечення ефективного функціонування Центру надання адміністративних послуг 		<p>Загальний відділ</p> <p>Керуючий справами</p>
Завдання 3.4.2. Запровадження інструментів громадської участі та публічності управління		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Створення та сприяння діяльності громадських організацій ▷ Запровадження Бюджету участі в громаді ▷ Створення системи е-петицій в громаді ▷ Запровадження дайджесту основних подій громади у ЗМІ та соціальних мережах 		<p>Відділ забезпечення роботи ради</p> <p>Фінансовий відділ</p> <p>Керуючий справами</p>
Завдання 3.4.3. Налагодження комунікації між владою, бізнесом та мешканцями		
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Створення онлайн центру для звернень громадян ▷ Запуск геоінформаційної системи картування проблем громади ▷ Розвиток публічно-приватного діалогу в громаді, зокрема шляхом використання каналів комунікації (Viber, Telegram, Facebook), забезпечення невідкладного реагування на запити бізнесу ▷ Створення та підтримка діяльності ради підприємців Белзької територіальної громади. 		<p>Відділ забезпечення роботи ради</p> <p>Відділ ЖКГ, капітального будівництва та інвестицій</p>

Очікувані результати:

- Покращення якості надання адміністративних послуг та збільшення їх переліку.
- Запровадження бюджету участі через який мешканці самі впливатимуть на вибір того, що є для них найбільш актуальним.
- Збільшення прозорості та відкритості місцевої влади.

Індикатори виконання операційної цілі:

- Кількість громадських організацій на території громади.
- Наявність ЦНАПу.
- Рівень якості надання наданих адміністративних послуг.
- Наявність громадського бюджету.
- Кількість реалізованих проєктів громадського бюджету.

- Наявність геоінформаційної системи картування проблем громади.
- Кількість підписників сторінки міської ради в Facebook.
- Рівень розвитку публічно-приватного діалогу в громаді, зокрема шляхом використання каналів комунікації.

6. УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ДЕРЖАВНИМИ ТА РЕГІОНАЛЬНИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ

Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях.

Державна Стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців. Дана Стратегія розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 № 722.

При розробці Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року враховані ключові аспекти Державної Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

Стратегічні напрямки розвитку Белзької громади також сформовані відповідно до стратегічних цілей Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років, яка базується на аналізі результатів виконання Стратегії розвитку Львівської області до 2020 року, розумінні актуальних проблем соціально-економічного розвитку регіону, районів та територіальних громад. Комплексна система заходів повинна забезпечити розвиток людського капіталу, досягнення високої якості життя та економічного зростання на основі екологічно невиснажливої, енергоефективної та інноваційно орієнтованої промисловості та біоекономіки, креативних індустрій. Враховуючи їх, Львівська область у перспективі має зберегти статус індустріально-аграрного регіону, спеціалізованого на харчовій та легкій промисловості, нафтопереробленні, інноваційно місткому машинобудуванні та високоіндустріалізованому сільському господарстві, а також соціально-культурного, освітнього та інноваційного центру.

Реалізація Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року сприятиме виконанню Державної Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки проведено у таблиці 6.1.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років проведено у таблиці 6.2.

**Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року
Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки**

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року													
Стратегічні та оперативні цілі ДСРР до 2027р	1. Конкурентоспроможна економіка	1.1. Просторове планування	1.2. Успішний та конкурентоспроможний бізнес	1.3. Привабливий туристичний простір	2. Комфортне середовище	2.1. Якісні та безпечні дороги	2.2. Модернізація та розвиток інженерної інфраструктури	2.3. Покращення стану навколишнього середовища	3. Якісне життя	3.1. Сучасний освітній простір	3.2. Ефективна мережа закладів охорони здоров'я та соціального захисту	3.3. Нова культурна платформа з пріоритетом на спорт та здоровий спосіб	3.4. Прозора і ефективна влада
I. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах	++				++				++				
1.1. Стимулювання центрів економічного розвитку (агломерації, міста)			++										
1.2. Збереження навколишнього природного середовища та стале використання природних ресурсів, посилення можливостей розвитку територій, які потребують державної підтримки			+				++	++			+		
1.3. Створення умов для реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях в український простір													
1.4. Розвиток інфраструктури та цифрова трансформація регіонів		+	+	+	++	++	+	+		++	++	++	++
1.5. Формування єдиного освітнього, інформаційного, культурного простору в межах всієї території України										++		++	++
1.6. Ефективне використання економічного потенціалу культурної спадщини для сталого розвитку громад				++								+	
II. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів	++				++				++				
2.1. Розвиток людського капіталу			++	+						++	++	++	++
2.2. Сприяння розвитку підприємництва, підтримка інтернаціоналізації бізнесу у секторі малого та середнього підприємництва		++	++	++						+		+	+
2.3. Підвищення інвестиційної привабливості територій, підтримка залучення інвестицій		++	++	++						+			
2.4. Сприяння впровадженню інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримка інноваційних підприємств та стартапів			++	+									
2.5. Сталий розвиток промисловості			++										
III. Розбудова ефективного багаторівневого врядування									++				
3.1. Формування ефективного місцевого самоврядування та органів державної влади на новій територіальній основі													++
3.2. Формування горизонтальної та вертикальної координації державних секторальних політик та державної регіональної політики		+	+			+	+	+		+	+	+	
3.3. Побудова системи ефективного публічного інвестування на всіх рівнях			+			+	+	+		++	++	++	

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічні та оперативні цілі ДСРР до 2027р	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року												
	1. Конкурентоспроможна економіка	1.1. Просторове планування	1.2. Успішний та конкурентоспроможний бізнес	1.3. Привабливий туристичний простір	2. Комфортне середовище	2.1. Якісні та безпечні дороги	2.2. Модернізація та розвиток інженерної інфраструктури	2.3. Покращення стану навколишнього середовища	3. Якісне життя	3.1. Сучасний освітній простір	3.2. Ефективна мережа закладів охорони здоров'я та соціального захисту	3.3. Нова культурна платформа з пріоритетом на спорт та здоровий спосіб	3.4. Прозора і ефективна влада
врядування													
3.4. Розбудова потенціалу суб'єктів державної регіональної політики													
3.5. Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидія домашньому насильству та дискримінації											+		+
3.6. Розбудова системи інформаційно-аналітичного забезпечення та розвиток управлінських навичок для прийняття рішень, що базуються на об'єктивних даних та просторовому плануванні		++											

*У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

**Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року
Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років**

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року													
Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років	1. Конкургентоспроможна економіка	1.1. Просторове планування	1.2. Успішній та конкурентоспроможний бізнес	1.3. Привабливий туристичний простір	2. Комфортне середовище	2.1. Якісні та безпечні дороги	2.2. Модернізація та розвиток інженерної інфраструктури	2.3. Покращення стану навколишнього середовища	3. Якісне життя	3.1. Сучасний освітній простір	3.2. Ефективна мережа закладів охорони здоров'я та соціального захисту	3.3. Нова культурна платформа з пріоритетом на спорт та здоровий спосіб	3.4. Прозора і ефективна влада
1. Конкургентоспроможна економіка на засадах смарт-спеціалізації	++												
1.1. Стимулювання інноваційних видів економічної діяльності з високою доданою вартістю													
1.2. Інвестиційна привабливість		++	++	++		+	+	++		+			++
1.3. Енергетична самодостатність			++										
1.4. Науковотехнологічний розвиток										+			
2. Якісне життя									++				
2.1. Здорове населення											++		
2.2. Інклюзивне суспільство							++				++		++
2.3. Освічені громади			++	+						++		+	+
2.4. Безпечне та безбар'єрне середовище							++				++		
3. Збалансований просторовий розвиток	++				++				++				
3.1. Розвиток інфраструктури територіальних громад						++	++	++		++	++	++	
3.2. Дорожньотранспортна, логістична, транскордонна та інформаційно-комунікаційна інфраструктура						++							
3.3. Стимулювання економічного розвитку сільських та гірських територій		++	++	++		+							+
4. Чисте довкілля					++								
4.1. Запобігання забрудненню водних ресурсів та атмосферного повітря			+				++	++					
4.2. Формування екологічної свідомості населення та комплексної системи поводження з відходами								++					
4.3. Збереження біорізноманіття та розвиток природоохоронних територій								++					
5. Туристична привабливість	++												
5.1. Підвищення атракційності та інфраструктурного забезпечення туризму, курортів, оздоровлення, спорту та рекреації		++		++		+	+	+					+
5.2. Підвищення якості регіонального туристичного продукту та його просування				++									

*У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

7. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Система впровадження Стратегії

Реалізація стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними структурами виконавчого комітету ради, бізнесом, громадським активом та мешканцями, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим доволі складним процесом.

Система управління Стратегією має два рівні: політичний та технічний.

Політичний рівень забезпечує особисто голова громади, виконавчий комітет та депутатський корпус. Ключова роль при цьому відводиться голові міської ради. Його завданням є стимулювання та координація виконання завдань, які реалізують різні суб'єкти, а також мобілізація та інтеграція ресурсів, що знаходяться у їх розпорядженні з метою досягнення стратегічних цілей та реалізації завдань, які дозволять досягнути спільно визначеного бачення розвитку громади. Крім того, однією із стратегічних ролей голови є представництво інтересів громади з метою досягнення цілей та виконання завдань Стратегії. Крім того, на цьому рівні можуть заслуховуватися та затверджуватися звіти голови щодо виконання Стратегії, пропозиції щодо внесення змін (актуалізації) Стратегії.

Технічний рівень управління виконують відповідальні за досягнення завдань Стратегії структурні підрозділи виконавчого комітету міської ради.

Процес впровадження Стратегії здійснюється на основі Планів заходів з її реалізації. План заходів розробляється для забезпечення виконання завдань, визначених Стратегією та затверджується міською радою.

План заходів з реалізації Стратегії складається з технічних завдань на проекти місцевого розвитку, які будуть впроваджуватися протягом 2022-2027 років в рамках двох послідовних та взаємопов'язаних програмних циклів (етапів), для кожного з яких розроблятиметься окремий План заходів:

- ▷ перший на 2022 - 2024 роки;
- ▷ другий на 2025 - 2027 роки.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії та Плану заходів здійснюється за рахунок:

- коштів бюджету територіальної громади;
- коштів державного бюджету, в тому числі міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- коштів обласного (районного) бюджету;
- коштів, які надходять до бюджетів в рамках програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ;
- коштів інвесторів, у тому числі на умовах державно-приватного партнерства, власних коштів підприємств;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

Процедура моніторингу стратегії

Результати реалізації Стратегії визначаються на підставі проведення моніторингу стану досягнення стратегічних, оперативних цілей та завдань, виконання плану заходів шляхом порівняння фактично отриманих значень індикаторів оцінки результативності виконання завдань і їх прогнозних значень.

Результати моніторингу є основою для висновків про необхідність внесення змін (актуалізації) Стратегії та стимулювання її реалізації.

Головний сенс моніторингу полягає у виконанні двох взаємопов'язаних функцій – спостереження з метою виявлення відповідності наявного стану речей бажаному результату та попередження небажаних наслідків.

Моніторинг впровадження Стратегії здійснюється на основі щорічного аналізу кількісних та якісних індикаторів розвитку, які демонструють рівень виконання стратегічних, оперативних цілей та завдань, зокрема шляхом порівняння базових та фактичних значень показників, та відображається у звітах, які оприлюднюються на офіційному вебсайті міської ради. Примірну форму звіту запропоновано у Методичних рекомендаціях Міністерства розвитку громад та територій України щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад¹²

Моніторинг Плану заходів відбувається двічі на рік на основі відстеження виконання визначених індикаторів оцінки результативності за формою, запропонованою у Методичних рекомендаціях Міністерства розвитку громад та територій України щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад¹³.

Звіти про моніторинг подаються в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду на розгляд відповідної ради.

Для проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації Стратегії розпорядженням голови створюється Робоча група з моніторингу впровадження Стратегії. До її складу входять особи, які представляють найважливіших учасників процесу планування й реалізації Стратегії: представники Белзької міської територіальної громади, представники бізнесу, громадських організацій та приватного сектору, в тому числі які брали участь у її розробці.

Система індикаторів моніторингу виконання Стратегії

Відповідно до управління, орієнтованого на результат (RBM) для моніторингу має бути обрано релевантні показники, які можна виміряти або розрахувати та на основі яких здійснюється висновок щодо успішності реалізації Стратегії.

Для відстеження прогресу реалізації Стратегії до кожного показника визначено базове значення (на початок реалізації Стратегії); проміжне значення (станом на конкретний період) та цільове значення (результат реалізації Стратегії).

Система показників (індикаторів) для моніторингу стану реалізації стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року подана у Додатку 4.

Оцінювання результатів реалізації стратегії та плану заходів

Оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів проводиться після завершення строку їх реалізації на основі даних звітів проведеного моніторингу та є необхідним етапом для отримання інформації стосовно досягнення очікуваних результатів, їх впливу на стан соціально-економічного розвитку територіальної громади та інформації щодо сталості змін з метою прийняття в подальшому необхідних управлінських рішень та необхідних коригувань.

На основі здійснення оцінювання складається заключний звіт, який містить:

- результати порівняння фактичних та цільових значень показників;
- досягнення запланованих цілей;
- задоволення потреб різних груп заінтересованих осіб;
- наявних незапланованих змін та впливів;
- діяльності, що призвела до змін (зокрема незапланованих);
- ефективності механізмів реалізації Стратегії або ресурсних витрат;
- стійкості результатів Стратегії тощо.

¹² <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2021/10/dodatok-12.-zvit-pro-rezultaty-provedennya-monitoringu-strategiyi-1.doc>

¹³ <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2021/10/dodatok-13.-zvit-pro-rezultaty-monitoringu-planu-zahodiv-z-realizacziyi-strategiyi-1.doc>

Оцінювання може бути внутрішнім (проводиться виконавцями Стратегії) та зовнішнім (проводиться залученими експертами).

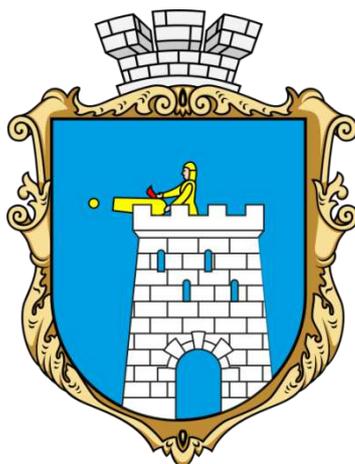
Основні досягнуті результати реалізації Стратегії та Плану заходів не пізніше трьох місяців після закінчення звітного періоду подаються на розгляд відповідної ради та оприлюднюються на офіційному вебсайті громади та/або у місцевих засобах масової інформації.

Управління ризиками

У процесі підготовки Стратегії необхідно передбачити усі можливі потенційні ризики, які можуть негативно вплинути на її реалізацію. Для управління ризиками визначаються способи та шляхи їх попередження, а також заходи мінімізації їх негативного впливу. При цьому важливим є проведення безперервного аналізу типів ризиків (організаційних, політичних, фінансових тощо) для прийняття своєчасних управлінських рішень.

Перелік потенційних ризиків виконання Стратегії подано у **Додатку 5**. Проведення моніторингу потенційних ризиків виконання Стратегії, оцінка їх динаміки та вжитих заходів для мінімізації їх негативного впливу проводиться щорічно Робочою групою з моніторингу впровадження Стратегії.

БЕЛЗЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

ПРОФІЛЬ БЕЛЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Матеріали
до Стратегії розвитку
Белзької міської
територіальної громади
на період до 2027 року

БЕЛЗ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна характеристика громади.....	3
1.1. Географічне розташування, суміжні території.....	3
1.2. Адміністративно-територіальний поділ, система органів влади.....	11
2. Природно-ресурсний потенціал.....	15
2.1. Ландшафтні особливості рельєфу, характеристика ґрунтів та гідрологія, корисні копалини, кліматичні умови.....	15
2.2. Екологічна ситуація	24
3. Архітектура та містобудування.....	29
3.1. Історико-культурна спадщина.....	29
3.2. Містобудівна документація.....	39
4. Демографія та ринок праці.....	41
5. Розвиток інфраструктури.....	47
5.1. Соціальна інфраструктура.....	47
5.2. Екологічна та енергетична інфраструктура.....	60
5.3. Транспортна інфраструктура та зв'язок.....	65
5.4. Промислова інфраструктура.....	70
6. Економічний розвиток та підприємництво.....	72
6.1. Галузевий розподіл економіки.....	72
6.2. Промисловий потенціал.....	75
6.3. Сільське господарство.....	76
6.4. Підприємництво.....	80
6.5. Економічна діяльність, що має інноваційний потенціал, з урахуванням конкурентних переваг Львівщини	84
6.6. Потенційні точки економічного зростання.....	85
7. Аналіз фінансово-бюджетної ситуації.....	86
8. Результати проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації попередньої Стратегії розвитку, огляд діючих стратегічних та програмних документів	93
9. Міжнародне співробітництво.....	97

ДОДАТКИ:

1. Структура виконавчого комітету Белзької міської ради та її апарату
2. Карта-схема розташування охоронної зони ботанічного заказника загальнодержавного значення «Волицький»
3. Карта-схема розташування НПП «Надбужжя» імені Блаженнішого Любомира Гузара
4. Зведена відомість ставків на території Белзької міської територіальної громади
5. Природно-ресурсний потенціал Белзької громади
6. Інвестиційні пропозиції Белзької територіальної громади

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ

1.1. Географічне розташування, суміжні території

Белзька міська територіальна громада Червоноградського району Львівської області утворена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 718-р, в рамках адміністративно-територіальної реформи, з адміністративним центром у м. Белз.

Громада розташована у північно-західній частині Львівської області, її площа становить 464,50 км² та складає 15,5% площі Червоноградського району, 2,13% площі Львівської області.

Утворена територіальна громада навколо адміністративного центру – міста Белз, що розміщений на відстані 19 км від районного центру м. Червоноград та на відстані 73 км від обласного центру м. Львів. Відстань від центру громади до пунктів перетину українсько-польського кордону становить: «Угринів – Долгобичув» – 36 км, «Рава-Руська – Гребенне» – 46 км.

Белзька територіальна громада межує на півночі з Сокальською, на південному заході з Рава-Руською, на півдні з Великомоствівською, на сході з Червоноградською територіальними громадами Львівської області. На крайньому заході громади проходить україно-польський кордон (рис. 1.1.1).

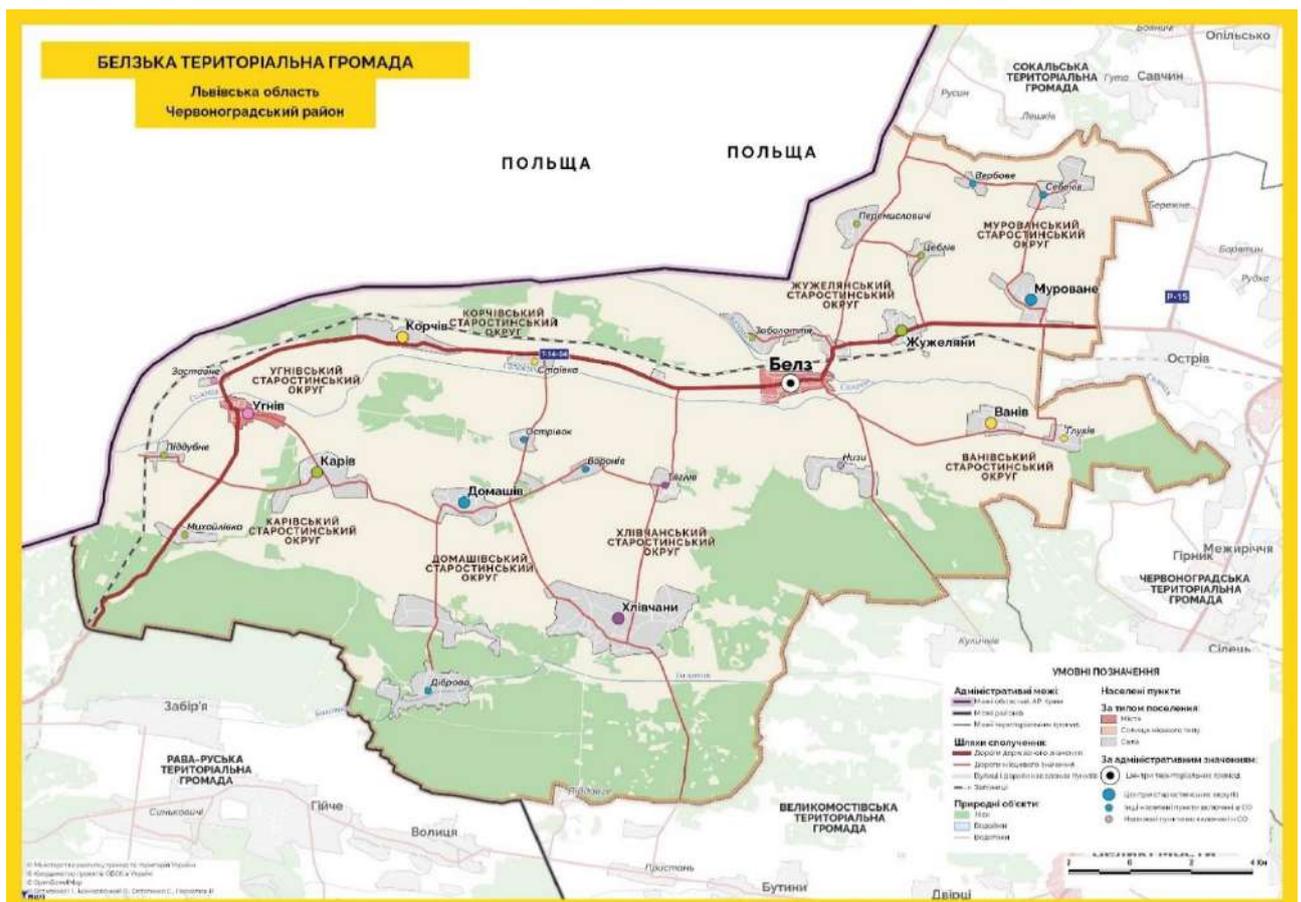

Рис. 1.1.1. Картосхема Белзької міської територіальної громади Львівської області¹

¹ Джерело: <https://atu.decentralization.gov.ua/>

Чисельність населення громади становить 14 817 осіб, в тому числі міське населення – 2 989 осіб (20,17%), сільське – 11 828 осіб (79,83%). В структурі населення громади переважає сільське.

Адміністративний центр громади

Белз – місто районного значення в Червоноградському районі Львівської області. Розташоване на річках Солокії та Річиці (Жечиці) – притоках Західного Бугу, що належать до басейну Балтійського моря, за 3 км від українсько-польського кордону.

Є декілька версій походження назви міста. Згідно з найпоширенішою версією, давньослов'янське слово «белз», або «бевз», означало болотисту, вологу місцевість. Це ж слово на бойківському діалекті означає «непрохідна, важкопрохідна, болотиста місцевість». Є також версія про кельтське походження назви: у кельтських мовах слово «белз» або «пелз» означало воду, потік. Цей варіант з'явився на початку 20 століття у зв'язку з численними знахідками кельтської латенської археологічної культури на території Прикарпаття.

Інша гіпотеза пов'язує назву міста з давньоруським словом «бълизь» (біле місце, поляна серед темного лісу). Усі ці версії є доволі правдоподібними та відображають природні умови, в яких розташований Белз.

Белз – одне з найстаріших міст не лише України, а й усієї Східної Європи. У часи розквіту Київської Русі це місто було її західним форпостом. Між XI і XVII століттями Белз був одним з найбільших міст Галицької Русі, важливим політичним центром з розвиненою торгівлею і ремеслами.

Перша письмова згадка про Белз міститься у «Повісті врем'яних літ», де про 1030 рік говориться, що місто було відвойоване князем Ярославом Мудрим від поляків. На той час Белз вже був великим містом, столицею Белзького князівства, згодом – центром воєводства у складі Першої Речі Посполитої. Торгові шляхи з міста вели до Кракова, Галича, Києва, а також до країн Балтії². З трьох боків його захищав вал, а з південного – крутий схил. Белз, разом з укріпленим пригородом був типовим оборонним містом.

Тисячолітня історія міста та навколишніх територій сповнена численими битвами та навалами, про це свідчать герб та прапор міста (рис. 1.1.2).

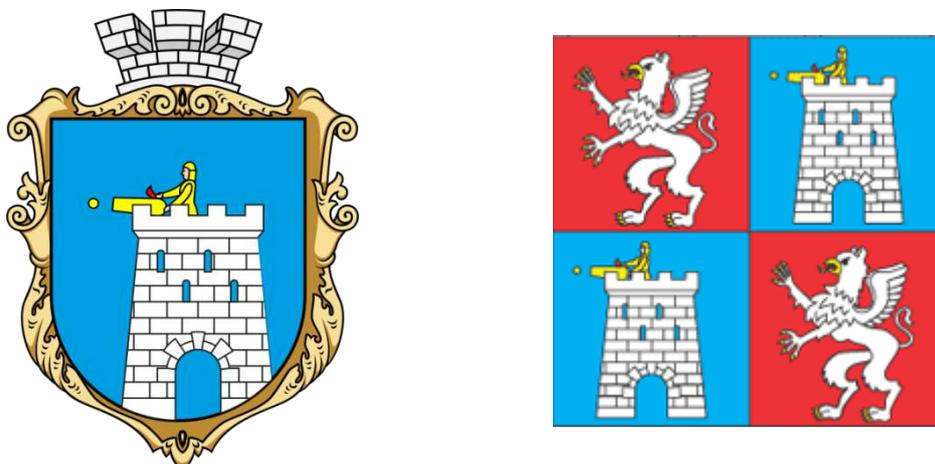

Рис. 1.1.2. Герб та прапор Белза

² Джерело: <https://shtetlroutes.eu/uk/belz-cultural-heritage-card/>

Белз відомий своєю єврейською історією. Єврейську (Ашкеназі) громаду в Белзі створено наприкінці XIV ст. У 1665 році євреї Белза отримали рівні права. Саме сюди переїхав рабин, чудотворний хасидський цадик Соломон Роках (1779–1855). Від того часу звання цадиків передавалось у родині Рокахів від батька до сина, а до міста з'їжджалися хасиди. Він і його родина поховані в Белзі на єврейському цвинтарі. Звідси походить белзький напрямок у хасидизмі – містичне відгалуження юдаїзму.

Однак зараз це одне з найменших міст України – його населення становить всього 2 135 осіб. Завдяки значній історичній спадщині з 2001 року місто і його околиці рішенням Кабінету Міністрів України стали Державним історико-культурним заповідником.

В таблиці 1.1.1 подано порівняльну характеристику Белзької міської територіальної громади до Червоноградського району та Львівської області станом на 1 січня 2021 року.

Таблиця 1.1.1

Порівняльна характеристика Белзької міської територіальної громади

Регіон	Площа, км ²	Площа у % до загальної площі району/області	Населення, тис. осіб	Населення у % до населення/району/ області	Густина населення (осіб/км ²)
Белзька громада	464,50	15,5 / 2,13	14,817	6,4 / 0,7	32,13
Червоноградський район	3001,2	13,7	230,991	9,2	77,08
Львівська область	21832	-	2512,1	-	115,1

Через територію громади проходить автомобільна дорога загального користування державного значення Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська, що дає можливості для створення індустріальних парків, логістичних центрів, істотно впливає на активізацію господарської та комерційної діяльності в м.Белз та громаді загалом.

На території Белзької громади розміщене діюче підприємство ДП «Львіввугілля» шахта «Степова», поле шахти знаходиться на території с. Глухів. ВП «Шахта «Степова» видобуває кам'яне вугілля, що належить до марки Г(Г2), яке використовується для потреб енергетики - реалізується як паливо для роботи теплоелектростанцій (Добротвірська ТЕС АТ «ДТЕК Західенерго», Бурштинська ТЕС, ДП «Калуська ТЕЦ», Трипільська ТЕС), на Центральну збагачувальну фабрику «Червоноградська», для потреб побутових споживачів. На балансі шахти знаходяться 7 вугільних пластів, що мають промислове значення. Розкриті та розробляються пласти п7н, п8в. На даний час розробляється пласт п7н, в подальшому планується розробляти пласт п7н та п8в. Промислові запаси вугілля станом на 01.01.2021 року, становлять 38 742 тис. т. Вугілля залягає на глибині 315 до 535 м, майже як і в Донбасі. Максимальна глибина розробки, яка здійснюється шахтою 550 м.

На північ від с. Перемисловичі здійснюється видобуток суглинок і глини. Загальна площа Родовища-Перемисловицького 32,433 га. На території родовища діють два цегельних заводи ПП «Юна» та «Сокальський Райагробуд».

Белзька територіальна громада – культурний центр Червоноградського району. Тут розміщена найбільша кількість історичних пам'яток району та єдиний у Львівській області Державний історико-культурний заповідник у м.Белз. Заповідник

займає важливе місце в розвитку культурної спадщини регіону, займається науково-дослідною та культурно-просвітницькою роботою, забезпечує виявлення, дослідження, збереження, популяризацію та використання культурної спадщини м. Белза та навколишніх територій. Площа Заповідника складається з чотирьох окремих заповідних зон і становить 36,5161 га.

Характеристика Львівської області та Червоноградського району

Львівська область

Львівська область є однією з найрозвиненіших областей країни в економічному, туристичному, культурному та наукових галузях. Область є прикордонним регіоном, що знаходиться на заході України і межує з Республікою Польща (довжина кордону 258 км). На півночі і північному сході область межує з Волинською і Рівненською областями, на сході і південному сході – з Тернопільською й Івано-Франківською областями, на півдні – із Закарпатською областю.

Область вигідно розташована на перехресті міжнародних транспортних, економічних, торговельних та культурних шляхів, що сприяє розвитку і поглибленню міждержавного співробітництва, відводить важливу роль регіону в інтеграції України в європейські структури.

За адміністративно-територіальним поділом область включає в себе 7 районів, що об'єднують 73 територіальні громади. Загальна площа території області становить 21,8 тис.км² (3,61% території України) і є однією з найбільш густонаселених областей України. На території області знаходиться майже 2000 населених пунктів (найвищий показник серед областей України).

Львівська область розташована в західній частині України. Цей регіон історично називають Галичиною. Область займає південно-західну окраїну Східно – Європейської рівнини і західну частину північного макросхилу Українських Карпат.

Постановою Верховної Ради України від 17 липня 2020 року № 807-ІХ “Про утворення та ліквідацію районів” у Львівській області було утворено 7 нових районів - Дрогобицький, Золочівський, Львівський, Самбірський, Стрийський, Червоноградський та Яворівський (таблиця 1.1.2).

Таблиця 1.1.2

Характеристика районів Львівської області

Назва адміністративно-територіальної одиниці	Кількість громад	Площа, км ²	Кількість мешканців, осіб
Дрогобицький район	5	1 493,4	237 409
Золочівський район	7	2 887,9	162 040
Львівський район	23	4 976,2	1 149 976
Самбірський район	11	3 247,1	225 925
Стрийський район	14	3 854,0	325 491
Червоноградський район	7	3 001,2	230 991
Яворівський район	6	2 373,2	180 252
Львівська область	73	21 833,0	2 512 084

У Львівській області проживає 2,5 млн мешканців, найбільше жителів у Львівському районі (рис. 1.1.3).

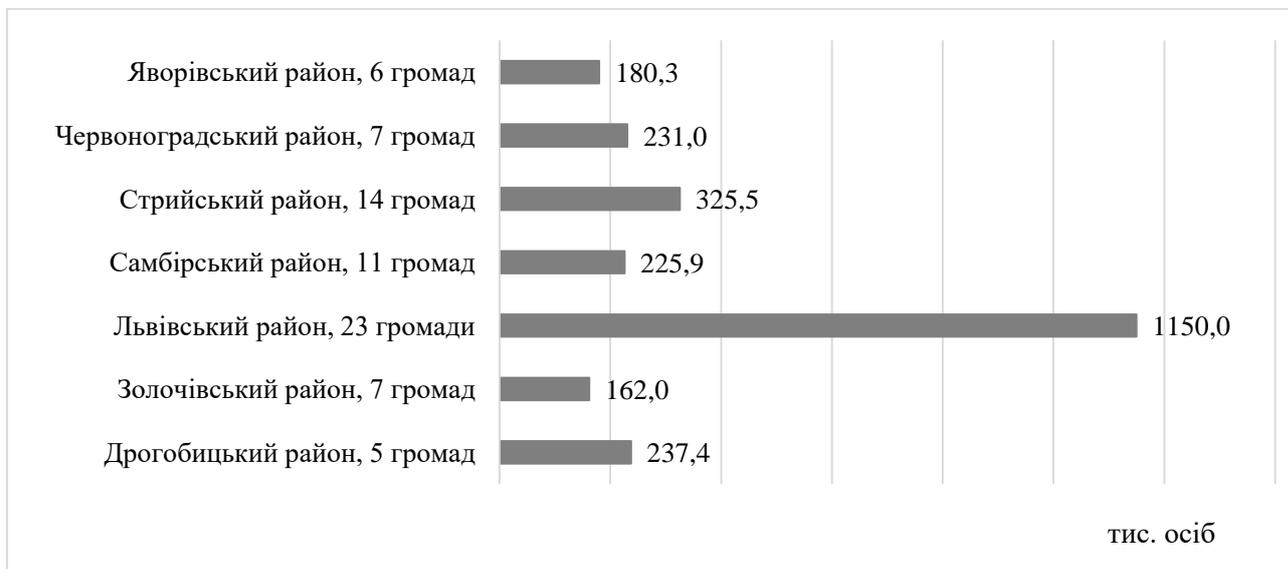

Рис. 1.1.3. Чисельність населення Львівської області

Клімат Львівщини помірно-континентальний, з м'якою зимою, затяжною вологою весною, теплим дощовим літом і відносно сухою теплою осінню. Середня температура січня -5°C , липня від $+18^{\circ}\text{C}$ у центральній частині області та до $+12^{\circ}\text{C}$ в горах. Територія Львівської області належить до зони надмірного зволоження.

Північ області відноситься до зони мішаних лісів, зокрема, Малого Полісся; середня частина – до лісостепу, де виділяються пасма Розточчя, Гологір, Вороняк, Опілля та крайньої західної частини Подільської височини. Далі на південь йдуть карпатські передгір'я та, власне, Карпати. Вони представлені Бескидами. Південний кордон області співпадає з Верховинським Вододільним хребтом. Територією регіону також проходить Головний європейський вододіл басейнів Чорного та Балтійського морів.

Область багата на корисні копалини: природний газ, нафту, вугілля, сірку, торф, озокерит, кухонну та калійну сіль, сировину для виробництва цементу, вапняки, пісок, будівельні та вогнетривкі глини, та ін.. У Львівській області знаходиться південна частина Львівсько-Волинського кам'яновугільного басейну та західні частини Передкарпатської нафтогазоносною області та Передкарпатського сірконосного басейну. Найбільшими промисловими центрами є Червоноградський, Львівський та Бориславсько-Дрогобицько-Стебницький.

Червоноградський район

Червоноградський район розташований на північному заході Львівської області, межує на півночі з Володимир-Волинським районом, на заході з Луцьким районом Волинської області та з Люблінським воєводством республіки Польща, на південному сході Золочівським районом, на півдні з Львівським районом Львівської області.

Червоноградський район - район на північному заході Львівської області з адміністративним центром у місті Червоноград. До складу району входять 7 територіальних громад, з яких 5 міських і 2 селищні. Міські: Белзька,

Великомостівська, Радехівська, Сокальська, Червоноградська. Селищні: Добротвірська та Лопатинська.

Район спеціалізується на виробництві продукції вугільної та легкої промисловості, виробництві абразивних матеріалів та сільськогосподарської продукції, а також її промислової переробці.

Червоноградський район - центр гірничодобувної промисловості Львівсько-Волинського вугільного басейну. Найбільшими промисловими підприємствами району є: ДП «Львіввугілля» - видобування кам'яного вугілля, ДП «Датський текстиль» - виробництво і дизайн полотен (жаккард, велюр, різноманітні трикотажні полотна), ТзОВ «Клінгспор» - виробництво абразивних матеріалів, ТзОВ «Мебель-Сервіс» - виробництво меблів, ВП «Добротвірська теплова електрична станція» АТ «ДТЕК Західенерго» - виробництво та постачання електроенергії.

Трудовий ресурс району складає 82 тис. осіб, середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника – 11 493 грн.

Дорожня мережа району складає 136,1 км доріг загального користування державного значення, 784,9 км доріг загального користування місцевого значення та 749,2 км комунальних доріг³. Зокрема територією району проходять такі автодороги державного значення: Р-15 Ковель -Володимир-Волинський-Червоноград-Жовква, Н-17 Львів-Луцьк, Т-14-04 Червоноград - Рава-Руська, Т-14-08 Угринів-Хоробрів, Т-14-10 Броди-Червоноград, Т-18-06 Рівне-Млинів-Берестечко-Буськ-Перемишляни.

Експлуатаційна довжина залізничних колій у межах району становить 98 км. Через район проходять такі залізничні лінії: Львів - Ковель, від якої в районі Червонограда є відгалуження на Раву-Руську, Сокаль-Львів і Львів-Сокаль (з зупинками в м. Червоноград), Стоянів-Львів.

На території району функціонує міжнародний автомобільний пункт пропуску «Угринів-Долгобичув», який забезпечує рух транспорту в Республіку Польща.

Порівняльна характеристика Белзької міської територіальної громади та схожих громад

Белзька громада – прикордонна, з вугледобувною спеціалізацією. Запаси корисних копалин громади – це 38,7 млн т. промислових запасів кам'яного вугілля, а також значні запаси торфу і глини. Бюджетоутворюючим підприємством громади є ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», який забезпечує вугіллям Добротвірську ТЕС АТ «ДТЕК Західенерго».

Белзька громада (згідно визначених у Державній стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки параметрів⁴) належить до таких структурно-функціональних типів територій: територія прикордонного регіону; центр, що потребує допомоги.

Для порівняння з Белзькою міською територіальною громадою обрано:

1. Рава-Руську міську територіальну громаду, яка є сусідньою громадою та має аналогічний структурно-функціональний тип території (територія прикордонного регіону; центр, що потребує допомоги).

2. Добротвірську селищну територіальну громаду, яка також є громадою з монофункціональною економікою, що спеціалізується на виробництві електроенергії.

³ Джерело: <https://www.chervonograd-rda.gov.ua/Sotsialno-ekonomichnyiy-rozvytok>

⁴ Джерело: <https://www.arcgis.com/apps/Cascade/index.html?appid=1979f9941b26405db672aac94e03a1a2>

Бюджетоутворюючим підприємством громади є Добротвірська теплова електрична станція АТ «ДТЕК Західенерго», потужністю 510 МВт, яка забезпечує електроенергією більше половини мешканців Львівської області. За структурно-функціональним типом території громада є центром, що потребує підтримки.

3. Нововолинську міську територіальну громаду Володимир-Волинського району Волинської області⁵, яка має аналогічний структурно-функціональний тип території (територія прикордонного регіону; центр, що потребує допомоги). Крім того, громада також має вугледобувну спеціалізацію, на її території працюють ДП «Шахта № 9 «Нововолинська» та ВП «Шахта «Бужанська» ДП «Волинвугілля».

4. Новогродівську міську територіальну громаду Покровського району Донецької області⁶, яка за структурно-функціональним типом території є прикордонною територією у несприятливих умовах та центром, що потребує підтримки. Крім того, громада також має вугледобувну спеціалізацію, на її території працюють ВП «Шахта 1/3 «Новогродівська», ВП «Шахта «Котляревська» ДП «Селидіввугілля». Майже все видобуте шахтами вугілля поставляється Слов'янській ТЕС ПАТ «Донбасенерго». У 2020 році шахта 1/3 «Новогродівська» збільшила видобуток вугілля в 4,8 рази порівняно з 2019 роком - до 1,039 млн тонн, з вересня 2019 року шахта працює без залучення державних вкладень⁷.

5. Селидівську міську територіальну громаду Покровського району Донецької області⁸, яка також за структурно-функціональним типом території є прикордонною територією у несприятливих умовах та центром, що потребує підтримки. На території громади діють ДП «Шахта ім.Д.С.Коротченка», ВП «Шахта «Україна» ДП «Селидіввугілля», ДП «Селидіввугілля» зі структурними підрозділами, а також 3 збагачувальні фабрики - ТОВ ЦЗФ «Селидівська», ПАТ «ЦЗФ «Україна», ТОВ «ЦЗФ №105», де працює близько 6,0 тис. осіб, а запасів вугілля на підприємстві – близько 0,5 млрд тонн.

Основні порівняльні характеристики вище вказаних громад подано у таблиці 1.1.3.

Таблиця 1.1.3

Порівняльна характеристика Белзької міської територіальної громади та схожих громад

Показник	Белзька	Рава-Руська	Добротвірська	Нововолинська	Новогродівська	Селидівська
Демографія						
Населення, тис. осіб**	14,817 ¹	25,694	11,368	58,182	19,380	35,403
Густота населення, осіб/км кв.	32	81	57	774	123	236
Динаміка чисельності населення (2001-2021рр.), %*	-11,2	-1,1	-5,0	-13,4	-13,4	-10,8
Чисельність міського населення, тис. осіб**	2,989 ¹	8,586	6,381	55,074	14,665	34,770
К-ть населення адмінцентру, тис. осіб **	2 135 ¹ (14%)	8,586 (33%)	6,381 (56%)	50,417 (87%)	14,300 (74%)	21,916 (62%)
Частка осіб молодше працездатного віку (%)*	17,74	20,26	19,12	16,57	13,99	14,2
Частка осіб старше	21,24	18,62	19,12	21,31	23,36	24,41

⁵ Джерело: <https://nov-rada.gov.ua/>

⁶ Джерело: <https://novogradovka-rada.gov.ua/>

⁷ Джерело: <https://novogradovka-rada.gov.ua/5336-na-shakhti-1-3-novogradivska-vvedena-v-ekspluatatsiyu-lava-iz-zapasami-vugillya-1-2-mln-tonn>

⁸ Джерело: <https://selidovo-rada.gov.ua/>

Показник	Белзька	Рава-Руська	Доброт-вірська	Новово-линська	Новогро-дівська	Селидів-ська
працевдатного віку (%)*						
Частка осіб працевдатного віку (%)*	61,02	61,12	61,76	62,12	62,65	61,39
Кількість учнів, що навчається в межах тергромад (20-21 нр.), осіб*	1 317	3 385	1 158	6 691	1 683	3 505
Кількість дошкільнят, що відвідують ЗДО тергромади (20-21 нр.), осіб*	311	699	313	1 750	468	1 222
Територія, км. кв.						
Площа, кв. км*	464,5	318,1	199,0	75,2	157,2	150,2
Кількість населених пунктів **	24	46	20	8	15	9
Кількість об'єднаних рад **	9	9	5	4	4	4
Економіка						
Всього активних платників податків на 01.01.2021, одиниць**	3 527	6 638	2 618	8 556	4 244	3 684
Державні підприємства на території громади **	1 ¹	3	0	5	0	5
Кількість штатних працівників, тис. осіб ¹	1,706	2,528	1,607	- ²	- ²	- ²
Середня заробітна плата, грн. ¹	14 040	8 872	13 770	- ²	- ²	8 611,2
Фінанси						
Всього надходжень до місцевого бюджету у 2020 р. (загальний фонд), млн. грн. *	59 020,65	80 548,07	63 267,54	343 433,11	121 687,25	319 177,05
Видатки бюджету (10 міс. 2021 року), млн. грн. ***	74,67	161,23	92,83	337,52	128,13	216,59
Передбачено видатків бюджету (уточнений річний план на 01.11.21 р.), млн. грн. ***	117,55	233,68	128,43	440,71	177,88	113,93
Базова (+) та реверсна (-) дотація тергромад (2020 рік), тис. грн *	+4 614,1	+28 357,8	-139,6	+41 131,4	+8 687,8	+46 630,8
Індекс податкоспроможності (2020 р.)*	0,78	0,46	1,11	0,62	0,78	0,52
Надходження плати за землю, грн/на 1 жителя (I півріччя 2021 року)*	112,86	144,58	144,79	149,72	45,37	135,34
Частка місцевих податків в дохідній частині бюджету загального фонду (I півріччя 2021 року), % *	19,05	29,60	22,47	27,54	9,22	21,83
Частка витрати на оплату праці загальнодержавних функцій (міське самоврядування) від дохідної частини бюджету загального фонду (I півріччя 2021 року), % *	20,54	16,66	23,34	16,68	23,12	30,57
Об'єкти соціальної інфраструктури						
Вищі навчальні заклади, один. **	0	0	0	2	0	1
Заклади професійно-технічної освіти, один. **	2	1	1	0	1	1
Кількість ДНЗ, один. *	15	13	5	13	6	12
Заклади середньої освіти, один. *	14	17	3	14	10	11
Кількість закладів, що надають первинну медичну допомогу	6	19	10	10	6	6

Показник	Белзька	Рава-Руська	Добро-вірська	Ново-линська	Ново-городівська	Селидівська
(відповідно до даних НСЗУ станом на 22.08.2021) *						
Аптечні заклади (реєстр Держлікслужби) **	2	10	5	36	7	26
Аптечні заклади (програма електронних рецептів) **	0	5	5	19	4	15
Кількість будинків культури *	22	19	7	6	7	3
Кількість мистецьких шкіл *	1	1	1	1	1	3
Кількість музеїв *	1	1	1	1	1	0

* Дані Порталу спроможності територіальних громад

** Дані Порталу «Податкова карта України»

*** Дані Порталу Бюджет для громадян

¹ дані органу місцевого самоврядування

² дані відсутні

1.2. Адміністративно-територіальний поділ, система органів влади

До липня 2020 року території Белзької громади входили в склад Сокальського району, який всього налічував 106 населених пунктів, у тому числі 4 міста й одне селище міського типу. В рамках адміністративно-територіальної реформи утворено новий район – Червоноградський, до складу якого увійшли території колишніх Радехівського району, Сокальського району, частини Кам'яно-Бузького району (Добровірська селищна громада), частини Жовківського району (північно-східні території: Купичівська та Боянецька сільські ради, увійшли в Великомоствівську міську громаду), місто обласного значення Червоноград, а також місто Соснівка та селище Гірник, що знаходились в підпорядкуванні Червоноградської міської ради.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 718-р визначено адміністративні центри та затверджено території територіальних громад Львівської області. До складу Белзької громади увійшли 2 міста та 22 села, які належали до 9 рад, що об'єдналися в Белзьку громаду. Дана інформація наведена у таблиці 1.2.1.

Таблиця 1.2.1

Склад Белзької міської територіальної громади

Назви колишніх рад, що увійшли до складу Белзької громади	Назви населених пунктів, території яких увійшли до складу Белзької громади
Белзька Ванівська Домашівська Жужелянська Карівська Корчівська Мурованська Угнівська Хлівчанська	Міста: Белз, Угнів Села: Заставне, Ванів, Глухів, Низи, Домашів, Воронів, Діброва, Острівок, Жужеляни, Заболоття, Перемисловичі, Цеблів, Карів, Михайлівка, Піддубне, Корчів, Стаївка, Муроване, Вербова, Себечів, Хлівчани, Тягів

Таким чином, Белзька громада, об'єднавши 2 міські ради та 7 сільських рад, представляє собою адміністративно-територіальну одиницю в складі 24 населених пунктів з адміністративним центром у місті Белз.

Місцеве самоврядування Белзької громади здійснюється Белзькою міською радою в складі Голови ради та 26 депутатів міської ради, з яких 7 депутатів від політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Свобода» (26,92%), 6 депутатів від політичної партії «Європейська солідарність» (23,08%), 5 депутатів від політичної партії «Народний Рух України» (19,23%), 3 депутати від політичної партії «Українська Галицька Партія» (11,54%), 3 депутати від політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» (11,54%), 2 депутати від політичної партії «Голос» (7,69%).

Діють 5 постійних депутатських комісій:

- з питань фінансів та планування бюджету;
- з питань освіти, культури, молоді та спорту;
- з питань регламенту, законності, соціального захисту та медицини;
- з питань містобудування, архітектури та земельних відносин;
- з питань житлово-комунального господарства, екології та надзвичайних ситуацій.

До складу виконавчого комітету входить 7 осіб (ріш. від 29.10.2021 №364), у тому числі міський голова, секретар міської ради, перший заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, керуючий справами (секретар) виконавчого комітету, начальник загального відділу, начальник відділу житлово-комунального господарства, капітального будівництва та інвестицій, начальник фінансового відділу.

Структура виконавчого комітету, апарату та підрозділів міської ради викладена у Додатку 1.

Виконавчий комітет керується в своїй роботі Регламентом, затвердженим рішенням № 30 від 31.12.2020 «Про затвердження Регламенту Белзької міської ради VIII скликання». Детальна інформація щодо діяльності міського голови, депутатського корпусу, виконавчого комітету розміщені на офіційному сайті міської ради <https://belztg.gov.ua>

На місцях призначено 8 старост, що виконують низку базових адміністративних функцій та представляють інтереси населення округу. Старости уповноважені вчиняти нотаріальні дії, передбачені п. 1-5 ч. 1 ст. 37 Закону України «Про нотаріат» (ріш. виконавчого комітету від 25.08.2021 №74).

Рішенням сесії Белзької міської ради від 29.10.2021 №365 утворено старостинські округи Белзької міської територіальної громади.

Старостинські округи Белзької міської ради:

1. Мурованський старостинський округ з центром в с.Муровне, що складається з сіл Муроване, Себечів, Вербове.

2. Жужелянський старостинський округ з центром с.Жужеляни, що складається з сіл Жужеляни, Цеблів, Перемисловичі, Заболоття.

3. Ванівський старостинський округ з центром с.Ванів що складається з сіл Ванів, Глухів, Низи.

4. Корчівський старостинський округ з центром с.Корчів, що складається з сіл Корчів, Стаївка.

5. Домашівський старостинський округ з центром с.Домашів, що складається з сіл Домашів, Діброва, Острівок, Воронів.

6. Хлівчанський старостинський округ з центром с.Хлівчани, що складається з сіл Хлівчани, Тяглів.

7. Карівський старостинський округ з центром с.Карів, що складається з сіл Карів, Михайлівка, Піддубне.

8. Угнівський старостинський округ з центром м.Угнів, що складається з міста Угнів, села Заставне.

Старости працюють на територіях підпорядкованих колишнім сільським, міським радам, їх місцем роботи залишаються приміщення цих же колишніх сільських, міських рад.

Повноваження старост виконавчого комітету Белзької міської ради:

- беруть участь у пленарних засіданнях міської ради та засіданнях її постійних комісій з правом дорадчого голосу, беруть участь у засіданнях виконавчого комітету міської ради,

- беруть участь в організації виконання рішень міської ради, її виконавчого комітету, розпоряджень міського голови на території відповідного старостинського округу та у здійсненні контролю за їх виконанням;

- беруть участь в організації та проведенні зборів жителів відповідного старостинського округу та у оформленні документів цих зборів, вносять пропозиції до порядку денного зборів;

- організовують виконання рішень зборів жителів відповідного старостинського округу та здійснюють моніторинг їх виконання;

- сприяють виконанню на території старостинського округу програм економічного і соціального розвитку, інших актів ради та її виконавчого комітету;

- ведуть прийом жителів старостинського округу згідно з визначеним графіком прийому;

- ведуть облік та узагальнюють пропозиції членів громади старостинського округу з питань соціально-економічного та культурного розвитку цього округу, соціального, побутового та транспортного обслуговування його жителів;

- приймають від жителів старостинського округу заяви, адресовані міській раді та її посадовим особам, передають їх за призначенням;

- сприяють проведенню контрольних заходів на території відповідного старостинського округу (землекористування, довкілля, об'єкти житлово-комунальної інфраструктури тощо);

- контролюють дотримання правил використання об'єктів комунальної власності громади;

- здійснюють моніторинг за станом довкілля, об'єктів інфраструктури, громадського правопорядку;

- здійснюють моніторинг за дотриманням прав і законних інтересів жителів сіл, селищ у сфері соціального захисту, культури, освіти, спорту, туризму, житлово-комунального господарства, реалізації права на працю, медичну допомогу;

- забезпечують ведення діловодства, обліку і звітності з передачею документів до архіву;

- надають довідки про склад сім'ї, довідки-характеристики фізичним та юридичним особам, які проживають та/або мають у володінні (користуванні) земельні ділянки/майно на території відповідного старостинського округу, акти про місце проживання, акти обстеження житлово-побутових умов;

- здійснюють заходи із ведення погосподарського обліку на території старостинського округу.

Недержавні громадські об'єднання та благодійні фонди є потужним ресурсом для розвитку громади.

На жаль, громадськість, молодь Белзької громади є не достатньо активною. Це пов'язано з рудиментарним заниженням ролі місцевого самоврядування в минулі роки, відсутністю віри у можливість реалізовувати свої ідеї та ієрархічність суспільства, основна громадська діяльність була сконцентрована у колишньому районному центрі м. Сокаль та м. Червоноград.

Уже тепер в процесі децентралізації усе може змінитися, громадськість, молодь побачить перспективи регіону та зможе сама ставати частиною розвитку регіону. Для того, щоб рівень громадської відповідальності у молодих людей покращувався необхідна якісна робота в цьому напрямку. Потрібно створювати ГО, осередки по роботі з молоддю (молодіжні центри, молодіжні клуби, гуртки тощо).

Серед громадських організацій на території Белзької громади діє Благодійна організація Регіональний фонд «Белзька земля» та ПЛАСТ в с. Хлівчани.

Висновки

1. Белзька громада має вигідне географічне розташування – близькість до україно-польського кордону, через територію громади проходить автомобільна дорога загального користування державного значення Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська, що дає можливості для створення індустриальних парків, логістичних центрів, істотно впливає на активізацію господарської та комерційної діяльності в м.Белз та громаді загалом.

2. В процесі децентралізації утворено новий Червоноградський район до складу якого увійшло сім громад (Сокальська, Червоноградська, Радехівська, Лопатинська, Добротвірська, Великомоствівська, Белзька).

3. Місцеве самоврядування Белзької громади здійснюється Белзькою міською радою в складі голови ради та 26 депутатів, а також структурними підрозділами виконавчого комітету. У громаді утворено 8 старостинських округів та призначені 8 старост, які виконують низку базових адміністративних функцій та представляють інтереси населення округу.

4. Червоноградський район - центр гірничодобувної промисловості Львівсько-Волинського вугільного басейну. У громаді наявні промислові запаси вугілля (38 742 тис. т), провадить діяльність вуглевидобувне підприємство ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», що реалізує вугілля як паливо для теплоелектростанцій.

5. Белзька громада – культурний центр Червоноградського району, має тисячолітню історію та найбільшу кількість історичних пам'яток в районі. Тут діє єдиний у Львівській області Державний історико-культурний заповідник, площею 36,5161 га, що здійснює науково-дослідну та культурно-просвітницьку роботу, виявлення, дослідження, збереження, популяризацію та використання культурної спадщини.

6. В громаді протягом останніх років спостерігається низька громадська активність.

II. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

2.1. Ландшафтні особливості рельєфу, характеристика ґрунтів та гідрологія, корисні копалини, кліматичні умови

Ландшафтні особливості рельєфу

В геоморфологічному відношенні територія Белзької громади віднесена до фізико-географічної області Малеого Полісся. Поверхня місцевості являє слабо хвилясту терасову рівнину. Найнижчі висоти (198–201 м), приурочені до заплавів річок. Найвищі абсолютні висоти (до 210 м) спостерігаються в межах плоских ділянок надзаплавної тераси. Рельєф становить слабо хвилясту рівнину. У центральній частині Малеого Полісся поширена майже плоска поверхня з ледь вираженою хвилястістю і локальними перевищеннями 3-10 м. Річки тут течуть у слабо виражених долинах, а на межиріччях багато майже безстічних заболочених знижень. Вододіли виражені дуже слабо і лише в окремих випадках (р. Болотня) простягаються виразними прямолінійними пасмами.

Дуже цікавими формами рельєфу є дюни, які розташовані поодинокі групами чи ланцюгами. Дюни мають відносні висоти 5-10-15 м (до 25 м), а крутизна їх схилів – 3-7-15 градусів. Смуга Малеого Полісся, де дюни є характерним елементом рельєфу території простягаються від державного західного кордону (між м. Угнів і Рава-Руська) до східних меж області. На топографічних картах цю смугу можна виділити за скупченням зелених плям лісів, які є індикатором піщаних відкладів і разом з ними – дюн. Північна частина Малеого Полісся – припіднята і слабо хвиляста. Особливо виразно це проявляється (перед Волинською височиною) смугі – біля сіл Карів, Домашів, м.Белз, де близько до поверхні виходять мергелі. Подібна ситуація спостерігається і з південного боку Малеого Полісся, де відклади мергелю знову близькі до поверхні

На території Белзької громади знаходяться значні земельні, водні та лісові ресурси, що можуть використовуватися як для господарської діяльності, так і для рекреації населення.

Характеристика ґрунтів

Найбільш поширеними на території Белзької громади є чорноземи опідзолені та сірі опідзолені ґрунти, а також дерново-підзолисті, лучно-болотяні та торфово-болотяні ґрунти, ефективне використання яких вимагає розумної меліорації.

Чорноземи та сірі опідзолені ґрунти трапляються на підвищених ділянках рельєфу є найбільш родючими і зайняті здебільшого під рілля. Незважаючи на досить високу природну родючість, ці ґрунти потребують удобрення. На щільних карбонатних породах утворилися чорноземи мало-гумусні і чорноземно-лучні ґрунти. Вони утворилися на продуктах вивітрювання крейдових порід і багаті на кальцій. Кількість гумусу в них відносно невелика – 3,5-4,2 %. Чорноземно-лучні ґрунти утворилися під трав'яною рослинністю в умовах неглибокого залягання підґрунтових вод. Мають добру структуру і високу родючість. Вміст гумусу – 5-6 %.

Дерново-підзолисті ґрунти характеризуються найменшою родючістю. Це здебільшого ґрунти, що утворилися на пісках, глинисто-піщаних породах. Наявність у

грунтовій породі піску обумовлює велику водопроникність цих ґрунтів і рослинам, незважаючи на велику кількість опадів у місцях, де підґрунтові води залягають на глибині понад 2,5 м, не вистачає вологи. Якщо ж підґрунтові води залягають на незначній глибині, не більше 1 м, то рослини отримують надмірну вологу.

Слабопідзолисті ґрунти бідні на поживні речовини, менш розорені і на них передусім ростуть соснові ліси. Ці ґрунти мають незначну кількість гумусу (0,2–0,5 %), тому вони бідні на азот, а вміст фосфатів також недостатній.

Болотяні ґрунти утворилися під болотяною рослинністю в умовах надмірного зволоження. Верхній шар болотяних ґрунтів містить велику кількість органічних речовин (5–3 %). Товщина шару торфу може становити 0,5–5 м і більше. Болотяні ґрунти бідні на фосфор і калій, але багаті на азот, мають підвищену кислотність.

Загальна площа земель Белзької територіальної громади становить 46 602,91 га. У таблиці 2.1.1 наведена інформація щодо видів та кількості земель громади.

Таблиця 2.1.1

Структура земельного фонду

Види земель	Площа, га
Сільськогосподарські угіддя	29 108,2861
<i>У тому числі:</i>	
Сіножаті	8 417,5895
Пасовища	5 512,1791
Рілля	15 055,0575
Багаторічні насадження	123,4600
Житловий фонд	403,4289
Лісгосподарські землі	12 871,9848
Промислові	135,3654
Водний фонд	1 159,3399
Інші	2 924,5049
ВСЬОГО:	46 602,91

На рисунку 2.1.1 подано інформацію щодо питомої ваги кожного компоненту в структурі земельного фонду.

Рис. 2.1.1. Питома вага кожного компонента в структурі земельного фонду

Землі сільськогосподарського призначення займають більшу частину території громади, що дає громаді, в комплексі з раціональним використанням, потужний сільськогосподарський потенціал.

Орні землі сільськогосподарських угідь належать до земель середньої та високої якості. Даючи господарську оцінку основним ґрунтам Белзької громади, зазначимо, що вони родючі і придатні для вирощування багатьох сільськогосподарських культур (пшениця, ячмінь, цукрові буряки, льон, кукурудза, капуста, огірки, помідори, морква, цибуля). Для того, щоб отримати високі сталі врожаї, необхідно провести цілу низку заходів, пов'язаних з піднесенням культури землеробства, а саме: вапнування ґрунтів, яке знижує їхню кислотність, що є надмірною, періодичне угноєння їх торф'яно-гнійними компостами. Серед комплексних заходів вирішальне значення має удобрення достатньою кількістю органічних і мінеральних добрив.

Лісові масиви

Червоноградський район вкритий лісами та лісовими насадженнями нерівномірно. Ліси в районі займають площу 37,5 тис. га (19,6 % території району). Основними породами дерев є сосна (70 %), дуб (10 %), а також вільха, береза. За видовим складом ліси району розподіляються так: хвойні – 52% , твердолистяні – 29% , м'яколистяні – 19%.

Серед дерев на території Белзької громади переважно ростуть сосна, вільха, береза, ялина, осика. Грабово-дубові ліси ростуть на опідзолених чорноземах, соснові – на піщаних дюнах і торфовищах. У грабово-дубових лісах підлісок багатий на ліщину, крушину, трав'яний покрив досить строкатий. Тут поряд з папороттю і хвощами багато квітів, серед яких – підсніжники, конвалія та ін. У хвойних лісах підлісок небагатий – це переважно мохи і лишайники (хвойний мох, оленячий лишайник, чебрець).

Господарську діяльність на території Белзької громади здійснюють такі лісогосподарські підприємства: Сокальське дочірнє лісогосподарське підприємство "Галсілля", ДП «Жовківське лісове господарство», ДП «Рава-Руське лісове господарство».

До складу ДП «Жовківське лісове господарство» входить Низівське лісництво, загальною площею 5 031 га. Територія лісництва розділена на 7 майстерських ділянок. Лісові масиви лісництва розташовані на території Волинсько-Подільської височини і за характером рельєфу є горбисто-рівнинного типу.

Тривалість вегетаційного періоду 212 днів, середньорічна температура повітря +7,5°C, мінімальна -34°C. Пізні весняні заморозки можливі до 3-го травня, а ранні з 30-го жовтня. Середньорічна кількість опадів 645 мм. За час вегетаційного періоду випадає 80% опадів.

Середня глибина промерзання ґрунту 35 см, максимальна 75 см. Постійний сніговий покрив встановлюється з 20 грудня. Сніг тане з 21 березня. Вітри переважають північно-західних і південно-західних напрямлень. Переважаючі типи ґрунтів: ясно сірі і темно сірі опідзолені, а також суглинкові ґрунти.

Основні показники по лісовому фонду Низівського лісництва: переважаючі породи – сосна звичайна (1 989 га, або 46 %), вільха чорна (945 га, або 22 %) , дуб звичайний (797 га, або 18 %), береза (206 га, або 5 %). Зустрічаються червонокнижні види – рослини (підсніжник білосніжний , журавлина дрібнопліва, спарсис кучерявий, вовчі ягоди).

Частина ДП «Рава-Руське лісове господарство» охоплює території Белзької громади, а саме сюди входить Хлівчанське лісництво – 2 405 га, території лісів трьох старостинських округів: Карівського – 2 420 га, Хлівчанського – 3 757 га, Домашівського – 1 502 га. Розподіл площі лісів Хлівчанського лісництва за породним складом: сосна звичайна – 59 %, вільха чорна – 20 %, дуб звичайний – 10 %, береза повисла - 10%, інші породи - 1%. Переважаючі типи ґрунтів дерново-підзолисті, рідше сірі лісові і торф'яно-болотні.

За даними департаменту екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації у Белзькій громаді наявні наступні ботанічні пам'ятки природи:

- ботанічна пам'ятка природи «Ясен Яна Павліковського» (точковий об'єкт);
- ботанічна пам'ятка природи «Дуб Спасителя» (точковий об'єкт).

На території Белзької громади в межах земель постійного користування ДП "Рава-Руське лісове господарство", а саме Хлівчанського лісництва, виділено один об'єкт природно-заповідного фонду: ботанічний заказник загальнодержавного значення «Волицький» площею 150 га утворений 1978 року (Постановою Ради Міністрів УРСР від 03.08.1978 № 383). Положення про ботанічний заказник у новій редакції затверджено Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 29.11.2011 № 489.

Рис. 2.1.2. Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Волицький»

Це мезотрофне болото, на якому переважають осоково-сфагнові угруповання з типовою флорою. Охороняється як місце зростання рідкісних та лікарських видів

Рис. 2.1.3. Цвітіння журавлини дрібноплідної (*Oxycoccus microcarpus*)

рослин: журавлини дрібноплідної (рис. 2.1.3), росички круглолистої, валеріани лікарської. Болото є регулятором водного режиму території.

Заказник оголошено з метою збереження, відтворення чисельності журавлини дрібноплідної, занесеної до Червоної Книги України, а також збереження у природному стані унікального сфагнового болотного масиву перехідного типу.

У 2019 році Сокальська районна рада прийняла рішення про підтримку створення охоронної зони ботанічного заказника загальнодержавного значення «Волицький» загальною площею 899,7 га на території Хлівчанської сільської ради Сокальського району Львівської області (рішення від 09.04.2019 № 751). Карту-схему розташування охоронної зони подано у Додатку 2.

Територія заказника «Волицький» відповідно до проекту створення має ввійти до проєктованого Національного природного парку «Надбужжя» імені Блаженнішого Любомира Гузара (створення якого підтримано рішенням Сокальської районної ради від 09.04.2019 № 751).

Парк має бути створений та підпорядкований Міністерству екології та природних ресурсів України. На території Парку планується також будівництво

еколого-просвітницького центру імені Блаженнішого Любомира Гузара в м. Великі Мости.

Парк заплановано створити площею 3 294 га, на території Червоноградського (колишнього Сокальського) району з вилученням лісових земель у постійних землекористувачів, які вже віднесені до природно-заповідного фонду, з метою підвищення охоронного статусу цінних природних територій, а саме:

- ДП «Жовківське лісове господарство» загальною площею 52 га (територія заповідних урочищ місцевого значення «Великомостівське» - 27 га, та «Борове» - 25 га), у тому числі з вилученням у постійного лісокористувача – 52 га;

- ДП «Рава-Руське лісове господарство» загальною площею 150 га (територія ботанічного заказника загальнодержавного значення «Волицький»), у тому числі з вилученням у постійного лісокористувача – 150 га;

- ДП «Радехівське лісомисливське господарство» загальною площею 3 092 га (територія лісового заказника місцевого значення «Великий ліс» - 1 649 га, територія ландшафтного заказника місцевого значення «Федорівка» - 1 409 га, територія заповідного урочища місцевого значення «Борок» - 34 га, у тому числі з вилученням у постійного лісокористувача – 3 092 га.

Проектом також передбачено перспективні ділянки, які можуть бути залучені з метою розширення території національного природного парку в майбутньому, після його створення: території боліт лучно-болотних угідь, лісових ділянок з великим біорізноманіттям, де зростають та проживають червонокнижні види флори та фауни. Карту-схему розташування НПП «Надбужжя» імені Блаженнішого Любомира Гузара подано у **Додатку 3**.

На даний час робота над створенням парку триває.

Водні ресурси

Практично вся територія Червоноградського району в гідрологічному плані перебуває в межах водного басейну річки Вісла, а відтак Балтійського моря. Загальна гідромережа району створена річкою Західний Буг та її лівими притоками.

Живлення річок району змішане, ґрунтово-снігово-дощове. Максимальне підняття рівнів води спостерігається під час весняної повені та літніх дощових паводків.

Гідрологічна мережа у Червоноградському районі досить густа. По території Червоноградського району протікає 19 річок та потоків, з них: 18 малих річок та 1 середня річка – Західний Буг, протяжність яких складає 384,0 км та 28 струмків довжиною 110,1 км. Площа прибережних смуг річок становить 2 090,0 га.

На балансі Червоноградського управління водного господарства знаходиться 229,1 км річок, які виконують роль водоприймачів та магістральних каналів.

Основною річкою, що протікає по території Червоноградського району, є транскордонна річка Західний Буг, протяжність її по району складає 64 км.

Найбільші річки району це – Солокія (довжина 50 км), Рата (довжина 34 км), Болотня (довжина 34 км), Спасівка (довжина 25 км), Варяжанка (довжина 35 км), Желдець (довжина 20 км), Драганка (довжина 18 км), Красносілка (довжина 18 км), Білий Стік (довжина 12 км).

Крім цього, в межах району знаходиться 72 ставки загальною площею водного дзеркала 243,2 гектари та об'ємом 2 872,1 тисяч м³, 45 водойм загальною площею 124,0 гектари та об'ємом 1 397,8 тис. м³, а також два водосховища: руслове водосховище на річці Західний Буг Сокальського заводу хімічного волокна з площею

868 га та об'ємом 11,05 млн м³; пойменне водосховище на річці Солокія Сокальського управління осушних систем, призначене для сезонного регулювання поверхневого стоку та зволоження торф'яних ґрунтів, із площею 136 га та об'ємом 5,68 млн м³.

На території району поверхневий стік та регулювання водо-повітряного режиму ґрунтів здійснюється системою міжгосподарських та господарських каналів, що об'єднані в 15 осушних систем загальною площею 51 962 га. Серед найбільших з них можна виділити Солокійську ОС площею 16,2 тис. га, Болотнянську ОС площею 10,3 тис. гектарів.

Річкові води зони повсюдно гідрокарбонатно-кальцієві з середньою мінералізацією, що змінюється від 164 мг/дм³ у басейнах Ужа й Уборті до 354 мг/дм³ у басейні Десни без Сейму, Остра, Снову. Максимальна мінералізація (512 мг/дм³) спостерігається у водах Західного Бугу.

Белзька громада має значні водні ресурси як поверхневих вод, що можуть використовуватися в рекреаційних та господарських цілях, так і підземних вод, що використовуються першу чергу для забезпечення населення питною водою.

Як зазначалось вище, водні поверхні громади займають 2,49% загальної площі. В таблиці 2.1.2 наведена інформація щодо водних ресурсів громади.

Таблиця 2.1.2

Водні ресурси громади

Водні ресурси	Площа, га
Річки (природні водотоки)	215,4
Штучні водотоки	738,4134
Озера, прибережні замкнуті водойми	29,5052
Ставки	176,0213
ВСЬОГО:	1159,3399

Адміністративний центр м. Белз розташований на річках Солокії та Річиці – притоках Західного Бугу басейну Балтійського моря. Довжина Солокії 88 км (за іншими даними – 71 км), площа басейну 939 км². У межах України долина річки широка (до 2,5–3 км), з пологими схилами. Заплава часто заболочена, вкрита лучною рослинністю. Річище помірно звивисте, його ширина до м. Белза 12–15 м, глибина до 2,5 м, нижче Солокія розширяється до 30–35 м, глибина сягає 3,5–4 м.

Похил річки 0,9 м/км. Воду використовують для наповнення штучних водойм, технічного водопостачання та меліорації. Річище Солокії здебільшого відрегульоване, на окремих ділянках обваловане. Річка протікає вздовж північно-східних схилів Розточчя і в межах Надбужанської котловини. Витоки розташовані на північний захід від міста Томашова (Польща), польсько-український кордон перетинає на захід від села Піддубного (біля міста Угнева), впадає в Західний Буг при південно-східній околиці міста Червонограда.

На території Польщі Солокія тече з північного заходу на південний схід, біля кордону повертає під прямим кутом на північний схід. Перетнувши кордон, річка повертає на схід. Основна притока: Річиця (Жечиця) (ліва).

Довжина р. Річиця 37 км (в межах України – 10 км), площа басейну 197 км² (в межах України – 23 км²). Річка типово рівнинна. Долина здебільшого широка (крім верхів'їв), поросла лучною рослинністю. Річище слабозвивисте, на значній

протяжності випрямлене і каналізоване. Річиця бере початок на захід від села Верещиці (Польща). Тече на схід, у пониззі – на південний схід. Впадає до Солокії на схід від міста Белз.

На території громади наявна водойма – річка Болотня та мережа меліоративних каналів.

Ріка Болотня довжиною 34 км має площу водозбірного басейну 252 км². Притоки – невеликі потічки, меліоративні канали. Витоки розташовані біля села Забір'я, колишнього Жовківського району (за іншими даними — на схід від села Михайлівки). Річка тече територією Надбужанської котловини із заходу на схід, у пониззі – на північний схід. Впадає в ріку Рата в межах села Сільця.

Долина широка, у багатьох місцях заболочена, що й відповідає назві річки. Ширина долини пересічно 4 км. Річище випрямлене (упродовж 25 км), завширшки в середньому 5 м. Глибина 0,6—1,1 м. Похил річки 0,7 м/км. На ріці споруджено кілька ставків.

Якість води є поганою через потрапляння в неї стічних вод. Вода після доочистки може використовуватись на технологічні процеси виробництв.

На території громади наявні 25 водних об'єктів (ставків), з них у оренді – 2. Зведену відомість ставків на території Белзької територіальної громади за даними департаменту екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації подано у **Додатку 4**.

Основним водоносним горизонтом, який використовується для господарсько-питного водопостачання на території громади є верхньокрейдовий, в межах якого формуються основні ресурси прісних підземних вод. Місто Белз має централізоване водопостачання. Комунальне підприємство «Белзкомунсервіс» видобуває питні води із свердловин підземного горизонту в басейні річки Солокія (лівий берег). Водозабір представлений двома свердловинами: 1 робоча, 1 резервна. Загалом джерелом водопостачання в усій громаді є індивідуальні колодязі.

Корисні копалини

На території Львівської області обліковуються 593 родовища з 33 видів різноманітних корисних копалин, з яких 243 родовища експлуатуються.

Мінерально-сировинна база області на 37,78 % складається з паливно-енергетичної сировини (нафта, газ вільний, газ розчинений, конденсат, кам'яне вугілля, метан вугільних родовищ, торф), друге місце посідає сировина для виробництва будівельних матеріалів (36,2%), далі йдуть прісні мінеральні підземні води (21,09%), гірничохімічні корисні копалини складають 3,69%, розсіяні елементи – 0,88%, решта – гірничорудні та нерудні корисні копалини – по 0,17%.

Природними ресурсами Белзької громади є сільськогосподарські землі, вода, кам'яне вугілля, торф та глина (рис. 2.1.4).

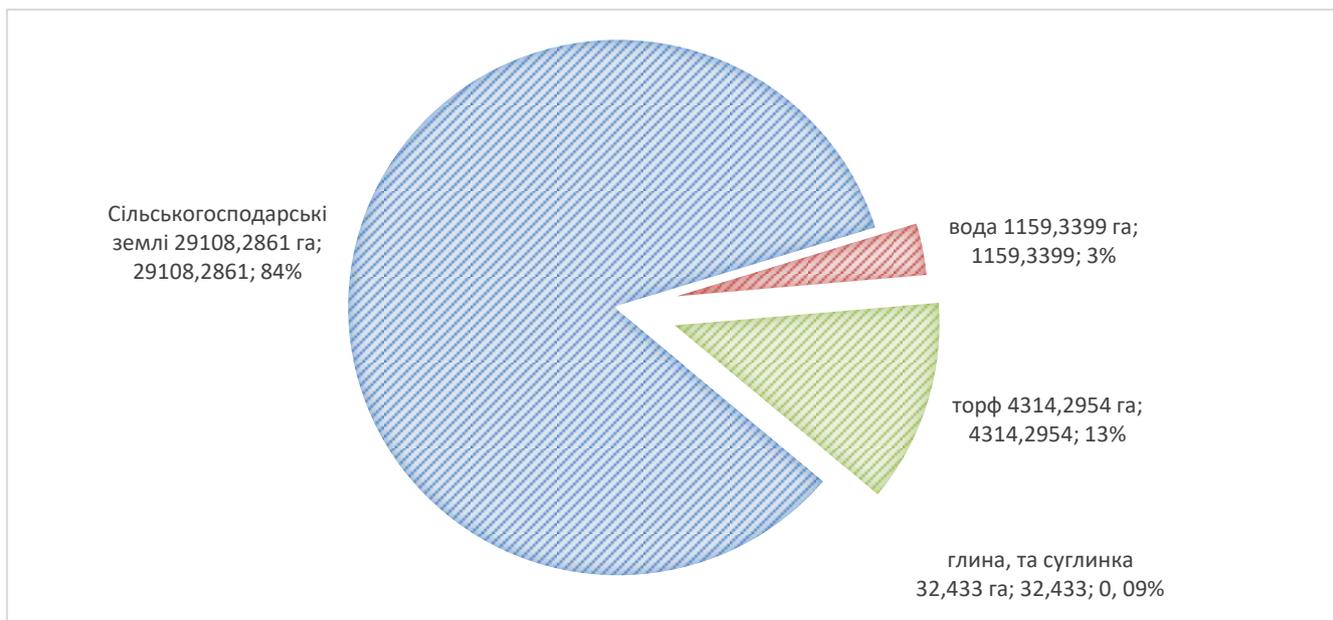

Рис. 2.1.4. Природні ресурси громади

Природно ресурсний потенціал Белзької громади⁹ відображено у Додатку 5.

На території громади знаходяться значні поклади **кам'яного вугілля**. Розміщені Тяглівське та Любельське родовища Південно-західного вугленосного району Львівсько-волинського басейну.

За даними Інституту геологічних наук НАН України глибина залягання вугільних пластів більшість запасів вугілля на Тяглівському і Любельському родовищах відноситься до групи 600–900 м. Багато прогнозних ресурсів вугілля в межах Любельського родовища (66,6 %) відповідає групі 900–1200 м.

За потужністю вугільних пластів більшість балансових і забалансових запасів на Тяглівському родовищі належить до груп 0,61–0,80; 0,81–1,00 м, а на Любельському родовищі – до груп 0,81–1,00; 1,01–1,20; 1,21–1,50 та понад 1,5 м. Прогнозні ресурси вугілля в межах Любельського родовища превалюють в групі 0,81–1,00 м.

За величиною зольності 50 % балансових і забалансових запасів вугілля на Тяглівському родовищі відноситься до груп середньозольного і зольного вугілля; на Любельському родовищі більшість запасів вугілля (66,4 %) відповідає групі середньозольного вугілля, а прогнозні ресурси – групам середньозольного (43,1 %) і зольного (53,1 %) вугілля. За вмістом масової частки сірки на Тяглівському родовищі переважають балансові і забалансові запаси багатосірчистого вугілля, а кількість сірчистого, малосірчистого і середньосірчистого вугілля знаходиться в рівних співвідношеннях. На Любельському родовищі майже в рівних кількостях розповсюджене багатосірчисте і малосірчисте вугілля. Серед прогнозних ресурсів у межах родовища домінує група багатосірчистого вугілля.

Вугільні пласти в межах Тяглівського і Любельського родовищ відрізняються від аналогічних у промисловій частині басейну більшою потужністю і площею розповсюдження. Спостерігається збільшення глибин залягання пластів на 15–300 м. Вугілля родовищ Південно-Західного вугленосного району має вищу якість і

⁹ Джерело:

https://map.land.gov.ua/?cc=2665412.874583118,6516357.968892607&z=11&l=pcm_nsd_i_gts,pcm_naftogaz_sverdlo_vini,pcm_rodovyssha_korys_kop,pcm_mo,pcm_sm_merega,pcm_pzf,admin&bl=dzk_overview

найменшу зольність. За марочним складом вугілля на Тягівському родовищі переважають технологічні групи Г, ГЖ і Ж; при цьому доведено, що газове вугілля придатне для коксування. На Любельському родовищі превалюють групи Ж, КЖ і К. Коксівне вугілля складає майже половину запасів родовища. Запаси і ресурси вугілля в районі оцінюються в **понад 2 млрд т**, що вдвічі перевищує залишкові запаси промислової частини басейну.

ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля» видобуває вугілля, що належить до марки Г(Г2). Промислові запаси вугілля станом на 01.01.2021 року становлять 38 742 тис. т. Вугілля залягає на глибині 315 до 535 м.

На північ від с. Перемисловичі здійснюється видобуток суглинок і глини з Родовища-Перемисловицького на загальній площі 32,433 га.

Наявність торфових ресурсів Белзької громади представлено такими напрямками їхнього використання:

1. Сільськогосподарське використання – використання поверхні торфового родовища як пасовища та сіножаті.

2. Промислове використання – добування торфу і використання його якісної хімічної сировини для промисловості, добрива у сільському господарстві, палива для побутових потреб, лікувального природного ресурсу (пелоїди). Торф – це органічна гірська порода, що утримує не більше 50 % мінеральних речовин, утворена внаслідок відмирання й неповного розпаду болотних рослин за умов надмірної вологи й недостатнього доступу повітря.

Малорозкладений торф – це цінна підстилка для худоби і птиці, з якої пізніше шляхом компостування отримують торфогній. Крім того, торф слугує цінною хімічною сировиною для виробництва етилового спирту, гумінових кислот, фурфуролу, воску, кормових дріжджів тощо.

У межах Белзької громади розміщено 135,3654 га земель з торфами промислового призначення, та 4 178,93 га - сільськогосподарського призначення.

Кліматичні умови

Клімат громади помірно-континентальний, вологий. Для зимового періоду характерна похмура погода, тумани та відлиги. Найхолодніші місяці – січень із середньомісячною температурою повітря -4 С. Абсолютна мінімальна температура повітря, як правило, у січні - лютому і становить -24°C , середня температура найбільш холодної п'ятиденки – 20°C . Середня температура опалювального сезону становить $-0,2^{\circ}\text{C}$, а його тривалість 191 доба. Глибина промерзання ґрунту досягає 80 см, максимально - 108 см.

Найтепліший місяць - липень із середньомісячною температурою повітря $+28^{\circ}\text{C}$. Абсолютна максимальна температура повітря становить $+36^{\circ}\text{C}$. Сума атмосферних опадів за рік в середньому складає 610 мм. Основна кількість опадів (~75 %) випадає в теплий період року. Переважаючими напрямками вітру є: взимку – західні і південно-західні, влітку – західні і північно-західні.

2.2. Екологічна ситуація

Проблема погіршення екологічної ситуації в цілому, і зокрема забруднення атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод, ґрунтів, виснаження природних ресурсів, втрата різноманіття рослинного і тваринного світу дедалі гостріше ставить питання щодо збереження та відтворення екологічної системи.

Стан довкілля Белзької громади зумовлюється впливом промислових підприємств, впливом об'єктів інфраструктури населених пунктів та методами ведення сільського і лісового господарства. В межах Белзької громади розташоване велике вугледобувне підприємство «Шахта «Степова», що здійснює значний вплив на екологічну ситуацію громади загалом. Попри те, більшості випадків забруднення ґрунтового та рослинного покриву важкими металами носять локальний характер. Також варто врахувати, що значні площі громади покриті лісовою рослинністю, що позитивно впливає на екологічну ситуацію.

Варто зазначити, що відкриті статистичні дані Головного управління статистики у Львівській області по деяких ключових екологічних параметрах доступні лише по колишньому Сокальському району і, відповідно, відсутні уточнені дані по Червоноградському району та по Белзькій громаді безпосередньо. Проте, наявна інформація по Львівській області за 2020 рік дає можливість побачити загальні тенденції щодо екологічної ситуації в громаді.

Поточний стан атмосферного повітря

Екологічна ситуація в Червоноградському районі є однією з найважчих на Львівщині, що викликано техногенним впливом на навколишнє середовище таких галузей промисловості, як вугледобувна, вуглезбагачувальна та хімічна.

Велика частина земель району зайнята відходами вугледобутку (териконами), що зумовлює необхідність рекультивації земель, зокрема шляхом озеленення териконів.

Причинами надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є: повільне впровадження пілогазоочисного обладнання на підприємствах енергетики, на яких використовується в якості палива – природне вугілля.

Залишається гострою проблема недотриманням підприємствами технологічного режиму експлуатації пілогазоочисного устаткування, невиконанням у встановлені терміни заходів щодо зниження обсягів викидів до нормативного рівня; низькими темпами впровадження сучасних технологій очищення викидів; відсутністю ефективного очищення викидів підприємств від газоподібних домішок.

Крім того, гострою проблемою у сфері охорони атмосферного повітря є використання застарілих технологій виробництва теплової енергії для обігріву житлових приміщень, що спричиняє негативний витав на стан довкілля та здоров'я населення, а також викидів від автомобільного транспорту який проїжджає через громаду.

Найбільш вразливою складовою, що зазнає негативного впливу викидів в громаді є присутність на території вугледобувного підприємства. Найбільш прийнятним способом вирішення зазначеної проблеми є використання програмно-цільового підходу.

У Львівській області якість атмосферного повітря вимірюється лише у Львові. Визначення середньодобових концентрацій лабораторія СЗА ЛЦГМ не проводить у зв'язку із тим, що для визначення таких концентрацій є відповідні вимоги до відбору проб повітря, забезпечити які з певних економічних причин Держгідрометслужба України не має змоги.

За даними Департаменту екології на природних ресурсів Львівської облдержадміністрації, за рейтингом викидів в атмосферне повітря, складеним Міндовкіллям України, підготовано рейтинг «ТОП-100 найбільших підприємств-забруднювачів». Його сформовано на підставі даних офіційної статистики за

результатами поданої суб'єктами господарювання звітності про обсяги скидів, викидів та утворення відходів.

Відповідно рейтингу на території Львівської області знаходяться 4 суб'єкти господарювання – найбільших підприємства-забруднювачі повітря. Серед них ВП «Шахта «Степова» (№10) ДП «Львіввугілля», що знаходиться на території Белзької громади.

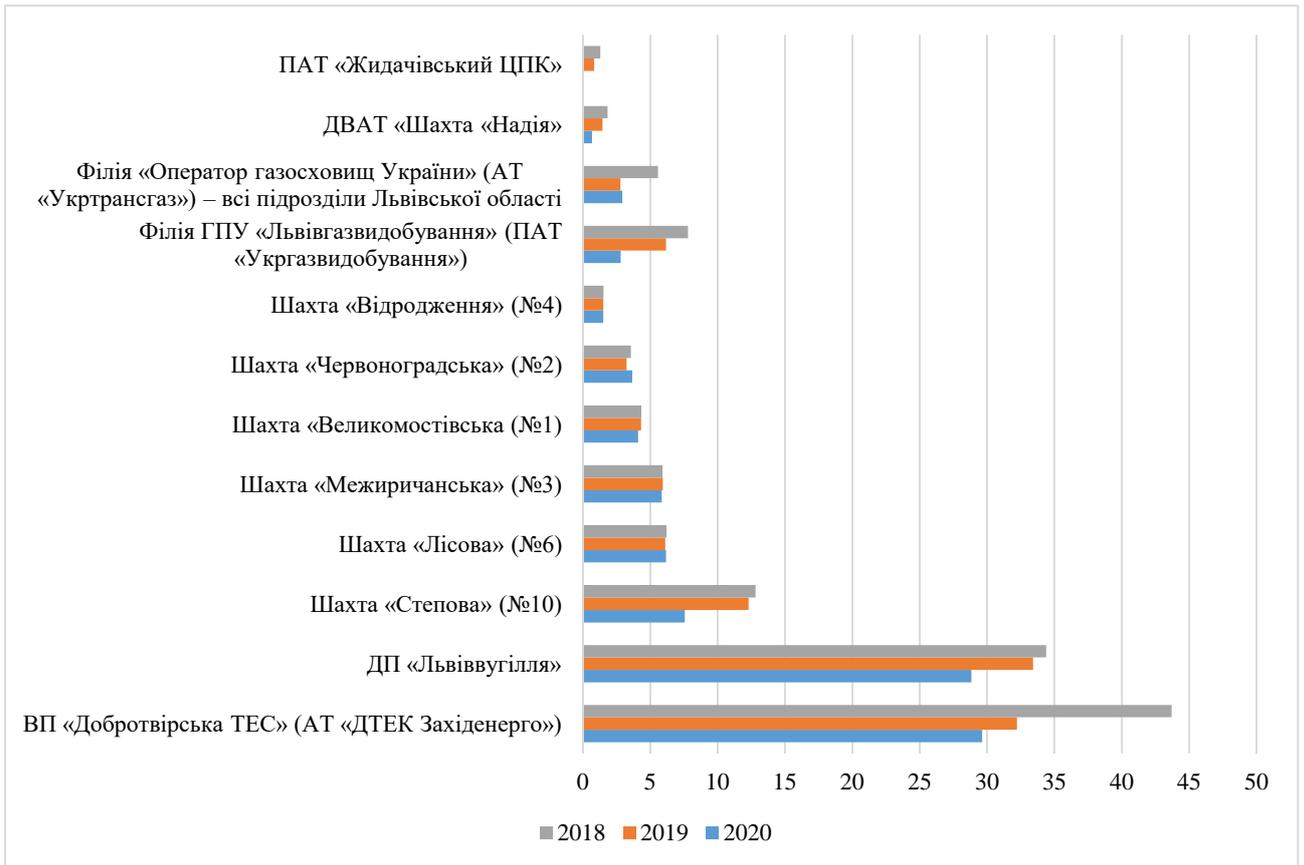
Перелік суб'єктів господарювання - основних забруднювачів атмосферного повітря у Львівській області стаціонарними джерелами у порівнянні за 2018 – 2020 роки наведено в таблиці 2.2.1 та рисунку 2.2.1.

Таблиця 2.2.1

Перелік суб'єктів господарювання - основних забруднювачів атмосферного повітря у Львівській області

<i>тонн</i>				
№ п/п	Назва підприємства	2018	2019	2020
	ВСЬОГО, В Т. Ч.	106,742	88,865	76,013
1.	ВП «Добротвірська ТЕС» (ПАТ «ДТЕК Західенерго»)	43,693	32,214	29,625
2.	ДП «Львіввугілля»	34,383	33,407	28,840
2.1.	- Шахта «Степова» (№10)	12,825	12,307	7,555
2.2.	- Шахта «Лісова» (№6)	6,209	6,106	6,173
2.3.	- Шахта «Межиричанська» (№3)	5,910	5,921	5,851
2.4.	- Шахта «Великомостівська (№1)	4,332	4,313	4,101
2.5.	- Шахта «Червоноградська» (№2)	3,566	3,245	3,651
2.6.	- Шахта «Відродження» (№4)	1,541	1,515	1,509
3.	Філія ГПУ «Львівгазвидобування» (ПАТ «Укргазвидобування»)	7,803	6,169	2,807
4.	Філія «Оператор газосховищ України» (АТ «Укртрансгаз») – всі підрозділи Львівської області	5,573	2,778	2,920
5.	ДВАТ «Шахта «Надія»	1,828	1,445	0,666
6.	ПАТ «Жидачівський ЦПК»	1,284	0,842	0,031

Обсяг викидів в атмосферне повітря найбільшим підприємством громади ВП «Шахта «Степова» (№10) ДП «Львіввугілля» з кожним роком (з 2018р. по 2020р.) зменшується. Проте шахта залишається з найбільшим обсягом викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (7,555 т) в порівнянні з іншими вуглевидобувними підприємствами області.

Рис. 2.2.1. Основні забруднювачі атмосферного повітря у Львівській області

Обсяги викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення в атмосферне повітря від підприємств, установ та організацій Львівської області визначається шляхом проведення інвентаризації стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, видів та обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, пилогазоочисного обладнання на підприємствах-суб'єктах господарювання області.

Відповідно до статистичної інформації обсяги викидів забруднюючих речовин, які надійшли у атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів підприємств, установ та організацій Львівської області у 2020 році становили 76,0 тонн, що на 14,5% менше відносно 2019 року.

Найбільші обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у Львівській області мають підприємства добувної промисловості і розроблення кар'єрів – 33,299 т (або 43,8% від загальних викидів стаціонарними джерелами по області).

В Белзькій громаді, де розташоване поле шахти «Степова» (№10), спостерігаються найвищі обсяги викидів в атмосферне повітря. Проте з кожним роком рівень викидів зменшується.

В загальному об'ємі шкідливих викидів у повітря в межах Белзької громади значна кількість припадає на пересувні джерела забруднення: автотранспорт, техніка сільськогосподарського призначення, а також від використання палива на побутові потреби в домогосподарствах.

Поточний стан води

Екологічний стан водних ресурсів Белзької громади задовільний, але залежить від різноманітних факторів, які тісно пов'язані, а саме: стан ґрунтів, атмосфери, господарська діяльність, відсутність контролю за прибережними захисними смугами і водоохоронними зонами, а також їх недодержання, насамперед в населених пунктах. На території Белзької громади відсутні підприємства хімічної промисловості, що мали б значний вплив на поверхневі та підземні води.

Ставки, штучні водотоки, озера, прибережні замкнуті водойми складають 81,4% від загальної водної поверхні громади. Значною проблемою є необлаштованість водоохоронних зон та прибережних захисних смуг.

Якість води в р. Болотня є поганою через потрапляння в неї стічних вод. Вода після доочистки може використовуватись на технологічні процеси виробництва.

За даними Басейнового управління водних ресурсів річок Західного Бугу та Сяну Державного агентства водних ресурсів України на території Белзької громади моніторинг якості води не проводиться.

Поточний стан ґрунтів

За останні десятиліття великий вплив на стан ґрунтів здійснило скорочення поголів'я худоби в селах, внесення органічних добрив в ґрунти, що значно скоротилося. Іншою значною проблемою, що веде до поступового виснаження ґрунтів є наявність значної кількості посівних площ під культури, що виносять із урожаєм значну кількість поживних речовин (ріпак, соняшник, кукурудза).

Поточний стан біорізноманіття та рекреаційних зон

Велике значення у формуванні рослинності Белзької громади належить діяльності людини, яка винищує одні рослини і звільнені площі використовує для культивування інших (наприклад, чагарники, луки використовуються під сади і городи). Лучна рослинність майже винищена, оскільки площі майже всі розорені.

Привабливий природний рекреаційний потенціал громади представлений кліматичними, водними та лісовими ресурсами. Нагляд за станом лісів здійснюють лісництва (Низівське, Хлівчанське).

В умовах сучасності, для здорового активного відпочинку все більшої популярності набуває велосипедний, пішохідний, водний, зелений, сільськогосподарський туризм. Затишний сімейний відпочинок подалі від галасливого міста, цілюще повітря може запропонувати туристам Белзька земля. Проте на сьогодні у громаді відсутня рекреаційна та туристична інфраструктура.

Поводження з відходами

Через відсутність значних сміттегенеруючих підприємств на території громади, основним джерелом утворення відходів є домогосподарства.

Місцем розміщення твердих побутових відходів жителів Белзької громади є сміттєзвалище розміром 1,5 га, розташоване в м. Белз.

Враховуючи недосконалість наявних статистичних даних, а також відсутність інформації по кількості та динаміці накопичення відходів на несанкціонованих сміттєзвалищах, для визначення кількості ТПВ, що продукує громада було проведено розрахунки на основі роботи КП «Белзкомунсервіс» В загальному підприємством здійснюється вивіз ТПВ обсягом 200 т. /рік, а також впроваджена система роздільного збору та утилізації сміття.

Крім того, на території громади існує значна проблема накопичення побутових відходів на несанкціонованих сміттєзвалищах, які займають великі площі та є чинниками забруднення навколишнього середовища. Ця проблема корелюється із вирішенням питання забезпечення мешканців послугою централізованого збору відходів. На сьогодні централізованим збором сміття охоплено лише м. Белз. Вкінці 2021 року придбано новий сміттєвоз для збору та вивезення твердих побутових відходів, як наслідок територія охоплення з вивезення ТПВ збільшиться. На сьогодні підписано 1542 договори з населенням на вивіз ТПВ.

Висновки

1. Територія Белзької громади відзначається значними обсягами сільськогосподарських земель (29 108, 2861 га), є доволі лісною (12 871,9848 га).

2. Орні землі сільськогосподарських угідь належать до земель високої та середньої якості. Великий вплив на стан ґрунтів за останні десятиліття спричинило скорочення поголів'я худоби, скорочення внесення органічних добрив. Іншою значною проблемою, що веде до поступового виснаження ґрунтів є наявність значної кількості посівних площ під культури, що виносять із урожаєм значну кількість поживних речовин (ріпак, соняшник, кукурудза).

3. Водні поверхні займають 2,49 % загальної площі громади.

4. Значні площі громади покриті лісовою рослинністю (27,6 % площі громади), що позитивно впливає на екологічну ситуацію.

5. На території громади в межах земель постійного користування ДП «Рава-Руське лісове господарство», а саме Хлівчанського лісництва, виділено один об'єкт природно-заповідного фонду: ботанічний заказник загальнодержавного значення «Волицький» площею 150 га.

6. Основними корисними копалинами громади кам'яне вугілля, торф, пісок та суглинки.

7. В Белзькій громаді, де розташоване поле шахти ВП «Шахта «Степова» (№10) ДП «Львіввугілля», спостерігаються найвищі обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Проте з кожним роком рівень викидів зменшується.

ІІІ. АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ

3.1. Історико-культурна спадщина

Рис. 3.1. 1. Один з гербів Белза на дзвіниці храму св. Миколая на Замочку

Адміністративний центр громади місто Белз - одне з найдавніших міст Східної Європи. На історичній арені Белз з'явився на початку XI ст. вже як значне місто західної окраїни Київської Русі. Вперше місто згадане літописцем у 1030 році, коли київський князь Ярослав Мудрий здійснив похід проти польського короля, щоб відвоювати Червенські гради, і здобув Белз. У «Повісті временних літ» під цією датою зазначено: «Ярослав взя Белзь». Безперечно, що укріплений город

на цьому місці виник раніше, ніж звістки про нього потрапили на сторінки літописів, адже археологічні дослідження датують його заснування на зламі X-XI століть.

Спочатку Белз був уділом Володимирського столу, а в 1170 році став столицею окремого князівства. Першим белзьким князем був Всеволод Мстиславович (1170-1195), який започаткував династію Всеволодичів, що правила у Белзі до 1234 року. В другій половині XIII ст. Белз належав Леву Даниловичу, і залишався центром удільного князівства. У 1377 році закінчується самостійність Белзького князівства. Васал угорського короля Владислав Опольський, який отримав Белзщину до своїх володінь, бажаючи перетворити Белз у значний осередок, у 1377 році надає місту Магдебурзьке право на самоврядування та низку інших привілеїв, зокрема право складу солі.

А в середині XIV століття свої претензії на цю землю висловив польський король Казимир III. Боротьба за спадщину галицько-волинських князів між Казимиром III та його союзником угорським королем Людвіком I з одного боку та литовським князем Любартом Гедиміновичом – з іншого – тривала десятиріччя. Белз, як і інші волинські міста, переходив з рук у руки, аж поки остаточно не перейшов під владу польської корони.

У 1462 році місто стало центром Белзького воєводства в її складі, і було ним аж до першого поділу Речі Посполитої у 1772 році.

Середньовічний Белз був відносно великим містом, значним центром ремесла та торгівлі. За реєстром, в 1578 році в місті було 96 ремісників, а разом з повітом – 410. Белз мав право сховища солі, тобто мав монополію на купівлю та перепродаж солі, що давало місту дуже великий прибуток. Тут проводилися ярмарки і торги, місто мало право збору мита за переїзд мостом через річку Солокію, а також збору королівського мита від продажу зерна.

В історичній пам'яті нашого народу Белз постає як давня столиця князівства, місце багатьох подій княжої доби. У ньому відбулося перше зібрання ієрархів

Рис. 3.1.2. Юдейський кіркт у Белзі

української та римської церкви. Поляки цінують Белз як місто, з якого до Польщі було припроваджено до Ченстохови Образ Богородиці, який став національною святинею. Для євреїв Белз - один з духовних центрів хасидизму. І це справедливо для історії міста, але лише другої половини XIX - початку XX ст. Впродовж десяти сторіч у Белзі співіснували три громади – русинів, юдеїв, поляків, і до середини XIX ст. русини переважали.

Буремна історія Белза різко змінилася у XX столітті. У часи другої світової та перші повоєнні роки місто втратило практично усіх своїх корінних мешканців. Більшість євреїв виїхало звідси разом з радянськими військами у 1939 році, а ті що залишились, були знищені гітлерівцями у 1942-му. У 1947-му, після передачі цих земель Польщі, на схід було переселено місцеве українське населення. А в 1951 році, під час обміну територіями між СРСР та ПНР, уже місцеві поляки змушені були

відправитись на захід. Після цього Белз був заселений переселенцями з інших регіонів України та усього СРСР.

Від 15 лютого 1951 року Белз був районним центром Забузького району.

Місто вабить своєю скромністю, величчю, загадковістю. Тут можна помолитись до образу Белзько-Ченстоховської Богородиці (в каплиці на Замочку встановлено копію Чудотворного образу). Белз багатий на унікальні археологічні та архітектурні пам'ятки. Величні оборонні вали, мальовничі руїни монастирів Домініканів та Домініканок, Св. Миколай з мозаїки церкви, загадкова мурована шестикутна вежа-каплиця, дерев'яна церква Св. Параскеви, мацеви на Белзькому окопиську - це пам'ятки культурної спадщини, ті збережені фрагменти, що нагадують нам, що Белз - місто з багатою історією, яке населяли талановиті та працьовиті люди.

Рис. 3.1. 3. Белзька ратуша – колишні келії монастиря домініканів

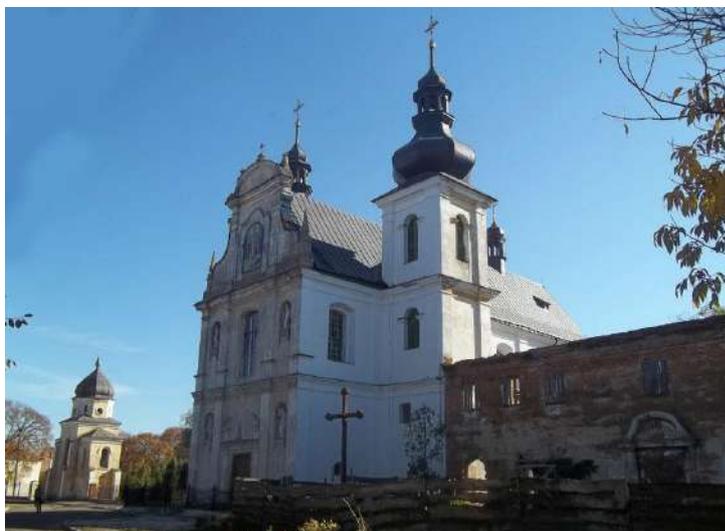
на початку XVIII століття. Тоді ж було зведено барокову монастирську дзвіницю, яка збереглася до нашого часу. Дзвіницю розчленовану пілястрами іонічного ордеру та прикрашено волютами та ліпниною.

Поруч із дзвіницею стоїть споруда з чотириярусною вежею, де нині розташована міська рада. Однак функцій магістрату, як і типового ратушного вигляду, цей будинок набув лише у 1920 році. Первісно ж у цій двоповерховій будівлі з вежею розміщувалися келії домініканського монастиря, зведені ще у XVII столітті. Під час реставраційних робіт у 2004 році в третьому ярусі вежі знайдено єдині вцілілі стінописи монастиря, які відносять до часів спорудження будівлі. Вежу ратуші прикрашає ажурний ліхтар, а на її четвертому ярусі у 1920 році встановлено годинник. За легендою, його стріли були колись виготовлені з татарських стріл.

Якщо колишні келії нагадують середньовічну ратушу,

Домініканські монастирі

Отці -домінікани з'явилися в Белзі на запрошення князя мазовецького та белзького Земовіта IV у 1394 році. Тоді ж монахи збудували дерев'яний костел та монастирські келії. В середині XVI століття костел та монастир вже були мурованими. Первісно тринавний костел з трансептом, витягнутим циркульним вівтарем, та могутніми контрфорсами при стінах протягом свого існування часто піддавався перебудовам, найзначнішу з яких було зроблено

Рис. 3.1. 4. Церква св. Миколи – колишній монастир домініканок

то розташовані поруч з ними мальовничі руїни схожі на залишки древнього замку. Однак ці руїни мають не такий вже й давній характер – це все, що залишилося від костелу домініканців внаслідок обстрілу радянською артилерією у 1944 році.

Розташованому поруч храмові жіночого монастиря домініканок пощастило значно більше – він дійшов до наших часів практично неушкодженим.

Кляштор домініканок було засновано на два з половиною століття пізніше, ніж чоловічий монастир – у 1635 році, стараннями дружини віленського каштеляна Софії Ходкевич та за сприяння короля Владислава IV. Первісний дерев'яний костел (розташовувався він у іншому місці, на Люблінському передмісті) простояв недовго і був спалений татарами у 1647 році. Новий храм, що постав у 1657 році, був уже мурованим і розміщувався на новопродбаній ділянці у центрі Белза.

Костел був зведений у барочному стилі у вигляді базилики з двома симетричними триарусними вежами на фасаді. Первісно храм мав червоний колір цегли, з якої був споруджений, і лише пізніше його отинькували. У XVIII столітті в нішах на фасаді встановлено чотири скульптури: святі Урсула, Катерина Сієнська та Розалія. Ім'я четвертої святої до наших часів не дійшло. Фронтон костелу, крім скульптур, прикрашають пілястри доричного ордеру.

Паралельно з костелом було зведено і келійні корпуси, спочатку дерев'яні, а у 1743 році вони були замінені на муровані. Їх двоповерхові корпуси прибудовані до південної і західної стін костелу. Разом з костелом вони утворюють замкнений внутрішній дворик. На жаль, нині ці корпуси, на відміну від реставрованого костелу, продовжують перебувати в аварійному стані.

Замочок. Храм св.Катерини – св.Валентина – св.Миколи

Замочок є найдавнішим районом Белза, хоч нині і розташований на його околиці. Саме тут стояв княжий замок давньоруської доби, який був знищений монголо-татарами у 1241 році. Пізніше він був відбудований і простояв ще довгий час, аж поки у 1655 році не був зруйнований козаками Богдана Хмельницького.

Саме в дерев'яному костелі Святої Катерини, що розміщувався на території давнього замку, зберігалася чудотворна ікона Белзької Богородиці, нині відома як Ченстоховська. Цей образ, що став святинею для вірних різних обрядів і надав особливої шани Катерининському костелу, який завдяки іконі часто називали ще костелом Найсвятішої Марії Панни.

На жаль, особлива шана не додавала міцності старим мурам, і на початку XX століття храм, що перебував уже в напіваварійному стані, вирішено було перебудувати. Будівничим фактично нового костелу, який було зведено у стилі модерну з елементами готики став Калікст Крижановський. Хрещатий у плані, з гранчатою апсидою та наріжними контрфорсами, храм має асиметричний фасад з однією вежею та вмурованими у нього ядрами. Костел будувався з 1906 по 1911 роки і був освячений на честь святого Валентина.

У 1930-і роки храмовий комплекс було ґрунтовно розбудовано. Так, у 1933 році було

Рис. 3.1. 5. Фасад храму св. Миколи

збудовано модернову дзвіницю з елементами романтизму. Двоюрсна дзвіниця увінчана короною, а на її фасаді розміщено один з історичних гербів Белза – зображення грифона.

Інший герб Белза – пушкар з гарматою – було зображено на триарковій брамі костелу, яка постала двома роками пізніше, у 1935-му.

Рис. 3.1. 6. Каплиця святого Валентина

Того ж року у саду за храмом було збудовано у стилі функціоналізму каплицю святого Валентина. Її химерний силует формують кілька частин різної висоти – дві вежі на високому стилобаті та парні марші сходів зі встановленими над ними скульптурами святих Франциска та Домініка. У вітварі каплиці нині перебуває копія ікони Ченстоховської Божої Матері, подарована поляками у 2006 році.

Завершило розбудову архітектурного ансамблю у 1938 році спорудження Хресної дороги у вигляді цегляних мурів з 14 станціями, що оточують комплекс. Задня стіна, з боку річки Солокії, акцентована двома наріжними капличками.

Однак уже скоро так щедро розбудовану святиню чекала зовсім інша доля. Після розчленування Польщі нові господарі (спершу німецькі, а згодом і радянські) надали храмовому комплексу функцій прикордонного сторожового пункту.

Після проголошення Незалежності України, у 1991 році церкву передано православній громаді, і освячено на честь святого Миколи. Нині завершується реставрація храму.

Юдейські пам'ятки Белза

Рис. 3.1. 7. Мацеви белзьких цадиків на юдейському кіркуті

Юдейська громада Белза була створена ще наприкінці XIV століття. Довгий час її чисельність не перевищувала 20 % населення міста, яке було в більшості русинським, але з середини XIX сторіччя кількість белзьких юдеїв починає стрімко зростати – за переписом 1910 року їх було 60 відсотків від загальної кількості жителів, яких тоді у Белзі налічувалось більше 6 тисяч осіб.

Феномен цей пов'язаний, зокрема, з переїздом до міста близько 1830 року хасидського цадика Соломона Рохаха, якого євреї-хасиди вважали чудотворцем. За його вченням, саме до Белза має прийти юдейський месія. Родина Рокахів, звання цадиків у якій передавалося з покоління у покоління, міцно закріпилася у Белзі, а до міста почали з'їжджатися хасиди.

Більшість юдейських пам'яток, між них велика синагога 1845 року, збудована самим Соломоном Рокахом, були знищені в роки гітлерівської окупації. Єдина синагогальна споруда, що збереглася в Белзі до нашого часу – це збудований у 1910 році будинок молитовного товариства Ішре Лев, яке займалося підтримка хворих і убогих. Молитовний будинок був майже повністю зруйнований на самому початку I світової війни, 5 вересня 1914 року, і відбудований у 1930-х коштом сім'ї Рокахів. Будинок товариства Ішре Лев дивом уцілів в роки другої світової, коли німецька адміністрація висадила в повітря всі інші юдейські святині.

Рис. 3.1. 8. Молитовний будинок товариства Ішре Лев

Іншою юдейською пам'яткою, що дійшла до наших днів, є залишки цвинтаря-кіркута, на якому збереглися більше десятка надгробних плит-мацев, серед яких й мацеви белзьких цадиків Рокахів. Влітку 2007 року цей священний для хасидів кіркут було реставровано та обнесено мурованою огорожею. Белзький кіркут і сьогодні залишаються місцем паломництва хасидів з усього світу.

Державний історико-культурний заповідник у м.Белзі

Державний історико-культурний заповідник створений у 2001 році згідно Постанови Кабінету Міністрів України №1678. У 2007-2011 рр. належав до сфери управління Міністерства регіонального розвитку та будівництва України, 25.12.2011 переданий до сфери управління Міністерства культури України. Заповідник є науково-дослідною та культурно-просвітницькою установою, що забезпечує виявлення, дослідження, збереження, популяризацію та використання культурної спадщини Белза і довкілля. Територія Заповідника складається з чотирьох окремих заповідних зон: 1) Урочище «Замочок» – колишній княжий город із підгороддям; 2) Середмістя, де знаходиться низка пам'яток архітектури XVII ст., цінна історична забудова; 3) Християнський цвинтар з церквою Св. Параскеви XVI-XVIII ст.; 4) Єврейський цвинтар XVII-XX ст. та залишки оборонного валу XVII ст.

У лютому 2010 року ДІКЗ у м.Белзі став колективним членом Українського національного комітету Міжнародної ради з питань пам'яток і визначних місць (УНК ІКОМОС).

Згідно Технічної документації із землеустрою по встановленню меж земельної ділянки Державного історико-культурного заповідника у м.Белзі на території Белзької

міської ради за Заповідником закріплені земельні ділянки загальною площею 36,5161 га відповідно до опису меж території даного Заповідника, погодженого в установленому порядку.

Перелік пам'яток архітектури на території Державного історико-культурного заповідника подано у таблиці 3.1.1.

Таблиця 3.1.1

Опис пам'яток архітектури

№	Пам'ятки архітектури, історії Белзької громади	Значення
1.	Городище літописного міста Белза, X-XIII ст. Ох.№130025-Н.	Пам'ятка археології національного значення
2.	Комплекс церкви Св.Параскеви XVIII-XIX Ох.1423: • Церква Св. Параскеви (дерев'яна), 1761-1766 рр. Ох.1423\1; • Дзвіниця церкви Св. Параскеви (дерев'яна), XIX ст. Ох.1423\2.	Пам'ятка архітектури національного значення
3.	Ансамбль монастиря сс.Домініканок XVII ст.- XVIII ст. Ох. № 490: • Костел (Церква) Св. Миколая, 1653 р. Ох. № 490/1; • Монастирські приміщення, 1743 р. ох. № 490/2.	Пам'ятка архітектури національного значення. Цього року увійшла до переліку об'єктів, які планується відновити в рамках Великої реставрації.
4.	Вежа-каплиця, 1606 р. Ох. № 491.	Пам'ятка архітектури національного значення
5.	Комплекс сакральних споруд урочища Замочок 1911-1938 рр. Ох.№2954-Лв: • Костел Пр.Діви Марії (церква Св.Миколая), 1911 р. Ох.№2954/1-Лв; • Дзвіниця (Марійська вежа), 1933 р. Ох.№2954/2-Лв; • Відкритий вівтар Св.Валентина, 1935 р. Ох.№2954/3-Лв; • Брама, 1935 р. Ох.№2954/4-Лв; • Мури з Хресною дорогою і каплицями, 1938 р. Ох.№2954/5-Лв.	Пам'ятка архітектури місцевого значення.
6.	Комплекс монастиря оо.Домініканів XVI- XX ст. Ох.№2955-Лв: • Монастирські мури XVIII ст. Ох.№2955/1-Лв; • Руїни костелу монастиря отців Домініканів, XVI ст. (пам'ятка археології) Ох.№2955/2-Лв; • Келійний корпус з вежею (Ратуша), XVII ст.-XX ст. (пам'ятка архітектури, монументального мистецтва) Ох.№2955/3-Лв; • Стінопис в приміщенні Ратуші, XVII -XVIII ст. (пам'ятка монументального мистецтва) Ох.№2955/4-Лв; • Вежа-дзвіниця, XVII -XVIII ст. Ох.№2955/5-Лв.	Пам'ятка архітектури, археології, монументального мистецтва місцевого значення.
7.	Місце єврейського релігійного центру XIX ст	Пам'ятка історії місцевого значення

№	Пам'ятки архітектури, історії Белзької громади	Значення
8.	Костел Успіння Пресвятої Богородиці 1683-1695 рр. у м. Угнові, Ох. №492.	Пам'ятка архітектури національного значення
9.	Костел Святого Марка 1693-1726 рр. у с. Варяжі Ох. №495.	Пам'ятка архітектури національного значення

Історія населених пунктів

с. Низи колись примикало до м. Белза, було продовженням його передмістя, тому історія села та м. Белз тісно пов'язані. Під час монголо-татарської навали у 1241 р. Белз і навколишні села були спалені. Люди, рятуючись, тікали у лісові хащі, непрохідні нетрі. Згодом село почало відбудовуватись, але не на старому місці, а далі на Південь у лісі. Село знаходилось під владою Польщі, Австрії.

Місто **Угнів** – найменше місто України, яке своєю історією сягає глибини віків. Іван Франко, відвідавши Угнів, писав, що це «Назарет галицької інтелігенції». Це затишне провінційне містечко зі своєю самобутністю, історією, традиціями, фольклором. В Угневі зустрічаються пам'ятки давніх часів – від земляних валів старовинного замку до середньовічного костелу. Василянська церква або церква Різдва Пресвятої Богородиці - пам'ятка Угнева, яка сьогодні відбудована і є чи не найкрасивішою спорудою в місті - збудована дерев'яною в 1500 році, вона була повністю знищена під час пожежі 1780 року. Відновлена церква також була дерев'яною, за виключенням пресвітерської частини, яку змурували з каменю. І до сьогодні на подвір'ї церкви збереглася триярусна дерев'яна дзвіниця з тих часів. У 1855-57 роках коштами меценатів Жуковських було побудовано повністю кам'яну церкву, для зведення якої розібрали цегляний мур із решток оборонних валів. Костел Успіння Пресвятої Богородиці – примітна велична споруда, що зустрічає подорожніх на в'їзді в місто. Попри зруйнований стан, костел вражає своєю монументальністю та несе в собі дух століть. Занесений до переліку пам'яток архітектури України. Старий місцевий цвинтар, на якому збереглися поховання XVII ст., а також мурована каплиця-усипальниця родини Жуковських (1870 р), мурована плебанія XVII ст., і сторічний млин із частково збереженим обладнанням, і синагога з єврейською школою, і монастир феліціанок і це ще не весь перелік пам'яток Угнева.

Територія, на якій тепер розташовуються **с. Хлівчани**, була заселена в сиву давнину. Археологічні знахідки свідчать, що люди оселились тут на початку бронзового віку (IV тис. років тому). Перша відома згадка про село Хлівчани датується 25 червня 1419 року в «Зібраннях документів Малопольських». За легендою називалося тодішнє село Вишнівка. Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці збудована 1841 року є пам'яткою архітектури. На території громади, поблизу с. Хлівчани розташований Державний ботанічний заказник республіканського значення «Волицький» площею 150,0 гектарів, де росте журавлина. Хлівчани – зелений куточок Львівщини, звабливий історією і красою, де тісно переплелись минуле і сучасне. Мальовнича земля горнеться своєю щедрою красою лісів, які багаті на ягоди, гриби і звірину.

Село **Тяглів** побудоване на торф'яних ґрунтах. Згідно історичних даних, є згадки про існування в селі монастиря. Стара дерев'яна парафіяльна церква, збудована у 1745 р, була двозрубною і двоверхою. У 1885 р. її розібрали і заходами селян Гната Бродюка, Павла Осташевського і Івана Гузара зведено в тому ж році нову дерев'яну

церкву. По другій світовій війні стояла закритою до 1989 р. Тризрубна, триверха будівля стоїть у центрі села, недалеко дороги. Вівтар має прибудовану ризницю з північної сторони. Над головним входом у церкву зроблений широкий двосхилий дах на колонах.

Перша письмова згадка про **Перемисловичі** (давня назва Перемислів) датується 1449 роком , хоча перекази сягають значно давніших . Назва походить ймовірно від ім'я княжих часів - Перемисл.

Перемисловичі лежали обабіч Чорного шляху , яким татарські війська робили набіги на Україну. Про це свідчать високі могили біля села , які мали оборонне значення . 1648 року через Перемисловичі проходили війська Богдана Хмельницького. Згідно друкованих даних у 1899 році у Перемислові було 90 домів. У селі був панський двір. Поміщикам А.Купчинському та О.Гоміліці належало 266 моргів орної землі. У 1850 році у Перемислові було відновлено церкву Різдва Пресвятої Богородиці. У кінці ХІХ століття пани Голімка та Белінська збудували у Перемислові дві цегельні та гуральню .

З 1914 року у селі активно діє організація Січових Стрільців .

У 1939 році Перемислів переходить до Грубешівського повіту Польщі. Архітектурно – культурна спадщина : УГКЦ - церква Різдва Пресвятої Богородиці, датована 1860 роком , каплиця Різдва Пресвятої Богородиці - 1923 рік .

Село Жужеляни (Жужіль). 31 грудня 1388 року князь Белзький Земовит ІV надав польському шляхтичу – белзькому старості, варшавському хорунжому Павелу (Пашку) з Радзанова – поселення в Белзькій землі: Махнів з прилеглистями, Ульгувек, Зимне, Ощів, Жужель, Угнів, Піддубці, Вербичі.

Парох села, отець Селецький Кирило сприяв появі тут першого дому Сестер Службниць Непорочної Діви Марії. Завдання згромадження було релігійне виховання дітей і шкільної молоді та церковно-харитативна допомога по парафіях (захоронки, сиротинці, школи, лікарні, притулки для похилих віком тощо). Так з'явився перший в Україні дитячий садок в с. Жужеляни. До 1951 село перебувало у складі Польщі, після чого перейшло під владу СРСР.

Село Цеблів. Перша згадка про село датована 1420 роком. В ті часи на цих теренах було повно дикої звірини. Отож, це місце було резиденцією для полювання. Очевидно від цього походить назва села, а саме зі слів «це був лов», з яких пішла назва Цеблова, а згодом Цеблів. Дерев'яний храм свв. безср. Косми і Дам'яна, із стародавнім українським неповторним розписом, збудований у 1867 р. є пам'яткою архітектури.

Перша згадка про село **Корчів** з архівних даних датується 1419 р. На місці села росли непрохідні кущі глоду, терну, ліс. Так виникла назва села Корчів. Село розташоване вздовж південно-західної сторони річки Солокія. В 1902 році було збудовано філіальний костел в еkleктичному стилі. Побудував костел (гробовець родинний) поляк пан Жіліховський. Біля костела із північного боку поховання першої світової війни австрійських воїнів і з південного боку російських воїнів. В 2017 році ГО «Спільна пам'ять» було проведено реставрацію поховань австрійських воїнів. На сільському цвинтарі знаходиться могила воїна УПА Андрущишина Івана Миколайовича (1916р.н.), також відновлений у 1991р. символічний хрест –пам'ять Січовим Стрільцям. Відновлений у 1992 році пам'ятний хрест на честь скасування кріпацтва 1861 р.

Документальні згадки про **Стаї (с. Стаївка)** припадають на 1419р. Є підстава вважати, що село походить від староукраїнського «стая» (стадо). Тут, на розлогих присолоківських долинах, в багатстві трав водилися стада (стаї) диких птахів, які з бігом часу люди освоювали, приручали, тримали у своїх господарствах. З 1945 року с.Стаївка входить до складу України. Люди звідси були відселені до Польщі, тут залишились лише окремі українські сім'ї. Кордон між Україною і Польщею розмежував Стаївку із селом Корчмин. Внаслідок, так званої операції «Вісла» (1946-1948р.р.) було відселено людей із Турківського району зі свого села. 1951-1952р.р. люди залишились постійно проживати в с.Стаївка.

В 1860 р. була збудована дерев'яна церква св.Архистратига Михаїла. В 1946 році церква згоріла, а в 1996 році було побудовано нову однобаневу муровану церкву, яку освятили 21 листопада 2006році. У Стаївці народилась така особистість, як Осип Лещук – священник, письменник, професор, який у свій час вів душпастирську роботу в м.Рава-Руська та у рідній Стаївці, якого за віру та переконання було ув'язнено і закатовано у сталінських таборах під Полтавою у 1949 році і несправедливо забуто. В 1984році побудовано нову Стаївську загальноосвітню школу, якій присвоєно ім'я Осипа Лещука. На подвір'ї церкви в с.Стаївка на його честь побудовано пам'ятний хрест.

Як у кожному селі, так і в Стаях було багато переказів, що жили серед народу про появу Матері Божої біля Корчминського лісу, де у свій час стояла Капличка біля джерела. Багато незвичних історій розповідали про цей образ. Згодом Капличку, яку відреставрував Михайло Лотоцький-місцевий художник, перевезено до Стаївки, де вона є і по сьогодні. Уже з року в рік поспіль біля Каплички в с.Стаївка проводяться Транскордонні Дні Добросусідства «Корчмин-Стаївка», які започатковано у 2004р.

с. Діброва - колись Салаші (село належало до Равського повіту), 20 км. від Рави-Руської, 12 км. на пд.схід від Угнова) Складається із таких присілків: Шевський кут, Михалюки, Пільце,Горби, Осіки, Яреми, Пашуки, Нагуньки, Майдан, Куцьки, Кулиничі, Залісся, Парцеляни (вже не заселені), Бродюки (знищили росіяни під час Другої Світової війни).

Колись Салаші (село Равського повіту, 20 км. від Рави-Руської, 12 км. на пд.схід від Угнова) . На північ лежить Домашів , на схід Хоронів (тепер Хлівчани), на південь Волиця (колись Волиця Мазовецька , Вільки), на захід Карів.

Перша письмова згадка про **с.Домашів** датується 1538р. У 1939 році села Домашів, с. Острівок, с. Воронів входили до гміни Брукенталь Равського повіту Львівсько воєводства Польської республіки. Архітектурною пам'яткою в селі є церква Воздвиження Чесного і животворящего Хреста збудована у 1900р.

с. Вербове, називали Вербіж. Зі слів старожилів така назва була дана, через великі насадження верб, серед яких і знаходилось село. В довоєнні часи село налічувало 170 дворів. Земля була приватною власністю місцевих жителів. Із письмових записів відомо, що в селі була Церква, школа, читальня. Багато місцевих жителів були воїнами УПА. Про цей факт свідчать письмові згадки, та могила Січових Стрільців на сільському кладовищі. Вербове прийняло на своїй землі і погорільців із сусіднього спаленого села Безуїв та переселенців із Кам'яно - Бузького району.

Перша згадка про село **Себечів** датується 1419 роком, коли люди, населяючи Белзьке князівство, рятуючись від поневолювачів, ховалися по лісах і нетрях. Тоді і виникло поселення Себечів. Село складалося з трьох частин. Тут була церква, яку згодом спалили турки. На південь вздовж села проходив історичний Чорний шлях,

який був стоптаний турками та татарами. Також цим шляхом велася торгівля. У 1772 році в селі Себечів запанувала корона Австро-Угорської імперії. На той час у селі була церква, дві школи, канцелярія і плебанія. Будівництво нової церкви було завершено у 1903 році. У 1944 році почалася жорстока депортація. Селян насильно переселяли, нищили храми, викоринювали національну свідомість. До 1951 року село мало назву Себечів, а в 1951 році село отримало назву Красносілля. 11.10 1989 р. рішенням Верховної Ради України про перейменування сіл, село знову перейменували на Себечів.

с. Муроване - раніше Жабче, історія села починається в першій половині XV століття. Кажуть, що на старих церковних дзвонах, що були сховані перед війною, було вказано 1436 рік. Перша письмова згадка зазначена 1465 роком, коли Пьотр Кініцький гербу Правда, дворянин Болеслава IV, обміняв свої частини в Арцеліні і Дембську Плоцької землі на Жабче з Безесвом на правах тенути. В 1578 році тенутаріями згадуються суддя Ян Кініцький, Мартін Кініцький та Томаш Рогалья. В першій половині XVII ст. село стає власністю Яна Анджея Сераковського гербу Доленга, каштеляна Белзького, а потім його сина Юзефа – старости Житомирського, стражника великого коронного. В середині XVIII ст. Жабче переходить у власність Станіслава Секежинського. Цей рід володіє селом до середини XIX ст. В 1857 Гіацинта Вітковська з дому Секежинських продала село Станіславу Поляновському. Останнім власником Жабчого, з 1890 року, був Станіслав Вісьнєвський з Христинополя. Село носило кілька назв: до другої половини XVIII ст. – Жабче (пол. Żabcze, до 1952 року – Жабче Муроване (пол. Żabcze Murowane), зараз – Муроване.

Перша згадка про **с. Ванів** датується XVIII ст. В селі розміщена дерев'яна церква, яка є найстарішою в громаді. В кінці XVIII ст. під неї підвели нові підвалини і стени. Обновлена у 1886 р. та прикрашена живописом пензля Заблоцького з Христинополя (м.Червоноград). Проєкт 1938 року архітекта Євгена Нагірного, який передбачав розширення бабинця і оточення його опасанням, частково реалізований у 1939 році. Церква у 1955 р. зачинена, згодом пограбована. З 1990 р. діюча.

с. Глухів розташоване по обох боках річки Солокії, притоки р. Бугу. Під володінням Австрії село нараховувало 135 родин. У селі була дерев'яна церква, школа, корчма і єврейська крамниця – «склеп».

3.2 Містобудівна документація

Шлях до сталого та гармонійного розвитку територій - це розроблення і впровадження в практичну діяльність містобудівної документації, яка є інструментом регулювання планування, забудови та іншого використання територій. Стратегічні документи, у тому числі програми економічного, соціального та культурного розвитку територій повинні узгоджуватись з містобудівною документацією відповідного рівня.

Генеральний план – це основний вид містобудівної документації на місцевому рівні, призначений для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту. Виключно після затвердження генплану можливе використання земель за новим функціональним призначенням. На підставі затвердженого генерального плану розробляються план зонування території та план земельно-господарського устрою.

Відповідно до Закону «Про регулювання містобудівної діяльності» забудова територій має здійснюватись виключно на підставі затвердженої містобудівної

документації. Зокрема, реалізація інвестиційних проектів потребує наявності планів зонування території або детальних планів територій для видачі забудовникам містобудівних умов та обмежень.

В Таблиці 3.2.1 подано дані щодо наявності генеральних планів населених пунктів громади.

Таблиця 3.2.1

Стан містобудівної документації у Белзькій громаді

Населені пункти:	Усього 24	Наявність актуальних генпланів	Дата затвердження, номер рішення	Стан розробки/пропозиції
<i>міста</i>	м. Белз	+	22.12.2017р. №387	
	м. Угнів	+	22.12.2017р. №387	
<i>села</i>	с. Заставне			на стадії затвердження
	с. Ванів			на стадії затвердження
	с. Глухів			на стадії затвердження
	с. Низи		1967 рік	потребує актуалізації
	с. Домашів	+	02.05.2018 №347	
	с. Воронів			на стадії завершення
	с. Діброва	+	21.02.2020 №699	
	с. Острівок		1968рік	потребує актуалізації
	с. Жужеляни			на в стадії розроблення
	с. Заболоття			на стадії розроблення
	с. Перемишловичі		1978 рік	потребує актуалізації
	с. Цеблів		1972 рік	потребує актуалізації
	с. Карів	+	13.03.2020 р. №696	
	с. Михайлівка			на стадії завершення
	с. Піддубне			на стадії завершення
	с. Корчів	+	23.10.2018 №341	
	с. Стаївка	+	21.03.2019 №411	
с. Муроване			на стадії розроблення	
с. Вербове		1986 рік	потребує актуалізації	
с. Себечів		1970 рік	потребує актуалізації	
с. Хлівчани			на стадії завершення	
с. Тяглів			необхідно розробити	

Як видно з таблиці, актуальна містобудівна документація відсутня у 70,9% населених пунктів. Такий стан справ негативно впливає на інвестиційний клімат в громаді.

В процесі розробки знаходиться містобудівна документація колишніх господарських дворів та існуючих перспективних місць розташування об'єктів комерційної нерухомості в усіх населених пунктах громади метою якої є раціональне використання географічного положення громади, трудових та територіальних ресурсів, створення зручного інвестиційного клімату, сприяння стабільному розвитку середнього, малого та великого бізнесу, що є запорукою формування конкурентоспроможної економіки громади та базою для вирішення широкого кола проблем соціального та гуманітарного спрямування.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» передбачає виготовлення громадами Комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, який є одночасно містобудівною документацією на місцевому рівні та документацією із землеустрою.

Висновки

1. Впродовж десяти сторіч у Белзі співіснували три громади – русинів, юдеїв, поляків. Частина території громади пережила примусове виселення польського населення після II світової війни, а також значний зріст російського населення в часі холодної війни. Хоча на сьогоднішній день територія громади населена переважно українцями, загалом громада має багату мультикультурну спадщину, цікаву для туристів з різних країн.

2. Територія Белзької громади завдяки своїй багатій та поліетнічній історії має культурно цінні пам'ятки археології, історії, архітектури. Більшість збережених пам'яток громади сконцентровано у м. Белз. Такі переваги дають потужний поштовх до розвитку туризму в громаді.

3. На сьогодні актуальні генеральні плани (розроблені за останні 3 роки) наявні у семи населених пунктах громади з двадцяти чотирьох, у десяти населених пунктах – в процесі розробки. Відсутність містобудівної документації в усіх населених пунктах створює перешкоди для розвитку бізнесу.

IV. ДЕМОГРАФІЯ ТА РИНОК ПРАЦІ

Чисельність населення і демографічна ситуація

Головним ресурсом регіонального розвитку є люди і головною метою розвитку є забезпечення потреб людини у якісному та безпечному житті. Львівська область є однією з найбільш населених українських областей з дуже високою щільністю населення та високим рівнем урбанізації (115,1 осіб на 1 км² – у 2020 році). Однак, цей фактор пояснюється високим рівнем щільності обласного центру – м.Львів, де показник щільності досягає рівня 4421,2 осіб на 1 км² у 2020 році. Белзька громада є однією з найменш урбанізованих у Львівській області та відповідно має один з найнижчих показників щільності населення – 32,13 осіб на 1 км².

Демографічний чинник є одним із визначальних для забезпечення стабільного розвитку територіальної громади. Від кількості працездатного населення і показників демографічного розвитку залежить розвиток трудового потенціалу і, як результат, надходження до місцевого бюджету у вигляді податку на доходи фізичних осіб, які складають основну частину доходів місцевих бюджетів.

На сьогодні у Белзькій громаді проживає 14 817 осіб (у м. Белз – 2 135 мешканців). Міське населення громади – 2 989 осіб (20,17%), сільське – 11 828 осіб (79,83%). В структурі населення громади переважає сільське.

За даними Головного управління статистики у Львівській області (в тому числі розрахункового значення чисельності населення колишніх сільських рад, що увійшли до складу Белзької громади) можна побачити тенденцію щодо поступового зменшення кількості міського населення (таблиця 4.1). Проте, показники трьох років є недостатніми для здійснення прогнозів.

Таблиця 4.1

Чисельність населення Белзької міської територіальної громади

Показник	2019	2020	2021 ¹⁰
Белзька громада, в т.ч.	14 827	14664	14 817
Міське населення	3 229	3 181	2 989
Сільське населення	11 598	11 483	11 828

Природний приріст (скорочення) населення – різниця між кількістю живонароджених і кількістю померлих, міграційний приріст (скорочення) – різниця між кількістю прибулих на дану територію та кількістю вибулих за її межі.

У таблиці 4.2 показано динаміку кількості живонароджених, померлих, природний приріст (скорочення) та міграційний приріст (скорочення) населення у колишньому Сокальському районі, до якого увійшла Белзька громада, та області впродовж 1990 до 2020 років.

Таблиця 4.2

Динаміка чисельності населення у колишньому Сокальському районі та Львівській області

осіб

Показник	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2019	2020	
								К-сть	На 1000 наявного населення
Кількість живонароджених у Сокальському районі	-1474	1277	956	1019	1075	1023	784	801	7,9
Кількість померлих у Сокальському районі	1249	1403	1403	1507	1373	1311	1318	1614	15,9
Природний приріст (скорочення) населення у Сокальському районі	225	-126	-447	-488	-298	-288	-534	-813	-8,0
Природний приріст (скорочення) населення у Львівській області	9844	-2222	-8774	-9189	-3993	-4960	-11036	-15198	-6,1
Міграційний приріст (скорочення) населення у Сокальському районі	-	-	-	-62	43	30	-196	-112	-1,1
Міграційний приріст (скорочення) населення у Львівській області	-	-	-	-1723	-876	1335	1099	864	0,4

¹⁰ Джерело: дані органу місцевого самоврядування

Як видно із таблиць 4.1 та 4.2 ситуація, що склалась у Белзькій громаді, як і в колишньому Сокальському районі та Львівській області загалом, характеризується процесом депопуляції, відбувається природне та міграційне скорочення населення. Поступово йде процес зниження народжуваності, при цьому достатньо стабільною є кількість померлих. В сукупності ці фактори значною мірою впливають на процес «старіння» населення. Також слід особливо виділити деформацію структури населення внаслідок потужних міграційних потоків, зокрема виїзд значної кількості молодого працездатного населення, у т.ч. жінок фертильного віку, за кордон.

Середній вік населення у Львівській області постійно зростає (таблиця 4.3).

Таблиця 4.3

Середній вік населення у Львівській області

	1989	2002	2006	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	років									
	Усього									
Обидві статі	35,0	37,4	38,2	39,0	39,6	39,7	39,9	40,1	40,3	40,5
чоловіки	32,6	35,0	35,8	36,5	37,1	37,3	37,5	37,7	37,9	38,1
жінки	37,1	39,6	40,4	41,2	41,8	41,9	42,1	42,2	42,4	42,6
	Міське населення									
Обидві статі	33,5	36,7	37,6	38,7	39,6	39,8	40,0	40,2	40,5	40,7
чоловіки	31,5	34,6	35,5	36,4	37,3	37,4	37,7	37,9	38,1	38,3
жінки	34,9	38,5	39,5	40,7	41,7	41,9	42,1	42,3	42,6	42,8
	Сільське населення									
Обидві статі	37,5	38,5	39,1	39,4	39,5	39,6	39,7	39,8	40,0	40,1
чоловіки	34,2	35,4	36,1	36,6	36,9	37,0	37,2	37,4	37,6	37,7
жінки	40,3	41,2	41,8	42,0	41,9	42,0	42,0	42,1	42,2	42,3

За статистичними даними у постійному населенні Червоноградського району станом на 01.01.2021 переважають жінки – 120,5 тис. осіб (52,7 %), на 1000 жінок припадає 899 чоловіків. У Белзькій громаді 60 % населення становлять жінки (таблиця 4.4).

Чисельність дитячого населення у громаді становить 2 131 осіб, чисельність населення похилого віку – 3 200 осіб.

Загальну характеристику населення Белзької громади в розрізі населених пунктів наведено у таблиці 4.4

Таблиця 4.4

Загальна характеристика населення громади

№	Назва населеного пункту	Загальна чисельність населення, осіб	Кількість жінок	Кількість чоловіків	Населення працездатного віку, осіб (віком від 15 до 70 років)	Кількість безробітних, осіб
1.	м. Белз	2135	1275	860	1808	455
2.	м. Угнів	854	510	344	733	298
3.	с. Заставне	95	57	38	80	18
4.	с. Ванів	798	476	322	724	110
5.	с. Глухів	437	261	176	314	85

№	Назва населеного пункту	Загальна чисельність населення, осіб	Кількість жінок	Кількість чоловіків	Населення працездатного віку, осіб (віком від 15 до 70 років)	Кількість безробітних, осіб
6.	с. Низи	628	371	257	355	187
7.	с. Домашів	851	508	343	593	192
8.	с. Воронів	126	75	51	82	26
9.	с. Діброва	580	346	234	330	220
10.	с. Острівок	128	76	52	78	22
11.	с. Жужеляни	567	342	225	424	104
12.	с. Заболоття	751	465	286	566	140
13.	с. Перемисловичі	470	287	183	344	122
14.	с. Цеблів	275	173	102	158	34
15.	с. Карів	972	580	392	787	205
16.	с. Михайлівка	82	48	34	70	35
17.	с. Піддубне	188	99	89	135	55
18.	с. Корчів	366	219	147	284	148
19.	с. Стаївка	455	272	183	291	91
20.	с. Муроване	1052	632	420	715	321
21.	с. Вербове	114	68	46	77	36
22.	с. Себечів	716	429	287	495	125
23.	с. Хлівчани	1874	1119	755	1685	500
24.	с. Тяглів	303	181	122	248	224
ВСЬОГО:		14817	8872	5945	11376	3753

На рисунку 4.1 подано гендерну структуру населення громади в розрізі населених пунктів.

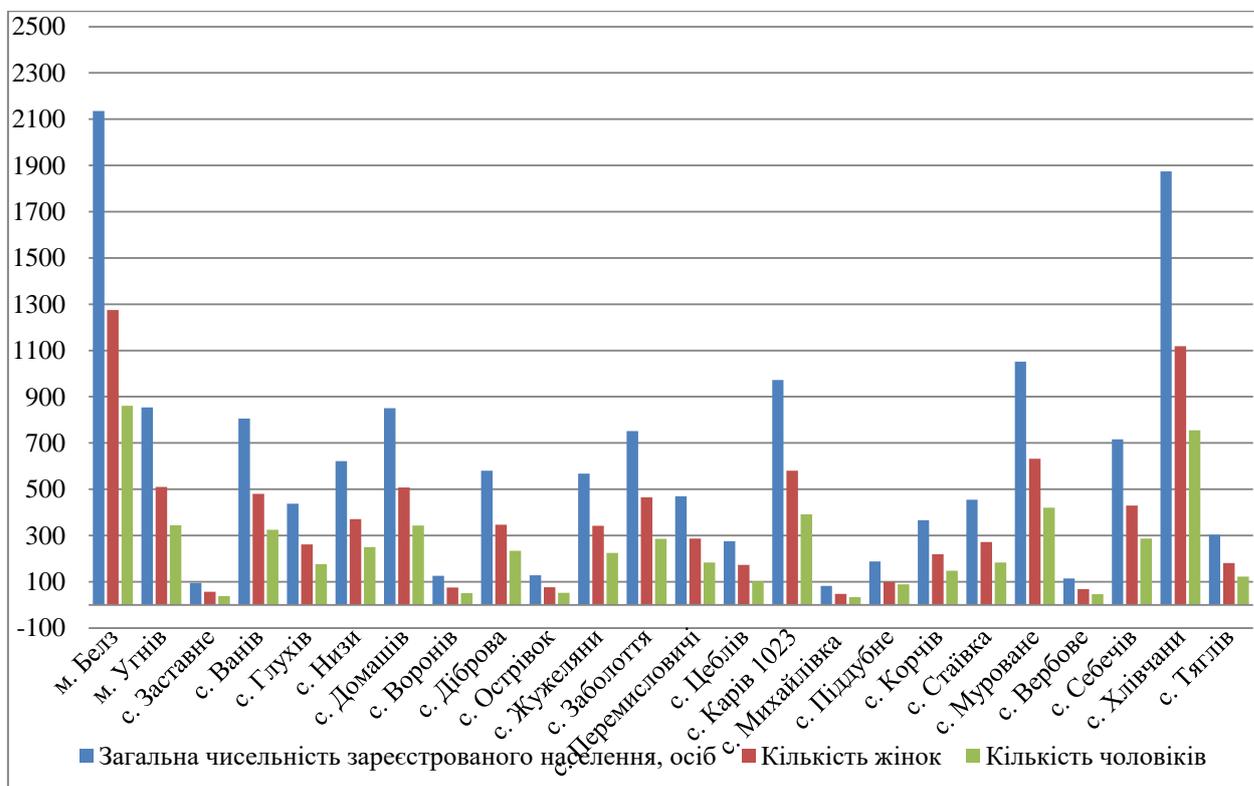

Рис. 4.1. Гендерна структура населення

Зайнятість населення

Останніми роками ринок праці України перебуває у стані трансформації, що супроводжується окремими негативними наслідками, зокрема пов'язаними зі зниженням продуктивності праці, погіршенням умов зайнятості, поширенням сегменту нестандартної зайнятості тощо. Стан зайнятості населення є одним з основних індикаторів економіки, який відображає використання в суспільстві ресурсів праці.

Характерною рисою Белзької громади, як і більшості громад Львівщини, є високий відсоток неформальної зайнятості. Серед видів економічної діяльності, де найбільш поширена неформальна зайнятість - це сільське господарство, лісове господарство та деревообробка, торгівля, послуги, будівництво.

Проблемними питаннями, характерними для ринку праці громади є: недостатня кількість робочих місць, активність «тіньового» сектору ринку праці, недостатня мотивація до праці населення внаслідок низького рівня заробітної плати та заборгованості по її виплаті (що характерно для діяльності шахтарів в Україні), складнощі у працевлаштуванні неконкурентоспроможних на ринку праці груп населення тощо.

Частка осіб працездатного віку (15-70 років) становить 76,77 %, кількість безробітних осіб 25,32 % від загальної кількості населення.

Штатна чисельність працівників суб'єктів господарювання Белзької громади у 2020 році становила 1 716 осіб, що складає лише 11,5% від чисельності населення та 15% від чисельності населення працездатного віку. Така ситуація говорить про значний рівень «тіньової» зайнятості, що зумовлює недоотримання у бюджет громади значного обсягу податку з доходів фізичних осіб, становить загрозу соціальної незахищеності жителів громади, зокрема щодо майбутнього пенсійного забезпечення, та уповільнює розвиток усіх населених пунктів через відсутність фінансових ресурсів в бюджеті.

У таблиці 4.5 подано чисельність штатних працівників суб'єктів господарювання, що здійснювали діяльність на території Белзької громади у 2018-2020 роках (за даними Головного управління ДПС у Львівській області), в розрізі видів економічної діяльності.

Таблиця 4.5

Зайнятість населення Белзької громади за видами економічної діяльності

Галузі та види діяльності	2018	2019	2020
Сільське господарство	45	56	54
Добувна промисловість	1 222	1 234	1 224
Переробна промисловість	0	0	13
Будівництво	44	35	36
Лісове господарство, деревообробка	6	5	10
Оптова й роздрібна торгівля	28	33	61
Послуги	23	23	26
Перевезення	0	10	14
Бюджетна сфера	267	267	261
в т.ч. освіта	80	78	77

Галузі та види діяльності	2018	2019	2020
Інші	16	12	7
ВСЬОГО:	1651	1675	1706

Найбільшим роботодавцем на території громади є підприємство вуглевидобувної промисловості ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», де зайняті 1 224 працівники.

39 працівників зайнято на приватному підприємстві «Гові», що займається розведенням свійської птиці.

В Державному навчальному закладі «Угнівський аграрно-будівельний ліцей» працевлаштовано 77 осіб.

Так як основу ресурсного забезпечення міського бюджету складає податок на доходи фізичних осіб, то такі показники, як рівень середньомісячної заробітної плати (фонд оплати) та чисельність працюючих, задіяних в економіці міста, відіграють важливу роль в формуванні дохідної складової міського бюджету.

Розмір середньомісячної заробітної плати у Белзькій міській територіальній громаді в 2020 році становив 14 040,3 грн. Це зумовлено діяльністю бюджетоутворюючого підприємства ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», де середньомісячний розмір заробітної плати становив 16 478,68 грн та працевлаштовано 71,7 % працівників усіх суб'єктів господарювання громади.

У таблиці 4.6 подано середню заробітну плату штатних працівників суб'єктів господарювання, що здійснювали діяльність на території Белзької громади у 2018-2020 роках (за даними Головного управління ДПС у Львівській області), в розрізі видів економічної діяльності.

Таблиця 4.6

Доходи населення Белзької громади за видами економічної діяльності

Галузі та види діяльності	2018	2019	2020
Сільське господарство	4 111	4 708,3	5 240,5
Добувна промисловість	14 927	14 008,5	16 478,7
Переробна промисловість		0	3 977,9
Будівництво	5 278	5 122,1	6 347,6
Лісове господарство, деревообробка	3 553	4 712,4	5 600
Оптова й роздрібна торгівля	3 894	4 425,1	6 263,6
Послуги	5 273	5 488,8	6 232,8
Перевезення	0	4 420	5 557,1
Бюджетна сфера	6 619	8 439,4	9 560,6
в т.ч. освіта		9 838	13 571,9
Інші	6 606,9	9 638,3	6 623,4
ВСЬОГО:	12 587,6	12 202,1	14 040,3

Висновки

1. Белзька громада є однією з найменш урбанізованих у Львівській області та відповідно має один з найнижчих показників щільності населення – 32,13 осіб на 1 км².

2. На сьогодні у Белзькій громаді проживає 14 817 осіб (у м. Белз – 2 135 мешканців). Міське населення громади – 2 989 осіб (20,17%), сільське – 11 828 осіб (79,83%). В структурі населення громади переважає сільське.

3. Процес депопуляції населення в Белзькій територіальній громаді незначний, проте відбувається природне та міграційне скорочення населення. Зниження кількості населення спостерігається в міській місцевості, а також внаслідок значних міграційних потоків, зокрема виїзд за кордон значної кількості молодого працездатного населення.

4. У гендерній структурі населення Белзької громади 60 % становлять жінки.

5. 15% від чисельності населення працездатного віку офіційно працевлаштовані, наявна «тіньова» зайнятість, відтік кадрів за кордон, високий рівень безробіття. Це зумовлює недоотримання у бюджет громади значного обсягу податку з доходів фізичних осіб, становить загрозу соціальної незахищеності жителів громади, зокрема щодо майбутнього пенсійного забезпечення, та уповільнює розвиток усіх населених пунктів через відсутність фінансових ресурсів в бюджеті.

6. В громаді зростає потреба в кваліфікованих спеціалістах, зокрема робітничих професій, в управлінні, освітніх та медичних закладах, спостерігається старіння трудових ресурсів.

V. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ

5.1. Соціальна інфраструктура

Освіта

В процесі децентралізації влади одним із важливих завдань є управління освітою. До об'єднання громад управлінням освітою в селах і селищах займалися відділи освіти районних державних адміністрацій, які є елементами вертикалі державної виконавчої влади.

Органи місцевого самоврядування разом з отриманням бюджетних преференцій та управлінських повноважень взяли на себе складне завдання та відповідальність за створення ефективного управління системою освіти в своїй громаді.

Белзька міська рада надає допомогу органам опіки і піклування у влаштуванні дітей-сиріт, координує роботу навчальних закладів, сім'ї та громадськості, забезпечує створення психологічної служби в навчальних закладах, організовує харчування дітей у навчальних закладах, вносить пропозиції щодо організації безплатного медичного обслуговування дітей та учнів, здійснює оздоровчі заходи, сприяє навчально-методичному, фінансовому і матеріально-технічному забезпеченню загальноосвітніх навчальних закладів, впроваджує навчальні плани і програми, рекомендовані Міністерством освіти і науки України, навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів.

Система освіти Белзької громади налічує: 1 опорний заклад загальної середньої освіти, 2 загальноосвітні школи I-III ступенів, 7 гімназій (з них 5 гімназій з дошкільними підрозділами), 4 початкові школи (з дошкільними підрозділами), 4 заклади дошкільної освіти, Будинок дитячої та юнацької творчості.

У цих закладах функціонують 9 шкільних бібліотек, 14 шкільних їдалень, 16 майстерень, 7 шкільних навчальних комп'ютерних комплексів, 8 спортивних залів, 18 спортивних майданчиків, в т. ч. - 1 з штучним покриттям.

У таблиці 5.1.1 подано структуру освітньої мережі Белзької територіальної громади.

Таблиця 5.1.1

Освітня мережа Белзької територіальної громади

Показники	2019	2020	2021
Кількість дошкільних закладів, одиниць	10	10	4
Кількість дітей в дошкільних закладах, та дошкільних підрозділах гімназій та початкових шкіл	346	340	332
Кількість персоналу дошкільних закладів	65	65	65
Кількість закладів освіти (опорний заклад, загальноосвітні школи, гімназії, початкові школи), одиниць	14	14	14
Кількість учнів у закладах освіти (опорний заклад, загальноосвітні школи, гімназії, початкові школи), осіб	1320	1317	1304
Кількість вчителів у закладах освіти (опорний заклад, загальноосвітні школи, гімназії, початкові школи), осіб	211	211	211

У таблиці 5.1.2 проведено опис освітньої мережі Белзької громади.

Таблиця 5.1.2.

Перелік та опис дошкільних та шкільних навчальних закладів

№	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонтажу	Проектна потужність, місць	Наповненість, дітей	Загальна площа приміщення, м ²	Вартість навчання однієї дитини, грн	Основна проблема
Заклади дошкільної освіти							
1.	Белзький ЗДО м.Белз вул. Січових Стрільців 1,3 (з філією в с. Заболоття)	1935 р.	50 (м. Белз) 15 (с.Заболоття)	61	285 (м. Белз) 141 (с.Заболоття)	18 890	Будинок у с.Заболоття потребує заміни системи опалення та будинок в м.Белз потребує капітального ремонту
2.	Угнівський ЗДО м.Угнів.вул Равська ,1 (з філією в с. Карів)	Не встановлено	42 (м.Угнів) 20 (с.Карів)	63	352	24 800	Потребує реконструкції системи опалення
3.	Корчівський ЗДО с.Корчів,вул.Центральна, 28 (з філією в с.Стаївка)	1976 р.	15 (с.Корчів) 15 (с.Стаївка)	26	138,4	22 900	Потребує реконструкції системи опалення
4.	Хлівчанський ЗДО с. Хлівчани, вул. Івана Франка, 111	1973 р.	56	40	360	17 850	Потребує реконструкції системи опалення
Заклади загальної середньої освіти							
1.	Белзький опорний заклад	1955 р.	500	359	1 510,9	27 570	Будівництво

№	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність, місць	Наповненість, дітей	Загальна площа приміщення, м ²	Вартість навчання однієї дитини, грн	Основна проблема
	загальної середньої освіти I-III ступенів Белзької міської ради Львівської області м.Белз, пл. України, 26а	у 2021р. замінено перекриття даху					спортзалу
2.	Хлівчанська загальноосвітня школа I-III ступенів Белзької міської ради Львівської області с.Хлівчани, вул. І. Сайко, 2	2003 р.	600	188	2 055,1	33 600	Потребує оновлення матеріально-технічної бази
3.	Стаївська гімназія імені Осипа Лещука Белзької міської ради Львівської області с.Стаївка, вул. Нова, 32	1984 р.	350	102	1 833,4	40 800	Потребує реконструкції системи опалення
4.	Угнівська загальноосвітня школа I-III ступенів імені братів Онишкевичів Белзької міської ради Львівської області м. Угнів, вул.Шкільна	Не встановлено	200	155	685,3	36 480	Потребує реконструкції системи опалення
5.	Себечівська гімназія Белзької міської ради Львівської області с.Себечів, вул. Шевченка (з дошкільним підрозділом)	1948 р. 1979 р.	100	71	711,9	40 800	Потребує капітального ремонту покрівлі
6.	Мурованська гімназія Белзької міської ради Львівської області с.Муроване, вул. Січових Стрільців, 41(з дошкільним підрозділом)	1975 р.	100	103	913	44 950	Потребує оновлення матеріально-технічної бази, будівництва спортзалу
7.	Жужелянська початкова школа Белзької міської ради Львівської області с. Жужеляни, вул. Шкільна, 15 (з дошкільним підрозділом)	1810 р.	40	26	249	51 860	Потребує капітального ремонту приміщення, фасаду та перекриття даху
8.	Домашівська гімназія Белзької міської ради Львівської області с.Домашів, вул. Шевченка 68 (з дошкільним підрозділом)	1972 р. у 2011 р. капітальний ремонт, добу-дова	150	87	844,2	51 360	Потребує оснащення системою опалення спортзал
9.	Дібровська початкова школа Белзької міської ради Львівської області с.Діброва, вул. Травнева, 17	1970 р.	150	21	1 091	65 300	Потребує оновлення матеріально-технічної бази
10	Ванівська гімназія Белзької міської ради	1987 р.	300	70	1 644	45 620	Потребує перекриття

№	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність, місць	Наповненість, дітей	Загальна площа приміщення, м ²	Вартість навчання однієї дитини, грн	Основна проблема
	Львівської області с.Ванів, вул. Липнева, 26						даху
11	Карівська гімназія імені Віктора Матюка Белзької міської ради Львівської області Львівська областьс.Карів, вул. Шевченка, 1	1972 р.	350	81	1 884,3	49 700	Потребує оновлення матеріально-технічної бази
12	Перемисловицька початкова школа Белзької міської ради Львівської області с. Перемисловичі, вул. Центральна, 11 (з дошкільним підрозділом)	1890 р. у 2017 р. капітальний ремонт-перекриття даху)	30	38	120	44 580	Потребує розширення, добудови
13	Низівська гімназія Белзької міської ради Львівської області с.Низи, вул. Центральна, 86 (з дошкільним підрозділом)	1965 р.	150	91	510,8	46 100	Будівництво спортзалу
14	Глухівська початкова школа Белзької міської ради Львівської області с. Глухів (з дошкільним підрозділом)	2011 р.	40	38		40 880	Потребує оновлення матеріально-технічної бази

У жодній із шкіл громади немає навчання у другу зміну. У більшості освітніх закладів є достатньо площі для забезпечення навчання учнів.

Більшість приміщень освітніх закладів перебувають в задовільному або ж доброму стані, потребує оновлення матеріально-технічна база навчальних закладів. Потребує заміни пічна система опалення в більшості ЗДО та в Угнівській загальноосвітній школі I-III ст. імені братів Онишкевичів

З таблиці 5.1.2 видно, що у загальноосвітніх закладах громади низка наповненість та значні площі приміщень, що без проведених заходів з енергоефективності, зумовлює високий рівень витрат на одну дитину.

Професійно-технічну освіту в громаді надає Державний навчальний заклад «Угнівський аграрно-будівельний ліцей», який знаходиться в підпорядкуванні Департаменту освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації.

Професійно-технічна освіта в громаді має свою історію. У 1954 році засноване Угнівське училище механізації сільського господарства № 10, яке в 1963 році реорганізовано в МПТУ № 49, котре в 1968 році реорганізоване в СПТУ-5. У 1979 році СПТУ-5 реорганізовано в ССПТУ № 39, що в 1984 році реорганізовано в СПТУ № 77. В 1997 році створено ПТУ № 77 м. Угнів з центром в Угнові та філією в м. Белз.

З 1 грудня 2010 року ПТУ № 77 м. Угнів перейменоване в Державний навчальний заклад «Угнівський аграрно-будівельний ліцей». В навчальному закладі навчання є безоплатним, здійснюється професійна підготовка за такими напрямками: кухар, кондитер, кравець, закрійник, тракторист-машиніст сільськогосподарського

(лісогосподарського) виробництва категорія А1, А2, В1, водій автотранспортних засобів категорія С, слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування, слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, водій автотранспортних засобів категорія С, машиніст крана автомобільного.

Охорона здоров'я

Медичне обслуговування населення громади здійснюють 18 лікувально-профілактичних закладів.

Белзька районна лікарня є відокремленим структурним підрозділом Комунального некомерційного підприємства «Сокальська районна лікарня» Сокальської міської ради, проектною потужністю 50 ліжко-місць. У лікарні наявне хоспісне відділення.

Первинну медичну допомогу надають 3 амбулаторії та 12 фельдшерських пунктів. Усі заклади є відокремленими структурними підрозділами Комунального некомерційного підприємства «Сокальська районна лікарня» Сокальської міської ради.

Пункт екстренної медичної допомоги є підрозділом Львівського обласного центру екстренної медичної допомоги та медицини катастроф.

Мережу закладів охорони здоров'я громади представлено у таблиці 5.1.3.

Таблиця 5.1.3.

Мережа закладів охорони здоров'я Белзької громади

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови/капремонт	Проектна потужність, ліжок	Середня наповненість на рік	Кільк. лікарів всіх спеціалізацій, осіб	Кільк. сер. мед. персоналу, осіб	Основна проблема
1.	Белзька районна лікарня (ВП КНП «Сокальська районна лікарня»)	1984 р. у 2015 р. замінено вікна на енергозберігаючі	50	14 458	13	31	Приміщення потребує капітального ремонту, потребує сучасного медичного обладнання.
2.	Белзька АЗПСМ	Знаходиться у приміщенні Белзької РЛ	-	-	1	1	Потребує ремонту, оновлення матеріально-технічної бази
3.	Хлівчанська АЗПСМ	1982 р. у 2019 р. проведено капітальний ремонт		-	1	5	Потребує ремонту, оновлення матеріально-технічної бази
4.	Угнівська АЗПСМ	1968 р.		-	1	3	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
5.	Відділення «Хоспіс», м. Угнів (входить до складу Белзької РЛ)	1957 р.	25	-	-	8	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
6.	ФП в с. Глухів	1975 р.		-	-	2	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови/капремонту	Проектна потужність, ліжок	Середня наповненість на рік	Кільк. лікарів всіх спеціалізацій, осіб	Кільк. сер. мед. персоналу, осіб	Основна проблема
							бази
7.	ФП в с. Діброва	1992 р.		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
8.	ФП в с. Муроване	1952 р.	1 куш.	-	-	3	Потребує оновлення матеріально-технічної бази
9.	ФП в с. Низи	1979 р.		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
10.	ФП в с. Ванів	1975 р.	2 куш.	-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
11.	ФП в с. Домашів	1990 р. у 2018 р. замінено вікна на енергозберігаючі	2 куш.	-	-	2	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
12.	ФП в с. Жужеляни	1975 р.		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
13.	ФП в с. Карів	1972 р.		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
14.	ФП в с. Корчів	1967 р. у 2018 р. проведено капітальний ремонт		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
15.	ФП в с. Перемисловичі	1921 р. у 2019 р. замінено вікна на енергозберігаючі		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
16.	ФП в с. Себечів	1954 р. у 2018 р. проведено капітальний ремонт		-	-	1	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази
17.	ФП в с. Стаївка	1975 р.		-	-	2	Потребує ремонту, реконструкції системи опалення, оновлення матеріально-технічної бази

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови/капремонту	Проектна потужність, ліжок	Середня наповненість на рік	Кільк. лікарів всіх спеціалізацій, осіб	Кільк. сер. мед. персоналу, осіб	Основна проблема
18.	Пункт екстренної медичної допомоги «Белз»	В приміщенні Белзької РЛ			-	4	Приміщення потребує капітального ремонту

Белзька районна лікарня заснована у 1952р. Медичне обслуговування, яке надається лікарнею, зорієнтоване в таких напрямках: первинна та вторинна медична допомога, терапевтичне відділення, лабораторні дослідження.

Штат працівників Белзької районної лікарні складається з 16 лікарів (з них 3 акушер-гінекологи), 65 медсестер, 23 молодших медсестер, 1 біолога, 29 працівників господарського двору.

Кількість населення, яке обслуговує Белзька районна лікарня складає – 9 265 (кількість укладених угод з сімейними лікарями станом на 01.12.2021 р.), в тому числі діти до 5-ти років – 426 осіб, діти від 5-ти до 17-ти років – 1 502 особи. Кількість відвідувань Белзької районної лікарні – 24 116 осіб (дані за 12 місяців 2021р). Для порівняння візьмемо кількість відвідувань до лікарів Белзької районної лікарні за 2020рік. У 2020 році відвідали лікарів Белзької районної лікарні - 19 594 осіб, у 2021 році – 24 116 особи, що на 4522 відвідувань більше аніж у попередньому році.

Низький відсоток укладення декларацій щодо надання первинної медичної допомоги (лише 62,5% населення громади) зумовлює недоотримання коштів від НСЗУ, створює загрозу життю і здоров'ю 37,5% жителів громади.

На даний час, для покращення медичного обслуговування населення, існує необхідність щодо створення КНП Белзької міської ради «Центр надання первинної медико-санітарної допомоги».

Матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я Белзької громади потребує оновлення. Белзькій районній лікарні не вистачає сучасного та якісного рентгенапарату.

Відділення «Хоспіс» надає цілодобову паліативну допомогу, знаходиться в м. Угнів і входить до складу Белзької РЛ. В своєму розпорядженні відділення має двоповерховий цегляний будинок з цокольним приміщенням, окремо приміщення кухні, котельні, гаражів. Розташоване відділення на першому поверсі (другий поверх не задіяний). Палати чотиримісні, двомісні та одномісні. В закладі перебувають тяжкохворі з прогнозованим летальним наслідком, працює переважно середній та молодший медичний персонал, доступ до пацієнтів відкритий для родичів та друзів.

Адміністративні послуги

На даний час у відділі забезпечення роботи Белзької міської ради працюють 2 державних реєстратори.

У старостинських округах працюють 8 старост, що виконують низку базових адміністративних функцій та представляють інтереси населення округу. Старости уповноважені вчиняти нотаріальні дії, передбачені п. 1-5 ч. 1 ст. 37 Закону України «Про нотаріат», а саме: 1) вживають заходів щодо охорони спадкового майна; 2) посвідчують заповіти; 3) видають дублікати посвідчених ними документів; 4) засвідчують вірність копій (фотокопій) документів і виписок з них; 5) засвідчують справжність підпису на документах.

З метою створення належних умов для виконання положень Закону України «Про адміністративні послуги», забезпечення доступності та покращення якості надання адміністративних послуг та реєстраційних процедур, існує гостра необхідність створення і функціонування ЦНАПу в структурі виконавчого органу міської ради, встановлення єдиних засад організації роботи структурних підрозділів та працівників міської ради з надання якісних адміністративних послуг замовникам (фізичним та юридичним особам) через ЦНАП шляхом його співпраці з суб'єктами надання адміністративних послуг.

Соціальний захист населення

Рішенням Белзької міської ради від 31.12.2020 № 39 створено КП «Центр надання соціальних послуг» Белзької міської ради для надання соціальних послуг громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, сім'ям, дітям, молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги за місцем проживання.

У Центрі створено відділення соціального обслуговування, основним завданням якого є надання соціальної послуги догляду вдома особам похилого віку та особам з інвалідністю та взяття під «соціальний супровід» осіб/сімей, які потрапили в складні життєві обставини.

Основними завданнями соціального супроводу є профілактика, попередження та подолання складних життєвих обставин, захист дитини/особи.

Також у Центрі надають соціальні послуги, а саме:

- інформування;
- догляд вдома;
- соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування;
- екстрене (кризове) втручання;
- консультування;
- соціальний супровід;
- натуральна допомога.

Служба у справах дітей Белзької міської ради Львівської області створена 01.07.2021 року як окрема юридична особа у структурі Белзької міської ради.

Штатних одиниць – 4, фактично працює – 2. На території Белзької міської ради перебувають 2 прийомні сім'ї, дитячий будинок сімейного типу та 5 сімей опікунів і піклувальників. На первинному обліку знаходиться 16 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На обліку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах знаходяться 11 дітей.

Також створена Комісія з захисту прав дитини, яка веде контроль з недопущення порушення прав дитини та всіляко сприяє у вирішенні відповідних проблем.

У таблиці 5.1.4 подано інформацію щодо забезпечення прав дитини в громаді.

Таблиця 5.1.4

Інформація щодо забезпечення прав дитини в громаді

Показник	Чисельність, осіб
Чисельність дитячого населення всього, з них:	2131
дітей-сиріт	11

Показник	Чисельність, осіб
дітей, позбавлених батьківського піклування	8
дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах	20
дітей з інвалідністю	33
дітей у багатодітних сім'ях	571
виявлених дітей, які потрапили у ситуацію безпосередньої загрози їхньому життю або здоров'ю	0
постраждали від домашнього насильства	9
діти, громадяни України, які залишилися без батьківського піклування на території інших держав, та яких повернули до України	0
діти, розлучені з сім'єю, які не є громадянами України	0
діти, із числа внутрішньо переміщених осіб	2
Сімейні форми виховання	
Кількість дітей, які перебувають під опікою/піклуванням	20
Кількість прийомних сімей	2
<i>У них дітей</i>	2
Кількість ДБСТ	1
<i>У них дітей</i>	6

У таблиці 5.1.5 подано інформацію щодо вразливих груп населення громади, що потребують соціального захисту та підтримки станом на 01.09.2021.

Таблиця 5.1.5

Вразливі групи населення у Белзькій міській територіальній громаді

Показник	Чисельність, осіб
Кількість осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	19
Кількість сімей, члени яких перебувають / перебували у конфлікті з законом:	2
Кількість сімей, яким призначена державна допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною	25
Особи, які мають інвалідність, всього	463
<i>У т.ч. кількість дітей, які мають інвалідність</i>	33
Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, влаштовані в ПС, ДБСТ та сім'ї опікунів / піклувальників	20
Сім'ї, яким призначена державна допомога при народженні дитини	74
Особи похилого віку	3200
Сім'ї, яким призначена державна допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною	25
Сім'ї усиновлювачів	3
Сім'ї опікунів / піклувальників	11
Прийомні сім'ї	2
ДБСТ	1
Одинокі матері (батьки)	32

Показник	Чисельність, осіб
Сім'ї учасників АТО	122
Сім'ї, в яких є ризик вилучення дитини із сім'ї	4

Культура

Заклади культури громади відіграють провідну роль у збереженні національної культурної спадщини, народних традицій, звичаїв, ремесел. Вони є центром культурного та духовного розвитку, активного відпочинку жителів громади, організованого дозвілля підростаючого покоління, осередком творчої діяльності та розвитку особистостей.

У Белзькій територіальній громаді повністю збережено базову мережу закладів культури. Рішенням сесії Белзької міської ради від 29.10.2021 № 358 створено юридичну особу публічного права Комунальний заклад Белзької міської ради Львівської області «Белзький центр культурних послуг», який згодом перейменували (Рішення сесії Белзької міської ради від 24.12.2021р. № 510) у «Белзький центр культури і дозвілля», до якого входить 21 народний дім. Також Рішенням сесії Белзької міської ради від 24 грудня 2021р. №511 створено комунальний заклад Белзької міської ради Львівської області «Белзька міська публічна бібліотека», до складу якого входять 17 бібліотек-філій.

У 2001 році згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 1678 створено Державний історико-культурний заповідник у м.Белзі. У 2007-2011 роках заповідник належав до сфери управління Міністерства регіонального розвитку та будівництва України, 25 грудня 2011 року переданий до сфери управління Міністерства культури України. Державний історико-культурний заповідник у м.Белзі, є науково-дослідною та культурно-просвітницькою установою, що забезпечує виявлення, дослідження, збереження, популяризацію та використання культурної спадщини м. Белза і навколишніх територій.

В Белзькій дитячій музичній школі навчається 154 учні.

При народних домах активно працюють клубні формування, з них 2 колективи, які носять почесне звання «народний», 12 вокальних ансамблів, 4 фольклорні колективи, 3 ансамблі танцю, 8 драматичних колективів.

Пріоритетним для працівників культури у 2021-2022 роках є формування іміджу територіальної громади як центру збереження автентичного мистецтва та розвитку сучасного мистецтва, підтримка творчих ініціатив, сприяння щодо реалізації талантів, мистецьких ідей, задумів, збереження нематеріальної культурної спадщини.

У таблиці 5.1.6. показано проектну потужність установ культурної сфери територіальної громади та події (заходи), що викликають найбільший приплив гостей.

Таблиця 5.1.6

Культурні установи Белзької територіальної громади

№	Назва та місце розміщення	Місткість, осіб	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
	Комунальний заклад Белзької міської ради Львівської області «Белзький центр культури і дозвілля»		День міста, відзначення пам'ятних дат, подій, Європейські дні добросусідства «Белзька брама»
Відокремлені структурні підрозділи КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»			

№	Назва та місце розміщення	Місткість, осіб	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
1.	НД м. Угнів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»		День міста, відзначення пам'ятних дат, подій.
2.	НД с. Карів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»		На даний час в закладі вільна вакансія
3.	НД с. Корчів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	66	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
4.	НД с. Стаївка КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	260	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
5.	НД с.Острівок КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	108	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
6.	НД с. Воронів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	100	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
7.	НД с. Тяглів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	108	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
8.	НД с. Хлівчани КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	400	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
9.	НД с. Домашів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	230	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
10.	НД с. Діброва КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	100	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
11.	НД с. Низи КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	211	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
12.	НД с. Глухів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	118	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
13.	НД с. Муроване КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	138	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
14.	НД с. Себечів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	150	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
15.	НД с. Жужеляни КЗ «Белзький центр культурних послуг»	148	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
16.	НД с. Заболоття КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	51	День села
17.	НД с. Перемисловичі КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	80	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
18.	НД с. Вербове КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	-	На даний час в закладі вільна вакансія
19.	НД с. Цеблів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	135	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
20.	НД с. Ванів КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»	260	День села, відзначення пам'ятних дат, подій.
21.	НД с. Піддубне КЗ «Белзький центр культури і дозвілля»		День села
Структурні підрозділи КЗ «Белзької міської публічної бібліотеки»			
1.	Белзька міська бібліотека - філія	39	День міста, відзначення пам'ятних дат, подій
2.	Бібліотечний пункт с. Цеблів Белзької міської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
3.	Бібліотечний пункт с.Перемисловичі Белзької міської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
4.	Бібліотечний пункт с. Жужеляни Белзької міської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
5.	Бібліотечний пункт с. Заболоття Белзької міської бібліотеки-філії	15	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
6.	Карівська сільська бібліотека-філія	15	День міста, відзначення пам'ятних дат, подій

№	Назва та місце розміщення	Місткість, осіб	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
7.	Унівська міська бібліотека- філія	24	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
8.	Бібліотечний пункт с. Корчів Угнівської міської бібліотеки-філії	11	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
9.	Бібліотечний пункт с. Стаївка Угнівської міської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
10.	Низівська сільська бібліотека-філія	25	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
11.	Бібліотечний пункт с. Ванів Низівської сільської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
12.	Бібліотечний пункт Мурованської сільської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
13.	Бібліотечний пункт с. Себечів Мурованської сільської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
14.	Хлівчанська сільська бібліотека-філія	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
15.	Бібліотечний пункт с. Тяглів Хлівчанської сільської бібліотеки-філії	10	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
16.	Домашівська сільська бібліотека філія	5	День села, відзначення пам'ятних дат, подій
17.	Бібліотечний пункт с. Діброва Домашівської сільської бібліотеки-філії	15	День села, відзначення пам'ятних дат, подій

Спорт

Практичну роботу зі здійснення фізкультурно-масової та спортивної роботи організують працівники спортивної галузі, викладачі навчальних закладів.

До послуг населення при школах територіальної громади: один стадіон у м. Белз, 5 баскетбольних майданчиків, 7 волейбольних майданчиків, 8 спортивних залів, 7 футбольних полів, 1 майданчик зі штучним покриттям, 4 тренажерних майданчики.

У таблиці 5.1.7 подано перелік об'єктів спортивної інфраструктури Белзької територіальної громади.

Таблиця 5.1.7

Об'єкти спортивної інфраструктури Белзької територіальної громади

№	Назва спортивного об'єкту	Кількість об'єктів у громаді, одиниць	Населені пункти, в яких розміщено об'єкт
1.	Стадіони	1	м. Белз
2.	Майданчики з тренажерним обладнанням	4	м. Белз, с. Корчів, с. Муроване, с. Хлівчани
3.	Футбольні поля	7	м. Белз, с. Хлівчани, с. Ванів, м. Угнів, с. Муроване, с. Низи
4.	Спортивні майданчики	12	м. Белз, с. Хлівчани, с. Ванів, м. Угнів, с. Муроване, с. Низи, с. Домашів, с. Стаївка, с. Глухів, с. Себечів, с. Діброва
5.	Спортивні майданчики за штучним покриттям	1	м. Белз
6.	Спортивні зали	8	с. Хлівчани, м. Белз, с. Діброва, с. Ванів, с. Муроване, с. Діброва,

№	Назва спортивного об'єкту	Кількість об'єктів у громаді, одиниць	Населені пункти, в яких розміщено об'єкт
			с. Домашів, с. Стаївка

Громадський простір

Наступним важливим фактором розвитку громади виступає покращення якості життя мешканців шляхом відновлення громадських місць у населених пунктах громади. Поточна ситуація представлена у нижчеподаній таблиці, яка показує, наскільки великі зусилля будуть необхідні для відновлення кожного населеного пункту.

Таблиця 5.1.8

Громадські місця у населених пунктах Белзької громади

Населений пункт	Центральна площа	Сквери і парки	Ігрові майданчики	Спортивні поля	Освітлення громадських місць	Тротуари
м. Белз	є	є	є	Шкільний спортивний майданчик	є	є
м. Угнів	немає	є	Є, необхідне доукомплектування	Стадіон на території ліцею, школи	немає	немає
с. Заставне	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Ванів	немає	немає	Є на території гімназії	немає	є	немає
с. Глухів	немає	немає	немає	немає	є	немає
с. Низи	немає	немає	Є на території дошкільного закладу	немає	є	немає
с. Домашів	немає	немає	Є на території народного дому	немає	є	немає
с. Воронів	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Діброва	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Острівок	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Жужеляни	немає	немає	Є на території дошкільного закладу	немає	є	Є частково, потребують ремонту
с. Заболоття	немає	немає	Є на території дошкільного закладу	немає	немає	немає
с. Перемисловичі	немає	немає	Є на території початкової школи	немає	є	Є частково, потребують ремонту

Населений пункт	Центральна площа	Сквери і парки	Ігрові майданчики	Спортивні поля	Освітлення громадських місць	Тротуари
с. Цеблів	немає	немає	Є на території згуродженн я сестер св. Йосифа Обручника Пречистої Діви Марії	немає	є	Є частково, потребують ремонту
с. Карів	немає	немає	Є на території дошкільного закладу	немає	є	Є частково в центрі села, потребують ремонту
с. Михайлівка	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Піддубне	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Корчів	немає	немає	Є на території дошкільного закладу	немає	немає	Є частково, потребують ремонту
с. Стаївка	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Муроване	немає	немає	є	немає	є	немає
с. Вербове	немає	немає	немає	немає	немає	немає
с. Себечів	немає	немає	Є на території гімназії	немає	є	немає
с. Хлівчани	немає	немає	Є на території дошкільного закладу	є	немає	Є, потребують ремонту
с. Тяглів	немає	немає	Є на території народного дому	немає	немає	Є частково, потребують ремонту

5.2. Екологічна та енергетична інфраструктура

На території Белзької громади діє Комунальне підприємство «Белзкомунсервіс». На балансі комунального підприємства стоїть дві одиниці техніки для прибирання та вивезення ТПВ та вивезення рідких нечистот, один трактор, один екскаватор. Також на балансі та обслуговування в комунальному підприємстві є міське кладовище, парки, сквери, пам'ятники.

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі залишаються однією з найменш сучасно оснащених сфер діяльності, характеризуються дефіцитом фінансових ресурсів та незадовільним технічним станом обладнання.

Місто Белз має централізоване водопостачання. КП «Белзкомунсервіс» видобуває питні води із свердловин підземного горизонту в басейні річки Солокія (лівий берег). Водозабір представлений двома свердловинами: 1 робоча, 1 резервна. Загалом джерелом водопостачання в усій громаді є індивідуальні колодязі.

Газопровідні мережі на території Белзької громади проходять через м. Белз та с. Низи, загальною протяжністю 51,011 км. Решта території громади не газифіковано.

Залишаються недобудованими підвідний газопровід високого тиску до с. Заболоття та с. Жужеляни, підвідний газопровід середнього тиску до сіл Муроване, Себечів, Вербова, підвідний газопровід середнього тиску до с. Глухів, газифікація с. Ванів.

У таблиці 5.2.1 подано характеристику систем життєзабезпечення громади.

Таблиця 5.2.1

Характеристика систем життєзабезпечення у Белзькій громаді

Водопостачання	Тип водопостачання	Централізоване
	Протяжність мереж водопостачання, км	14 (м.Белз)/ 6,8 (м.Угнів)
	Об'єм водопостачання, м3	42100 (м.Белз) / 3900 (м.Угнів)
	Якість водопостачання	задовільна
	Стан мереж водопостачання	задовільний
	Протяжність мереж водовідведення, км	-
	Споживання питної води, тис. м3– всього, у тому числі:	46,0
	- населення	38,4(м.Белз) / 3,9 (м.Угнів)
	- підприємства	3,7 (м.Белз)
Водовідведення	Обсяг поточної каналізаційної системи , м.куб	-
Очисні споруди	Протяжність мереж каналізування, км	Немає
	Стан мереж каналізування	-
	Кількість очисних споруд	Немає
	Стан очисних споруд	-
Теплопостачання	Протяжність мереж теплопостачання, км	Немає
	Опалення, Гкал - всього, у тому числі:	-
	- населення	-
	- підприємства	-
Поводження з побутовими відходами	Охоплення домогосподарств договорами на вивезення відходів	689 (м. Белз)
	Потужність та стан полігонів ТПВ	15 000 т. (м. Белз)
	Кількість сміттесортувальних станцій	Немає
	Співробітництво між громадами	-

Негативними факторами, що впливають на якість життя населення громади є відсутність централізованого водопостачання сільських населених пунктів громади та газопостачання у 88% домогосподарств, а також відсутність системи централізованого водовідведення та очисних споруд. Ці чинники погіршують також інвестиційну привабливість громади.

У громаді необхідно продовжувати роботу щодо газифікації сільських населених пунктів та забезпечення їх централізованим водопостачанням та водовідведенням, оскільки ці послуги надаються лише в адміністративному центрі громади.

Територія Белзької громади належить до району електромереж ПрАТ «Львівобленерго», яку обслуговує Північний РЕМ м.Червоноград. Через збільшення споживання електроенергії населенням виникає потреба в збільшенні потужності в окремих населених пунктах громади (с. Ванів вул. Липнева, вул. Шахтарська; м.

Угнів вул. Зелена, вул. Міцкевича, вул. Січових Стрільців; с. Стаївка вул. Нова, вул. Стуса).

Послуги з вивезення побутових відходів надає КП «Белзкомунсервіс». Проте, в громаді система поводження з ТПВ неефективна. Зокрема, лише у 32% домогосподарств є укладені договори на вивіз ТПВ (1542 договори), наявні стихійні сміттєзвалища, нерозвинені сортувальні практики та екологічна культура населення.

Тарифи на житлово-комунальні послуги

Рішенням сесії Белзької міської ради від 29.03.2018 № 427 встановлено тариф на послуги з водопостачання в розмірі 16,07 (з ПДВ) грн/м³.

Середній затверджений тариф на поводження з ТПВ (включає всі витрати на збирання, перевезення, перероблення, утилізацію, захоронення) встановлено в розмірі:

- для населення – 81,15 грн;
- для бюджетних організацій – 93,32 грн;
- для інших споживачів – 93,32 грн.

Житловий фонд

На теперішній час однією з найбільш гострих соціально-економічних проблем України є житлова. Досить актуально стоїть питання технічного стану житлового фонду громади та забезпечення якісних житлово-комунальних послуг.

У таблиці 5.2.2 подано характеристику багатоквартирного житлового фонду Белзької громади у розрізі населених пунктів.

Таблиця 5.2.2

Характеристика багатоквартирного житлового фонду

Показник	
Загальна кількість багатоквартирних будинків, од. в т.ч.	49
м. Белз	21
м. Угнів	24
с.Заболоття	2
с. Муроване	2
Загальна площа багатоквартирних будинків, тис. м²	9,716
м. Белз	4,500
м. Угнів	3,500
с.Заболоття	0,600
с. Муроване	1,116
Загальна кількість квартир у багатоквартирних будинках, од., в т.ч.	306
м. Белз	168
м. Угнів	100
с. Заболоття	12
с. Муроване	26
Кількість мешканців, осіб	698
м. Белз	336
м. Угнів	260
с.Заболоття	29
с. Муроване	73

Важливим напрямком розвитку багатоквартирного житлового фонду міської територіальної громади є удосконалення системи управління сферою утримання

житлового фонду шляхом утворення сучасних замовників житлово-комунальних послуг у вигляді об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (далі – ОСББ).

ОСББ – юридична особа, яка створюється власниками для сприяння використанню їхнього власного майна та управління, утримання і використання неподільного та загального майна.

Найчастіші проблеми, з якими зіштовхуються мешканці, бажачі створити об'єднання у своєму будинку, є:

- низька поінформованість сусідів в будинку щодо основних засад діяльності ОСББ;
- частково або повністю відсутня документація на будинок;
- невиконання законодавчих умов щодо передачі з балансу на баланс зі сторони колишнього власника будинку – замовника будівництва;
- відсутня постійна система навчання нових або підвищення кваліфікації діючих управителів-менеджерів житлового комплексу;
- невиконання законодавчих вимог щодо участі колишнього власника (юридичних осіб державної та приватної форм власності) в першому капітальному ремонті при взятті об'єднанням на баланс будинку або житлового комплексу;
- боязнь відповідальності за незадовільний технічний стан житлового будинку;
- відсутність у більшості мешканців багатопверхівок відчуття власника свого будинку.

Однією з важливих проблем залишається також велике енергоспоживання житла. Тому першочерговими для економії енергоресурсів в житловому фонді мають бути заходи щодо покращення експлуатаційних характеристик будинків, проведення їх теплової санації, модернізації інженерного обладнання тощо.

У таблиці 5.2.3 подано характеристику індивідуального житлового фонду Белзької громади у розрізі населених пунктів.

Таблиця 5.2.3

Характеристика індивідуального житлового фонду

Показник	Кількість
Загальна кількість індивідуальних житлових будинків, од., в т.ч.	4933
(м. Белз	783
с. Низи	216
с. Ванів	234
с. Глухів	155
с. Жужеляни	187
с. Цеблів	115
с. Перемисловичі	153
с. Заболоття	222
с. Муроване	296
с. Себечів	235
с. Вербове	44
с. Заставне	47
м. Угнів	231
с. Хлівчани	550
с. Тяглів	129
с. Домашів	240
с. Діброва	260
с. Острівок	51
с. Воронів	39
с. Карів	359
с. Піддубне	70
с. Михайлівка	51

Показник	Кількість
с. Корчів	113
с. Стаївка	153
в т.ч. кількість незаселених житлових будинків, од.,	282
м. Белз	10
с. Низи	7
с. Ванів	10
с. Глухів	8
с. Жужеляни	8
с. Цеблів	6
с. Перемисловичі	10
с. Заболоття	8
с. Муроване	11
с. Себечів	26
с. Вербове	16
м. Угнів	7
с. Заставне	-
с. Хлівчани	43
с. Тяглів	22
с. Домашів	10
с. Діброва	10
с. Острівок	8
с. Воронів	5
с. Карів	19
с. Піддубне	7
с. Михайлівка	12
с. Корчів	8
с. Стаївка	11
Загальна площа індивідуальних будинків, тис. м², в т.ч.	296,508
м. Белз	33,600
с. Низи	15,120
с. Ванів	10,500
с. Глухів	9,800
с. Жужеляни	9,123
с. Цеблів	5,434
с. Перемисловичі	7,368
с. Заболоття	11,162
с. Муроване	20,794
с. Себечів	12,491
с. Вербове	2,420
с. Заставне	2,665
м. Угнів	16,170
с. Хлівчани	41,510
с. Тяглів	6,450
с. Домашів	14,692
с. Діброва	19,601
с. Острівок	3,512
с. Воронів	2,828
с. Карів	26,105
с. Піддубне	4,292
с. Михайлівка	4,563
с. Корчів	6,348
с. Стаївка	9,960
Кількість будинків, підключених до комунального водопостачання, в т.ч.	786
м. Белз	570
м. Угнів	216
Кількість будинків, підключ. до централізованого газопостачання, в т.ч.	575
м. Белз	465
с. Низи	110
Кількість будинків, підключ. до централізованого каналізування, в т.ч.	-

Показник	Кількість
Немає	-
Кількість будинків, підключених до централізованого опалення, в т.ч.	-
Немає	-
Кількість будинків, забезпечених централізованим вивозом ТПВ, в т.ч.	515
м. Белз	515

Отже, найбільша кількість індивідуальних житлових будинків наявна у с. Хлівчани (550 од.) та м. Белз (783 од.), найменша – у с. Вербова (44 од.), багатоквартирних – в м. Белз та м. Угнів.

У громаді достатньо велика кількість незаселених житлових будинків (282 од.), найбільше у с. Себечів (26 од.), найменше - у с. Заставне (немає), с. Воронів (5 од.).

5.3. Транспортна інфраструктура та зв'язок

Транспортна інфраструктура

Через Белзьку міську територіальну громаду проходить автомобільна дорога загального користування державного значення Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська.

На сьогодні проводиться капітальний ремонт 52 км (км 3+137 – км 56+307) автомобільної дороги Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська за рахунок кредитних коштів за міжнародним договором між Урядом України та Урядом Республіки Польща про надання кредиту на умовах пов'язаної допомоги від 15 вересня 2015 року у межах проекту «Розбудова прикордонної дорожньої інфраструктури на підходах до пунктів пропуску на українсько-польському кордоні» вартістю понад 31 млн євро.

Метою даного інвестиційного проекту є покращення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг для сприяння розвитку соціально-економічних зв'язків з країнами ЄС та прискорення соціально-економічного розвитку як держави в цілому так і Львівської області.

У 2017 році Службою автомобільних доріг у Львівській області проведено процедуру закупівлі за моделлю «проекування-будівництво» на капітальний ремонт вищезгаданої дороги¹¹, виконавцем ремонтно-будівельних робіт є підрядна організація ТЗОВ «Дрог-Буд».

Дорожньо-транспортна інфраструктура Белзької громади потребує окремої уваги, більша частина доріг комунальної форми власності перебуває в незадовільному стані та потребує капітального ремонту. Загальна протяжність комунальних доріг громади становить 102,526 км, в тому числі міських доріг – 27,5 км, сільських доріг – 75,03 км (таблиця 5.3.1).

За типом покриття дороги Белзької громади можна розділити на такі типи: з чорно-щебеним покриттям, з білим гравійним покриттям, ґрунтові дороги. Практично всі дороги потребують проведення капітального або середнього ремонтів.

Таблиця 5.3.1

Комунальні дороги Белзької міської територіальної громади

Населений пункт	Протяжність доріг (вулиць), км	Площа доріг (вулиць), м ²	Чорне шосе Асфальт, км	Біле шосе (Гравій), км	Ґрунт, км
М.Белз	13,146	93900	6,38	-	6,553
М.Угнів	14,35	75740	11,93	-	2,05

¹¹ Джерело: <https://zakupki.com.ua/tender/1163506>

Населений пункт	Протяжність доріг (вулиць), км	Площа доріг (вулиць), м2	Чорне шосе Асфальт, км	Біле шосе (Гравій), км	Грунт, км
С.Ванів	7,382	41222	-	-	7,382
С.Глухів	1,865	14322	-	-	1,865
С.Низи	1,768	9932	-	-	1,768
С.Домашів	4,07	21980	-	-	4,153
С.Діброва	9,34	51200	-	-	9,34
С.Воронів	0,38	1750	-	-	0,38
С.Острівок	1,91	9490	-	-	1,91
С.Жужеляни	3,69	11070	0,55	-	3,14
С.Перемисловичі	0,8	2400	-	-	0,8
С.Цеблів	0,55	1650	-	-	0,55
С.Карів	4,83	38220	1,4	-	3,93
С.Муроване	7,09	41040	-	-	7,09
С.Себечів	3,79	20690	-	-	3,79
С.Вербове	1,35	6400	-	-	1,35
С.Хлівчани	10,75	51800	-	6,5	4,25
С.Тяглів	1,1	7425	-	1,1	-
С.Корчів, с. Стаївка	14,365	74100	0,98	2,27	11,115
ВСЬОГО:	102,526	574331	21,24	9,87	71,416

З комунальних доріг Белзької громади більше 90% – це старі ґрунтові та гравійні дороги, які потребують періодичного вирівнювання спеціальною технікою. І лише 10% дороги з асфальтобетонним покриттям.

Відстань від адміністративного центру м. Белз до міст районного та обласного значення зображено на рисунку 5.3.1.

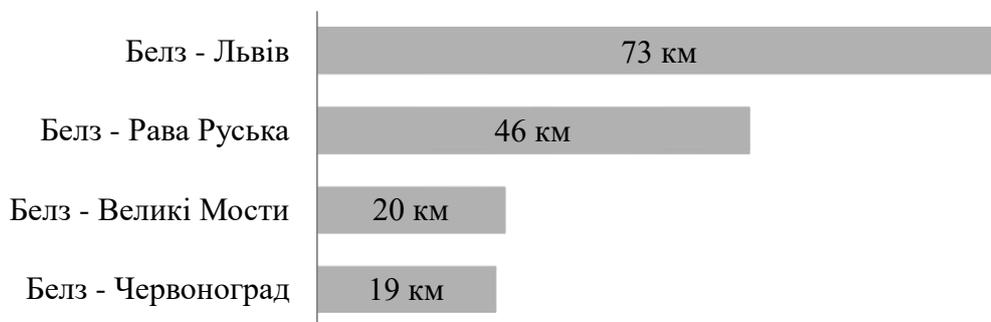

Рис. 5.3.1. Відстань до міст районного та обласного значення

Облаштування на території громади міжнародного пункту пропуску Белз – Будинін додасть нове дихання громаді та збільшить її інвестиційну привабливість. За даними облдержадміністрації упродовж 2023-2026 років ЄС готовий інвестувати у будівництво п'яти нових пунктів пропуску на Львівщині 100 млн євро. Нині це лише амбіція, проект, втім в області готують документацію для початку ремонтів доріг на під'їздах до майбутніх пунктів пропуску. Йдеться про ремонт 170 км автошляхів, серед яких Белз – Великі Мости, Белз – Варяж, Белз – Бояничі.

Транспортне сполучення

Пасажирські автобусні перевезення

На території Белзької громади функціонують (формуються) 7 приміських маршрутів та 2 міжміські, на яких виконують перевезення 11 транспортних засобів. На маршруті № 293 «Червоноград АС – Цеблів» немає діючого перевізника. Вищезазначені маршрути обслуговують ТзДВ «Червоноградське АТП-14628», ТзОВ «Авто-Лайн», ТзОВ «Автосвіт», ТзОВ «Львівське АТП-14631».

У таблиці 5.3.2 подано інформацію щодо роботи обласних маршрутів.

Таблиця 5.3.2

Обласні маршрути*

Номер маршруту	Назва маршруту	Загальна кількість автобусів на маршруті	Вид маршруту	Термін дії договору даного перевізника до	№ Договору, дата	Перевізник
278	Червоноград АС - Хлівчани	2	приміський	03.01.2025	№ 37/20 від 03.01.2020	ТзДВ "Червоноградське АТП-14628"
279	Червоноград АС - Діброва	2	приміський	03.01.2025	№ 38/20 від 03.01.2020	ТзДВ "Червоноградське АТП-14628"
280	Червоноград АС - Карів	2	приміський	30.11.2025	№ 162/20 від 30.11.2020	ТзДВ "Червоноградське АТП-14628"
293	Червоноград АС - Цеблів	1	приміський			Відсутній перевізник
297	Червоноград АС - Себечів	1	приміський	28.12.2021	№ 276/16 від 28.12.2016	ТзОВ "Авто-Лайн"
300	Червоноград АС - Ванів	1	приміський	03.01.2025	№ 39/20 від 03.01.2020	ТзДВ "Червоноградське АТП-14628"
565	Львів АС-2 – Карів	1	міжміський	28.12.2021	№ 227/16 від 28.12.2016	ТзОВ "Автосвіт"
575	Львів АС-2 – Діброва ч/з Хлівчани	1	міжміський	18.12.2023	№ 52/18 від 18.12.2018	ТзОВ "Львівське АТП-14631"

* Формуючий район - Червоноградський, ТГ (формуюча) - Белзька

На території громади діє один районний маршрут № 465 Червоноград АС – с.Низи, який обслуговує перевізник ТзОВ «Авто- Лайн» (кількість автобусів – 1, термін дії договору – з 05.05.2017 до 04.05.2022).

У подальшій роботі необхідно скористатися можливістю, що виникла після вступу в дію Закону України від 7.09.2021 № 1712-ІХ «Про внесення зміни до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» щодо організації пасажирських перевезень», а саме щодо забезпечення виконавчим органом ради територіальної громади організації пасажирських перевезень на міських, приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади.

Реалізація вступу в повноваження організатора перевезень може відбуватися поетапно, а саме формуванням маршрутів на базі обласних (в межах ТГ) де відсутні перевізники або закінчуються чинні договори: Червоноград АС – Цеблів (відсутній перевізник), Червоноград АС – Себечів (договір до 28.12.2021), Львів АС-2 – Карів (договір до 28.12.2021).

Залізничні перевезення

Залізнична станція Белз – залізнична станція Львівської дирекції залізничних перевезень Львівської залізниці. Розташована на лінії Червоноград - Рава-Руська між станціями Червоноград 15 км та Угнів 22 км у с. Заболоття Сокальського району Львівської області.

Станцію було відкрито 1887 року. Технічна характеристика: одна платформа та дві колії.

На станції здійснюється прийом та видача повагонних відправок вантажів, що допускаються для зберігання на відкритих майданчиках.

За підсумками роботи 9 місяців 2021 року на станції Белз навантаження вагонів не здійснювалося, вивантажено 11 вагонів (721 тонна хімічних та мінеральних добрив). Середньодобова вантажна робота становить 0,06 вагонів в добу, отримано доходів 17,6 тис. грн, тоді як витрати на утримання станції склали 569,0 тис. гривень.

Поряд із цим, залізницею скеровуються значні кошти на сплату земельного податку. Зокрема, до бюджету Белзької громади річна сума на 2021 рік становить 754,56 тис. гривень.

У подальшій роботі ради необхідно більш тісно співпрацювати з АТ «Укрзалізниця» щодо використання потенціалу залізничних перевезень в соціально-економічному розвитку громади.

Поштові відправлення

Львівська дирекція АТ «Укрпошта» є одним із найбільших регіональних представництв Національного оператора поштового зв'язку в Україні.

На території громади діють 11 відділень поштового зв'язку, центром поштового зв'язку є м. Жовква.

Відділення обслуговують жителів Белзької територіальної громади (2 міста та 22 села) та надають поштові, логістичні та фінансові послуги.

В рамках проекту комп'ютеризації відділень поштового зв'язку автоматизовано 4 відділення : Белз, Угнів, Хлівчани та Корчин.

Інформацію щодо відділень поштового зв'язку в громаді подано у таблиці 5.3.3.

Таблиця 5.3.3

Поштові відділення у Белзькій громаді

Населений пункт	Адреса	Індекс	Тип відділення	Назва відділення	Телефон
Белз	пл. України, 2	82600	Міське відділення поштового зв'язку	ВПЗ Белз	(03257) 54-1-96
Угнів	вул. Січових Стрільців, 23	80064	Міське відділення поштового зв'язку	ВПЗ Угнів	(03257) 54-4-30
Діброва	вул. Українська, 28	80068	Сільське відділення поштового зв'язку	ВПЗ Діброва	(03257) 55-2-16
Домашів	вул. Шевченка, 70	80067	Сільське відділення поштового зв'язку	ВПЗ Домашів	(03257) 56-6-46
Жужеляни	вул. Червоноградська, 25	80046	Сільське відділення поштового зв'язку	ВПЗ Жужеляни	(03257) 54-0-95
Заставне	вул. Шевченка, 5	80724	Сільське відділення поштового зв'язку	ВПЗ Заставне	(03265) 53-5-24
Карів	вул. Угнівська, 1	80066	Сільське відділення поштового зв'язку	ВПЗ Карів	(03257) 52-2-38
Корчів	вул. Центральна, 45	80060	Сільське відділення поштового зв'язку	ВПЗ Корчів	(03257) 54-7-81

Населений пункт	Адреса	Індекс	Тип відділення	Назва відділення	Телефон
Себечів	вул. Шевченка, 25	80045	Сільське відділення поштового зв'язку	ВПЗ Себечів	(03257) 54-5-61
Хлівчани	вул. Івана Франка, 104	80070	Сільське відділення поштового зв'язку	ВПЗ Хлівчани	(03257) 52-6-25
Ванів	вул. Зелена, 4	80054	Сільське відділення поштового зв'язку	ВПЗ Ванів	(03257) 54-6-30

У подальшій роботі необхідно опрацювати з АТ «Укрпошта» питання щодо завантаження роботою поштові відділення з метою недопущення їх нерентабельності.

Також у м. Белз діє відділення мережі служб доставки «Нова Пошта» за адресою вул. Гоголя, 10, у м. Угнів за адресою вул. Стуса, 2 та у с. Хлівчани по вул. М. Грушевського, 22

Зв'язок

В рамках надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності широкосмугового доступу до Інтернету в сільській місцевості на території Белзької громади всі населені пункти та майже всі соціальні об'єкти підключено до швидкісного Інтернету.

Так, за даними Мінцифри (https://thedigital.gov.ua/bb_schools) у Белзькій громаді оптоволоконними лініями зв'язку підключені всі загальноосвітні навчальні заклади, крім Цеблівської філії Белзького ОЗЗСО I-III ст., проте заклад знаходиться в стані припинення (рис. 5.3.4)

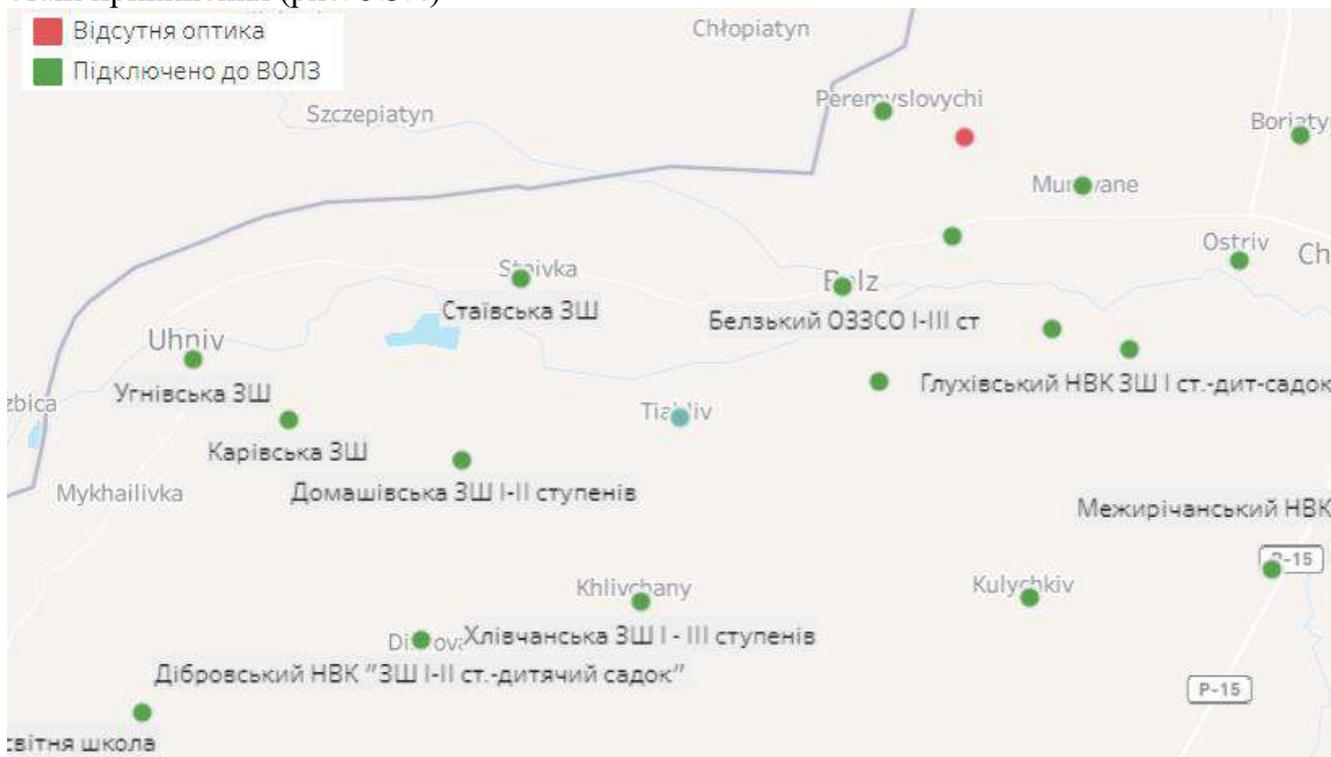

Рис. 5.3.2. Схема підключення до Інтернет загальноосвітніх закладів Белзької громади

Щодо стану розвитку на території громади Інтернет-мереж, забезпечення доступу до швидкісного мобільного Інтернету, то з 24 населених пунктів:

22 населених пункти мають доступ до всесвітньої мережі Інтернет (оптоволоконні кабелі) 4 населені пункти підключено до всесвітньої мережі Інтернет (оптоволоконні кабелі) у 2021 році

- ще 2 населені пункти планується підключити до всесвітньої мережі Інтернет (оптоволоконні кабеля) до 31.12.2022 р.

Швидкісний мобільний Інтернет частково відсутній (слабкий сигнал) у таких населених пунктах громади: м. Угнів, с. Карів, с. Піддубне, с. Михайлівка, с. Діброва, с. Домашів, с. Воронів, с. Заболоття, с. Ванів, с. Глухів.

Спостерігається слабкий сигнал або узагалі відсутній сигнал мобільних операторів в с. Карів.

Щодо мереж сповіщення населення: використовується офіційний веб-сайт Белзької міської ради <http://belzrada.net.ua/> та Facebook-сторінка Белзької міської ради <https://www.facebook.com/Belz.rada>

На території Белзької громади здійснюються мовлення такі аналогові та цифрові загальнонаціональні, регіональні, місцеві телевізійні канали, які у стандартній якості можна приймати на ефірні антени домогосподарств громади:

«UA: Перший», «К1», «К2», «Новий», «НТН», «Україна», «СТБ», «5 канал», «Прямий», «Рада», «Україна 24», «Еспресо tv», «Ентер Фільм», «Xsport», «2+2», «ZOOM», «Індиго tv», «К1», «НЛО. TV», «ТЕТ», «Піксель tv», «ПЛЮС ПЛЮС», «М1», «UA:КУЛЬТУРА», «МЕГА», «ZIK», «Кіноточка», «Суспільне».

Українські радіостанції, які ведуть мовлення на території громади в FM-діапазоні, та на середніх хвилях:

Радіостанції, які розташовані на території Червоноградського району - «Радіо Сокаль», «Нео Радіо».

5.4. Промислова інфраструктура

В межах гірничого відводу «Шахти «Степова» розташований Ванівський водозабір, який на даний час не експлуатується. В 1970р. в Українській ТКЗ по Ванівському водозабору затверджені запаси в кількості 27,0 тис. м³/ добу, в тому числі по категорії А-21,8; В-3,3; С1-1,9 м³/добу. При санітарно-гідрогеологічному обстеженні водозабору шахти «Степова» і прилеглої до нього території були обстежені умови індивідуального водопостачання мешканців с. Острів, Муроване, Ванів, Глухів, будинки яких розташовані найближче до водозабору (біля 500-1000 м).

Водозабір складається з чотирьох експлуатаційних свердловин № 412, 472, 473, 074- ТВ глибиною, відповідно 70 м, 90 м, 90 м, 550 м, пробуреними на верхокрейдяний водоносний горизонт

Середньодобовий водозабір за 2019 рік склав 389 м³/ добу. За результатами і бактеріологічних аналізів підземні води відповідають вимогам до води господарсько – питного призначення. Захист водозабору в межах ЗСО реалізується в першу чергу за допомогою системи обмежень і заборон деяких видів господарської діяльності і використання територій. В склад зони санітарної охорони входять три пояси: пояс суворого режиму та два пояси режиму обмежень.

Залізнична станція Белз – залізнична станція Львівської дирекції залізничних перевезень Львівської залізниці. Розташована на лінії Червоноград - Рава-Руська між станціями Червоноград 15 км та Угнів 22 км у с. Заболоття Львівської області.

Технічна характеристика: одна платформа та дві колії.

За підсумками роботи 9 місяців 2021 року на станції Белз навантаження вагонів не здійснювалося, вивантажено 11 вагонів (721 тонна хімічних та мінеральних добрив). Середньодобова вантажна робота становить 0,06 вагонів в добу, отримано доходів 17,6 тис. грн, тоді як витрати на утримання станції склали 569,0 тис. гривень.

На сьогодні проводиться капітальний ремонт 52 км (км 3+137 – км 56+307) автомобільної дороги загального користування державного значення Т-14-04 Червоноград-Рава-Руська за рахунок кредитних коштів за міжнародним договором між Урядом України та Урядом Республіки Польща про надання кредиту на умовах пов'язаної допомоги від 15 вересня 2015 року у межах проєкту «Розбудова прикордонної дорожньої інфраструктури на підходах до пунктів пропуску на українсько-польському кордоні» вартістю понад 31 млн євро.

Висновки

Соціальна інфраструктура

1. Мережа закладів дошкільної та загальної середньої освіти Белзької громади сформувалася в процесі оптимізації і складається з 4 дошкільних та 14 середніх навчальних закладів, що повністю задовольняє освітні потреби громади.

2. У загальноосвітніх закладах громади низка наповненість та значні площі приміщень, що без проведених заходів з енергоефективності, зумовлює високий рівень витрат на одну дитину. Наповнюваність в садочках сільської місцевості становить 70%.

3. Більшість приміщень освітніх закладів перебувають в задовільному або ж доброму стані, потребує оновлення матеріально-технічна база навчальних закладів. Потребує заміни пічна система опалення в більшості ЗДО та в Угнівській загальноосвітній школі I-III ст. ім.братів Онишкевичів.

4. Професійно-технічну освіту в громаді надає Державний навчальний заклад «Угнівський аграрно-будівельний ліцей»

5. Медичну допомогу населенню Белзької територіальної громади забезпечують Белзька районна лікарня, лікарняні амбулаторії, «Хоспіс», 12 ФП, станція швидкої допомоги. Матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я Белзької громади потребує оновлення.

6. Низький відсоток укладення декларацій щодо надання первинної медичної допомоги (лише 63,4% населення громади) зумовлює недоотримання коштів від НСЗУ, створює загрозу життю і здоров'ю 36,6% жителів громади. Існує необхідність щодо створення КНП Белзької міської ради «Центр надання первинної медико-санітарної допомоги».

7. У відділі забезпечення роботи Белзької міської ради працюють 2 державних реєстратори, у старостинських округах адмінпослуги надають 8 старост. Існує гостра необхідність створення і функціонування ЦНАПу

8. Створено КП «Центр надання соціальних послуг» Белзької міської ради для надання соціальних послуг громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, сім'ям, дітям, молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги за місцем проживання.

9. Служба у справах дітей Белзької міської ради забезпечує права дітей в громаді.

10. Мережа закладів культури і бібліотек у громаді характерна значною розгалуженістю у сільській місцевості. Складні соціально-економічні умови не

забезпечують достатнього рівня розвитку закладів культури в громаді. Їх матеріальна база доволі слабка та морально застаріла, більшість з них потребують капітального ремонту.

11. Створено Комунальний заклад Белзької міської ради Львівської області «Белзький центр культури і дозвілля» до якого входить 21 Народний дім. Також створено його структурний підрозділ Белзька публічна бібліотека до складу якого входять 17 бібліотек-філій.

12. До послуг населення при школах територіальної громади: один стадіон у м. Белз, 5 баскетбольних майданчиків, 7 волейбольних майданчиків, 8 спортивних залів, 7 футбольних полів, 1 майданчик зі штучним покриттям, 4 тренажерних майданчики.

13. Існує необхідність покращення якості життя мешканців шляхом відновлення громадських місць у населених пунктах громади.

Екологічна та енергетична інфраструктура

1. Діє Комунальне підприємство «Белзкомунсервіс» на балансі якого стоїть дві одиниці техніки для прибирання та вивезення ТПВ та вивезення рідких нечистот, один трактор, один екскаватор.

2. Місто Белз має централізоване водопостачання. КП«Белзкомунсервіс» видобуває питні води із свердловин підземного горизонту в басейні річки Солокія (лівий берег). Водозабір представлений двома свердловинами: 1 робоча, 1 резервна.

3. Негативними факторами, що впливають на якість життя населення громади є відсутність централізованого водопостачання сільських населених пунктів громади та газопостачання у 88% домогосподарств, а також відсутність системи централізованого водовідведення та очисних споруд.

4. Система поводження з ТПВ в громаді потребує оновлення. Зокрема, лише у 32% домогосподарств є укладені договори на вивіз ТПВ (1542 договори), наявні стихійні сміттєзвалища, нерозвинені сортувальні практики та екологічна культура в громаді

5. Забезпечені газопостачанням лише два населені пункти громади. Залишаються недобудованими три підвідних газопроводи.

Транспортна інфраструктура та зв'язок

1. Неналежна якість дорожнього покриття та тротуарів спостерігається по всій території громади.

2. Загальна протяжність комунальних доріг Белзької громади – 102,526 км. З них більше 90% - це старі ґрунтові та гравійні дороги, які потребують періодичного вирівнювання спеціальною технікою. І лише 10% дороги з асфальтобетонним покриттям.

3. Громада забезпечена україномовним інформаційним покриттям, Інтернет покриттям, в окремих населених пунктах частково відсутній мобільний зв'язок.

VI. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО

6.1. Галузевий розподіл економіки

При підготовці Стратегії розвитку Львівщини до 2027 року Львівською облдержадміністрацією була розроблена територіально-функціональна структура області та визначені критерії зонування, які стосувалися ключових характеристик територій – розвитку промисловості, сільського господарства, транспортних

коридорів тощо. Бралася до уваги якість розвитку соціальної інфраструктури, економічний розвиток та екологічний аспект, та виділено в межах області 6 типів мікрорегіонів, які мають схожі особливості соціально-економічного розвитку. Згідно цих критеріїв територія колишнього Сокальського району та м. Червоноград, зокрема і територія уже тепер новоствореної Белзької громади, була віднесена до «Промислової зони». Місто Червоноград, яке є районним центром територіальної громади, та м. Белз, яке є центром громади, мають значний вплив на приміську територію через формування виробничих інтенсивних трудових та соціально-культурних зв'язків з нею, оскільки є місцем роботи значної частини населення громади.

Для аналізу галузевого розподілу економіки Белзької громади доцільно здійснити структурування суб'єктів господарської діяльності (СГД) за видами економічної діяльності в розрізі надходжень до бюджету в 2019-2020 роках (таблиця 6.1.1). У таблиці подані показники, які характеризують фактичний вклад кожної із галузей в економіку громади, зокрема - кількість робочих місць, середню заробітну плату працівників, обсяги надходжень до бюджету, з яких значна частина наповнює місцевий бюджет.

Таблиця 6.1.1

**Показники діяльності суб'єктів господарювання,
розміщених на території Белзької громади**

Вид діяльності	Штатна чисельність працівників у 2020 році, осіб	Середня заробітна плата у 2020 році, грн	Надходження до бюджету в 2019 році, тис. грн	В тому числі ПДФО, тис. грн	Надходження до бюджету в 2020 році, тис. грн	В тому числі ПДФО, грн
Сільське господарство	54	5 240,48	2 751,78	843,69	5 097,98	905,55
Добувна промисловість	1 224	16 478,68	90 557,05	43 598,83	106 741,92	51 217,1
Переробна промисловість	13	3 977,9	883,78	117,84	621,09	101,27
Будівництво	36	6 347,57	2 448,97	457,21	2 718,54	449,48
Лісове господарство, деревообробка	10	5 600	403,07	92,59	509,18	95,07
Оптова й роздрібна торгівля	61	6 263,59	1 880,27	609,23	3 013,6	841,66
Послуги	26	6 232,83	918,91	316,81	1 011,44	369,4
Перевезення	14	5 557,14	301,94	78,76	729,0	180,16
Бюджетна сфера	261	9 560,63	8 412,06	3 784,42	10 045,29	4 608,03
Інші види діяльності	7	6 623,38	817,66	127,72	288,91	127,49
Всього:	1 706	14 040,29	109 375,49	50 027,1	130 776,94	58 895,33

Як видно з таблиці економіка громади має промислову спеціалізацію. На території Белзької громади працює ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», яка є основним бюджетоутворюючим промисловим підприємством громади (рис. 6.1.1). Найбільша середня заробітна плата за даними 2020 року виплачувалася на підприємствах добувної промисловості (16 478,68 грн.) та у бюджетній сфері (9 560,63 грн.), найменша – у сфері переробної промисловості (3 977,9 грн.)

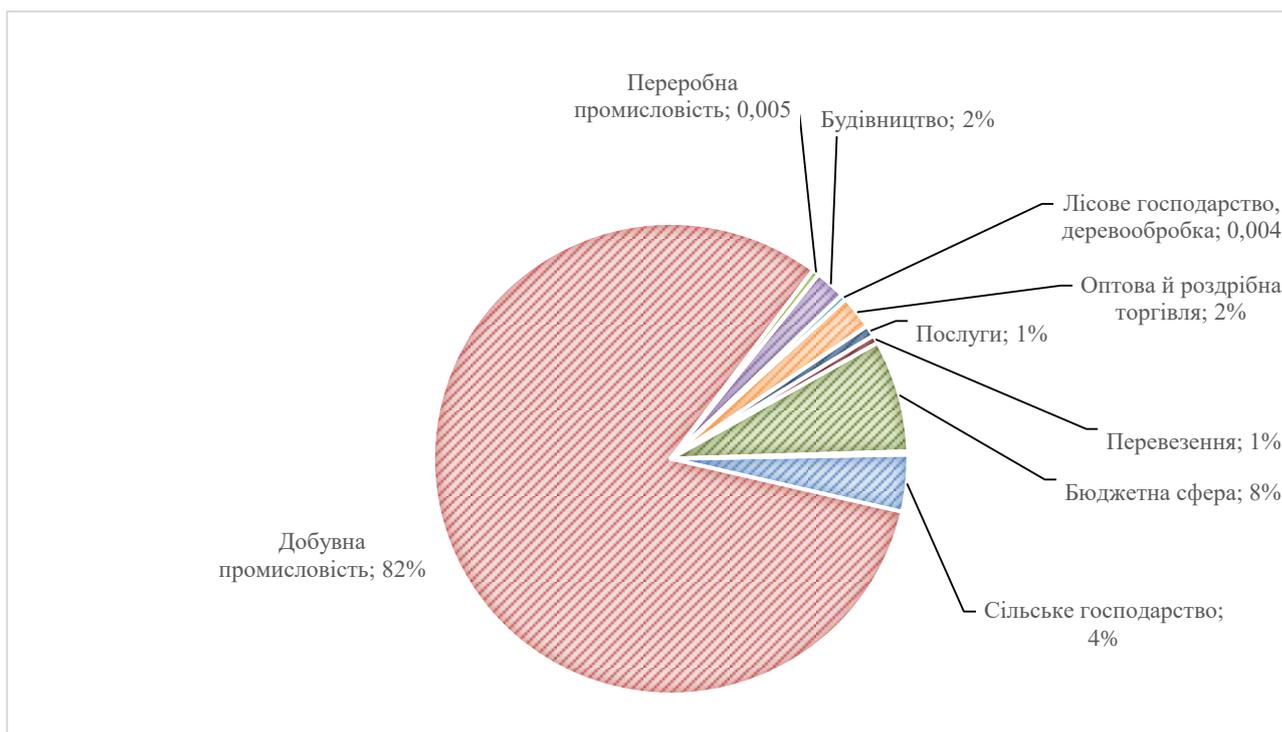

Рис.6.1.1. Структура економіки громади за надходженнями до бюджету в 2020 році

Отже, якщо аналізувати фактичний вклад кожної із галузей в економіку громади, то лідером у наповненні місцевого бюджету виступає Добувна промисловість (81,6% надходжень до бюджету в 2020 році), далі – Бюджетна сфера (7,7%), Сільське господарство (3,9%), Оптова й роздрібна торгівля (2,3%), Будівництво (2,1%), Послуги (0,8%), Перевезення (0,6%), Переробна промисловість (0,5%), Лісове господарство, деревообробка (0,4%), Інше (0,2%).

Така ситуація негативно впливає на розвиток громади в цілому, оскільки становить значний ризик щодо наповнення бюджету та зумовлює залежність жителів усієї громади від діяльності одного підприємства.

Відтак, громаді вже зараз слід подбати про залучення інвестицій та підтримку розвитку малого та середнього підприємництва.

На даному етапі в процесі управління значних зусиль варто приділити залученню інвестицій у сільське господарство, переробну промисловість, а також розвивати торгівлю, сферу послуг. Адже, Белзький напрямок може стати туристичним магнітом з правильним менеджментом, лише необхідно зберегти існуючу тут відкриту природу та історичну спадщину, привнісши певну естетику в благоустрій. У сфері туризму вартує зосередитись на відпочинку певних категорій осіб, створити для них повноцінну сервісну інфраструктуру.

6.2. Промисловий потенціал

Рис. 6.2. 1. ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля»

Розкриті та розробляються пласти п7н, п8в. На даний час розробляється пласт п7н, в подальшому планується розробляти пласт п7н та п8в. Річна виробнича потужність станом на 01.01.2021 року - 300 тис. тонн. Промислові запаси станом на 01.01.2021 року – 38 742 тис. тонн.

9 серпня 2018 року було підписано Меморандум щодо реалізації проєкту «Створення в Україні високотехнологічного комплексу виробництва синтетичного моторного палива» між Львівською обласною державною адміністрацією, Львівською обласною радою, ПП «Енергія природи – водень» та компанією «Гальф Петроліум Лимітед Ко» (Катар). Це проєкт, що передбачає будівництво шахти «Тяглівська» та комбінату з газифікації вугілля на території Белзької громади. На даний час безпосередню реалізацію проєкту призупинив карантин. Такий проєкт – це інвестиції в місцеву економіку, розвиток регіону, створення робочих місць.

Деревообробну промисловість (оброблення деревини та виготовлення меблів, виробів з деревини) представляють 12 фізичних осіб-підприємців.

Харчова промисловість - перероблення молока, виробництво масла та сиру – ФОП Барвінко Віталій Олександрович. Підприємець викупив у селі Домашів нежитлове приміщення господарського двору, зробив реконструкцію, закупив нове обладнання та здійснює виробництво різних видів сиру та масла (копчений сир, сулугуні, бринза). Жителі навколишніх сіл здають молоко підприємцю для переробки.

Виготовлення цегли – ПП «Юна», ПП «Сокальський Райагробуд». Заводи побудовані біля великих покладів м'якої глини у с. Перемисловичі, яку добувають в кар'єрах, що знаходяться поруч з цегельнями.

Основним промисловим підприємством Белзької громади є Відокремлений підрозділ «Шахта «Степова» державного підприємства «Львіввугілля», що видобуває кам'яне вугілля з 1978 року.

Кам'яне вугілля, що добувається, належить до марки Г(Г2) та використовується для потреб енергетики - реалізується на теплоелектростанції. На балансі шахти знаходяться 7 вугільних пластів, що мають промислове значення.

Рис. 6.2. 2. ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля»

Рис. 6.2. 3. ПП «Юна» в с. Перемисловичі

Слід сказати, що завод з виготовлення цегли, де здійснює свою діяльність ПП «Юна», це не просто завод з виготовлення цегли, а практично, історична пам'ятка Львівщини. На Львівщині ще є декілька подібних споруд, але їх вік набагато менший ніж у цієї. Згідно архівних джерел, перша згадка про роботу даної цегельні, а саме випікання цегли у печі типу

Хоффмана її засновником Олександром Холінкою, згадується

ще у 1873 році. Печі Гоффмана представляють серію пакетної обробки печей. Випалювальні печі Hoffmanna є найбільш поширеними печами, які використовують для виробництва цегли і деяких інших керамічних виробів. Запатентована німцем Фрідріхом Хоффманном для виробництва цегли в 1858 році, вона пізніше використовувалася для випалювання вапна і була відома як піч безперервної дії Hoffmanna.

6.3. Сільське господарство

Вподовж останніх років Львівська область поступово збільшує потенціал сільськогосподарського виробництва, про що свідчить позитивна динаміка індексу виробництва валової сільськогосподарської продукції. В основі нарощення обсягів випуску є продукція із низькою доданою вартістю – виробництво зернових, олійних і технічних культур та додаткового залучення в сільськогосподарське виробництво земель, які не використовувались.

Аграрний сектор є провідною галуззю економіки Белзької громади і має значний потенціал для розвитку.

Свою виробничу діяльність на території громади здійснюють 23 сільськогосподарських підприємства, в тому числі 15 фермерських господарств. Виробничий напрям сільськогосподарських підприємств – зерново-буряковий, тваринництво. Основні культури, які вирощуються в громаді – пшениця, ячмінь, цукрові буряки, кукурудза, соняшник, соя, ріпак.

Варто зазначити, що цього року відбувся процес передачі земель сільськогосподарського призначення з державної до комунальної власності, що у свою чергу збільшить надходження до бюджету громади, дасть шанс для розвитку економіки громади.

У таблиці 6.3.1 подано характеристику аграрного сектору громади.

Характеристика аграрного сектору громади

№	Назва населеного пункту	Назва СГД	Напрямок діяльності (що вирощують або виробляють)	Діяльність	Площа обробітку земель СГД
1	с. Заболоття, с. Жужеляни, с. Низи	СФГ "Жужіль"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	433,22 га ріллі
2	с.Перемисловичі	ФОП Заблоцький Ігор Геннадійович	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	80 га
3	с.Перемисловичі	ФГ "Перемислів-Агро"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	83,0945га
4	Жужелянська с/о, Корчівський с/о Ванівський с/о Домашівський с/о Хлівчанський с/о	ПП "Гові"	Вирощування с/г культур, розведення птиці	Вирощують та продають	568,3096 га 273,818 га 113,1544 га 361,9650 га 157,2574 га
5	с. Цеблів	ФОП "Муха Наталія Дмитрівна"	Вирощування ягід, горіхів, інших плодкових дерев і чагарників	Вирощують та продають	10 га
6	с.Цеблів с. Карів с.Муроване, с.Вербова	ПП "Західний Буг"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	255,00 га 1700,00 га 1829,48 га
7	с.Перемисловичі	ФГ "НВЛ"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	93,3376 га
8	с.Заболоття	ФГ "ВОЛЯ"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	315 га
9	с. Острівок	ФГ"Пшеничне перевесло"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	30,9919 га
10	с. Домашів, с. Низи	ТзОВ "Акріс-Захід"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	718,76 га
11	с.Карів	ФГ "Захід-АГРО"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	137,00 га
12	с.Стаївка	ФГ "Коник М.В."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	29,8 га
13	с.Стаївка	ФГ "Коник В.В."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	13,8465га
14	с. Корчів	ФГ "Курило Н.М."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	51,12 га
15	с. Корчів	ТзОВ "Сяйво"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	84,407га
16	с. Карів	ФГ "Львівагротрейд"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	270,00га
17	с.Корчів, с. Стаївка, с.Заставне	ТзОВ "ІСТ-ВЕСТ-САД"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	52,1957 га 145,4885 га
18	с.Муроване	ФГ "Берегівський С.В"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	25,85га
19	с.Муроване	ТзОВ "Агро-Лан"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	100,00 га
20	с.Муроване	ФГ "Куп'як А.С."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	14,0217 га
21	с.Муроване	Ф Г" Горак В.І."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	50,00 га
22	с.Корчів	ФГ "Луценко В.І"	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	39,6636 га
23	с.Муроване	ФГ "Цицика С.Й."	Вирощування с/г культур	Вирощують та продають	84,2835 га

ПП «Західний Буг», ПП «Гові», ТЗОВ «Акріс-Захід», СФГ «Жужіль» - підприємства, які обробляють найбільшу кількість земель на території Белзької громади.

Рис. 6.3. 1. Збір врожаю ПП «Західний Буг»

Приватне підприємство «Західний Буг» – аграрна компанія, основним напрямком діяльності якої є виробництво зернових (ячмінь, пшениця, кукурудза) та олійних (ріпак, соя), вирощування цукрових буряків їх зберігання та реалізація.

Це сучасний агрохолдинг з передовими технологіями, сучасною технікою, висококваліфікованим персоналом, що дає можливість бути серед лідерів агропромислового бізнесу України.

Земельний банк підприємства становить більше 65 тис. га, який охоплює землі Львівської, Тернопільської, Чернівецької та Волинської областей.

Експорт здійснюється через порти Чорноморського басейну (Одеса, Чорноморськ, Миколаїв), а також залізничним транспортом у країни Європи.

ПП «Західний Буг» на взаємовигідних умовах співпрацює з провідними компаніями-трейдерми :

Louis Dreyfus Company Suisse SA, Cargill International S.A., ADM International SARL, Bunge SA, GLENCORE AGRICULTURE B.V. та ін.

ПП «Гові» - підприємство, засноване у 1993 р., знаходиться у с.Жужеляни. Напрямами діяльності підприємства є: зернові, зернобобові, олійні, овочеві, птахівництво: переробка і заготівля пир'я птахів, утримання стада гусей «Легарт» і курей породи ROSS308, а також продаж цих птахів, інкубація яєць, забій птахів, відгодовування птахів.

Рис. 6.3. 2. Гуси «Легарт» ПП «Гові»

Підприємство володіє полями, на яких вирощуються необхідні зернові культури для підгодівлі птиці. Земельний банк підприємства становить 1474,5 га.

У господарстві під вирощування батьківського стада бройлерів обладнано 25 пташників, нині тут утримують 100 тис. голів батьківського стада кросу ROSS 308.

ПП «Гові» здійснює діяльність на українському ринку.

Ключовими проблемами галузі сільського господарства Белзької громади можна вважати:

- основні виробники, особисті селянські господарства, не маючи власної інфраструктури первинної переробки, зберігання, транспортування, логістики і маркетингу практично «витіснені» з організованого ринку сільськогосподарської

продукції і у короткостроковій перспективі взагалі не можуть бути її учасниками у зв'язку з вимогами до їх якості;

- висока ресурсо- та енергоємність виробництва сільськогосподарської продукції;

- низька громадянська ініціативність та підприємницька активність селян.

Головним завданням Белзької громади, як громади з великим сільськогосподарським потенціалом, є розвиток і підтримка фермерства, сільського господарства, підвищення конкурентоспроможності аграрного бізнесу малих і середніх агровиробників, забезпечення ефективного використання земельних ресурсів, створення умов для економічного зростання шляхом сприяння залученню інвестицій, ефективне функціонування малого підприємництва та фермерства через диверсифікацію господарської діяльності в сільській місцевості (агровиробництво, зелений туризм, географічні зазначення, організація ланцюгів збуту фермерської продукції) розбудова туристичного потенціалу сільської місцевості.

Базовою річчю сьогодні для громади є проведення аудиту землі на постійній основі та проведена інвентаризація - тобто навести лад з землею. Другим завданням управлінців є допомога населенню, комунікація з сільськими жителями, спрямування селян на використання всіх можливостей, які сьогодні дає держава та область.

Велика частина сільськогосподарської продукції в Белзькій громаді виробляється великими фермерськими господарствами, натомість малі господарства не мають постійно діючих каналів реалізації сільськогосподарської продукції, наявної техніки для обробітку землі. Тому кому вдається виростити свою продукцію, реалізує її на місцевому ринку (раз в тиждень в м. Белз) чи в м. Червоноград. Дуже часто продукція внаслідок відсутності належного маркетингу взагалі залишається на полях або псується.

Традиційним засобом виживання дрібних виробників сільськогосподарської продукції є кооперація, яка надає вихід на цивілізовані ринки .

Але формування мережі сільськогосподарських кооперативів стримується через слабку матеріальну базу, відсутність кваліфікованих кадрів, недостатню обізнаність селян у перевагах кооперації та алгоритму створення та функціонування обслуговуючих кооперативів. Вирішення питання щодо збуту продукції виробниками сільськогосподарської продукції малих форм господарювання можливе лише за умови фінансової підтримки створення і розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, як важливого чинника створення ланцюжків доданої вартості, покращення якості продукції і як наслідок підвищення їх конкурентоспроможності.

Крім того, використовуючи сучасні знання, застосовуючи сучасні технології, техніку можна перетворити сільське господарство на високоефективний сектор економіки. Дорогою до знань для селян є сільськогосподарське дорадництво. Беззаперечно також роль дорадництва у забезпеченні адаптації малого аграрного виробництва до санітарних і фітосанітарних вимог європейського законодавства, що зумовлено вступом України до СОТ та підписанням Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Сучасний стан економічного розвитку громади потребує пошуку нових форм господарювання в сільській місцевості. Однією з таких форм є мале підприємництво, зокрема сільський (зелений) туризм, оскільки воно максимально поєднує інтереси як виробників, так і споживачів продукції. Для цього Белзька громада має великий трудовий потенціал (за чисельністю населення Белзької громади більшість становить

сільське населення - 11828 осіб), володіє високим туристично-рекреаційним потенціалом, за територіальним устроєм більшість сільських населених пунктів (22 села).

Сільський туризм в Белзькій територіальній громаді є відносно новим і перспективним напрямом підприємництва та розглядається як невід'ємна складова частина комплексного соціально-економічного розвитку сільської місцевості.

6.4. Підприємництво

Підприємництво Белзької громади представлене діяльністю фізичних осіб – підприємців (ФОП). Безумовними лідерами по кількості задіяних ФОП є сфера роздрібною торгівлі, а також діяльність із забезпечення стравами та напоями. Діяльність фізичних осіб - підприємців є важливою ланкою надання послуг і надходження товарів до споживача.

Торгівля

Мережу торгівлі у Белзькій громаді складають 71 торговий об'єкт, зокрема: 68 магазинів, 1 (пересувний) ринок, 1 аптека, 1 ветаптека.

У таблиці 6.4.1 подано їх перелік, місця дислокації та вид торгівлі.

Таблиця 6.4.1

Торгівельна мережа у Белзькій територіальній громаді

№	Назва підприємства	Адреса	П.І.П. керівника	Вид діяльності
1.	Магазин	с.Жужеляни	ФОП Мончук В.О.	Роздрібна торгівля продтоварами
2.	Магазин	с.Перемисловичі	ФОП Заблоцька Н.П.	Роздрібна торгівля продтоварами
3.	Магазин	с.Жужеляни	ФОП Богуш Л.Г.	Роздрібна торгівля продтоварами Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування
4.	Магазин	с.Заболоття	ФОП Гембар Оксана Олександрівна	Роздрібна торгівля продтоварами
5.	Магазин	с.Заболоття	ФОП Спічак Ганна Василівна	Роздрібна торгівля продтоварами
6.	Магазин	с.Заболоття	ФОП Осташевський Владислав Вікторович	Роздрібна торгівля залізними виробами, будівельними матеріалами
7.	Магазин	с. Хлівчани	ФОП Возьна Ольга Михайлівна	Роздрібна торгівля продтоварами
8.	Магазин	с. Хлівчани	ФОП Демида Іван Миколайович	Роздрібна торгівля продтоварами
9.	Магазин	с. Хлівчани	ФОП Тетерка Віра Михайлівна	Роздрібна торгівля продтоварами
10.	Магазин	с. Хлівчани	ФОП Тетерка Богдан Петрович	Роздрібна торгівля продтоварами
11.	Магазин	с. Хлівчани	ФОП Русин Світлана Іванівна	Роздрібна торгівля продтоварами
12.	Магазин	с. Хлівчани	ФОП Бондар Олена Сергіївна	Роздрібна торгівля продтоварами
13.	Магазин	с. Тяглів	ФОП Демчук Марія Павлівна	Роздрібна торгівля продтоварами
14.	Магазин	с. Хлівчани	ПСК "ЗАБУЗЬКЕ" Белзького СТ	Роздрібна торгівля продтоварами

15.	Магазин	с. Тяглів	ФОП Мазан Марія Віталіївна	Роздрібна торгівля продтоварами
16.	Магазин	с. Тяглів	ФОП Мазан Марія Віталіївна	Роздрібна торгівля продтоварами
17.	Магазин	с.Карів, вул.Угнівська, 9	ФОП Вусик Василь Петрович	Роздрібна торгівля продтоварами
18.	Магазин	с. Карів	ФОП Мазур Ганна Василівна	Роздрібна торгівля продтоварами
19.	Магазин	с. Карів	ФОП Пацула Мар'яна Володимирівна	Роздрібна торгівля продтоварами
20.	Магазин	с. Піддубне	ФОП Дубровська Галина Василівна	Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування в спеціалізованих магазинах
21.	Торговий кіоск	с. Домашів Вул. Шевченка	ФОП Петрашкевич Наталя Степанівна	Роздрібна торгівля продтоварами
22.	Торговий кіоск	с. Діброва вул.Травнева	ФОП Михайлів Галина Ярославівна	Роздрібна торгівля продтоварами
23.	Торговий кіоск	с.Домашів	ФОП Мазник Васирина Василівна	Роздрібна торгівля продтоварами
24.	Торговий кіоск	с.Домашів	ФОП Музичка Марія Іванівна	Роздрібна торгівля продтоварами
25.	Магазин	с. Діброва вул. Українська, 1	ФОП Яремчук Марія Михайлівна	Роздрібна торгівля продтоварами
26.	Магазин	с. Домашів вул. Івана Франка	Остапик Володимир Васильович	Роздрібна торгівля будівельними матеріалами
27.	Магазин	с.Глухів	Кочайдовський Володимир Володимирович	Роздрібна торгівля продтоварами
28.	Магазин	с.Ванів	Муха Ярослав Степанович	Роздрібна торгівля продтоварами
29.	Магазин	с.Ванів	Олекса Віталій Васильович	Роздрібна торгівля продтоварами
30.	Магазин	с.Ванів	Петрига Тетяна Володимирівна	Роздрібна торгівля продтоварами
31.	Магазин	с.Низи	ФОП Андрієцький Володимир Федорович	Роздрібна торгівля продтоварами
32.	Магазин	с. Низи	ФОП Дубенчук Надія Йосипівна	Роздрібна торгівля продтоварами
33.	Магазин	с. Низи	ФОП Заблоцька Наталя Петрівна	Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування
34.	Магазин	м.Угнів	Гулька Мирослав Андрійович	Роздрібна торгівля продтоварами
35.	Магазин	м.Угнів	Недосеко Володимир Вікторович	Роздрібна торгівля продтоварами
36.	Магазин	м.Угнів	Недосеко Наталія Іванівна	Роздрібна торгівля продтоварами
37.	Магазин	м.Угнів	Петриченко Ольга Михайлівна	Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування
38.	Магазин	м.Угнів	Мороз Тамара Іванівна	Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування
39.	Магазин	м.Угнів	Біда Іванна Володимирівна	Роздрібна торгівля будівельними матеріалами
40.	Магазин	м.Угнів	Біда Іван Васильович	Роздрібна торгівля продтоварами
41.	Магазин	с.Себечів вул. Першотравнева 4	Олекса Надія Василівна	Роздрібна торгівля продтоварами
42.	Магазин	С.Себечів, Шевченка	Олекса Надія Василівна	Роздрібна торгівля продтоварами

43.	Магазин	с. Муроване вул. Лесі Українки, 2а	Олекса Надія Василівна	Роздрібна торгівля продтоварами
44.	Магазин	с.Муроване,вул.Гл ухівська 3в	Пацула Василь Анатолійович	Роздрібна торгівля будівельними матеріалами
45.	Магазин	с.Вербове	Мігус Тетяна Михайлівна	Роздрібна торгівля продтоварами
46.	Магазин	м. Белз, пл. України 22	Гелик А. М.	Роздрібна торгівля продтоварами
47.	Магазин	м. Белз	Саноцький Ю.В.	Реалізація вживаних товарів (побутова техніка)
48.	Магазин	м. Белз	ФОП Войтинський Орест Романович	Роздрібна торгівля продтоварами
49.	Магазин	м. Белз	Фирпович Н.М.	Реалізація не продовольчих товарів
50.	Магазин	м. Белз	ФОП Возьний В.П.	Роздрібна торгівля продтоварами
51.	Магазин	м. Белз	Дзюба Любов Василівна	Реалізація продовольчих і не продовольчих товарів
52.	Магазин	м. Белз	ФОП Левчук Н.Г.	Реалізація продовольчих і не продовольчих товарів
53.	Магазин «Барви»	м. Белз, пл. України 20	ФОП Бабух А.М.	Роздрібна торгівля книги, газети та канцтовари
54.	Магазин-склад	м. Белз, вул.Вокзальна 3	Білецький Б.Б.	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами
55.	Магазин	м. Белз, пл. України 35	ФОП Левко Г.В.	Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування
56.	Магазин ТзОВ «Гравіс»	м. Белз	Гавриленко Сергій Миколайович	Роздрібна торгівля продтоварами
57.	Магазин	м. Белз, пл. України 34	ФОП Бенько	Магазин побутової хімії
58.	Магазин	м. Белз, площа України, 6.		Торгівля алкогольними виробами
59.	Магазин	м. Белз	ФОП Тенетюх Ганна Петрівна	Організування поховань і надання суміжних послуг
60.	Магазин	м. Белз, вул.Гоголя 10	ФОП Плитин О.Р.	Роздрібна торгівля будівельними матеріалами
61.	Магазин	м. Белз	ФОП Прокопович	Роздрібна торгівля будівельними матеріалами
62.	Магазин	с.Корчів	Лука Ігор Сильвестрович	Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування
63.	Магазин	с. Корчів	Лука Надія Миколаївна	Роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах
64.	Магазин	с. Стаївка	Кулик Роман Петрович	Роздрібна торгівля продтоварами
65.	Магазин	с. Корчів	Кулик Роман Петрович	Роздрібна торгівля продтоварами
66.	Магазин	с. Стаївка	ФОП Баган Роман Омелянович	Роздрібна торгівля продтоварами
67.	Магазин-кафе	с. Домашів вул. Шевченка	Пончка Марія Василівна (здає в оренду)	Громадське харчування Роздрібна торгівля
68.	Магазин-кафе	с. Хлівчани	ФОП Кубінська Наталія Володимирівна	Роздрібна торгівля продтоварами Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування
69.	Аптека	м. Белз	ФОП Чепіль З.В.	Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах
70.	Ветаптека	м. Белз, пл. України 36	ФОП Боровська Л.П.	Роздрібна торгівля квітами, рослинами, насінням, добривами, домашніми тваринами та кормами для них у спеціалізованих магазинах

Послуги

Мережа побутового обслуговування населення у громаді представлена 22 об'єктами, зокрема: 7 закладів громадського харчування, 11 відділень поштового зв'язку АТ «Укрпошта», 3 відділення Нової Пошти, 3 надавачі послуг зв'язку та інтернету.

У таблиці 6.4.2 подано перелік та місця дислокації закладів громадського харчування у громаді.

Таблиця 6.4.2

Мережа закладів громадського харчування у Белзькій територіальній громаді

№	Назва підприємства	Адреса	П.І.П. керівника	Вид діяльності
1.	Кафе	с.Заболоття	ФОП Спідчак Ганна Василівна	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування
2.	Магазин-кафе	с. Домашів вул. Шевченка	Пончка Марія Василівна (здає в оренду)	Громадське харчування, роздрібна торгівля
3.	Магазин-кафе	с. Хлівчани	ФОП Кубінська Наталія Володимирівна	Роздрібна торгівля продтоварами Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування
4.	Кафе-бар Мисливець	с.Заставне	ФОП Сайчук Петро Григорович	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування
5.	Кафе	м. Белз, пл. України 22	ФОП Костів І.М.	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування
6.	Кафе	м. Белз	ФОП Петрашкевич Я.М.	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування
7.	Кафе	м. Белз	ФОП Бобко В.Р.	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування

Основними проблемними питаннями в сфері торгівлі і послуг громади є:

1. Не в повному обсязі забезпечено встановлення суб'єктами господарювання, особливо фізичними особами, платіжних терміналів для проведення безготівкових розрахунків за реалізовані товари (надані послуги).
2. Має місце «тінізація» сфери торгівлі та побутових послуг.
3. Наявність стихійної торгівлі.
4. Використання незареєстрованої найманої праці.

Туризм

У 2008-2009р були створені велотуристичні шляхи обласного значення № 494 Рава-Руська – Угнів – Белз – Сокаль, які на даний час потребують відновлення.

Розвиток туризму в Белзькій громаді має потенціал стати важливим джерелом надходження коштів у громаду, розширення сфери зайнятості місцевого населення, покращення рівня обслуговування та удосконалення інфраструктури.

Існуючі проблеми та недоліки у туристично-рекреаційній сфері:

1. Невідповідність наявної туристичної інфраструктури міжнародним стандартам, а також недостатній її розвиток в туристично-привабливих зонах.
2. Низький рівень сервісного обслуговування та кваліфікації кадрів туристично-рекреаційної галузі.
3. Незадовільний стан автомобільних доріг, нерозвиненість туристичної інфраструктури вздовж доріг.

4. Незадовільний стан частини об'єктів, що складають історико-архітектурну спадщину області, а також нераціональне використання даних об'єктів, що призводить до подальшої їх руйнації.

5. Недостатня промоція, інформаційне забезпечення туристичного потенціалу на міжнародному і внутрішньому туристичних ринках.

6. Обмеженість фінансування програм та проектів у туристичній галузі та санаторно-курортній сфері.

6.5. Економічна діяльність, що має інноваційний потенціал, з урахуванням конкурентних переваг Львівщини

Реалізація в Україні ідеї розвитку регіонів на засадах смарт-спеціалізації є важливим напрямом реалізації положень Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, а також економічної інтеграції із загальним ринком ЄС і забезпечення включеності в глобальні ланцюги доданої вартості.

Практична реалізація принципів смарт-спеціалізації виступає базовим чинником імплементації моделі сталого зростання Львівщини. Адже смарт-спеціалізація є актуальною для досягнення сталого зростання, сприяючи переходу до ресурсозберігаючої та низьковуглецевої економіки, створюючи можливості для конкурентоспроможності регіону на внутрішніх та глобальних ринках.

Стратегічний пріоритет розвитку конкурентоспроможної економіки Львівської області до 2027 року на засадах смарт-спеціалізації є одним з найважливіших напрямів проривного суспільного розвитку регіону, оскільки дає можливість розблокувати регіональний потенціал для структурних і технологічних змін, а також промислової модернізації на інноваційних засадах.

Програма «Конкурентоспроможна економіка на засадах смарт-спеціалізації» Плану заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років складається з чотирьох напрямів і включає в себе 29 технічних завдань: 1.1. Стимулювання інноваційних видів економічної діяльності з високою доданою вартістю – 8; 1.2. Інвестиційна привабливість – 7; 1.3. Енергетична самодостатність – 10; 1.4. Науково-технологічний розвиток – 4.

Потенціал Белзької громади вбачається у реалізації наступних технічних завдань:

Напрямок 1.1

- Налагодження системи переробки органічних відходів на базі комунальних та приватних підприємств області.
- Виробництво теплової енергії з твердої біомаси для опалення будівель соціальної сфери та підприємств агропромислового сектору.

Напрямок 1.2

- Сприяння створенню та розбудові інфраструктури індустріальних парків та промислових зон.
- Школа мікробізнесу і самозайнятості.
- Модернізація професійно-технічної освіти з впровадженням елементів дуальної форми навчання.

Напрямок 1.3

- Стратегічний план розвитку ДП «Львіввугілля».
- Розвиток відновлювальної енергетики.

- Створення високотехнологічного комплексу виробництва синтетичних альтернативних моторних та побутових палив.
- Підвищення енергоефективності бюджетних установ області.
- Підвищення енергоефективності житлового фонду області.
- Обладнання бюджетних установ області автоматизованими системами передачі даних щодо енергоспоживання.

Напрямы 1.4

- Створення та розвиток інноваційних парків, технологічних лабораторій, бізнес-інкубаторів.
- Інформаційне забезпечення регіональної інноваційної системи.

Реалізація проєкту «Створення в Україні високотехнологічного комплексу виробництва синтетичного моторного палива», що передбачає будівництво шахти «Тяглівська» та комбінату з газифікації вугілля на території Белзької громади - це потужні інвестиції в місцеву економіку, розвиток регіону, створення робочих місць.

Беручи до уваги аналіз економічного та інноваційного потенціалу Львівської області та враховуючи напрями смарт-спеціалізації Львівщини, обґрунтовані у Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років, визначено перелік видів економічної діяльності Белзької територіальної громади з високим економічним, інноваційним і трудовим потенціалом:

Харчова промисловість:

- виробництво м'яса та м'ясних продуктів;
- виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів;
- виробництво інших харчових продуктів.

Легка промисловість:

- виробництво робочого одягу.

Переробна промисловість:

- виробництво іншої хімічної продукції;
- виробництво цементу, вапна та гіпсових сумішей;
- виробництво меблів;
- виробництво ігор та іграшок.

Визначені види економічної діяльності характеризуються достатнім економічним та інноваційним потенціалом для нарощення виробництва продукції з високою доданою вартістю та можуть стимулювати розвиток суміжних галузей економіки.

6.6. Потенційні точки економічного зростання

Розвиток сільських територій можливий за наявності інвестора, який буде проводити господарську діяльність на території громади. На даний час здійснюється розроблення інвестиційних пропозицій. Земельні ділянки можна використовувати для СЕС, господарської діяльності у сфері с/г, для розміщення заводів з виробництва чи переробки. Перевагою даних пропозицій є розміщення ділянок на території громади (невелика відстань до україно-польського кордону та районного центру м. Червоноград), недоліком є не облаштованість інфраструктури ділянок (вода, електроенергія, газ).

Перелік наявних на даний час інвестиційних пропозицій подано у **Додатку 6**.

Висновки

1. Економіка громади має промислову спеціалізацію. На території працює ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», яка є основним бюджетоутворюючим промисловим підприємством.

2. Аграрний сектор є провідною галуззю економіки Белзької громади і має значний потенціал для розвитку. Свою виробничу діяльність на території громади здійснюють 23 сільськогосподарських підприємства, в тому числі 15 фермерських господарств. Виробничий напрям сільськогосподарських підприємств – зерново-буряковий, тваринництво. Основні культури, які вирощуються в громаді – пшениця, ячмінь, цукрові буряки, кукурудза, соняшник, соя, ріпак.

3. Мережу торгівлі у Белзькій громаді складають 71 торгових об'єкт, зокрема: 68 магазинів, 1 (пересувний) ринок, 1 аптека, 1 ветаптека. Торгівельна мережа в громаді розвинена недостатньо, існує гостра необхідність проведення заходів з підтримки підприємництва.

4. Мережа побутового обслуговування населення у громаді представлена 22 об'єктами, зокрема: 7 закладів громадського харчування, 11 відділень поштового зв'язку АТ «Укрпошта», 3 відділення Нової Пошти, 3 надавачі послуг зв'язку та інтернету. Мережа надання послуг у громаді розвинена недостатньо та не може забезпечити необхідну якість обслуговування населення та розвиток туристичного потенціалу.

5. Видами економічної діяльності, що характеризуються високим економічним, інноваційним і трудовим потенціалом для нарощення виробництва продукції з високою доданою вартістю та можуть стимулювати розвиток суміжних галузей економіки Белзької територіальної громади є: харчова промисловість (виробництво м'яса та м'ясних продуктів, виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів, виробництво інших харчових продуктів), легка промисловість (виробництво робочого одягу), переробна промисловість (виробництво іншої хімічної продукції, виробництво цементу, вапна та гіпсових сумішей, виробництво меблів, виробництво ігор та іграшок).

VII. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНОЇ СИТУАЦІЇ

За Методикою формування спроможних громад (Постанова КМУ від 08.04.2015 № 214) пропонується вважати громади з чисельністю населення до 3 тисяч – малоспроможними, 3-7 тисяч – із середнім рівнем спроможності, та від 7 тисяч – високим. Чисельність учнів, що здобувають освіту в закладах загальної середньої освіти, розташованих на території спроможної територіальної громади до 300 осіб – мала, 300-500 – середня, від 500 – висока. Площа до 200 км² - мала, 200-400 км² - середня, від 400 км² - висока. Це пов'язано, зокрема із надходженням земельного податку. Індекс податкоспроможності – співвідношення середньоукраїнського ПДФО на людину до обсягу ПДФО на людину в громаді: 0,3 – низький, 0,3-0,9 – середній, від 0,9 – високий. Аналогічно – з надходженнями до місцевого бюджету: частка власних надходжень у місцевому бюджеті до 20% – низька, 20-40% – середня, від 40% – висока. Для великих громад ці коефіцієнти можуть бути понижені, натомість для малих – підвищені.

Белзька громада за чисельністю населення (14 817 осіб) має високий рівень спроможності, за чисельністю учнів, що здобувають освіту в закладах загальної середньої освіти, (1 430 учнів) – високий, за площею (464,5 км²) – високий, за індексом податкоспроможності (0,551) – середній, за часткою власних надходжень у місцевому бюджеті (1,18 %, 1,0 млн грн) – високий.

Рейтинг територіальних громад Львівщини в розрізі бюджетних показників за результатами III кварталів роботи показує, що найспроможнішими громадами області є Славська, Львівська, Пустомитівська, Солонківська, Стрийська.

За рейтингом Белзька громада за результатами роботи впродовж III кварталів 2021 року посідає 60 місце з 73 громад області. Серед бюджетних показників, які оцінюються є: динаміка доходів загального фонду (без трансфертів) 2021 р. до 2020 р. (107,1 %, 71 місце), індекс податкоспроможності за доходами загального фонду без трансфертів (0,551, 48 місце), рівень дотаційності бюджетів (9,8%, 26 місце), видатки на 1-го мешканця (4 575,5 грн, 68 місце), власні надходження на 1-го мешканця (68,4 грн, 58 місце), видатки розвитку на 1-го мешканця (183,3 грн, 65 місце), частка видатків на утримання апарату управління до надходжень податків і зборів (19,7%, 23 місце), частка видатків заробітної плати у загальному обсязі видатків ТГ (88,6 %, 71 місце).

Доходи

Бюджет Белзької територіальної громади за доходами у 2021 році затверджено рішенням від 24.12.2020 № 27 в розмірі:

- доходи міського бюджету в сумі 106 566 300,0 грн, у тому числі доходи загального фонду бюджету – 105 316 300,0 грн, доходи спеціального фонду бюджету – 1 250 000,0 грн;

- видатки міського бюджету в сумі 106 566 300,0 грн, у тому числі видатки загального фонду бюджету – 103 316 300,0 грн, видатки спеціального фонду бюджету – 3 250 000,0 грн, в тому числі видатки бюджету розвитку в сумі 2 000 000,0 грн;

- оборотний залишок бюджетних коштів міського бюджету в розмірі 105 000,0 грн, що становить 0,1 % видатків загального фонду;

- резервний фонд міського бюджету на 2021 рік становить 450 000,0 грн, що становить 0,43 % видатків загального фонду.

За уточненим планом доходи бюджету становлять 115 901,3 тис. грн.

У 2021 році уточнений план доходів виконано на 109,8 %.

Структура бюджету за доходами у 2021 році зображена на рис. 8.1.

Рис. 8.1. Структура бюджету громади за доходами

За даними Белзької міської ради, основні доходи бюджету складають:

Таблиця 8.1

Основні доходи бюджету Белзької громади

Показник, тис. грн	Станом на 31.12. 2021 року
Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО)	45649,39
Акциз	365,413
Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів	1231,35
Сумарна величина єдиного внеску за ведення невиробничої діяльності та виробничої діяльності	0
Оплата за землю	6269,07
Податок на нерухоме майно	443,89
Податок на прибуток підприємств	0
Єдиний податок	5622,09
Доходи від податків і зборів – всього (податкові надходження)	59581,2
Доходи від оренди комунального майна	0
Неподаткові доходи – всього	66,57
Офіційні трансферти	56253,48
В тому числі:	
- Освітня субвенція	41491,8
- Медична субвенція	0
- Базова дотація	4632,7

Показник, тис. грн	Станом на 31.12. 2021 року
- Інші субвенції	10128,9
Інфраструктурна субвенція (для ОТГ)	0
Всього без урахування трансферт	59 647,80
ВСЬОГО ДОХОДІВ:	115901,3

Ставки місцевих податків та зборів

Рішенням Белзької міської ради від 18.02.2021 № 69 затверджено ставки орендної плати за землю на 2021 рік¹²

Рішенням Белзької міської ради від 14.07.2021 № 219 затверджено ставки єдиного податку в розмірі:

- для першої групи платників єдиного податку – 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму, встановленого на 1 січня звітного (податкового) року.

- для другої групи платників єдиного податку - 20 відсотків розміру мінімальної зарплати, встановленої на 1 січня звітного (податкового) року.

Рішенням Белзької міської ради від 14.07.2021 № 220 встановлено ставку туристичного збору на 2022 рік на території Белзької міської ради за кожен тимчасового розміщення особи у місцях проживання (ночівлі), визначених підпунктом 268.5.1 пункту 268.5 статті 268 Податкового кодексу України, у розмірі 0,1 % - для внутрішнього туризму та 1 % - для в'їзного туризму від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, для однієї особи за одну добу тимчасового розміщення.

Рішенням Белзької міської ради від 14.07.2021 № 221 встановлено ставку податку на майно (в частині транспортного податку) з розрахунку на календарний рік у розмірі 25 000 грн за кожен легковий автомобіль, що є об'єктом оподаткування відповідно до підпункту 267.2.1 пункту 267.2 статті 267 Податкового кодексу України (легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати).

Рішенням Белзької міської ради від 14.07.2021 № 222 встановлено ставки земельного податку та пільги для фізичних та юридичних осіб, надані відповідно до ст. 281 - 283 Податкового кодексу України¹³.

Рішенням Белзької міської ради від 14.07.2021 № 223 ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та пільги для фізичних та юридичних осіб, надані відповідно до підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Податкового кодексу України¹⁴

За уточненим планом обсяг поточних видатків бюджету громади становить 99 713,6 тис. грн, капітальних видатків – 6 116,9 тис. грн.

Структура видатків бюджету в 2021 році зображена на рис. 8.2.

¹² Джерело: <https://cutt.ly/FYRRs6H>

¹³ Джерело: <https://cutt.ly/bYREY3D>

¹⁴ Джерело: <https://cutt.ly/9YRE16S>

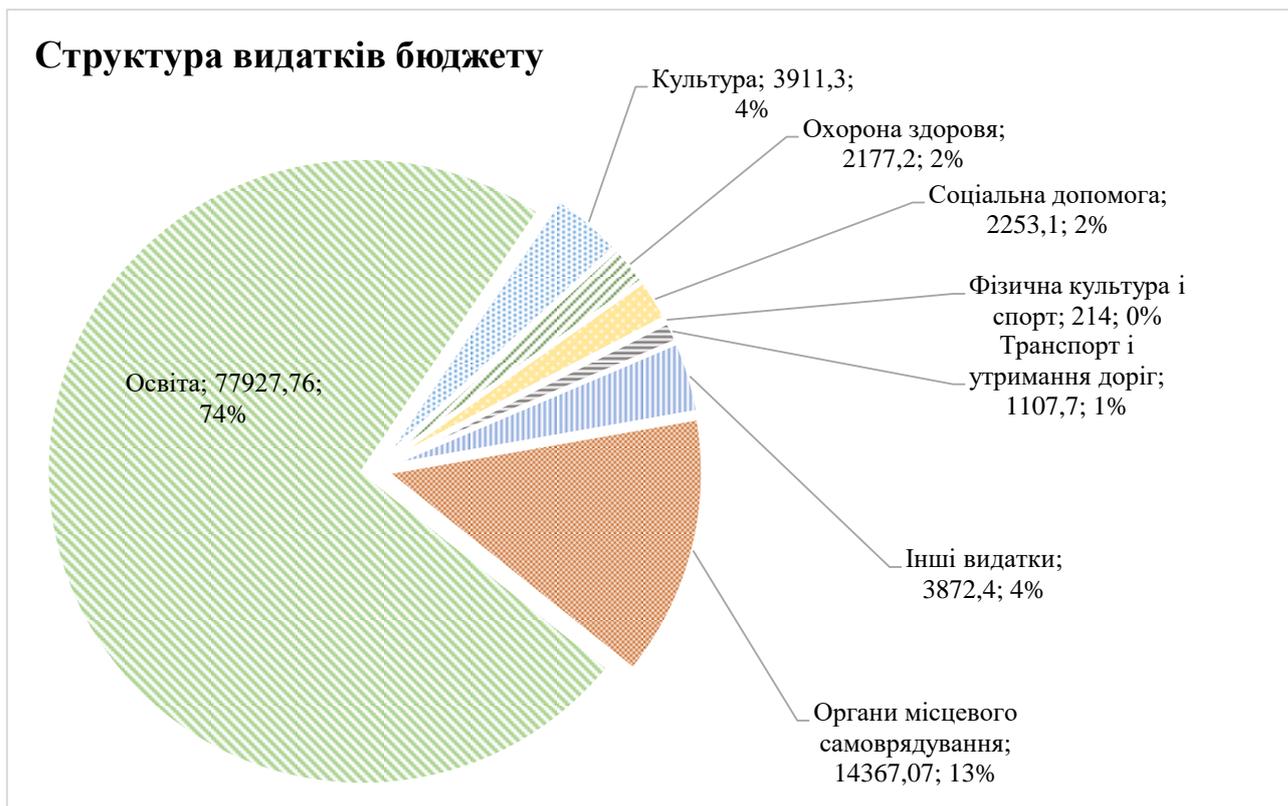

Рис. 8.2. Структура видатків бюджету громади

За даними Белзької міської ради, основні видатки бюджету в 2021 році складають:

Таблиця 8.2

Структура видатків бюджету Белзької громади

Категорії видатків, тис.грн.	2021 рік	
	Поточні	Інвестиційні (капітальні)
Органи місцевого самоврядування	14 367,07	0
Освіта	75 951,5	1 976,26
Культура	3 774,9	136,4
Охорона здоров'я	2 177,2	0
Соціальна допомога	2 253,1	0
Фізична культура і спорт	214	0
Транспорт і утримання доріг	0	1 107,7
Інші видатки	975,8	2 896,60
ВСЬОГО ВИДАТКІВ:	99 713,6	6 116,90

Прогноз бюджету Белзької міської ради на 2022-2024 роки (далі – Прогноз) розроблено на основі положень Бюджетного кодексу України і Податкового кодексу України та схвалено рішенням виконавчого комітету Белзької міської ради від 25.08.2021 № 82.

Мета Прогнозу – запровадження середньострокового бюджетного прогнозування для встановлення взаємозв'язку між стратегічними цілями розвитку та можливостями бюджету.

При розрахунку показників бюджету Белзької міської ради на 2022-2024 роки враховано:

1. Прогнозні показники економічного і соціального розвитку міста, підвищення розміру мінімальної заробітної плати, динаміку надходжень за 2019 - 2020 роки та очікуване виконання за 2021 рік.

2. Норми податкового та бюджетного законодавства та застосування чинних ставок оподаткування.

3. Макропоказники визначені з урахуваннями Постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 548 «Про схвалення Бюджетної декларації на 2022-2024 роки», яка передбачає:

- зростання валового внутрішнього продукту у 2022 році – на 3,8 %, у 2023 році – 4,7 %, у 2024 році - 5,0 %;
- номінальний валовий внутрішній продукт у 2022 році – 5 368,8 млрд грн, у 2023 році – 5 993,9 млрд грн, у 2024 році – 6 651,0 млрд грн;
- індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) становитиме 106,2 % у 2022 році, 105,3 % у 2023 році, 105,0 % у 2024 році;
- індекс цін виробників (грудень до грудня попереднього року) у 2022 році – 107,8 %, у 2023 році – 106,2 %; у 2024 році 105,7 %.

4. Розмір мінімальної заробітної плати з 1 січня 2022 року – 6500 грн, з 1 жовтня 2022 року - 6700 грн (темپ приросту – 3,1 %), з 1 січня 2023 року – 7176 грн (темп приросту – 7,1 %), з 1 січня 2024 року – 7665 грн (темп приросту 6,8 %).

5. Розмір посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки з 1 січня 2022 року – 2893 грн, з 01 жовтня 2022 року - 2982 (темп приросту – 3,1 %), з 1 січня 2023 року – 3193 грн (темп приросту – 7,1 %), з 1 січня 2024 року - 3 411 грн (темп приросту - 6,8 %).

Видатки бюджету на 2022 рік обраховано в наступному обсязі: 116 717,2 тис. грн (в т. ч: загального фонд - 111 717,2 тис. грн, спеціального фонду 5 000,0 тис. грн).

Темп росту видатків складає:

- ✓ 2022 до 2021 – 6,0%;
- ✓ 2023 до 2022 – 7,0 відсотків,
- ✓ 2024 до 2023 – 5,8 відсотків .

Показники доходів бюджету

Обсяг дохідної частини бюджету Белзької міської ради на 2022 рік прогнозується в сумі 111 717,2 тис. грн., із них: доходи (без урахування міжбюджетних трансфертів) – 64 050,1 тис. грн., в т.ч. трансферти з державного бюджету – 47667,1 тис. грн.

Обсяг дохідної частини бюджету Белзької міської ради на 2023 рік прогнозується в сумі 119 551,2 тис. грн., із них: доходи (без урахування міжбюджетних трансфертів) – 67 142,0 тис. грн, в т.ч. трансферти з державного бюджету 52 409,2 тис. грн.

Обсяг дохідної частини бюджету Белзької міської ради на 2024 рік прогнозується в сумі 126 433,3 тис. грн., із них: доходи (без урахування міжбюджетних трансфертів) – 70 131,8 тис. грн, в т.ч. трансферти з державного бюджету – 56 301,5 тис. грн.

При прогнозуванні обсягу доходів бюджету Белзької міської ради на 2022-2024 роки враховано:

- очікувані показники економічного і соціального розвитку м. Белз за 2021 рік;
- прогнозні показники економічного і соціального розвитку м. Белз на 2022-2024 роки;
- макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки, схвалені постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2021 р. № 586 та визначені Бюджетною декларацією на 2022-2024 роки, що затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 548;
- застосування чинних ставок загальнодержавних податків;
- застосування індексу споживчих цін, що використовується для визначення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель населених пунктів, із значенням 100%;
- підвищення розміру прожиткового мінімуму, мінімальної заробітної плати та посадового окладу (тарифної ставки) працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки;
- зміни місцезнаходження суб'єктів господарювання- платників податків;
- фактичне виконання дохідної частини бюджету Белзької міської ради за результатами 6 місяців 2021 року.

З урахуванням прогнозу основних макроекономічних показників економічного та соціального розвитку країни, динаміки бази оподаткування, ефективності податкового адміністрування, загальні показники доходів бюджету Белзької міської ради на 2022-2024 роки зростають.

Загальні прогнозовані показники доходів бюджету Белзької міської ради у 2022-2024 роках подано у таблиці 8.3.

Таблиця 8.3

Прогноз бюджету Белзької міської ради на 2022-2024 роки

тис .грн

Найменування показника	2022 рік			2023 рік			2024 рік		
	прогноз	Відхилення до попереднього року		прогноз	Відхилення до попереднього року		прогноз	Відхилення до попереднього року	
		+/-	%		+/-	%		+/-	%
Бюджет Белзької міської ради (без урахування міжбюджетних трансфертів), в т.ч.	64 050,1	5 958,8	110,3	67 142,0	3 091,9	104,8	70 131,8	2 989,8	104,5
Загальний фонд	111 717,2	6 400,9	106,1	119551,2	7 834,0	107,0	126 433,3	6 882,1	105,8
Спеціальний фонд	5 000,0	3 750,0	400,0	5 265,0	265	105,3	5 528,3	263,3	105,0

Кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку (спеціального фонду) на 2022 рік – 2 000,0 тис. грн, на 2023 рік – 2 106,0 тис. грн, на 2024 рік – 2 211,3 тис. грн.

Міжбюджетні трансферти з державного бюджету прогноуються в розмірі:

✓ на 2022 рік освітня субвенція 45 282,9 тис. грн; базова дотація 2384,2 тис. грн;

✓ на 2023 рік освітня субвенція 49 595,9 тис грн; базова дотація 2813,3 тис. грн;

✓ на 2024 рік освітня субвенція 52 980,2 тис грн; базова дотація 3 321,3 тис. грн.

Фінансування видатків бюджету Белзької міської ради, міських цільових програм на період до 2024 року прогнозується здійснювати в рамках жорсткої економії бюджетних коштів. В цих умовах визначальним стане підвищення ефективності видатків, що відбуватиметься на основі їх пріоритетності та оцінки ступеня досягнення очікуваних результатів.

Висновки

1. Белзька громада за чисельністю населення (14 815 осіб) має високий рівень спроможності, за чисельністю учнів, що здобувають освіту в закладах загальної середньої освіти, (1 430 учнів) – високий, за площею (464,5 км²) – високий, за індексом податкоспроможності (0,551) – середній, за часткою власних надходжень у місцевому бюджеті (1,18 %, 1,0 млн грн) – високий. При цьому громада є дотаційною.

2. За рейтингом Белзька громада за результатами роботи впродовж III кварталів 2021 року посідає 60 місце з 73 громад області.

3. В структурі власних доходів бюджету Белзької міської ради (на 2021 рік) домінує податок на доходи фізичних осіб (ПДФО), питома доля якого складає 73% загального обсягу власних доходів. При цьому 87% ПДФО формується за рахунок діяльності ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля».

4. Частка місцевих податків в дохідній частині бюджету загального фонду низька та становить 19,05 %.

5. Аналіз видаткової частини бюджету Белзької громади засвідчив, що найбільш витратною статтею є видатки на освіту громади (більше 73 %), які домінують над іншими статтями витрат бюджету.

6. Прогноз бюджету Белзької міської ради на 2022-2024 роки складено з врахуванням незначного темпу зростання видатків, а саме 2022 до 2021 – 6,0% (116 717,2 тис. грн), 2023 до 2022 – 7,0 відсотків, 2024 до 2023 – 5,8 відсотків.

7. Обсяг дохідної частини бюджету Белзької міської ради на 2022 рік прогнозується в сумі 111 717,2 тис. грн, на 2023 рік - в сумі 119 551,2 тис. грн., на 2024 рік - в сумі 126 433,3 тис. грн.

8. Фінансування видатків бюджету Белзької міської ради, міських цільових програм на період до 2024 року прогнозується здійснювати в рамках жорсткої економії бюджетних коштів. В цих умовах визначальним стане підвищення ефективності видатків, що відбуватиметься на основі їх пріоритетності та оцінки ступеня досягнення очікуваних результатів.

VIII. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОПЕРЕДНЬОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ, ОГЛЯД ДНЮЧИХ СТРАТЕГІЧНИХ ТА ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТІВ

В Україні, як і в інших країнах світу, активно розвивається та запроваджується стратегічний підхід до планування сталого територіального розвитку. Це пов'язано з перевагами даного методу для всіх основних учасників цього процесу. Нині суттєво видозмінюються функції, що реалізуються під час

планувального процесу, зазнає змін сама роль планування у системі місцевого управління. Воно все більше стає інструментом підвищення конкурентоспроможності територій і регіонів, засобом згуртування різних суб'єктів територіального розвитку навколо нових цінностей і довгострокових пріоритетів. Така активізація планувальної діяльності, з одного боку, є закономірним етапом розвитку регіонів та окремих територій, з іншого – намаганням регіонів знайти адекватні інструменти, які б допомагали відповісти на виклики сучасного глобалізованого світу, коли істотно пришвидшуються різноманітні зміни, в тому числі політичні, економічні, соціальні, технологічні, екологічні.

До 2021 року основним інструментом планування як на рівні колишнього Сокальського району, так і Белзької міської ради були середньострокові (2-3) роки програми розвитку, на основі яких формувалися щорічні Програми соціально-економічного розвитку, які включали районні/міські цільові (галузеві) програми та програми капітального будівництва. У сільських, міських радах планування здійснювалось як правило, на основі щорічних Планів соціально-економічного розвитку. Фінансування заходів (проектів) подібних програм в основному здійснювалось за рахунок районного/міського бюджетів, а також коштів обласного, державного бюджетів. Подібна ситуація була і в інших районах Львівської області.

Стратегія розвитку Белзької міської ради до 2021 року не розроблялася.

У 2021 році у Белзькій громаді діють наступні місцеві цільові програми:

1. Програма соціального захисту окремих категорій населення Белзької ОТГ на 2021 р.
2. Програма Житлово-комунального господарства та благоустрою Белзької ОТГ на 2021 рік
3. Програма землеустрою та проведення нормативно-грошової оцінки земель населених пунктів, що входять до Белзької ОТГ на 2021 р.
4. Програма реконструкції, ремонту та утримань вулиць і доріг Белзької ОТГ на 2021 рік.
5. Програма капітального ремонту вуличного освітлення на 2021 рік.
6. Програма по запобіганню та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха і оперативного реагування на них у Белзькій ОТГ на 2021
7. Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян в автомобільному транспорті мешканців Белзької ОТГ
8. Програма охорони навколишнього природного середовища на території Белзької ОТГ на 2021 рік.
9. Програма підтримки та розвитку установ охорони здоров'я у КНП «Сокальська ЦРЛ» «Белзька райлікарня» на 2021 рік.
10. Програма «Будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів комунального та соціального призначення територіальної громади Белзької міської ради»
11. Програма забезпечення фінансування виплат особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, інвалідам, дітям-інвалідам, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги на 2021 рік
12. Програма «Обдаровані діти» на 2021 рік
13. Програма підтримки розвитку пріоритетних та наймасовіших видів спорту (волейболу, баскетболу, футболу) Белзької міської ради на 2021 рік

14. Програма співфінансування проєктів місцевих ініціатив Белзької міської ради на 2021 рік
15. Програма пропагування та культурного розвитку Белзької міської ради у 2021 році
16. Програма розроблення проєктів із землеустрою на території Белзької МР на 2021 рік
17. Програма забезпечення містобудівною документацією територій населених пунктів Белзької МР
18. Програма створення місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення Белзької МР на 2021-2023 р.р.
19. Програма співфінансування придбання шкільного автобуса
20. Програма економічного і соціального розвитку Белзької міської ради Львівської області на 2021-2022 роки
21. Програма розвитку цивільного захисту, забезпечення техногенної та пожежної безпеки Белзької громади на 2021 рік
22. Програма підтримки та розвитку освіти Белзької міської ради Львівської області на 2021-2022 рр.
23. Програма надання одноразової адресної допомоги на придбання навчального приладдя дітям із багатодітних малозабезпечених сімей
24. Програма житлово-комунального господарства та благоустрою Белзької ТГ на 2022 рік
25. Програма по запобіганню та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха і оперативного реагування на них у Белзькій ТГ на 2022 рік
26. Програма підтримки та розвитку установ охорони здоров'я у КНП «Сокальська РЛ» «Белзька райлікарня» на 2022 рік
27. Програма соціального захисту окремих категорій населення Белзької ТГ на 2022 р.
28. Програма розроблення проєктів із землеустрою на території Белзької міської ради на 2022 рік

Важливо також зазначити, що цього року Белзька міська рада отримала допомогу в рамках державних програм - субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій. Загальний обсяг отриманої допомоги у 2021 р. склав 3 472,313 тис. грн. В основному така допомога торкнулася капітального ремонту соціальних об'єктів.

Найбільш вагомим внеском з обласного бюджету в розвиток Белзької громади можна назвати обласний конкурс місцевих ініціатив, який уже не перший рік проводиться в рамках Комплексної програми регіонального розвитку Львівщини. Белзькою територіальною громадою було подано 19 заявок на конкурс місцевих ініціатив за такими пріоритетами:

Рис. 8.1. Подані Белзькою громадою проекти на конкурс місцевих ініціатив

За результатами конкурсу визнано переможцями та реалізуються у 2021 році такі проекти:

✓ «Влаштування (будівництво) вуличного освітлення у с. Хлівчани по вул. І.Франка Белзької міської ради Львівської області» на суму 401,791 тис. грн.

✓ «Придбання обладнання для облаштування спортивного майданчика Ванівського НВК «ЗШ I-II ступенів – дитячий садок» Белзької міської ради Львівської області» 101,000 тис. грн.

✓ «Придбання звукового обладнання та інвентарю для Народного Дому с. Низи Белзької міської ради Львівської області» 105,691 тис. грн.

✓ Додатково: один соціально важливий проект «Реконструкція парку в м. Белз по вул. Міцкевича. Парк фізично-культурного розвитку молоді» 492,914 тис. грн.

Найбільш вагомим внеском з обласного бюджету в розвиток Белзької громади можна назвати конкурс проектів регіонального розвитку в рамках Комплексної програми регіонального розвитку Львівщини.

В рамках цього конкурсу у 2021 році реалізується проект регіонального розвитку Белзької міської ради «Придбання сміттєвоза для збору та вивезення твердих побутових відходів, покращення екологічного середовища Белзької територіальної громади Львівської області» на суму 1 750 тис. грн (рис. 8.2).

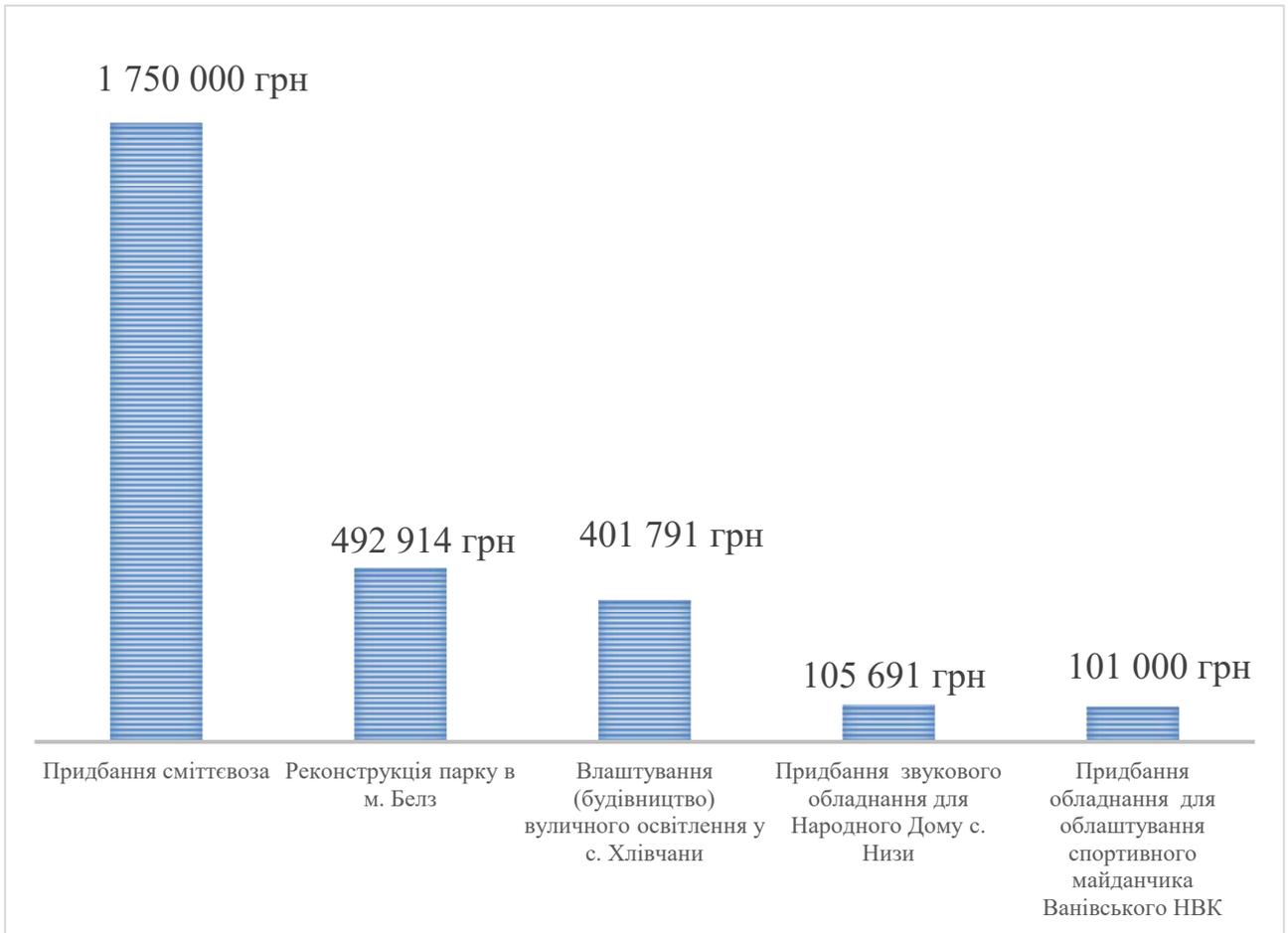

Рис. 8.2. Реалізовані проєкти у 2021 році за рахунок коштів обласних програм

Висновки

1. Як видно із вищенаведеного переліку, місцеві цільові програми Белзької територіальної громади стосуються всіх сфер суспільного життя громади. Однак, варто зауважити, що основне навантаження програм – соціальне.

2. Вагомою роботою громади є участь в конкурсах та використання всіх можливостей державних та обласних цільових програм.

ІХ. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У зв'язку з надзвичайно вигідним географічним та геополітичним розташуванням громади, одним з пріоритетних завдань органу місцевого самоврядування є розвиток транскордонного співробітництва, залучення додаткових іноземних інвестицій в реальний сектор економіки та участь у всеукраїнських та міжнародних конкурсах проєктів донорських програм міжнародної технічної допомоги.

Серед ключових напрямів роботи можна виділити:

- Проведення міжнародних заходів в рамках реалізації транскордонного співробітництва.
- Інституційне зміцнення транскордонного співробітництва.
- Презентаційна, виставково-ярмаркова діяльність.

- Реалізація пріоритетних грантових проєктів громади.
- Залучення іноземних інвестицій.
- Сприяння розвитку туристичної діяльності.

Белзька міська рада має налагоджені партнерські відносини з Гміною Белжец Томашівського повіту Люблінського воєводства (Польща) – угода від 18.05.2007.

Сторони сприяють налагодженню двосторонньої діяльності у сфері господарського розвитку, обміну досвідом, охорони здоров'я та природного середовища, обміну досвідом у сфері розвитку агротуристичних господарств, розвитку туризму, організації спільних культурних і спортивних заходів, науці і освіті, в тому числі співпраці вчительських кадрів і шкільної молоді, організації і впровадження спільних проєктів розвитку для отримання фінансових коштів міжнародних грантів, спільному вступу до міжнародних організацій, обміну досвідом у сфері охорони пам'яток архітектури.

Висновки

1. Белзька міська рада має налагоджені партнерські відносини з Гміною Белжец Томашівського повіту Люблінського воєводства (Польща) – угода від 18.05.2007.

2. Враховуючи статус прикордонної території, Белзька міська територіальна громада недостатньо використовує потенціал міжнародного співробітництва.

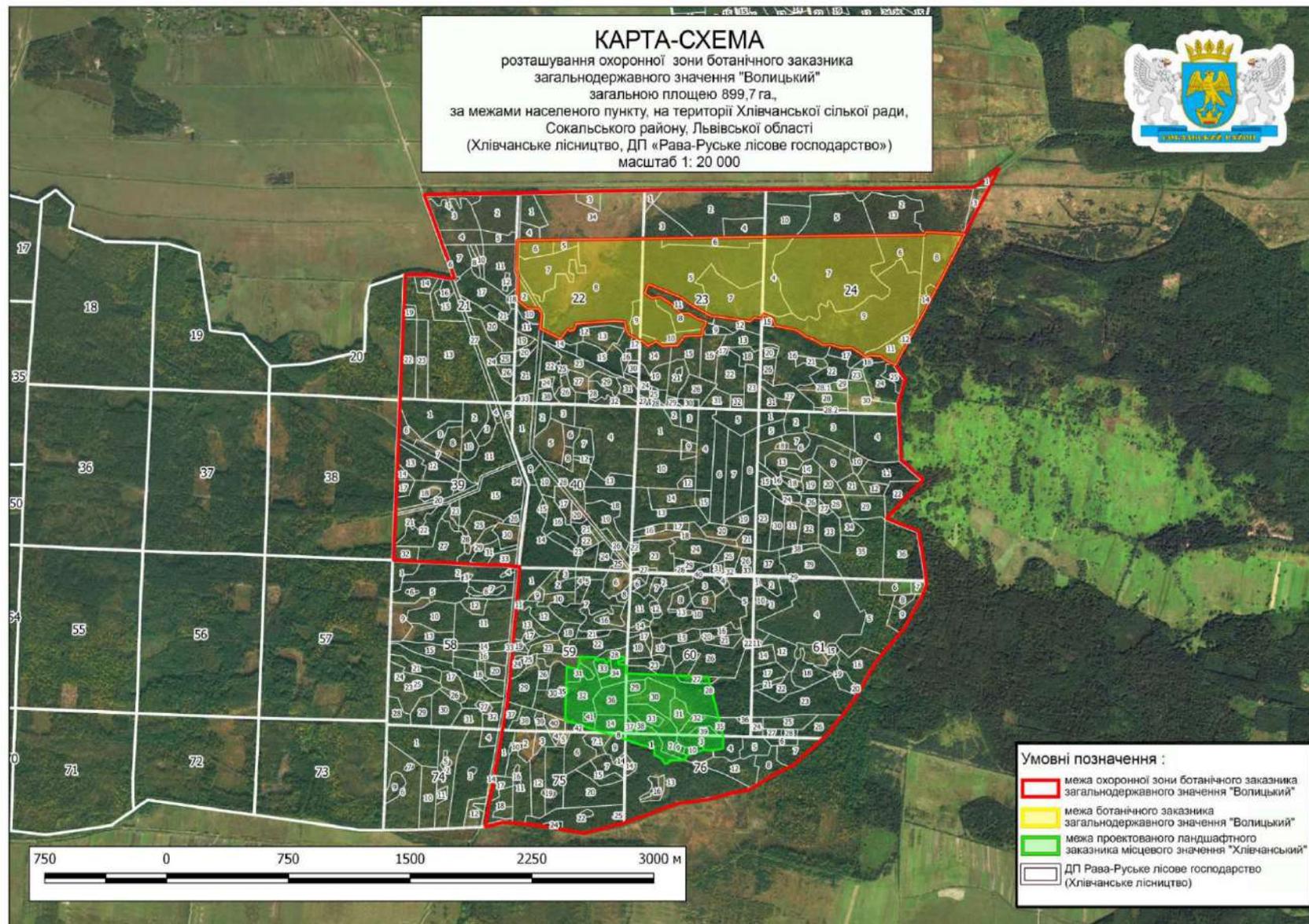
Структура
апарату Белзької міської ради та її виконавчого комітету

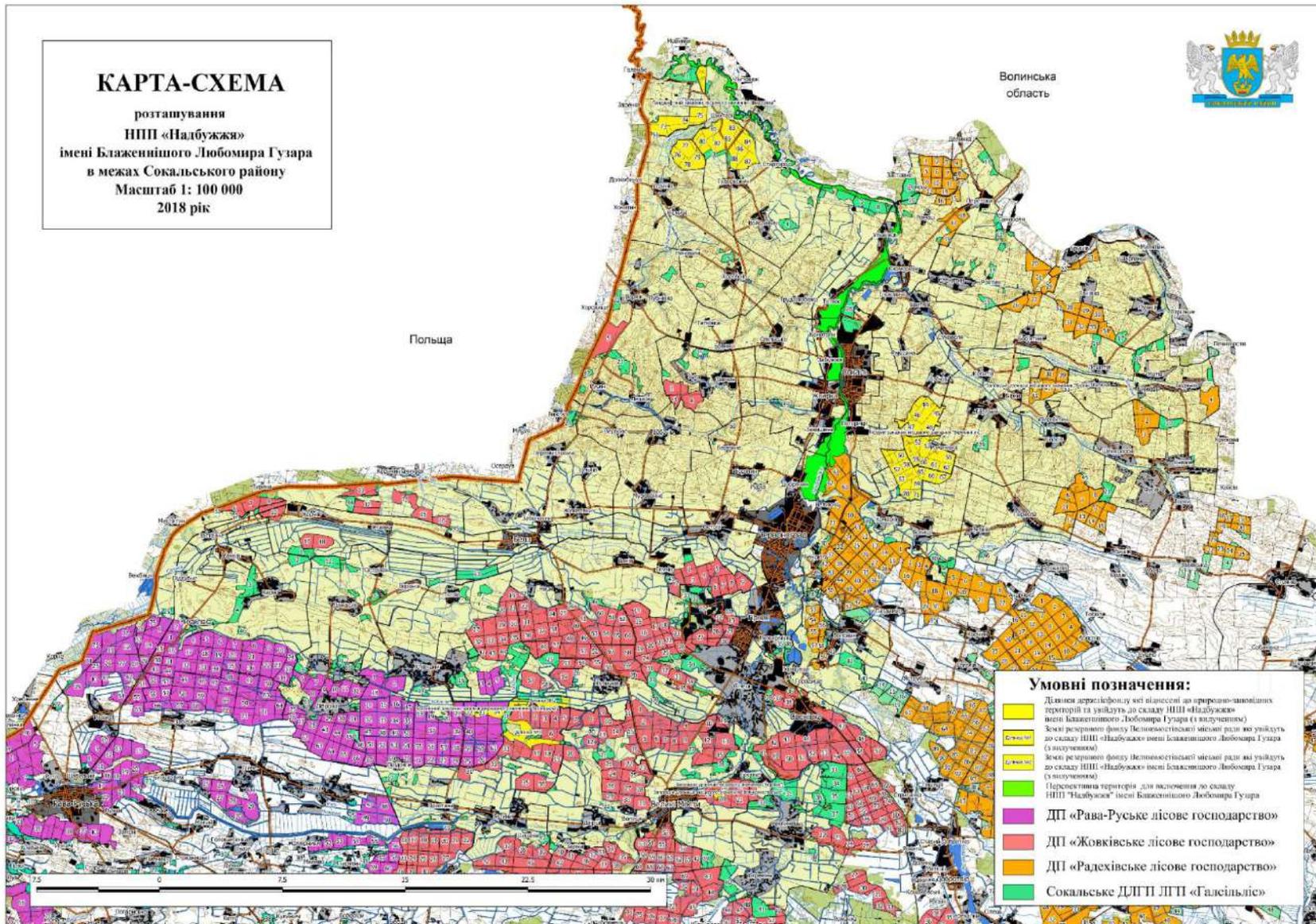
1	Виконавчий комітет (апарат): <ul style="list-style-type: none"> ☒ Міський голова – 1; ☒ Секретар міської ради – 1; ☒ Перший заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради – 1; ☒ Заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради – 1; ☒ Керуючий справами (секретар) виконавчого комітету – 1; ☒ Староста – 8. 	13
2	Відділ забезпечення роботи ради: <ul style="list-style-type: none"> ☒ Начальник відділу – 1; ☒ Головний спеціаліст - 1; ☒ Спеціаліст I категорії– 1; ☒ Державний реєстратор – 2; ☒ Діловод – 1; ☒ Головний бухгалтер – 1; ☒ Головний спеціаліст з питань публічних закупівель -1; ☒ Оператор комп'ютерного набору - 1; ☒ Прибиральник службових приміщень – 1; 	10
3	Загальний відділ : <ul style="list-style-type: none"> ☒ Начальник відділу – 1; ☒ Головний спеціаліст - 1 ☒ Спеціаліст I категорії– 1; Сектор цивільного захисту, військового обліку та охорони праці: <ul style="list-style-type: none"> ☒ Завідувач сектору- 1; ☒ Інспектор – 2; 	6
4	Відділ соціального захисту населення <ul style="list-style-type: none"> ☒ Начальник відділу – 1; ☒ Спеціаліст I категорії -1 	2
4	Відділ архітектури та містобудування <ul style="list-style-type: none"> ☒ Начальник відділу- головний архітектор – 1; ☒ Спеціаліст I категорії-1 	2
5	Відділ житлово-комунального господарства, капітального будівництва та інвестицій: <ul style="list-style-type: none"> ☒ Начальник відділу – 1; ☒ Провідний спеціаліст– 1; ☒ Спеціаліст I категорії– 1; 	3

6	Відділ охорони навколишнього природного середовища та земельних відносин: ☒ Начальник відділу – 1; ☒ Головний спеціаліст – 1; ☒ Спеціаліст I категорії – 2;.	4
7	Архівний відділ ☒ Начальник відділу – 1	1
	ВСЬОГО	41

СТРУКТУРА
відокремлених структурних підрозділів
Белзької міської ради

№ з/п	Структурна одиниця	Кількість осіб
1.	Фінансовий відділ: ☒ Начальник відділу – 1; ☒ Головний спеціаліст (фінансист по контролю за доходами та видатками) – 1; ☒ Спеціаліст I категорії (економіст)– 1.	3
2.	Відділ освіти культури молоді та спорту: ☒ Начальник відділу – 1; ☒ Головний спеціаліст– 1; ☒ Спеціаліст I категорії– 1;	3
3.	Централізована бухгалтерія: ☒ Головний бухгалтер – 1; ☒ Бухгалтер – 5; Інженерно-господарська група ☒ Інженер з охорони праці – 0,5 ☒ Механік-0,5	7
4.	Служба у справах дітей Белзької міської ради Львівської області: ☒ Начальник відділу – 1; ☒ Головний спеціаліст – 1; ☒ Спеціаліст I категорії – 2.	4
	ВСЬОГО:	17

**Зведена відомість ставків на території Белзької міської територіальної громади
Червоноградського району Львівської області
станом на 01.04.2021 року**

№ з/п	Місце розташування водного об'єкта (ст., нас. пункт)		Площа водного дзеркала, га (з водою, без води)	Об'єм ставка, тис.куб.м	Наявність паспорта зразка 2013 року	Номер паспорта старого зразка	Водокористувач (П. І. П.)				
	За межами населеного пункту	В межах населеного пункту					Акт на право власності на земельну ділянку під водним об'єктом	Акт на право постійного користування на земельну ділянку під водним об'єктом	Дата укладання та термін дії договору оренди на земельну ділянку	Дата укладання та термін дії договору оренди на водний об'єкт (зразка 2008 року)	Дата укладання та термін дії договору оренди на водний об'єкт (зразка 2013 року)
Басейн р. Західний Буг											
1		Ванівська ст., с.Ванів	0,2	1,0		59					
2		Ванівська ст., с.Ванів	0,1	2,0		60					
3		Ванівська ст., с.Низи	0,2	1,2		58					
4	Домашівська ст., с.Діброва		2,5	29,4		18			Остапик В.В. 25.12.08р. /49р.	18.06.09р. /24.12.57р.	
5	Домашівська ст., с.Діброва		1,4	12,6		19					
6	Домашівська ст., с.Діброва		1,1	9,9		20					
7	Жужелянська ст., с.Жужеляни		19,8331	168,6	30				ТзОВ «Клуб спортивної рибалки» 23.01.17/15р.		23.01.17р. /15р.
8		Жужелянська ст., с.Перемисловичі	1,2	24,0		72					
9		Жужелянська ст., с.Перемисловичі	0,8	5,4		73					
10		Жужелянська ст., с.Цєблів	0,4	4,0	-	-					
11		Жужелянська ст., с.Цєблів	0,2	2,0	-	-					
12		Жужелянська ст.,	0,2	2,0	-	-					

№ з/п	Місце розташування водного об'єкта (ст., нас. пункт)		Площа водного дзеркала, га (з водою, без води)	Об'єм ставка, тис.куб.м	Наявність паспорта зразка 2013 року	Номер паспорта старого зразка	Водокористувач (П. І. П.)				
	За межами населеного пункту	В межах населеного пункту					Акт на право власності на земельну ділянку під водним об'єктом	Акт на право постійного користування на земельну ділянку під водним об'єктом	Дата укладання та термін дії договору оренди на земельну ділянку	Дата укладання та термін дії договору оренди на водний об'єкт (зразка 2008 року)	Дата укладання та термін дії договору оренди на водний об'єкт (зразка 2013 року)
		с.Цеблів									
13	Жужелянська ст., (біля м.Белз)		0,2	2,0			Державний акт на право влас. на зем. ділянку (Кобак І.В.)				
14	Карівська ст., с.Заставне		1,1	11,0		22					
15	Карівська ст., с.Заставне		1,0	10,0		23					
16	Корчівська ст., с.Стаївка		2,4108	24,1	337						
17		Мураванська ст., с.Мураване	1,0	7,0		26					
18		Мураванська ст., с.Мураване	0,9	9,0		27					
19	Мураванська ст., с.Мураване		0,2	2,0		65					
20		Мураванська ст., с.Себечів	1,2	13,2		28					
21		Мураванська ст.,	0,4	-		67					
22		с.Вербова	0,1	-							
23	Мураванська ст., с.Вербова		0,1	-		69	Держ. акт на право власн. на зем. діл. (Закорчемний Ю.Б.) Серія ЯК№934488				
24		Угнівська ст., м. Угнів	0,5	3,5		107					
25	Угнівська ст.,		2,3160	23,2	365						

№ з/п	Місце розташування водного об'єкта (ст., нас. пункт)		Площа водного дзеркала, га (з водою, без води)	Об'єм ставка, тис.куб.м	Наявність паспорта зразка 2013 року	Номер паспорта старого зразка	Водокористувач (П. І. П.)				
	За межами населеного пункту	В межах населеного пункту					Акт на право власності на земельну ділянку під водним об'єктом	Акт на право постійного користування на земельну ділянку під водним об'єктом	Дата укладання та термін дії договору оренди на земельну ділянку	Дата укладання та термін дії договору оренди на водний об'єкт (зразка 2008 року)	Дата укладання та термін дії договору оренди на водний об'єкт (зразка 2013 року)
	с.Заставне										
	Всього по ТГ :		39,5599	367,1							

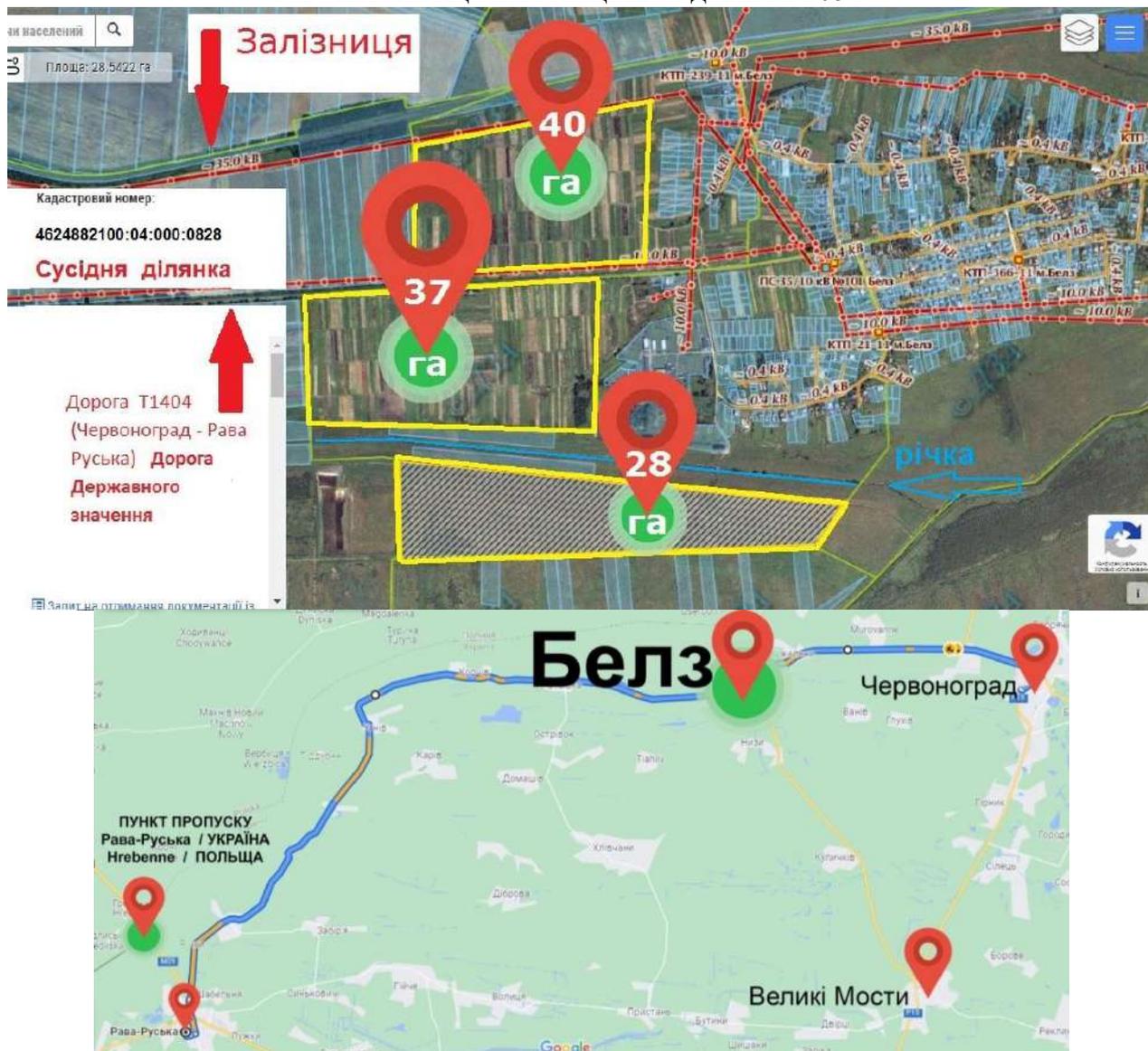
ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОПОЗИЦІЇ БЕЛЗЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ОБ'ЄКТ В М. БЕЛЗ

Контактні телефони: 0663313579, 0676738218

м. Белз, Червоноградський район, Львівська область

Загальна площа інвестиційних ділянок 105 га:

- Площа інвестиційної ділянки №1 - 40 га
  - Площа інвестиційної ділянки №2 - 37 га
  - Площа інвестиційної ділянки №3 - 28 га
- (для зміни цільового призначення потрібно 3 місяці)

- GPS – координати 50.377846, 23.974691
- Кадастровий номер сусідньої ділянки:
4624882100:04:000:0828

Комунікації:

- Водопостачання на відстані 50 м, є можливість отримання 1000м³ на добу

- Газопостачання на відстані 50 м

Транспортне сполучення :

- Відстань від інвестиційної ділянки до найближчого міста Червоноград 19 км (населення м. Червоноград 65 871 осіб)
- Поряд інвестиційної ділянки проходить дорога державного значення Т-140-4 (Червоноград - Рава Руська)
- Поряд інвестиційної ділянки проходить залізниця
- Планується будівництво міжнародного пункту пропуску – Белз-Будинін (Польща)
- Відстань від інвестиційних ділянок до кордону – Пункт пропуску Рава Руська – Гребенне (Польща) становить 43км

На відстані декількох кілометрів присутні декілька ділянок з детальними планами під будівництво зеленої енергетики, іде активний пошук інвесторів

**Відділ Інвестиційної
Політики**
Львівська Обласна
Державна Адміністрація

Львівська Обласна Державна Адміністрація
Департамент економічної політики
ВІДДІЛ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

м. Львів, вул. В. Винниченка, 18
+38 (0352) 261 20 40
investregionlviv@gmail.com

ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА

- 📍 Адреса:
м.Белз, Червоноградський район
- 📍 Координати GPS:
50.377846, 23.974691
- 📄 Кадастровий номер:
поруч до 4624882100:04:000:0828

Загальна інформація про об'єкт

- 📍 Тип об'єкту: земельна ділянка
- 🏗️ Призначення: під будівництво заводу
- 📏 Площа: 39 Га
- 🏠 Форма власності: комунальна
- 🏠 Використання: продаж у власність, надання в оренду землі
- 📌 Цільове призначення: землі запасу

Комунікації

- ⚡ Електропостачання: можливість підведення 6 МВт
- 📶 Газопостачання: на відстані 50 м
- 💧 Водопостачання: на відстані 50 м

Транспортне сполучення

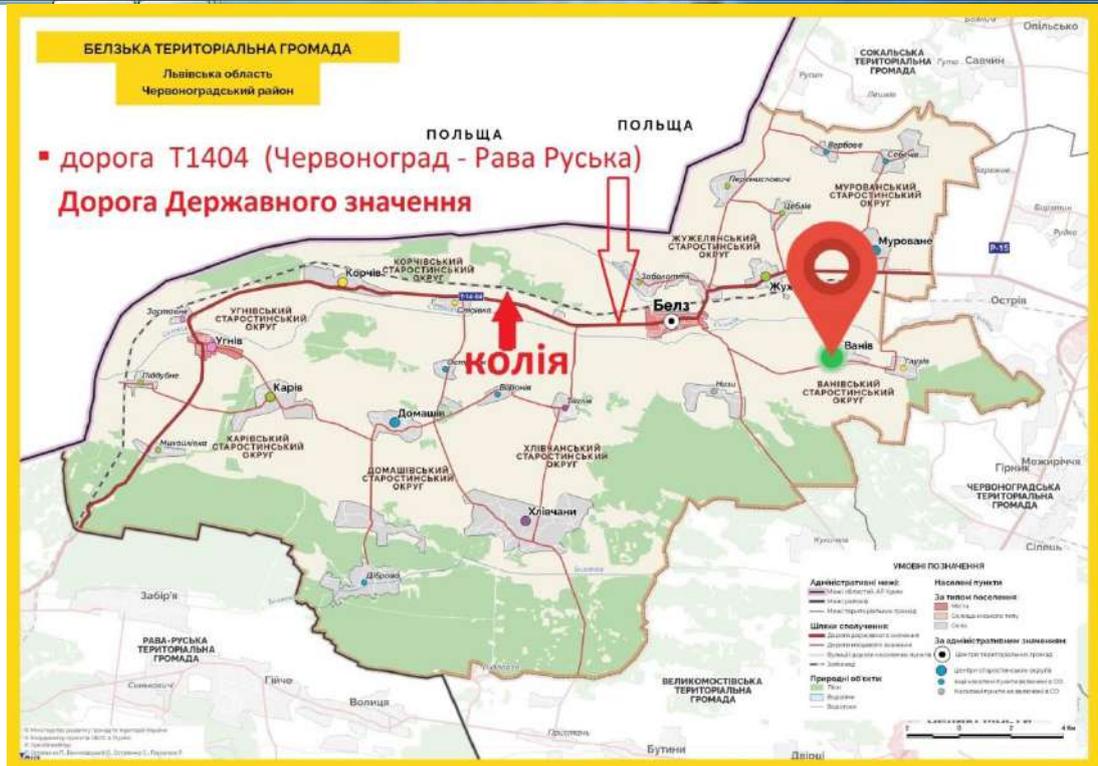
- 🚆 Залізниця: поруч біля ділянки
- 🏢 Обласний центр: 75 км до Львова
- ✈️ Аеропорт: 82 км до Львівського аеропорту
- 🛣️ Міжнародні дороги: 37 км М09, поруч Т1404
- 🚧 Пункти перетину кордону з ЄС: 43 км – «ПП Рава-Руська»
224 км – «ПП Смільниця»

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ОБ'ЄКТ В С. ВАНІВ

Контактні Телефони: 0663313579, 0676738218

с. Ванів, Червоноградський район, Львівська область

Загальна площа інвестиційних ділянок **134 га**:

№ п/п	Місце розташування (район, громада та/або населений пункт)	Площа ділянки (га)	Кадастровий номер	Цільове призначення
1	Червоноградський район, Белзька територіальна громада, с.Ванів	58.0303 га	4624880900:13:000:0754	16.00 Землі запасу
2		34.1889 га	4624880900:13:000:0753	16.00 Землі запасу
3		29.5995 га	4624880900:13:000:0752	16.00 Землі запасу
4		12.4662 га	4624880900:13:000:0751	16.00 Землі запасу

Комунікації:

- за рахунок власної сонячної електростанції на відстані 1,7 км
- є можливість отримання 1000м³ на добу

В межах гірничого відводу «Шахти «Степова» розташований Ванівський водозабір, який на даний час не експлуатується. В 1970р. в Українській ТКЗ по Ванівському водозабору затверджені запаси в кількості 27,0 тис. м³/ добу , в тому числі по категорії А- 21,8 ; В-3,3 ; С1- 1,9 м³/добу. При санітарно- гідрогеологічному обстеженні водозабору шахти «Степова» і прилеглої до нього території були обстеженні умови індивідуального водопостачання мешканців с. Острів, Муроване, Ванів, Глухів, будинки яких розташовані найближче до водозабору (біля 500-1000м.)

Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо) Водозабір шахти «Степова» ДП «Львіввугілля», який представлений чотирма експлуатаційними свердловинами №№ 412, 472, 473, 074-ТВ, глибиною, відповідно; 70м, 90м, 90м, 550м. Середньодобовий водозабір за 2019 рік склав 389 м³/ добу. За результатами і бактеріологічних аналізів підземні води відповідають вимогам до води господарсько – питного призначення . Захист водозабору в межах ЗСО реалізується в першу чергу за допомогою системи обмежень і заборон деяких видів господарської діяльності і використання територій. В склад зони санітарної охорони входять три пояси: пояс суворого режиму та два пояси режиму обмежень.

Транспортне сполучення :

- Відстань від інвестиційної ділянки до найближчого міста Червоноград 17 км – Районний центр (населення м. Червоноград 65 871 осіб).
- Поряд інвестиційної ділянки проходить дорога державного значення Т-14-04 (Червоноград - Рава Руська), відстань до дороги 2,8 км.
- Відстань від інвестиційної ділянки до залізниці 1,8 км.
- Планується будівництво міжнародного пункту пропуску – Белз-Будинін (Польща).
- Відстань від інвестиційних ділянок до кордону – Пункт пропуску Рава Руська – Гребенне (Польща) становить 55 км.

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ОБ'ЄКТ В С. ВАНІВ

Контактні телефони: 0663313579, 0676738218

с. Ванів, Червоноградський район, Львівська область

Загальна площа інвестиційних ділянок **190 га**:

№ п/п	Місце розташування (район, громада та/або населений пункт)	Площа ділянки (га)	Кадастровий номер	Цільове призначення	Примітки
1.	Червоноградський район,	55 га	Кадастровий номер: сусідньої ділянки 4624880900:04:000:0503		
2.	Белзька територіальна громада,	61.1955 га	4624880900:04:000:0757	16.00 Землі запасу	
3.	с.Ванів	15.2339 га	4624880900:04:000:0759	16.00 землі запасу	
4.		8.3321 га	4624880900:04:000:0758	16.00 землі запасу	

Комунікації:

- за рахунок власної сонячної електростанції
- є можливість отримання 1000м³ на добу

В межах гірничого відводу «Шахти «Степова» розташований Ванівський водозабір, який на даний час не експлуатується. В 1970р. в Українській ТКЗ по Ванівському водозабору затверджені запаси в кількості 27,0 тис. м³/ добу , в тому числі по категорії А- 21,8 ; В-3,3 ; С1- 1,9 м³/добу. При санітарно- гідрогеологічному обстеженні водозабору шахти «Степова» і прилеглої до нього території були

обстеженні умови індивідуального водопостачання мешканців с. Острів, Муроване, Ванів, Глухів, будинки яких розташовані найближче до водозабору (біля 500-1000м.)

Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо). Водозабір шахти «Степова» ДП «Львіввугілля», який представлений чотирма експлуатаційними свердловинами №№ 412, 472, 473, 074-ТВ, глибиною, відповідно; 70м, 90м, 90м, 550м. Середньодобовий водозабір за 2019 рік склав 389 м³/добу. За результатами і бактеріологічних аналізів підземні води відповідають вимогам до води господарсько – питного призначення . Захист водозабору в межах ЗСО реалізується в першу чергу за допомогою системи обмежень і заборон деяких видів господарської діяльності і використання територій. В склад зони санітарної охорони входять три пояси: пояс суворого режиму та два пояси режиму обмежень.

Транспортне сполучення :

- Відстань від інвестиційної ділянки до найближчого міста Червоноград 17 км – Районний центр (населення м. Червоноград 65 871 осіб).
- Поряд інвестиційної ділянки проходить дорога державного значення Т-14-04 (Червоноград - Рава Руська), відстань до дороги 4,5км.
- Відстань від інвестиційної ділянки до залізниці 3,5 км .
- Планується будівництво міжнародного пункту пропуску – Белз-Будинін (Польща).
- Відстань від інвестиційних ділянок до кордону – Пункт пропуску Рава Руська – Гребенне (Польща) становить 55км.

На даних інвестиційних ділянках можливе розміщення, будівництво, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій.

Також На відстані декількох кілометрів присутні інші ділянки з детальними планами під будівництво зеленої енергетики, іде активний пошук інвесторів.

ПРОПОЗИЦІЯ БЕЛЗЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ПІД ВІТРОВУ ЕНЕРГЕТИКУ:

ПРОПОЗИЦІЯ №1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

- Червоноградський район, Белзька ТГ, с. Ванів.
- 4 ділянки по 12.5 га
- 4624880900:04:000:0500; 4624880900:04:000:0503
- 4624880900:04:000:0501; 4624880900:04:000:0502
- Комунальна власність
- Цільове призначення – 14.01 Для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій
- Містобудівна документація під будівництво зеленої енергетики в наявності. Рішення Львівського господарського суду (першої інстанції) про розірвання договору оренди з ТзОВ "Белзсолар"
- Координати: 50.354632, 24.115720

ПРОПОЗИЦІЯ №2 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

- Червоноградський район, Белзька ТГ, с. Діброва
- 20 га
- Комунальна власність
- Містобудівна документація під будівництво зеленої енергетики в наявності
- Межує з 4624882000:12:000:0816
- Координати: 50.315446, 23.823697

ПРОПОЗИЦІЯ №3 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

- Червоноградський район, Белзька ТГ, с. Домашів
- 15 га
- Комунальна власність
- Межує з 4624882000:10:000:0818
- Містобудівна документація під будівництво зеленої енергетики в наявності
- Координати: 50.349777, 23.846135

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРОПОЗИЦІЯ НА ТЕРИТОРІЇ ГОСПОДАРСЬКОГО ДВОРУ В С. КОРЧІВ

Відділ Інвестиційної Політики
 Львівська Обласна
 Державна Адміністрація

Львівська Обласна Державна Адміністрація
 Департамент економічної політики
ВІДДІЛ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

м. Львів, вул. В. Винниченка, 18
 +38 (032) 261 20 40
 investregionlviv@gmail.com

с. Корчів
 Белзька ОТГ
 Червоноградський район
 Львівська область

ТРАНСПОРТНЕ СПОЛУЧЕННЯ

- Залізниця – біля ділянки проходить окрема колія.
  - Відстань до Львова – 87 км
  - Львівський Аеропорт – 93 км
  - Найближчі дороги Т1404 - < 1км
- Найближчі пункти перетину кордону з ЄС: Рава-Руська – 32 км; Угринів 50 км
 Грушів – 59 км; Шегині – 118 км

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБ'ЄКТ

- Белзька об'єднана територіальна громада готова розглянути пропозицію інвестора щодо розміщення ферми ВРХ.
- Зі своєї сторони Белзька ОТГ пропонує перспективне місце для розміщення самої ферми, та наявність понад 600 га ріллі у радіусі 20 км для обслуговування ферми.
- Доступна площа ділянки під основні споруди ферми: близько 30 га
- Поруч проходить залізнична колія
- До кордону з ЄС (Польща) менше 2 км.
- Форма власності – комунальна власність
- GPS координати: 50.39305, 23.80511

Цифрами позначені найближчі ділянки для обслуговування ферми (рілля).

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРОПОЗИЦІЯ НА ТЕРИТОРІЇ ГОСПОДАРСЬКОГО ДВОРУ В С. СТАЇВКА

Контактні телефони: 0663313579, 0676738218

Кадастровий номер:

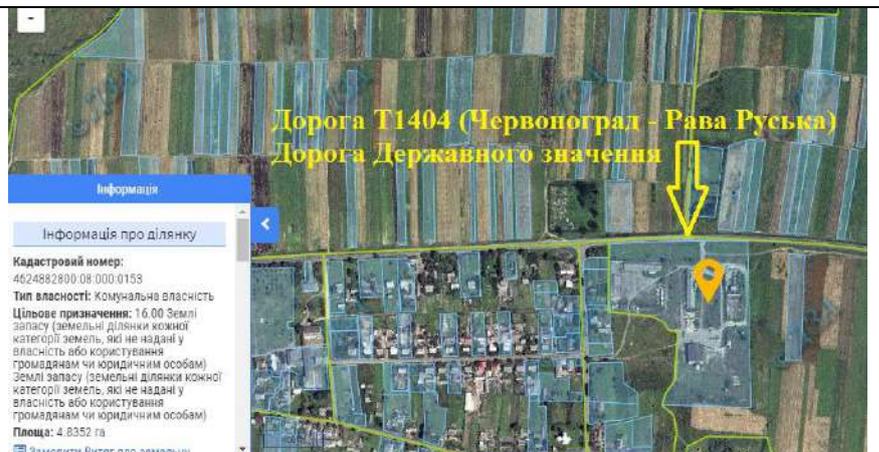
4624882800:08:000:0153

Тип власності: Комунальна власність

Цільове призначення: 16.00

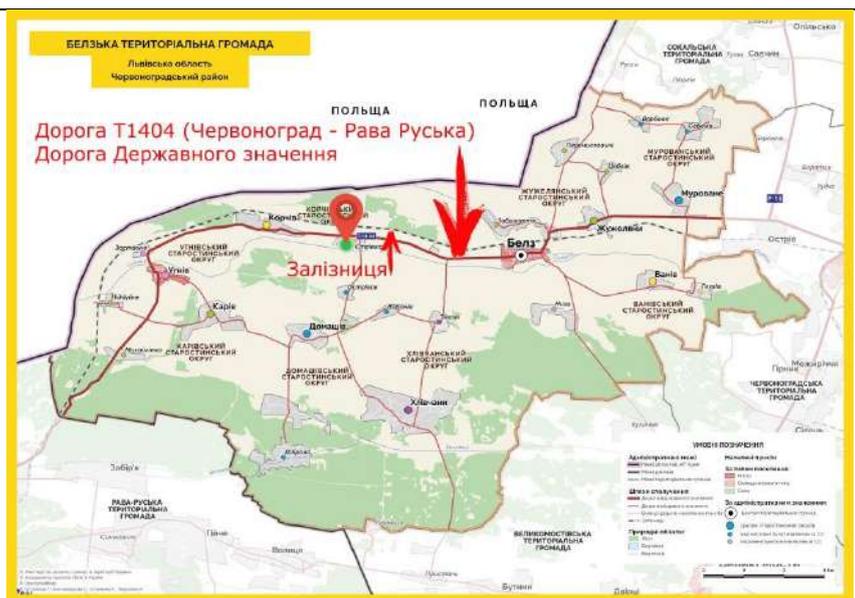
Землі запасу (земельні ділянки кожної категорії земель, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам) Землі запасу (земельні ділянки кожної категорії земель, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)

Площа: 4.8352 га

с. Стаївка

Червоноградський район,
Львівська область

Транспортне сполучення:

- Відстань від інвестиційної ділянки до міста Червоноград 28 км (населення м. Червоноград 65 871 осіб).
- Поряд інвестиційної ділянки проходить дорога державного значення Т-14-04 (Червоноград - Рава Руська).
- Поряд інвестиційної ділянки проходить залізниця.
- Планується будівництво міжнародного пункту пропуску – Белз-Будинін (Польща).
- Відстань від інвестиційної ділянки до кордону – Пункт пропуску Рава Руська – Гребенне (Польща) становить 35 км.

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРОПОЗИЦІЯ НА ТЕРИТОРІЇ ГОСПОДАРСЬКОГО ДВОРУ В С. ЖУЖЕЛЯНИ

Відділ Інвестиційної Політики
Львівська Обласна Державна Адміністрація

Львівська Обласна Державна Адміністрація
Департамент економічної політики
ВІДДІЛ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

м. Львів, вул. В. Винниченка, 18
+38 (0)32 261 20 40
invest.region.lviv@gmail.com

ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА

Адреса:
с.Жужеляни, Червоноградський район

Координати GPS:
50.397997, 24.057237

Кадастровий номер:
4624882100:11:000:0011

Загальна інформація про об'єкт

- 📍 **Тип об'єкту:** земельна ділянка
- 🏗️ **Призначення:** під будівництво заводу
- 📏 **Площа:** 12.7 Га
- 🏠 **Форма власності:** комунальна
- 📄 **Використання:** продаж у власність, надання в оренду землі
- 📌 **Цільове призначення:** землі запасу

Комунікації

- ⚡ **Електропостачання:** можливість підведення 35 кВ
- 🔥 **Газопостачання:** не відомо
- 💧 **Водопостачання:** не відомо

Транспортне сполучення

- 🚆 **Залізниця:** поруч біля ділянки
- 🏙️ **Обласний центр:** 76 км до Львова
- ✈️ **Аеропорт:** 83 км до Львівського аеропорту
- 🛣️ **Міжнародні дороги:** 50 км М09, поруч Т1404
- 🇪🇺 **Пункти перетину кордону з ЄС:** 47 км – «ПП Рава-Руська»
195 км – «ПП Смільниця»

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРОПОЗИЦІЯ С. ЗАБОЛОТТЯ

Контактні телефони: 0663313579, 0676738218

Кадастровий номер:

4624882100:22:015:0002

Тип власності: Приватна власність

Цільове призначення: 11.02 Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості для обслуговування хлібопекарні

Площа: 0.9711 га

Кадастровий номер:

4624882100:22:013:0030

Тип власності: Приватна власність

Цільове призначення: 11.02 Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості для обслуговування водонапірної башні

Площа: 0.4042 га

Транспортне сполучення:

- Відстань від інвестиційної ділянки до міста Червоноград 19 км (населення м. Червоноград 65 871 осіб).
- Поряд інвестиційної ділянки проходить дорога Т-14-04 державного значення (Червоноград - Рава Руська).
- Поряд інвестиційної ділянки проходить залізниця.
- Відстань до кордону – Пункт пропуску Рава Руська - Гребенне становить 43 км.

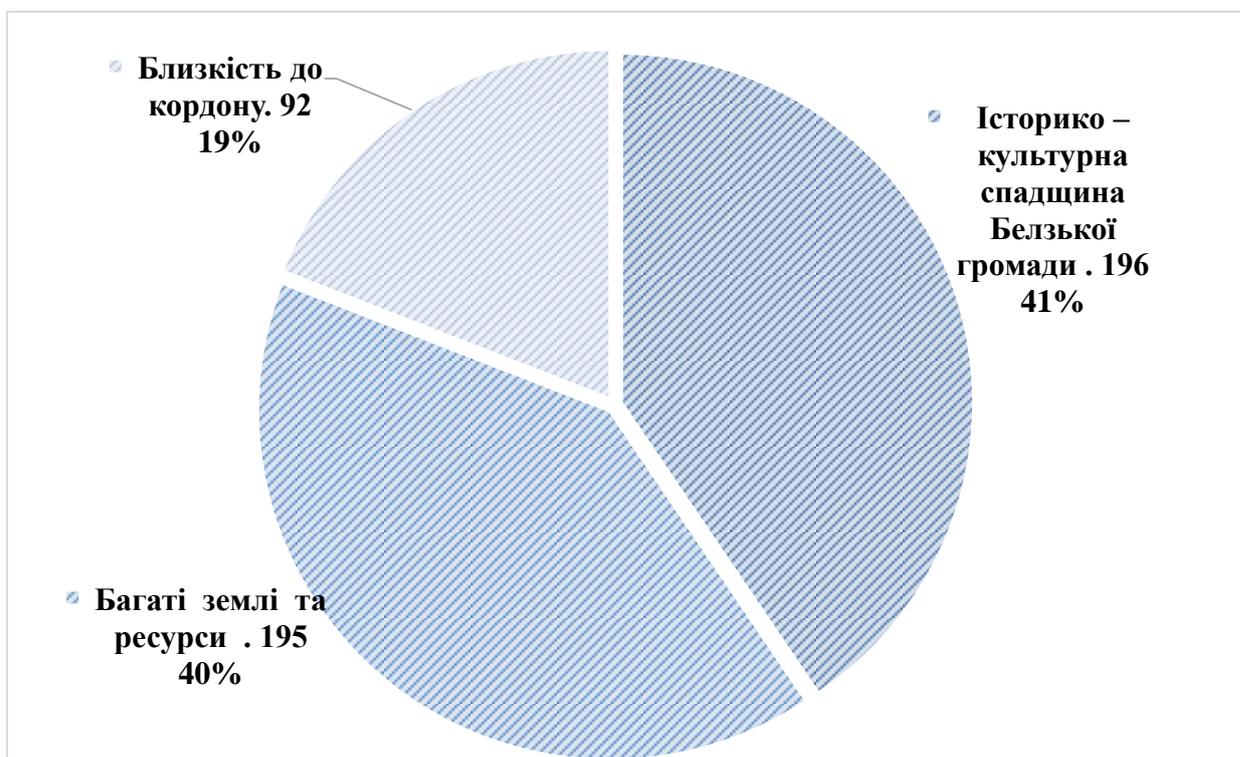
1. РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ МЕШКАНЦІВ БЕЛЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Методом онлайн-анкетування через платформу Google Forms було анкетовано загалом 529 респондентів. Опитування проводилось з серпня 2021 року до січня 2022 року. При проведенні опитування було запропоновано питання, варіанти відповідей до питань, а також (за бажанням) додати власну відповідь на питання. Анкетування не є репрезентативним по віку, статі, місцю проживання, тому його результати не є точними. Також при оцінюванні результатів анкетування слід зважати на обмеження методу поширення анкетування — воно не охоплює осіб, які не відвідують сайт громади чи сторінки громади у соціальних мережах.

Результати анкетування подано у наступних діаграмах.

1. Що, на Вашу думку, вирізняє Белзьку громаду з-поміж інших громад та робить її унікальною?

ТОЧКИ ЗРОСТАННЯ

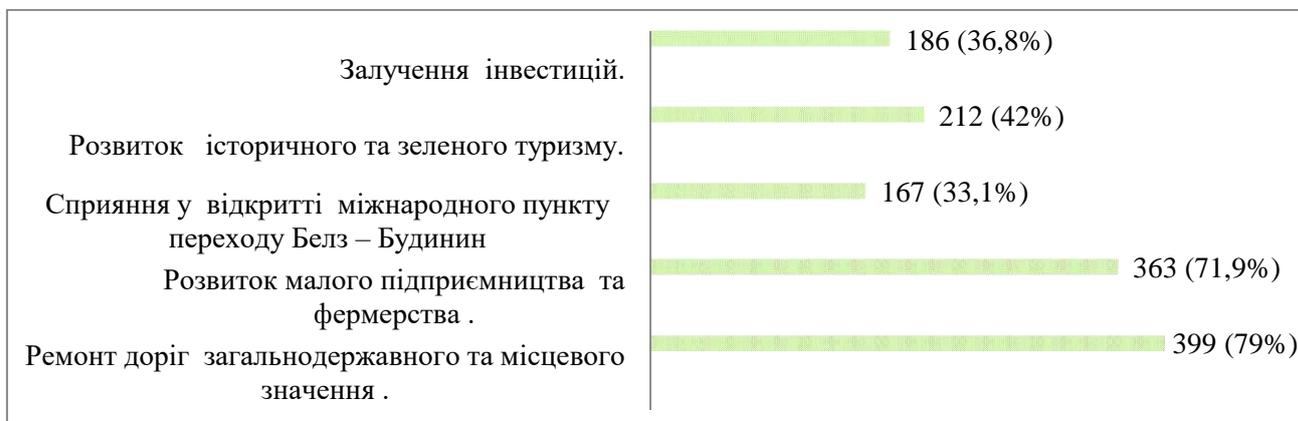
2. Які, на Вашу думку, основні проблеми розвитку громади (позначте не більше 5 варіантів відповідей) ?

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ, ЩО ЗАВАЖАЮТЬ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

3. Які заходи (проекти) Ви могли б запропонувати для вирішення вищеназваних проблем розвитку громади? Вкажіть, які саме:

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ

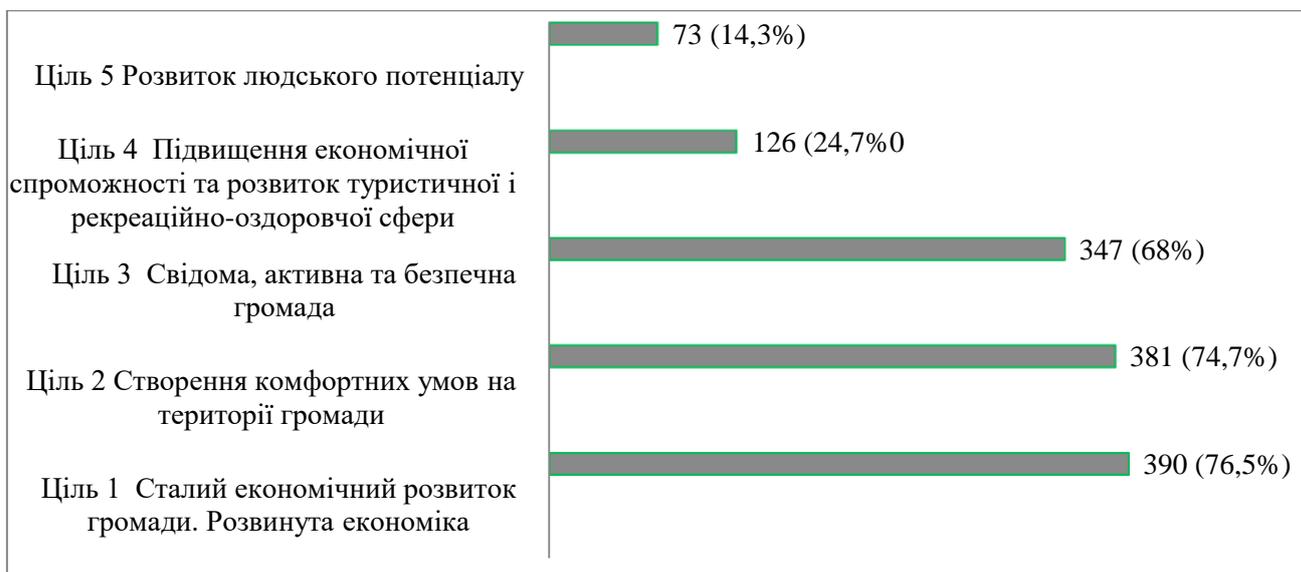
4. Найважливішими напрямками діяльності громади є (позначте не більше 3 відповідей):

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ

5. Досягнення яких цілей сталого розвитку варто визначити пріоритетними для забезпечення розвитку громади (позначте не більше 3 варіантів відповідей)

ВИБІР ПРІОРИТЕТІВ РОЗВИТКУ

6. Оберіть 3 актуальних екологічних ініціатив для нашої громади.

ЕКОЛОГІЧНІ ЗАВДАННЯ

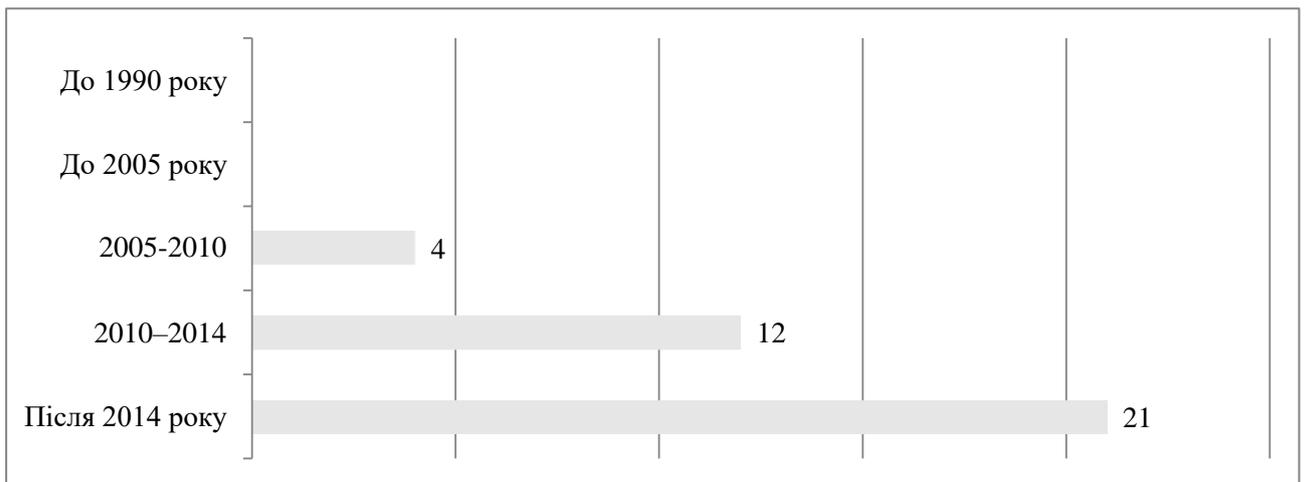

2. РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ БІЗНЕСУ БЕЛЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

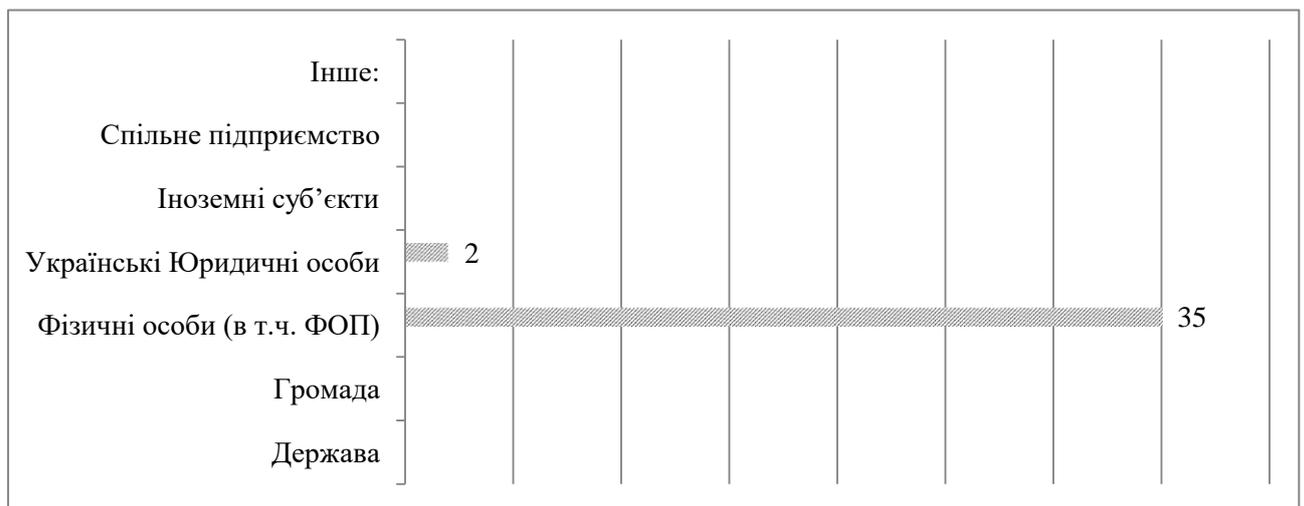
З метою оцінки підприємницького клімату в громаді, для визначення основних проблем, які існують в громаді та перспектив її розвитку на майбутнє було проведено опитування представників бізнесу Белзької громади методом онлайн-анкетування через платформу Google Forms. Анкетовано загалом 37 респондентів. Опитування проводилось з вересня до листопада 2021 року.

Результати опитування наведені нижче.

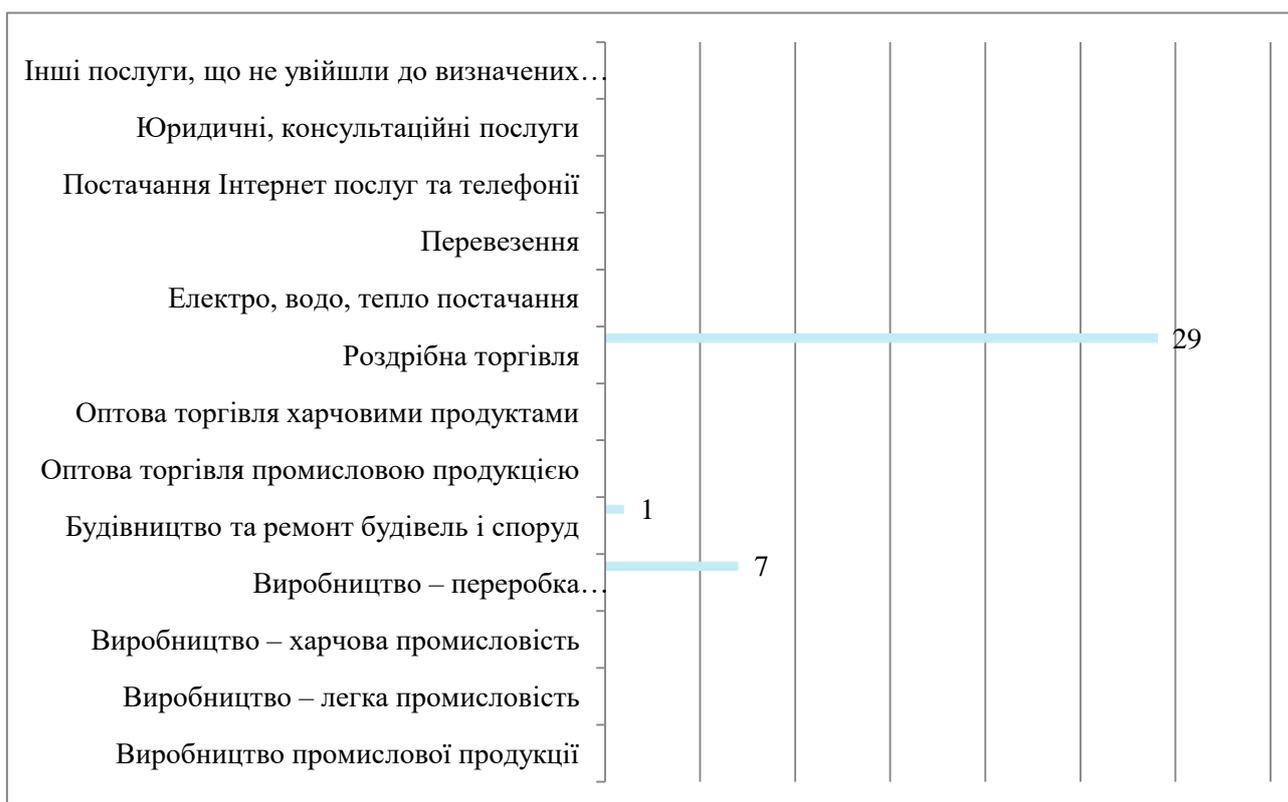
1. Коли було створене Ваше підприємство?

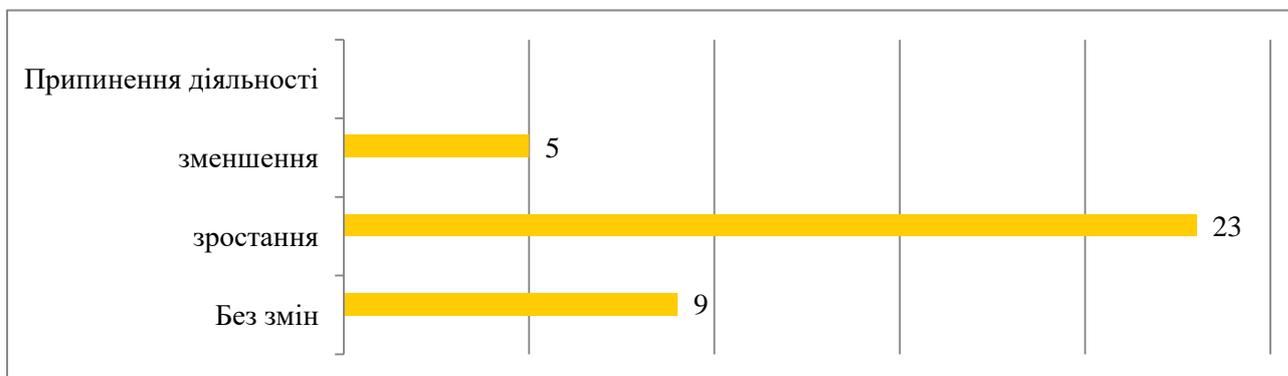
2. Основний власник Вашого підприємства?

3. Який характер має Ваш бізнес? Оберіть основні сфери діяльності

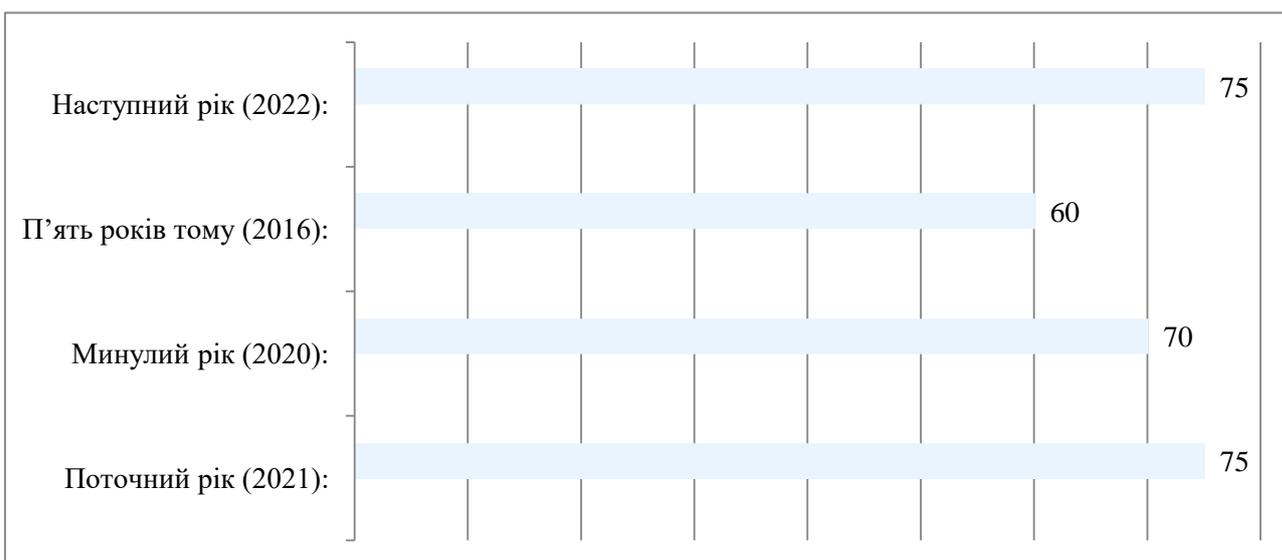
4. Які зміни у збуті Ви очікуєте в 2022 році?

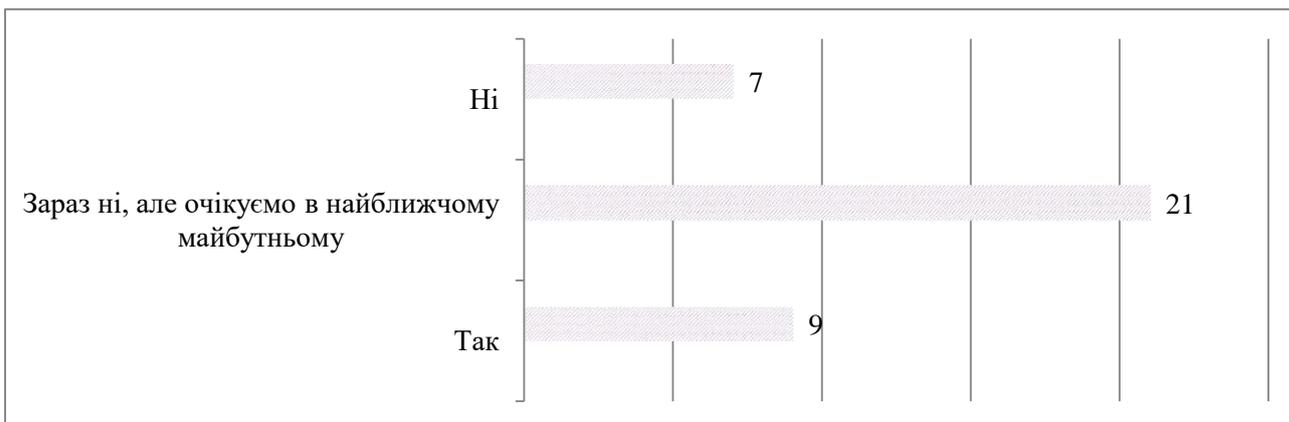
5. Чи є у Вашому регіоні (відмітьте усі відповідні твердження):

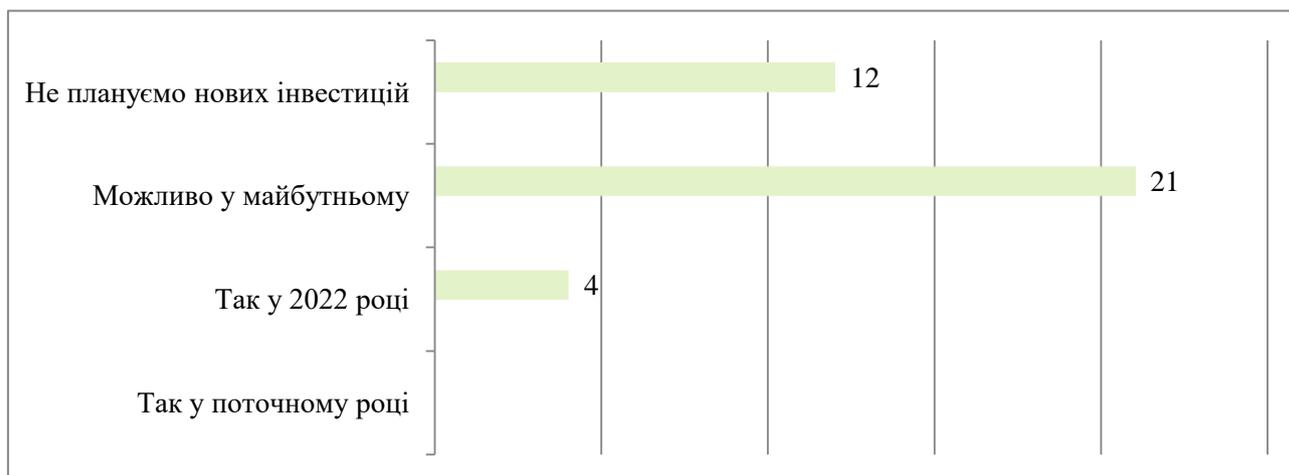
6. Скільки працівників з повним робочим днем, за Вашою оцінкою, працювали чи працюватимуть на Вашому підприємстві в зазначені нижче періоди?

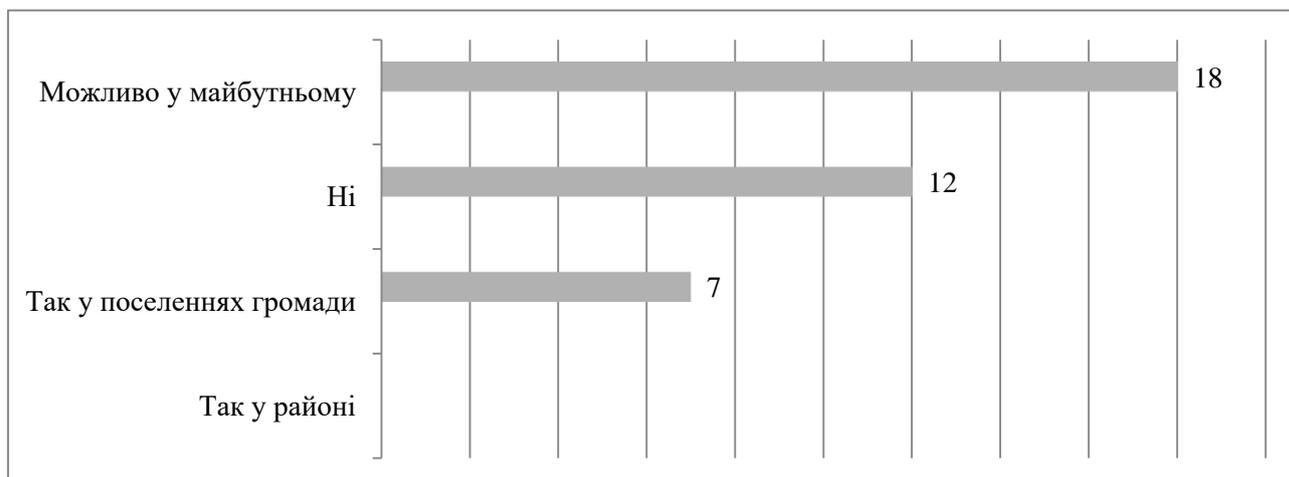
8. Чи Ви відчуваєте нестачу спеціалістів певних специфічних професій, навичок персоналу, які є важливими для майбутнього розвитку Вашого підприємства?

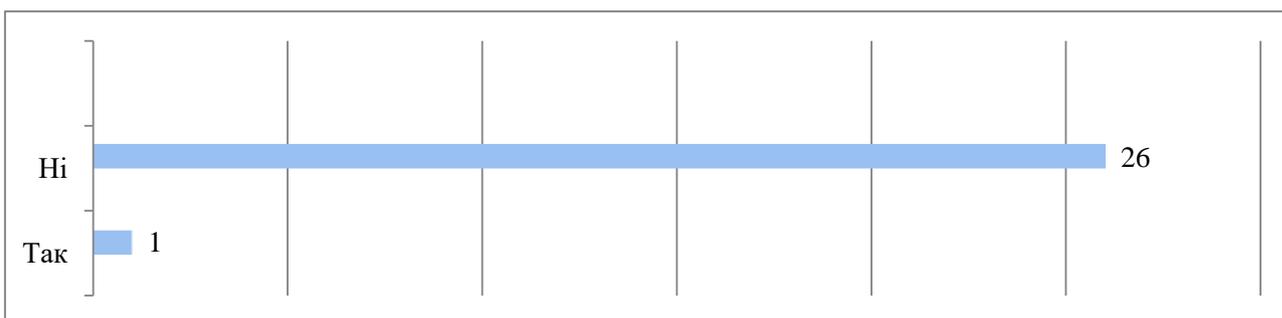
10. Ви плануєте інвестувати у збільшення виробництва продукції (послуг) у громаді?

11. Чи плануєте Ви розширення виробництва зі створенням додаткових потужностей в інших адміністративно-територіальних одиницях району (населених пунктах громади)?

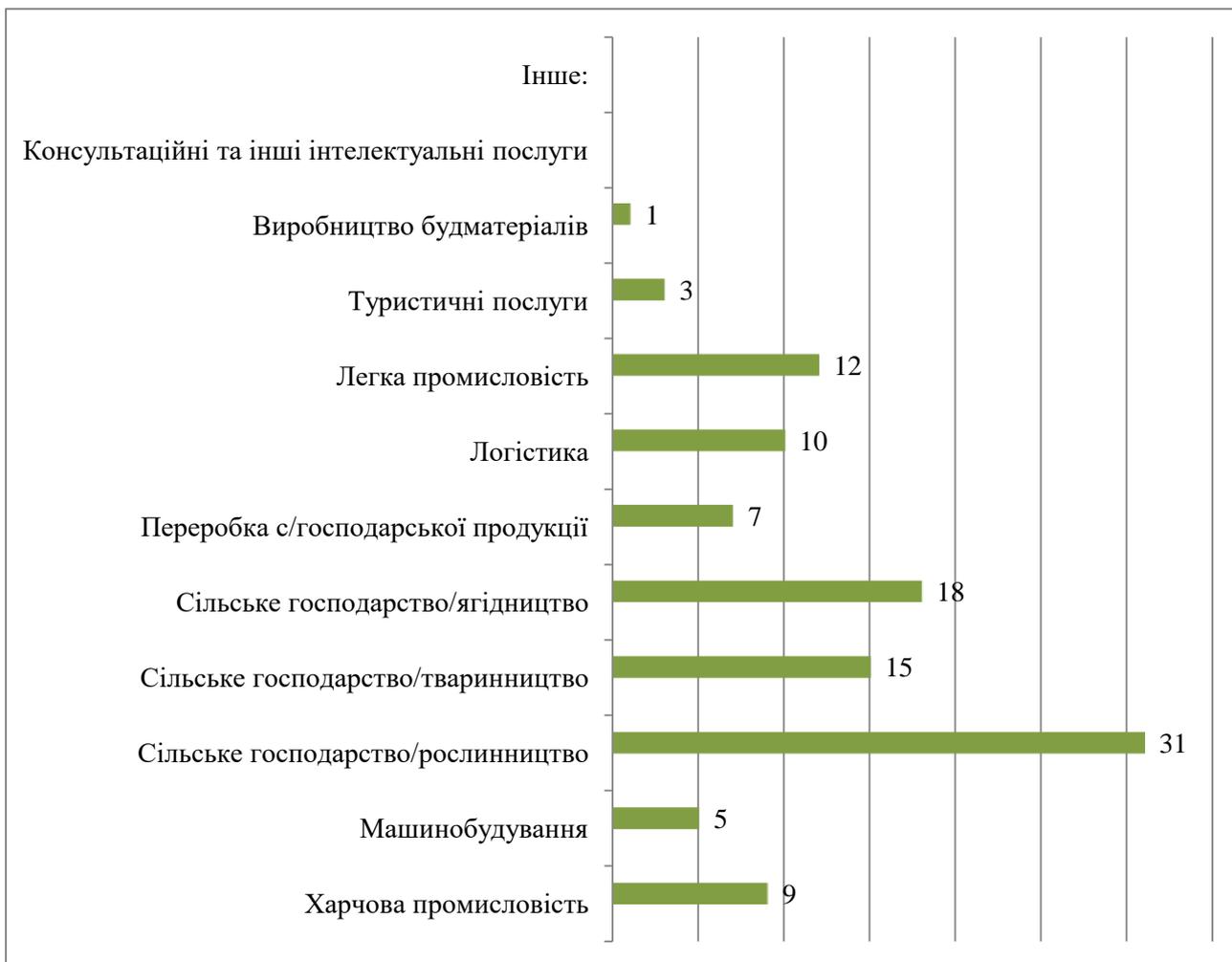
12. Ви плануєте (негайно або в майбутньому) перенести всю чи частину своєї діяльності до іншої громади?

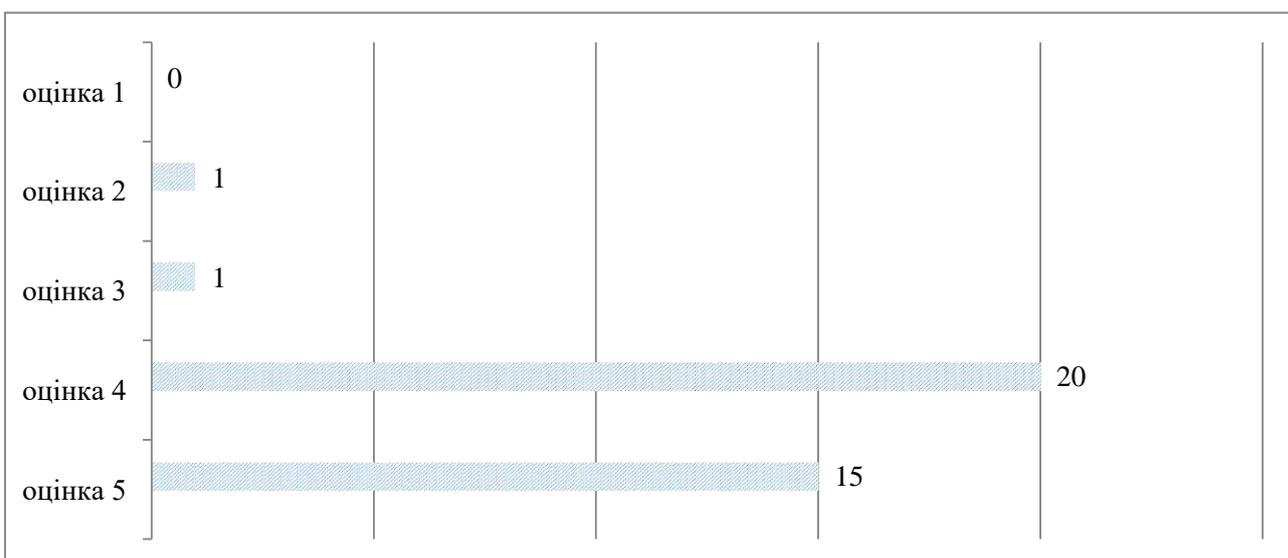
14. Що, на Вашу думку, заважає розвитку громади (вибрати 3 основних)?

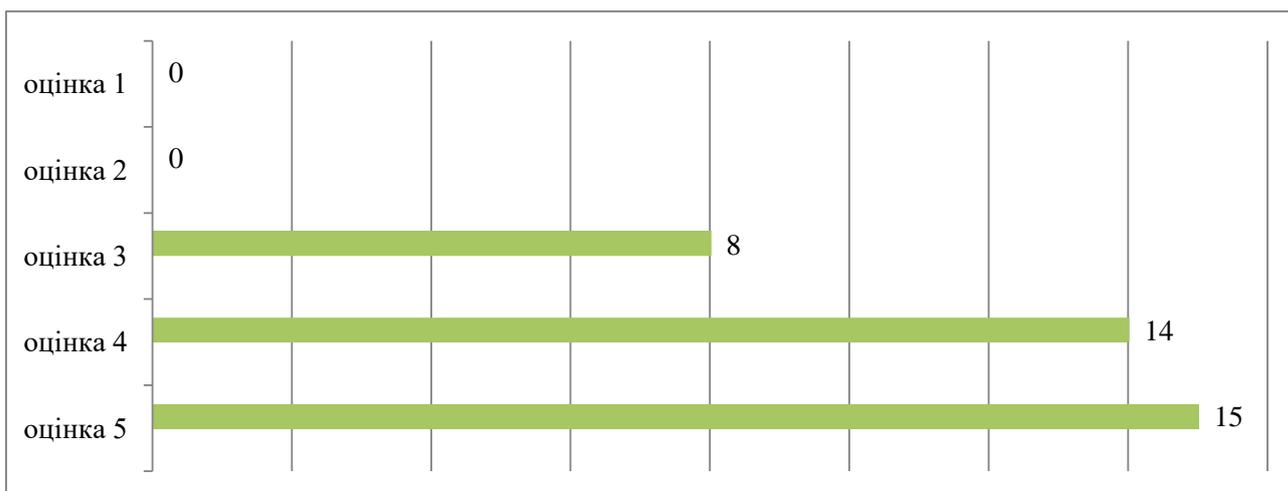
17. Які види економічної діяльності є, на вашу думку, пріоритетними для майбутнього розвитку громади? Оберіть не більше трьох варіантів

18. Як би Ви оцінили діяльність органів місцевого самоврядування з розвитку громади за 5-ти бальною системою? (5 – найвища оцінка, 1 – найнижча)

19. Яка Ваша загальна думка про Вашу громаду як місце для ведення бізнесу за 5-ти бальною системою? (5 – найвища оцінка, 1 – найнижча)

ЗВІТ
про стратегічну екологічну оцінку
Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до
2027 року

ЗМІСТ

Вступ	
1. Зміст та основні цілі Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року	4
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	10
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	22
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	24
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також та шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	25
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності -50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	30
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії	34
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	37
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	38
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	40
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію	40
12. Додатки	

ВСТУП

Стратегія розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегія) розроблена Робочою групою з розробки Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року відповідно до чинного законодавства України.

Стратегія зорієнтована на розвиток конкурентоспроможної економіки громади, створення комфортних та безпечних умов на території громади для жителів громади представників бізнесу та громадськості загалом.

Стратегія узгоджується з пріоритетами і цілями стратегічних документів державного та регіонального рівня, - Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», державою визначено необхідність здійснення процедури стратегічної екологічної оцінки для документів державного планування у встановленому законодавством порядку.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – процедура визначення, опису та оцінювання можливих негативних наслідків виконання та реалізації документів державного планування (далі – ДДП) для довкілля.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня захисту навколишнього середовища, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, сприяння інтеграції екологічних міркувань і підготовку документів державного планування з метою досягнення сталого розвитку. Це системний та комплексний інструмент оцінки, що підтримує та інформує про процес прийняття управлінських рішень суб'єктами діяльності, які можуть мати можливі екологічні наслідки.

Стратегія розвитку громади відповідає засадам екологічної політики України, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року», а також Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженій Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1363-р.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року розроблено з врахуванням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 р. № 296.

В рамках проведення стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії було оприлюднено заяву про визначення обсягів СЕО на офіційному веб-сайті Белзької міської ради за посиланням: <http://www.belzrada.lviv.ua> та у друкованих засобах масової інформації. Також заяву було направлено департаменту екології та природних ресурсів, департаменту охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації. Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки зауваження та пропозиції від громадськості та регіональних органів виконавчої влади не надходили.

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ БЕЛЗЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

СЕО охоплює аналіз ймовірного впливу на стан довкілля, умови життєдіяльності та здоров'я населення Белзької міської територіальної громади в результаті впровадження Стратегії. Тож об'єктом аналізу є стратегічні цілі, оперативні цілі та завдання, визначені у Стратегії на період до 2027 року.

Стратегією визначено стратегічне бачення та місію

Стратегічне бачення громади: Белзька міська територіальна громада – сусідня з Європейським Союзом громада з демократичними цінностями, якісними умовами для життя та відпочинку, з конкурентоспроможною економікою, з просторими селами та мальовничими краєвидами, неповторною історичною спадщиною, атракційна, відкрита і дружна до гостей.

Місія громади: Белзька міська територіальна громада – працюючі та гостинні люди, успішний та конкурентоспроможний бізнес, відкриті та активні управлінці, які компетентно і раціонально господарюючи спільно будують своє майбутнє.

Стратегічне бачення розвитку Белзької громади буде досягатись завдяки реалізації трьох стратегічних цілей:

1. Конкурентоспроможна економіка

2. Комфортне середовище

3. Якісне життя

В рамках стратегічної цілі «Конкурентоспроможна економіка», виділені такі ключові операційні цілі: «Просторове планування», «Успішний та конкурентоспроможний бізнес», «Привабливий туристичний простір».

Безпечне, комфортне та безбар'єрне середовище – це головна складова розвитку людського потенціалу громади, її добробуту та благополуччя. «Якісні та безпечні дороги», «Модернізація та розвиток інженерної інфраструктури», «Покращення стану навколишнього середовища» є оперативними цілями стратегічної цілі «Комфортне середовище»

Розвиток освіти, медицини, культури – це інвестиції в своїх громадян та в майбутнє громади. «Сучасний освітній простір», «Ефективна мережа закладів охорони здоров'я та соціального захисту», «Нова культурна платформа з пріоритетом на спорт та здоровий спосіб життя», «Прозора і ефективна влада» - оперативні цілі, досягнення яких забезпечить стратегічну ціль «Якісне життя» у громаді.

Операційні цілі, в свою чергу, деталізовані в завдання. Завдання дають відповіді на питання, яким шляхом, яким чином громада досягатиме цілей свого розвитку.

Таблиця 1.1

Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року

Оперативні цілі	Завдання
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНА ЕКОНОМІКА	
1.1. Просторове планування	1.1.1. Розроблення та актуалізація містобудівної документації
	1.1.2. Інвентаризація ресурсів громади (земельні, майнові)
	1.1.3. Земельний аудит на постійній основі
1.2. Успішний та конкурентоспроможний бізнес	1.2.1. Систематизація інформації про інвестиційний потенціал громади
	1.2.2. Підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу
	1.2.3. Створення умов для розвитку промислового комплексу громади
	1.2.4. Підтримка малого та середнього бізнесу

Оперативні цілі	Завдання
	1.2.5. Розвиток трудових ресурсів
	1.2.6. Стимулювання підприємницької активності жителів
1.3. Привабливий туристичний простір	1.3.1. Забезпечення позиціонування та просування туристичних дестинацій і туристичного бренду громади
	1.3.2. Створення нових та облаштування наявних туристичних продуктів
	1.3.3. Створення та підтримка якісного туристичного сервісу
	1.3.4. Розвиток сільського туризму
	1.3.5. Збереження історико-архітектурної спадщини
	1.3.6. Вивчення найкращого досвіду (в т.ч. міжнародного) розвитку туризму у громадах (з залученням місцевих підприємців та мешканців)
	1.3.7. Налагодження транскордонного партнерства
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. КОМФОРТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ	
2.1. Якісні та безпечні дороги	2.1.1. Створення належної та якісної дорожньої мережі
	2.1.2. Розвиток транспортної інфраструктури
	2.1.3. Створення системи безпеки у громаді
2.2. Модернізація та розвиток інженерної інфраструктури	2.2.1. Розвиток системи централізованого водопостачання
	2.2.2. Створення системи централізованого водовідведення
	2.2.3. Впровадження енергоефективного освітлення вулиць
	2.2.4. Безбар'єрне середовище
2.3. Покращення стану навколишнього середовища	2.3.1. Створення ефективної системи поводження з ТПВ
	2.3.2. Покращення екологічного стану водних об'єктів
	2.3.3. Збереження природних ресурсів громади
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ЯКІСНЕ ЖИТТЯ	
3.1. Сучасний освітній простір	3.1.1. Оптимальна модель освітньої мережі
	3.1.2. Впровадження енергоефективних заходів в освітніх установах
	3.1.3. Зміцнення матеріально-технічної бази
	3.1.4. Вивчення проектного менеджменту, підтримка шкільних проектів з залучення МТД
3.2. Ефективна мережа закладів охорони здоров'я та соціального захисту	3.2.1. Посилення спеціалізації Белзької районної лікарні, забезпечення сучасним обладнанням, розвиток хоспісного відділення
	3.2.2. Розбудова первинної ланки медичних закладів, створення КНП «Белзький центр первинної медико-санітарної допомоги»
	3.2.3. Створення умов для діяльності аптечних закладів
	3.2.4. Розвиток системи надання соціальних послуг
3.3. Нова культурна платформа з пріоритетом на спорт та здоровий спосіб життя	3.3.1. Модернізація закладів культури під культурно-мистецькі центри
	3.3.2. Трансформація бібліотек
	3.3.3. Облаштування відкритих «громадських просторів» та локацій для мешканців громади
	3.3.4. Облаштування спортивної інфраструктури
	3.3.5. Створення та промоція культурних та спортивних можливостей
3.4. Прозора і	3.4.1. Підвищення якості надання адміністративних послуг,

Оперативні цілі	Завдання
ефективна влада	створення ЦНАПу
	3.4.2. Запровадження інструментів громадської участі та публічності управління
	3.4.3. Налагодження комунікації між владою, бізнесом та мешканцями

Відповідно до Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року вона спрямована на досягнення низки стратегічних цілей:

Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва;

Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України;

Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України;

Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення;

Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (далі - стратегічні цілі державної екологічної політики), представлено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики визначеним Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»

Стратегічні цілі державної екологічної політики	Стратегічні цілі Стратегії		
	1. Конкуренто-спроможна економіка	2. Комфортне середовище	3. Якісне життя
1.Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	++	++	+
2.Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	0	++	0
3.Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку	++	++	++
4.Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	+	+	+
5.Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління	+	++	0

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

- ++ - цілі Стратегії узгоджені зі стратегічними цілями державної екологічної політики;
- + - цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики опосередковано узгоджуються, зокрема на рівні оперативних цілей та завдань;
- 0 - цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики нейтральні по відношенню одні до одних;
- - цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей

Стратегії та стратегічних цілей державної екологічної політики;

-- *цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей цієї Стратегії.*

Стратегічна ціль 1 «Конкурентоспроможна економіка» передбачає розвиток економіки громади та залучення інвестицій, здійснення ефективного просторового планування. Аналіз свідчить, що ця ціль Стратегії та її оперативні цілі й стратегічні цілі державної екологічної політики принципово узгоджуються. Управління ресурсами громади відбуватиметься на підставі норм природоохоронного законодавства, засад сталого споживання та виробництва.

Стратегічна ціль 2 «Комфортне середовище» передбачає створення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців, поліпшення та розвиток інженерної інфраструктури, житлово-комунального господарства, розвиток транспортної інфраструктури, створення ефективної системи поводження з ТПВ, покращення екологічного стану водних об'єктів громади, збереження природних ресурсів громади. Ця ціль Стратегії максимально узгоджуються з усіма стратегічними цілями державної екологічної політики.

Стратегічна ціль 3 «Якісне життя» спрямована на розвиток людського капіталу, забезпечення високого рівня здоров'я населення, його освітніх та культурних потреб, всебічного розвитку особистості та соціального захисту населення. Соціально-економічний розвиток людського капіталу громади відбуватиметься з забезпеченням інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень, зокрема впровадження енергоефективних заходів у бюджетних установах. Така стратегічна та відповідні оперативні цілі узгоджуються зі стратегічними цілями 1, 3, 4 державної екологічної політики та здебільшого нейтральні щодо її цілей 2 і 5.

У Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженій Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1363-р, визначено 12 стратегічних цілей для підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливів та наслідків зміни клімату в Україні:

- зменшення рівня промислового забруднення;
- створення ефективної системи хімічної безпеки;
- забезпечення раціонального використання природних ресурсів;
- досягнення «доброго» екологічного стану вод;
- забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату;
- створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поводження з відходами;
- підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні;
- посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату;
- стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону;
- включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами;
- підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату.

Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни

клімату до 2030 року, затвердженої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1363-р (далі - стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки), представлено в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1363-р

Стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки	Стратегічні цілі Стратегії		
	1. Конкуренто-спроможна економіка	2. Комфортне середовище	3. Якісне життя
1. Зменшення рівня промислового забруднення	++	++	+
2. Створення ефективної системи хімічної безпеки	0	0	0
3. Забезпечення раціонального використання природних ресурсів	++	++	++
4. Досягнення «доброго» екологічного стану вод	+	++	0
5. Забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату	+	++	0
6. Створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поведінки з відходами	+	++	0
7. Підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища	+	+	+
8. Збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні	0	++	0
9. Посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату	0	+	+
10. Стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону	0	0	0
11. Включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами	+	++	+
12. Підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату	+	+	+

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

++ - цілі Стратегії узгоджені зі стратегічними цілями Стратегії екологічної безпеки;

+ - цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки опосередковано узгоджуються, зокрема

на рівні оперативних цілей та завдань;

- 0 - *цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки нейтральні по відношенню одні до одних;*
- *цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей Стратегії та стратегічних цілей Стратегії екологічної безпеки;*
- *цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей цієї Стратегії.*

Стратегічна ціль 1 «Конкурентоспроможна економіка» узгоджується або опосередковано узгоджується з більшістю цілей Стратегії екологічної безпеки та передбачає покращення конкурентоспроможності діючого бізнесу, а також створення нових підприємств з урахуванням норм природоохоронного законодавства, у тому числі проведення оцінки впливу на довкілля для кожного інвестиційного проекту, підтримку підприємництва, туризму та інших екологічних видів бізнесу, зменшення рівня промислового забруднення, в тому числі в сільському господарстві, забезпечення раціонального використання природних ресурсів шляхом проведення інвентаризації ресурсів та постійного земельного аудиту, покращення суб'єктами господарювання ефективності поводження з відходами.

Стратегічна ціль 2 «Комфортне середовище» повністю узгоджується з 7 з 12 стратегічних цілей Стратегії екологічної безпеки, опосередковано узгоджується з 3 цілями. Дана ціль спрямована на зменшення рівня забруднення навколишнього природного середовища та досягнення «доброго» екологічного стану вод шляхом створення системи централізованого водовідведення в громаді, покращення екологічного стану водних об'єктів громади, а також створення ефективної системи поводження з ТПВ. Крім того, раціональне використання природних ресурсів у громаді буде забезпечено шляхом виконання таких завдань як розвиток системи централізованого водопостачання, збереження біорізноманіття, громадського контролю за веденням лісового господарства та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду природних ресурсів громади.

Стратегічна ціль 3 «Якісне життя» спрямована на розвиток людського капіталу, забезпечення високого рівня здоров'я населення, його освітніх та культурних потреб, всебічного розвитку особистості та соціального захисту населення. Вона частково узгоджується з цілями Стратегії екологічної безпеки, є нейтральною до 6 з 12 цілей. Проте невід'ємною складовою розвитку освіти, медицини та культури у громаді є впровадження енергоефективних заходів у бюджетних установах, що забезпечить зменшення обсягу забруднення атмосферного повітря.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗИ ЗМІНУ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

Белзька територіальна громада Червоноградського району Львівської області утворена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 718-р, в

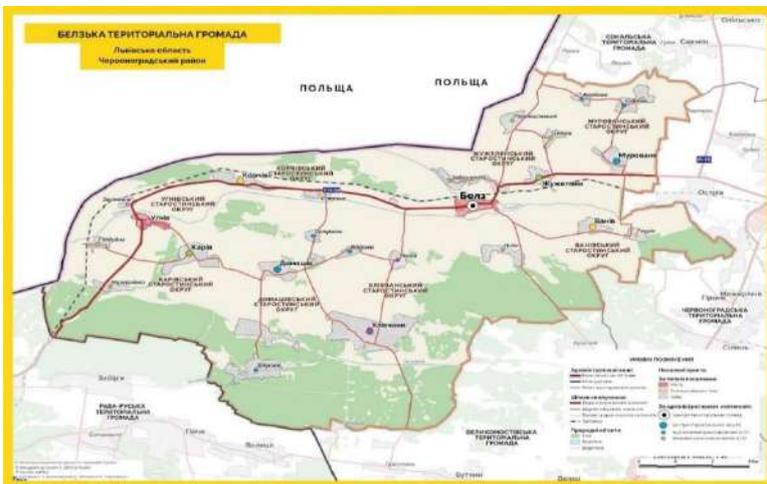

Рисунок 2. 1. Картосхема Белзької міської територіальної громади

сільського і лісового господарства. В межах Белзької громади розташоване велике вугледобувне підприємство «Шахта «Степова», що здійснює значний вплив на екологічну ситуацію громади загалом. Попри те, більшості випадків забруднення ґрунтового та рослинного покриву важкими металами носять локальний характер. Також варто врахувати, що значні площі громади покриті лісовою рослинністю, що позитивно впливає на екологічну ситуацію.

Кліматичні умови

Клімат громади помірно-континентальний, вологий. Для зимового періоду характерна похмура погода, тумани та відлиги. Найхолодніші місяці – січень із середньомісячною температурою повітря -4°C . Абсолютна мінімальна температура повітря, як правило, у січні - лютому і становить -24°C , середня температура найбільш холодної п'ятиденки – 20°C . Середня температура опалювального сезону становить $-0,2^{\circ}\text{C}$, а його тривалість 191 доба. Глибина промерзання ґрунту досягає 80 см, максимально - 108 см.

Найтепліший місяць - липень із середньомісячною температурою повітря $+28^{\circ}\text{C}$. Абсолютна максимальна температура повітря становить $+36^{\circ}\text{C}$. Сума атмосферних опадів за рік в середньому складає 610 мм. Основна кількість опадів (~75 %) випадає в теплий період року. Переважаючими напрямками вітру є: взимку – західні і південно-західні, влітку – західні і північно-західні

Атмосферне повітря

Екологічна ситуація в Червоноградському районі є однією з найважчих на Львівщині, що викликано техногенним впливом на навколишнє середовище таких галузей промисловості, як вуглевидобувна, вуглезбагачувальна та хімічна.

Велика частина земель району зайнята відходами вуглевидобутку (териконами), що зумовлює необхідність рекультивації земель, зокрема шляхом озеленення териконів.

Причинами надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є: повільне впровадження пилогазоочисного обладнання на підприємствах енергетики, на яких використовується в якості палива – природне вугілля.

Залишається гострою проблема недотримання підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування, невиконанням у встановлені терміни заходів щодо зниження обсягів викидів до нормативного рівня; низькими темпами

впровадження сучасних технологій очищення викидів; відсутністю ефективного очищення викидів підприємств від газоподібних домішок.

Крім того, гострою проблемою у сфері охорони атмосферного повітря є використання застарілих технологій виробництва теплової енергії для обігріву житлових приміщень, що спричиняє негативний вплив на стан довкілля та здоров'я населення, а також викидів від автомобільного транспорту який проїжджає через громаду.

Найбільш вразливою складовою, що зазнає негативного впливу викидів в громаді є присутність на території вуглевидобувного підприємства. Найбільш прийнятним способом вирішення зазначеної проблеми є використання програмно-цільового підходу.

За даними Департаменту екології на природних ресурсів Львівської облдержадміністрації, за рейтингом викидів в атмосферне повітря, складеним Міндовкіллям України, підготовано рейтинг «ТОП-100 найбільших підприємств-забруднювачів». Його сформовано на підставі даних офіційної статистики за результатами поданої суб'єктами господарювання звітності про обсяги скидів, викидів та утворення відходів.

Відповідно рейтингу на території Львівської області знаходяться 4 суб'єкти господарювання – найбільших підприємств-забруднювачів повітря. Серед них ВП «Шахта «Степова» (№10) ДП «Львіввугілля», що знаходиться на території Белзької громади.

Перелік суб'єктів господарювання - основних забруднювачів атмосферного повітря у Львівській області стаціонарними джерелами у порівнянні за 2018 – 2020 роки наведено в таблиці 2.1. та рисунку 2.2.

Таблиця 2.1.

Перелік суб'єктів господарювання - основних забруднювачів атмосферного повітря у Львівській області

№ п/п	Назва підприємства	тонн		
		2018	2019	2020
	ВСЬОГО, В Т. Ч.	106,742	88,865	76,013
1.	ВП «Добротвірська ТЕС» (ПАТ «ДТЕК Західенерго»)	43,693	32,214	29,625
2.	ДП «Львіввугілля»	34,383	33,407	28,840
2.1.	- Шахта «Степова» (№10)	12,825	12,307	7,555
2.2.	- Шахта «Лісова» (№6)	6,209	6,106	6,173
2.3.	- Шахта «Межиричанська» (№3)	5,910	5,921	5,851
2.4.	- Шахта «Великомостівська (№1)	4,332	4,313	4,101
2.5.	- Шахта «Червоноградська» (№2)	3,566	3,245	3,651
2.6.	- Шахта «Відродження» (№4)	1,541	1,515	1,509
3.	Філія ГПУ «Львівгазвидобування» (ПАТ «Укргазвидобування»)	7,803	6,169	2,807
4.	Філія «Оператор газосховищ України» (АТ «Укртрансгаз») – всі підрозділи Львівської області	5,573	2,778	2,920
5.	ДВАТ «Шахта «Надія»	1,828	1,445	0,666
6.	ПАТ «Жидачівський ЦПК»	1,284	0,842	0,031

Обсяг викидів в атмосферне повітря найбільшим підприємством громади ВП «Шахта «Степова» (№10) ДП «Львіввугілля» з кожним роком (з 2018р. по 2020р.) зменшується. Проте шахта залишається з найбільшим обсягом викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (7,555 т) в порівнянні з іншими вуглевидобувними підприємствами області.

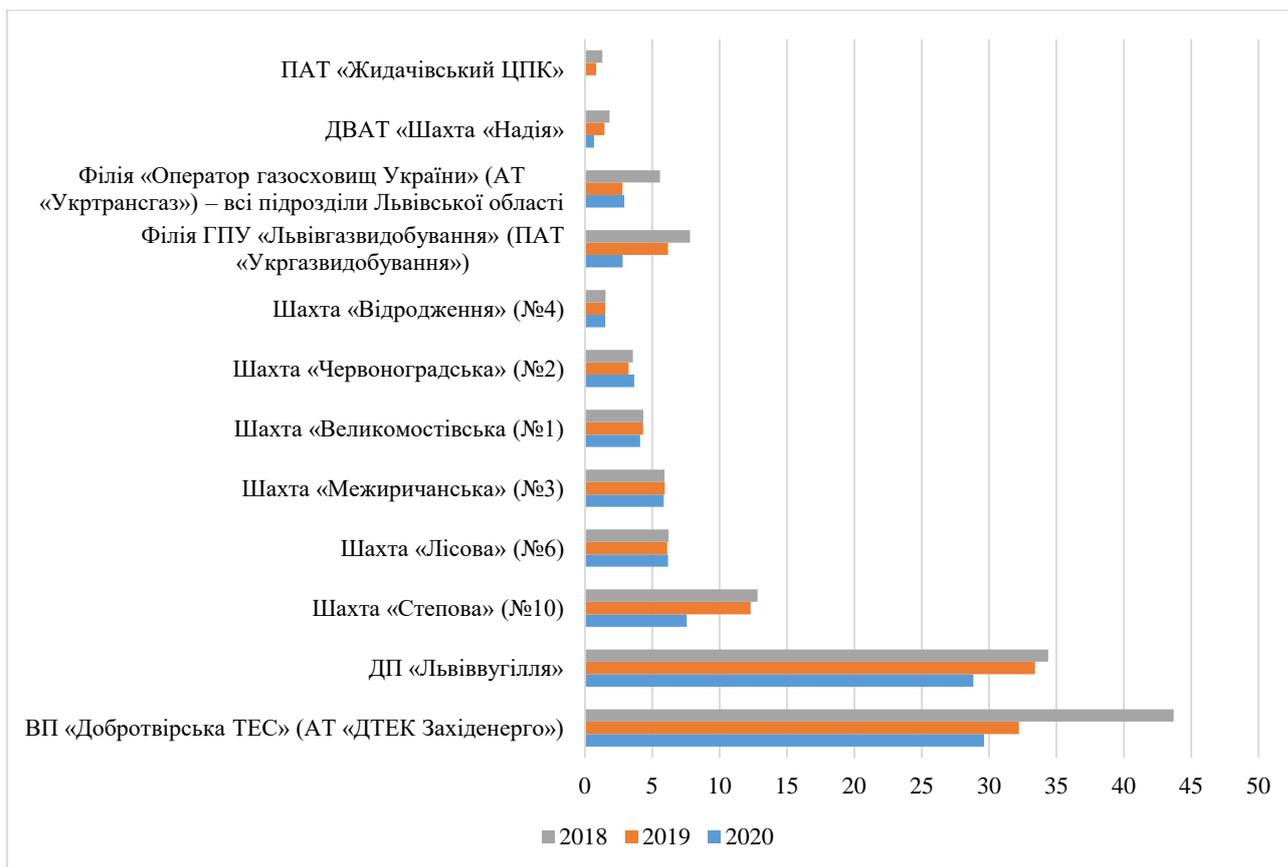

Рис. 2.2. Основні забруднювачі атмосферного повітря у Львівській області

Відповідно до статистичної інформації обсяги викидів забруднюючих речовин, які надійшли у атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів підприємств, установ та організацій Львівської області у 2020 році становили 76,0 тонн, що на 14,5% менше відносно 2019 року.

Найбільші обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у Львівській області мають підприємства добувної промисловості і розроблення кар'єрів – 33,299 т (або 43,8% від загальних викидів стаціонарними джерелами по області).

В загальному об'ємі шкідливих викидів у повітря в межах Белзької громади значна кількість припадає на пересувні джерела забруднення: автотранспорт, техніка сільськогосподарського призначення, а також від використання палива на побутові потреби в домогосподарствах.

Водні ресурси

Практично вся територія Червоноградського району в гідрологічному плані перебуває в межах водного басейну річки Вісла, а відтак Балтійського моря. Загальна гідромережа району створена річкою Західний Буг та її лівими притоками.

Живлення річок району змішане, ґрунтово-снігово-дощове. Максимальне підняття рівнів води спостерігається під час весняної повені та літніх дощових паводків.

Гідрологічна мережа у Червоноградському районі досить густа. По території Червоноградського району протікає 19 річок та потоків, з них: 18 малих річок та 1 середня річка – Західний Буг, протяжність яких складає 384,0 км та 28 струмків довжиною 110,1 км. Площа прибережних смуг річок становить 2 090,0 га.

На балансі Червоноградського управління водного господарства знаходиться 229,1 км річок, які виконують роль водоприймачів та магістральних каналів.

Основною річкою, що протікає по території Червоноградського району, є транскордонна річка Західний Буг, протяжність її по району складає 64 км.

Найбільші річки району це – Солокія (довжина 50 км), Рата (довжина 34 км), Болотня (довжина 34 км), Спасівка (довжина 25 км), Варяжанка (довжина 35 км), Желдець (довжина 20 км), Драганка (довжина 18 км), Красносілка (довжина 18 км), Білий Стік (довжина 12 км).

Крім цього, в межах району знаходиться 72 ставки загальною площею водного дзеркала 243,2 гектари та об'ємом 2 872,1 тисяч м³, 45 водойм загальною площею 124,0 гектари та об'ємом 1 397,8 тис. м³, а також два водосховища: руслове водосховище на річці Західний Буг Сокальського заводу хімічного волокна з площею 868 га та об'ємом 11,05 млн м³; пойменне водосховище на річці Солокія Сокальського управління осушних систем, призначене для сезонного регулювання поверхневого стоку та зволоження торф'яних ґрунтів, із площею 136 га та об'ємом 5,68 млн м³.

На території району поверхневий стік та регулювання водо-повітряного режиму ґрунтів здійснюється системою міжгосподарських та господарських каналів, що об'єднані в 15 осушних систем загальною площею 51 962 га. Серед найбільших з них можна виділити Солокійську ОС площею 16,2 тис. га, Болотнянську ОС площею 10,3 тис. гектарів.

Річкові води зони повсюдно гідрокарбонатно-кальцієві з середньою мінералізацією, що змінюється від 164 мг/дм³ у басейнах Ужа й Уборті до 354 мг/ дм³ у басейні Десни без Сейму, Остра, Снову. Максимальна мінералізація (512 мг/дм³) спостерігається у водах Західного Бугу.

Белзька громада має значні водні ресурси як поверхневих вод, що можуть використовуватися в рекреаційних та господарських цілях, так і підземних вод, що використовуються першу чергу для забезпечення населення питною водою.

Як зазначалось вище, водні поверхні громади займають 2,49% загальної площі. В таблиці 2.2 наведена інформація щодо водних ресурсів громади.

Таблиця 2.2.

Водні ресурси громади

Водні ресурси	Площа, га
Річки (природні водотоки)	215,4
Штучні водотоки	738,4134
Озера, прибережні замкнуті водойми	29,5052
Ставки	176,0213
ВСЬОГО:	1159,3399

Адміністративний центр м. Белз розташований на річках Солокії та Річиці – притоках Західного Бугу басейну Балтійського моря. Довжина Солокії 88 км (за іншими даними – 71 км), площа басейну 939 км². У межах України долина річки широка (до 2,5–3 км), з пологими схилами. Заплава часто заболочена, вкрита лучною рослинністю. Річище помірно звивисте, його ширина до м. Белза 12–15 м, глибина до 2,5 м, нижче Солокія розширюється до 30–35 м, глибина сягає 3,5–4 м.

Похил річки 0,9 м/км. Воду використовують для наповнення штучних водойм, технічного водопостачання та меліорації. Річище Солокії здебільшого відрегульоване, на окремих ділянках обваловане. Річка протікає вздовж північно-східних схилів Розточчя і в межах Надбужанської котловини. Витоки розташовані на північний захід від міста Томашова (Польща), польсько-український кордон перетинає на захід від села Піддубного (біля міста Угнева), впадає в Західний Буг при південно-східній околиці міста Червонограда.

На території Польщі Солокія тече з північного заходу на південний схід, біля кордону повертає під прямим кутом на північний схід. Перетнувши кордон, річка повертає на схід. Основна притока: Річиця (Жечиця) (ліва).

Довжина р. Річиця 37 км (в межах України – 10 км), площа басейну 197 км² (в межах України – 23 км²). Річка типово рівнинна. Долина здебільшого широка (крім верхів'їв), поросла лучною рослинністю. Річище слабозвивисте, на значній протяжності випрямлене і

каналізоване. Річиця бере початок на захід від села Верещиці (Польща). Тече на схід, у пониззі – на південний схід. Впадає до Солокії на схід від міста Белз.

На території громади наявна водойма – річка Болотня та мережа меліоративних каналів.

Ріка Болотня довжиною 34 км має площу водозбірної басейну 252 км². Притоки – невеликі потічки, меліоративні канали. Витоки розташовані біля села Забір'я, колишнього Жовківського району (за іншими даними — на схід від села Михайлівки). Річка тече територією Надбужанської котловини із заходу на схід, у пониззі – на північний схід. Впадає в ріку Рата в межах села Сільця.

Долина широка, у багатьох місцях заболочена, що й відповідає назві річки. Ширина долини пересічно 4 км. Річище випрямлене (упродовж 25 км), завширшки в середньому 5 м. Глибина 0,6—1,1 м. Похил річки 0,7 м/км. На ріці споруджено кілька ставків.

Якість води є поганою через потрапляння в неї стічних вод. Вода після доочистки може використовуватись на технологічні процеси виробництва.

На території громади наявні 25 водних об'єктів (ставків), з них у оренді – 2.

Основним водоносним горизонтом, який використовується для господарсько-питного водопостачання на території громади є верхньокрейдовий, в межах якого формуються основні ресурси прісних підземних вод. Місто Белз має централізоване водопостачання. Комунальне підприємство «Белзкомунсервіс» видобуває питні води із свердловин підземного горизонту в басейні річки Солокія (лівий берег). Водозабір представлений двома свердловинами: 1 робоча, 1 резервна. Загалом джерелом водопостачання в усій громаді є індивідуальні колодязі.

Екологічний стан водних ресурсів Белзької громади задовільний, але залежить від різноманітних факторів, які тісно пов'язані, а саме: стан ґрунтів, атмосфери, господарська діяльність, відсутність контролю за прибережними захисними смугами і водоохоронними зонами, а також їх недодержання, насамперед в населених пунктах. На території Белзької громади відсутні підприємства хімічної промисловості, що мали б значний вплив на поверхневі та підземні води.

Ставки, штучні водотоки, озера, прибережні замкнуті водойми складають 81,4% від загальної водної поверхні громади. Значною проблемою є необлаштованість водоохоронних зон та прибережних захисних смуг.

Якість води в р. Болотня є поганою через потрапляння в неї стічних вод. Вода після доочистки може використовуватись на технологічні процеси виробництва.

За даними Басейнового управління водних ресурсів річок Західного Бугу та Сяну Державного агентства водних ресурсів України на території Белзької громади моніторинг якості води не проводиться.

Земельні ресурси та ґрунти

Найбільш поширеними на території Белзької громади є чорноземи опідзолені та сірі опідзолені ґрунти, а також дерново-підзолисті, лучно-болотні та торфово-болотні ґрунти, ефективне використання яких вимагає розумної меліорації.

Чорноземи та сірі опідзолені ґрунти трапляються на підвищених ділянках рельєфу є найбільш родючими і зайняті здебільшого під рілля. Незважаючи на досить високу природну родючість, ці ґрунти потребують удобрення. На щільних карбонатних породах утворилися чорноземи мало-гумусні і чорноземно-лучні ґрунти. Вони утворилися на продуктах вивітрювання крейдяних порід і багаті на кальцій. Кількість гумусу в них відносно невелика – 3,5-4,2 %. Чорноземно-лучні ґрунти утворилися під трав'яною рослинністю в умовах неглибокого залягання підґрунтових вод. Мають добру структуру і високу родючість. Вміст гумусу – 5-6 %.

Дерново-підзолисті ґрунти характеризуються найменшою родючістю. Це здебільшого ґрунти, що утворилися на пісках, глинисто-піщаних породах. Наявність у ґрунтовій породі піску обумовлює велику водопроникність цих ґрунтів і рослинам, незважаючи на велику кількість опадів у місцях, де підґрунтові води залягають на глибині понад 2,5 м, не вистачає

вологи. Якщо ж підґрунтові води залягають на незначній глибині, не більше 1 м, то рослини отримують надмірну вологу.

Слабопідзолисті ґрунти бідні на поживні речовини, менш розорені і на них передусім ростуть соснові ліси. Ці ґрунти мають незначну кількість гумусу (0,2–0,5 %), тому вони бідні на азот, а вміст фосфатів також недостатній.

Болотяні ґрунти утворилися під болотяною рослинністю в умовах надмірного зволоження. Верхній шар болотяних ґрунтів містить велику кількість органічних речовин (5–3 %). Товщина шару торфу може становити 0,5–5 м і більше. Болотяні ґрунти бідні на фосфор і калій, але багаті на азот, мають підвищену кислотність.

Загальна площа земель Белзької територіальної громади становить 46 602,91 га. У таблиці 2.3. наведена інформація щодо видів та кількості земель громади.

Таблиця 2.3

Структура земельного фонду

Види земель	Площа, га
Сільськогосподарські угіддя	29 108,2861
<i>У тому числі:</i>	
Сіножаті	8 417,5895
Пасовища	5 512,1791
Рілля	15 055,0575
Багаторічні насадження	123,4600
Житловий фонд	403,4289
Лісогосподарські землі	12 871,9848
Промислові	135,3654
Водний фонд	1 159,3399
Інші	2 924,5049
ВСЬОГО:	46 602,91

На рисунку 2.2 подано інформацію щодо питомої ваги кожного компоненту в структурі земельного фонду.

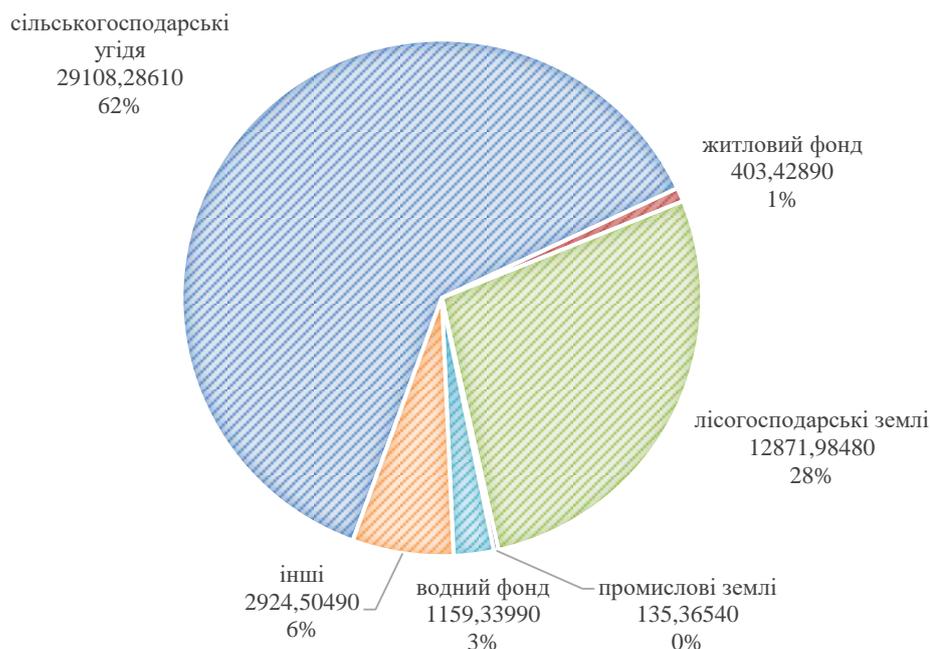

Рис. 2.2. Питома вага кожного компоненту в структурі земельного фонду

Землі сільськогосподарського призначення займають більшу частину території громади, що дає громаді, в комплексі з раціональним використанням, потужний сільськогосподарський потенціал.

Орні землі сільськогосподарських угідь належать до земель середньої та високої якості. Даючи господарську оцінку основним ґрунтам Белзької громади, зазначимо, що вони родючі і придатні для вирощування багатьох сільськогосподарських культур (пшениця, ячмінь, цукрові буряки, льон, кукурудза, капуста, огірки, помідори, морква, цибуля). Для того, щоб отримати високі сталі врожаї, необхідно провести цілу низку заходів, пов'язаних з піднесенням культури землеробства, а саме: вапнування ґрунтів, яке знижує їхню кислотність, що є надмірною, періодичне угноєння їх торф'яно-гнійними компостами. Серед комплексних заходів вирішальне значення має удобрення достатньою кількістю органічних і мінеральних добрив.

За останні десятиліття великий вплив на стан ґрунтів здійснило скорочення поголів'я худоби в селах, внесення органічних добрив в ґрунти, що значно скоротилося. Іншою значною проблемою, що веде до поступового виснаження ґрунтів є наявність значної кількості посівних площ під культури, що виносять із урожаєм значну кількість поживних речовин (ріпак, соняшник, кукурудза).

Біорізноманіття та природно-заповідний фонд

Червоноградський район вкритий лісами та лісовими насадженнями нерівномірно. Ліси в районі займають площу 37,5 тис. га (19,6 % території району). Основними породами дерев є сосна (70 %), дуб (10 %), а також вільха, береза. За видовим складом ліси району розподіляються так: хвойні – 52% , твердолистяні – 29% , м'яколистяні – 19%.

Серед дерев на території Белзької громади переважно ростуть сосна, вільха, береза, ялина, осика. Грабово-дубові ліси ростуть на опідзолених чорноземах, соснові – на піщаних дюнах і торфовищах. У грабово-дубових лісах підлісок багатий на ліщину, крушину, трав'яний покрив досить строкатий. Тут поряд з папороттю і хвощами багато квітів, серед яких – підсніжники, конвалія та ін. У хвойних лісах підлісок небагатий – це переважно мохи і лишайники (хвойний мох, оленячий лишайник, чебрець).

Привабливий природний рекреаційний потенціал громади представлений кліматичними, водними та лісовими ресурсами. Нагляд за станом лісів здійснюють лісництва (Низівське, Хлівчанське).

За даними департаменту екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації у Белзькій громаді наявні наступні ботанічні пам'ятки природи:

- ботанічна пам'ятка природи «Ясен Яна Павліковського» (точковий об'єкт);
- ботанічна пам'ятка природи «Дуб Спасителя» (точковий об'єкт).

На території Белзької громади в межах земель постійного користування ДП "Рава-Руське лісове господарство", а саме Хлівчанського лісництва, виділено один об'єкт природно-заповідного фонду: ботанічний заказник загальнодержавного значення «Волицький» площею 150 га утворений 1978 року (Постановою Ради Міністрів УРСР від 03.08.1978 № 383). Положення про ботанічний заказник у новій редакції затверджено Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 29.11.2011 № 489.

Велике значення у формуванні рослинності Белзької громади належить діяльності людини, яка винищує одні рослини і звільнені площі використовує для культивування інших (наприклад, чагарники, луки використовуються під сади і городи). Лучна рослинність майже винищена, оскільки площі майже всі розорені.

В умовах сучасності, для здорового активного відпочинку все більшої популярності набуває велосипедний, пішохідний, водний, зелений, сільськогосподарський туризм. Затишний сімейний відпочинок подалі від галасливого міста, цілюще повітря може запропонувати туристам Белзька земля. Проте на сьогодні у громаді відсутня рекреаційна та туристична інфраструктура.

Поводження з відходами

Через відсутність значних сміттєгенеруючих підприємств на території громади, основним джерелом утворення відходів є домогосподарства.

Місцем розміщення твердих побутових відходів жителів Белзької громади є сміттєзвалище розміром 1,5 га, розташоване в м. Белз, пл. України, 2.

Враховуючи недосконалість наявних статистичних даних, а також відсутність інформації по кількості та динаміці накопичення відходів на несанкціонованих сміттєзвалищах, для визначення кількості ТПВ, що продукує громада було проведено розрахунки на основі роботи КП житлово-комунального господарства м.Белза. В загальному підприємством здійснюється вивіз ТПВ обсягом 200 т. /рік, а також впроваджена система роздільного збору та утилізації сміття.

Крім того, на території громади існує значна проблема накопичення побутових відходів на несанкціонованих сміттєзвалищах, які займають великі площі та є чинниками забруднення навколишнього середовища. Ця проблема корелюється із вирішенням питання забезпечення мешканців послугою централізованого збору відходів. На сьогодні централізованим збором сміття охоплено лише м. Белз. Цьогоріч придбано новий сміттєвоз для збору та вивезення твердих побутових відходів, як наслідок територія охоплення з вивезення ТПВ збільшиться. На сьогодні підписано 1542 договори з населенням на вивіз ТПВ.

Здоров'я населення

Відповідно до проведеного департаментом охорони здоров'я Львівської облдержадміністрації аналізу демографічної ситуації у Львівській області чисельність населення поступово скорочується, у гендерній структурі переважають жінки (рис. 2.3).

Рисунок 2.3. Аналіз демографічної ситуації у Львівській області

Сучасна демографічна ситуація в Белзькій територіальній громаді склалася під впливом історичного розвитку території, природного та механічного руху населення.

Белзька громада є однією з найменш урбанізованих у Львівській області та відповідно має один з найнижчих показників щільності населення – 32,13 осіб на 1 км².

На сьогодні у Белзькій громаді проживає 14 817 осіб (у м. Белз – 2 135 мешканців). Міське населення громади – 2 989 осіб (20,17%), сільське – 11 828 осіб (79,83%). В структурі населення громади переважає сільське.

У таблиці 2.4. показано динаміку кількості живонароджених, померлих, природний приріст (скорочення) та міграційний приріст (скорочення) населення у колишньому Сокальському районі, до якого увійшла Белзька громада, та області з 1990 до 2020 років.

Таблиця 2.4.

Динаміка чисельності населення у колишньому Сокальському районі та Львівській області

осіб

Показник	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2019	2020	
								К-сть	На 1000 наявного населення
Кількість живонароджених у Сокальському районі	-1474	1277	956	1019	1075	1023	784	801	7,9
Кількість померлих у Сокальському районі	1249	1403	1403	1507	1373	1311	1318	1614	15,9
Природний приріст (скорочення) населення у Сокальському районі	225	-126	-447	-488	-298	-288	-534	-813	-8,0
Природний приріст (скорочення) населення у Львівській області	9844	-2222	-8774	-9189	-3993	-4960	-11036	-15198	-6,1
Міграційний приріст (скорочення) населення у Сокальському районі	-	-	-	-62	43	30	-196	-112	-1,1
Міграційний приріст (скорочення) населення у Львівській області	-	-	-	-1723	-876	1335	1099	864	0,4

Ситуація, що склалась у Белзькій громаді, як і в колишньому Сокальському районі та Львівській області загалом, характеризується процесом депопуляції, відбувається природне та міграційне скорочення населення. Поступово йде процес зниження народжуваності, при цьому достатньо стабільною є кількість померлих. В сукупності ці фактори значною мірою впливають на процес «старіння» населення. Також слід особливо виділити деформацію структури населення внаслідок потужних міграційних потоків, зокрема виїзд значної кількості молодого працездатного населення, у т.ч. жінок фертильного віку, за кордон.

Середній вік населення у Львівській області постійно зростає від 37,4 роки в 2002 до 40,5 років у 2021.

Загальну характеристику населення Белзької громади в розрізі населених пунктів наведено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Загальна характеристика населення громади

№	Назва населеного пункту	Загальна чисельність населення, осіб	Кількість жінок	Кількість чоловіків	Населення працездатно-го віку, осіб (віком від 15 до 70 років)	Кількість безробітних, осіб
1.	м. Белз	2135	1275	860	1808	455
2.	м. Угнів	854	510	344	733	298
3.	с. Заставне	95	57	38	80	18
4.	с. Ванів	798	476	322	724	110
5.	с. Глухів	437	261	176	314	85
6.	с. Низи	621	371	250	355	187
7.	с. Домашів	851	508	343	593	192
8.	с. Воронів	126	75	51	82	26
9.	с. Діброва	580	346	234	330	220
10.	с. Острівок	128	76	52	78	22
11.	с. Жужеляни	567	342	225	424	104
12.	с. Заболоття	751	465	286	566	140
13.	с. Перемисловичі	470	287	183	344	122
14.	с. Цеблів	275	173	102	158	34
15.	с. Карів	972	580	392	787	205
16.	с. Михайлівка	82	48	34	70	35
17.	с. Піддубне	188	99	89	135	55
18.	с. Корчів	366	219	147	284	148
19.	с. Стаївка	455	272	183	291	91
20.	с. Муроване	1052	632	420	715	321
21.	с. Вербове	114	68	46	77	36
22.	с. Себечів	716	429	287	495	125
23.	с. Хлівчани	1881	1124	757	1685	500
24.	с. Тяглів	303	181	122	248	224
ВСЬОГО:		14817	8872	5945	11376	3753

На рисунку 2.4. подано гендерну структуру населення громади в розрізі населених пунктів.

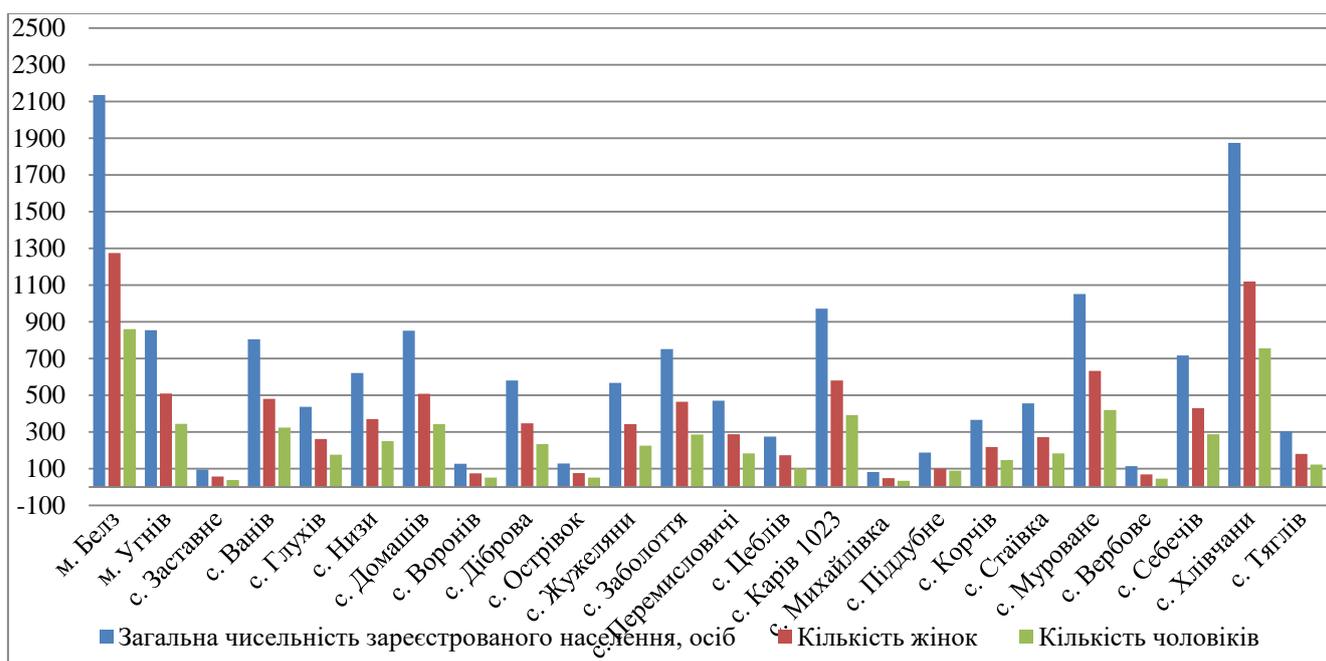

Рис. 2.4. Гендерна структура населення Белзької громади

У гендерній структурі населення Белзької громади 60 % становлять жінки.

Чисельність дитячого населення у громаді становить 2 131 осіб, чисельність населення похилого віку – 3 200 осіб.

Більшість факторів, які впливають на демографічну ситуацію в громаді, формуються на загальнодержавному рівні та впливають на фінансово-економічний стан та добробут населення. Поліпшення економічного стану населення є тривалим і складним процесом, але він призведе до досягнення сталого демографічного розвитку.

Потребують розв'язання проблеми професійної перепідготовки шахтарів у трансформованих вугільних регіонах України, «тіньової» зайнятості, охорони здоров'я, соціального забезпечення та інші.

Частка осіб працездатного віку (15-70 років) становить 76,77 %, кількість безробітних осіб 25,32 % від загальної кількості населення.

Характерною рисою Белзької громади, як і більшості громад Львівщини, є високий відсоток «тіньової» зайнятості.

Штатна чисельність працівників суб'єктів господарювання Белзької громади у 2020 році становила 1 716 осіб, що складає лише 11,5% від чисельності населення та 15% від чисельності населення працездатного віку. Серед видів економічної діяльності, де найбільш поширена неформальна зайнятість - це сільське господарство, лісове господарство та деревообробка, торгівля, послуги, будівництво.

Проблемними питаннями, характерними для ринку праці громади є: недостатня кількість робочих місць, активність «тіньового» сектору ринку праці, недостатня мотивація до праці населення внаслідок низького рівня заробітної плати та заборгованості по її виплаті (що характерно для діяльності шахтарів в Україні), складнощі у працевлаштуванні неконкурентоспроможних на ринку праці груп населення тощо.

Відповідно до проведеного департаментом охорони здоров'я Львівської облдержадміністрації аналізу основними причинами природного скорочення населення у Львівській області є серцево-судинні та онкологічні захворювання (рис. 2.5).

Рисунок 2.5. Аналіз причин природного скорочення населення у Львівській області

Медичне обслуговування населення Белзької громади здійснюють 18 лікувально-профілактичних закладів.

Белзька районна лікарня є відокремленим структурним підрозділом Комунального некомерційного підприємства «Сокальська районна лікарня» Сокальської міської ради, проектною потужністю 50 ліжко-місць. У лікарні наявне хоспісне відділення.

Первинну медичну допомогу надають 3 амбулаторії та 12 фельдшерських пунктів. Усі заклади є відокремленими структурними підрозділами Комунального некомерційного підприємства «Сокальська районна лікарня» Сокальської міської ради.

Пункт екстренної медичної допомоги є підрозділом Львівського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

Кількість населення, яку обслуговує Белзька районна лікарня складає – 9 394 осіб (кількість укладених угод з сімейними лікарями станом на 01.01.2021 р.), в тому числі діти до 5-ти років – 513 осіб, діти від 5-ти до 17-ти років – 1 632 особи. Кількість відвідувань Белзької районної лікарні – 10 789 осіб (дані за 6 місяців 2021р). У 2020 році відвідали лікарів Белзької районної лікарні 19 594 осіб, у 2019 році – 22 243 особи.

Низький відсоток укладення декларацій щодо надання первинної медичної допомоги (лише 63,4% населення громади) зумовлює недоотримання коштів від НСЗУ, створює загрозу життю і здоров'ю 36,6% жителів громади.

На даний час, для покращення медичного обслуговування населення, існує необхідність щодо створення КНП Белзької міської ради «Центр надання первинної медико-санітарної допомоги».

Матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я Белзької громади потребує оновлення. Белзькій районній лікарні не вистачає сучасного та якісного рентгенапарату.

Вплив екологічних факторів громади на здоров'я не виявлено.

У випадку, якщо Стратегію розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року не буде затверджено, екологічні проблеми та поточний стан довкілля, у тому числі здоров'я населення, залишаться нагальними та незмінними, а саме:

- неефективна мережа охорони здоров'я;
- низький рівень медичного обслуговування населення;
- зберігатиметься значна амортизація об'єктів житлово-комунальної інфраструктури громади, що не будуть модернізовані;
- фізичний знос мереж централізованого водопостачання спричинятиме значні витоки й втрати води;
- не буде проведено будівництво системи централізованого водовідведення та очисних споруд;
- низька енергоефективність будівель в громаді;
- забруднення ґрунтів та довкілля буде продовжуватись внаслідок несанкціонованих сміттєзвалищ та недосконалої системи управління відходами на місцевому рівні;
- екологічна культура населення залишиться низькою.

В разі неприйняття Стратегії, інерційний характер розвитку ситуації в економіці та соціальному житті громади сприятиме накопиченню екологічних проблем, серед яких значна амортизація комунального обладнання та незадовільний стан інфраструктури можуть нести загрози техногенного характеру. Може виникнути кумулятивний ефект з проблем, що ускладнить екологічну ситуацію. Особливу загрозу становитиме проблема забруднення поверхневих вод, атмосферного повітря.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

Поєднання зусиль, спрямованих на заохочення економічного зростання громади із зусиллями, спрямованими на пом'якшення несприятливого впливу на навколишнє природне середовище, забезпечуватиме розвиток громади.

Оцінка впливу на навколишнє середовище (ОВНС) – це процес, за допомогою якого здійснюється врахування екологічного фактору на ранній стадії формування проєкту або на ранньому етапі прийняття господарських та управлінських рішень з метою зведення до мінімуму значної шкідливої дії останніх на навколишнє середовище.

В результаті аналізу проєктних рішень була здійснена оцінка ймовірного впливу проєкту на складові довкілля. Для того щоб провести «безпосередньо оцінку впливу на навколишнє середовище» необхідно сформуванати матрицю, яка відображає взаємодію між проєктом і навколишнім середовищем (Таблиця 3.1).

Ця матриця дозволяє здійснити як якісну, так і кількісну оцінку впливу на навколишнє середовище запропонованого проєкту. Елементи проєкту та компоненти навколишнього середовища складають дві осі такої матриці.

Елементи проєкту – стратегічні цілі Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року. Тоді як до компонентів навколишнього середовища потрапляють: повітря, вода, ґрунти, біорізноманіття, шум.

Метод оцінювання базується на визначенні трьох параметрів впливу: просторового, часового та інтенсивності впливу. Кожен з параметрів обчислюється за спеціальною 10-бальною шкалою з використанням критеріїв. **Оцінка показує рівень величини важливості та значущості дії, що прогнозується.** Для кількісної оцінки даних факторів використовується цифри від 1 до 10.

Таблиця 3.1

**Матриця впливу
на компоненти навколишнього природного середовища**

Елементи проєкту	Потенційний вплив на компоненти довкілля					Середнє
	Повітря	Вода	Ґрунт	Біорізноманіття	Шум	
Конкурентоспроможна економіка	4	3	3	2	2	2,8
Комфортне середовище	4	2	4	2	2	2,8
Якісне життя	0	0	0	0	0	0
Інтегральна оцінка на компонент	4	2,5	3,5	2	2	2,8

У зв'язку з тим, що дію численних факторів, які впливають на природне середовище неможливо оцінити кількісно, використовується напівкількісний (10- бальний) метод оцінки впливу, який дозволяє порівняти різні за характером види впливів, з додатковим використанням методу матриць. Для природного середовища нульовий вплив не враховується тому, що при будь-якій діяльності буде відбуватись вплив на довкілля. Нульовий вплив буде лише за відсутності запланованої діяльності. Оцінка впливу здійснюється по окремих компонентах навколишнього середовища.

Найсуттєвішим є вплив на повітряне середовище. Компенсаційними заходами є створення територій зелених насаджень обмеженого користування.

Повітряне середовище. Викиди, пов'язані із експлуатацією автотранспорту, та

діяльність шахти «Степова» впливатимуть на зниження якості атмосферного повітря. Для підтримання належного стану повітряного басейну необхідне чітке дотримання вимог природоохоронного законодавства.

Водне середовище. Для відведення стічних вод планується будівництво системи водовідведення та очисних споруд.

Ґрунти. Основний вплив на ґрунти відбувається при підготовці території для будівництва будівель та полягає у виїмці ґрунту при влаштуванні підземних конструкцій будівель, автошляхових покриттів, прокладання підземних мереж, відведення поверхневих стічних вод, а також родючого ґрунту для озеленення території. Вплив на ґрунти від утворених в процесі планованої діяльності відходів не відбуватиметься, оскільки передбачається удосконалення роботи з поводженням ТПВ.

Біорізноманіття. Рослинний світ зазнає змін у бік збільшення його різноманітності. Озеленення території Белзької громади відбуватиметься комплексно.

За умови виявлення об'єктів культурної спадщини при проведенні будь-яких земельних робіт на території населеного пункту повинні виконуватися наступні норми Законів України:

- обов'язкове проведення археологічних розвідок території зазначеної земельної ділянки та врахування результатів цієї розвідки при передачі земельних ділянок у власність чи користування, у тому числі під будівництво;
- визначення меж територій археологічних об'єктів з їх координуванням;
- укладення з користувачами охоронних договорів на всі об'єкти археологічної спадщини для забезпечення їх належної охорони і відповідно до вимог чинного законодавства (стаття 23 Закону України «Про охорону культурної спадщини»);
- заборона приватизації земельних ділянок під пам'ятками та об'єктами археології (статті 14 та 17 Закону України «Про охорону культурної спадщини», лист Держкультурспадщини від 06.12.2010 № 22-3609/10, лист Міністерства культури України від 19.05.2011 № 344/22/15-11);
- передбачення проведення охоронних археологічних досліджень у випадку планування будівництва у межах пам'яток та об'єктів археології (стаття 37 Закону України «Про охорону культурної спадщини»).

Згідно статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини»:

Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, виконавець робіт зобов'язаний зупинити подальше ведення робіт і протягом однієї доби повідомити про виявлені знахідки відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

Земляні роботи можуть бути відновлені лише згідно з письмовим дозволом відповідного органу охорони культурної спадщини після завершення археологічних досліджень відповідної території.

Також, відповідно до статті 37 Закону України «Про охорону культурної спадщини»:

- Будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

Роботи на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини здійснюються за наявності письмового дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини на підставі погодженої з ним науково-проектної документації.

З метою захисту об'єктів археології, у тому числі тих, що можуть бути виявлені, проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок у випадках, передбачених Земельним кодексом України (2768-14), погоджуються органами охорони культурної спадщини.

Відповідно до статті 19 Закону України «Про охорону археологічної спадщини»:

Юридичні і фізичні особи, у користуванні або володінні яких перебувають археологічні об'єкти або предмети, зобов'язані:

- дотримуватися всіх вимог законодавства щодо охорони і використання

археологічних об'єктів або предметів;

- виконувати всі необхідні роботи виробничого характеру згідно з дозволом;
- негайно інформувати про нововиявлені об'єкти або предмети в межах території, яку вони використовують для своєї діяльності;
- сприяти і не перешкоджати будь-яким роботам з виявлення, обліку та вивчення археологічних об'єктів або предметів.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про охорону культурної спадщини» юридичні і фізичні особи, дії або бездіяльність яких завдали шкоди археологічній спадщині, несуть відповідальність відповідно до законодавства України.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ СТРАТЕГІЇ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Основними значущими екологічними проблемами в громаді є наступні:

- забруднення атмосферного повітря викидами автотранспорту, в весняно-літній період продуктами горіння осередків торфу, викидами від роботи вуглевидобувного підприємства шахта «Степова» розташованого в селі Глухів;
- забруднення території громади несанкціонованими вивезенням сміття, потребує налагодження система вивезення ТПВ на усій території громади;
- відсутність сучасної мережі водовідведення, потреба модернізації та відновлення мережі водопостачання та водовідведення в громаді, будівництва очисних споруд.

У Стратегії, відповідно до стратегічного бачення розвитку Белзької громади, визначено стратегічні та операційні цілі й завдання. Далі у таблиці для визначення екологічних проблем, які стосуються Стратегії, визначено, яким чином вони впливатимуть на стан навколишнього середовища у розрізі окремих складових і компонентів довкілля – людина і здоров'я, біорізноманіття і природно-заповідний фонд, земельні ресурси, ґрунти; поверхневі та підземні води, клімат, образ ландшафту, культурна спадщина.

Таблиця 4.1

Вплив цілей Стратегії на компоненти навколишнього природного середовища

Фактор впливу	Компоненти, що зазнають впливу							
	Людина і здоров'я	Біорізноманіття і ПЗФ	Земельні ресурси	Ґрунти	Поверхневі та підземні води	Клімат і атмосферне повітря	Образ ландшафту	Культурна Спадщина
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНА ЕКОНОМІКА								
1.1. Просторове планування	+	0	+	+	+	+	+	+
1.2. Успішний та конкурентоспроможний бізнес	+	0	-	0	+	+	-	0
1.3. Привабливий туристичний простір	+	+	0	0	+	+	+	+
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. КОМФОРТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ								
2.1. Якісні та безпечні дороги	+	-	0	-	0	-	+	0
2.2. Модернізація та розвиток інженерної інфраструктури	+	0	+	+	+	+	+	0
2.3. Покращення стану	+	+	+	+	+	+	+	+

Фактор впливу	Компоненти, що зазнають впливу							
	Людина і здоров'я	Біорізноманіття і ПЗФ	Земельні ресурси	Ґрунти	Поверхневі та підземні води	Клімат і атмосферне повітря	Образ ландшафту	Культурна Спадщина
навколишнього середовища								
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ЯКІСНЕ ЖИТТЯ								
3.1. Сучасний освітній простір	+	0	0	0	0	0	0	+
3.2. Ефективна мережа закладів охорони здоров'я та соціального захисту	+	0	0	0	0	0	0	0
3.3. Нова культурна платформа з пріоритетом на спорт та здоровий спосіб життя	+	0	0	0	0	0	0	0
3.4. Прозора і ефективна влада	+	0	0	0	0	0	0	0

Оцінка представлена у трьох категоріях:

- (-) негативний вплив
- (0) нейтральний вплив
- (+) позитивний

Таким чином, реалізація Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року не має супроводжуватися негативним впливом на навколишнє природне середовище. Водночас реалізація багатьох оперативних цілей Стратегії має сприяти позитивному впливу на навколишнє середовище в територіальній громаді.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ТА ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та нормативно-правової бази України документ державного планування повинен враховувати низку зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності та цілісності природних об'єктів і комплексів;
- узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;
- використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкта для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля;
- забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»;

- надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;
- оцінка ступеню антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну ситуацію. Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля стосуються заходів щодо охорони земельних ресурсів, лісів, повітряного, водного та ґрунтового середовища. Комплексні заходи з охорони довкілля ґрунтуються на пропозиціях схем і проектів районного проектування та відповідних розділів прогнозів економічного та соціального розвитку підприємств, схем генеральних планів території. Основні принципи екологічного захисту навколишнього середовища передбачають: – дотримання нормативів гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище та санітарних нормативів;
- виділення природно-заповідних, ландшафтних, курортно-рекреаційних, історико-культурних зон з відповідним режимом їх охорони;
- збереження та раціональне використання цінних природних ресурсів;
- встановлення санітарно-захисних зон для охорони водойм, джерел водопостачання і мінеральних вод тощо.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на державному та місцевому рівнях та пов'язані з дотриманням низки нормативних документів, зокрема:

1. Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695.

2. Стратегії сталого розвитку «Україна-2030», схваленої Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019.

3. Програми охорони навколишнього природного середовища Львівської області на 2021-2025 роки.

4. Стратегії управління відходами у Львівській області до 2030 року, затвердженої рішенням Львівської обласної ради № 580 від 21 грудня 2017 року.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є:

1. Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015).

2. Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. В Україні проведення СЕО регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 р. № 2354-VIII.

Охорона та покращення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом заходів, в основу яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 року № 2354-VIII регламентовано процедурні аспекти стратегічної екологічної оцінки. Так, СЕО – це процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу СЕО, складання звіту про СЕО, проведення громадського обговорення та консультацій, врахування у документі державного планування звіту про СЕО, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування.

Засади екологічної політики України регламентовані Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» 28.02.2019 року № 2697-VIII. Основні засади державної екологічної політики:

1) впровадження інструментів сталого (тобто виваженого) споживання природних ресурсів та виробництва;

2) вдосконалення системи кадастрів природних ресурсів, державної статистичної звітності з використання природних ресурсів та забруднення навколишнього природного середовища;

3) створення екологічно та економічно обґрунтованої системи платежів за спеціальне використання природних ресурсів, у тому числі природних ресурсів з асиміляційним потенціалом;

4) зменшення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття, зокрема шляхом вдосконалення принципів формування екологічної мережі, її розширення та невиснажливого використання, а також збереження унікальних природних ландшафтів;

5) збереження і відновлення чисельності видів природної флори та фауни, в тому числі мігруючих видів тварин, середовищ їх існування, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного та рослинного світу і типових природних рослинних угруповань, що підлягають охороні;

6) зменшення негативного впливу процесів урбанізації на навколишнє природне середовище, припинення руйнування навколишнього природного середовища у межах міст (зокрема,

недопущення необґрунтованого знищення зелених насаджень у межах міст під час виконання будівельних чи інших робіт, незаконного відведення земельних ділянок, зайнятих зеленими насадженнями, під будівництво);

7) забезпечення збереження, відновлення та збалансованого використання рослинного світу України;

8) забезпечення сталого управління водними ресурсами за басейновим принципом;

9) забезпечення сталого використання та охорони земель, покращення стану вражених екосистем та сприяння досягненню нейтрального рівня деградації земель, підвищення рівня обізнаності населення, землевласників і землекористувачів щодо проблем деградації земель;

10) стимулювання впровадження систем екологічного управління на підприємствах одночасно з поліпшенням екологічних характеристик продукції, у тому числі на основі міжнародних систем сертифікації та маркування

11) впровадження технологій електронного урядування в екологічній сфері.

У вище згаданому законі СЕО визначено одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики, який дасть змогу запобігти негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановити відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. Конкретні заходи щодо захисту атмосферного, водного та ґрунтового середовища вживаються відповідно до специфіки окремих джерел забруднення.

Стратегію екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затверджену Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1363-р, розроблено з метою підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливів та наслідків зміни клімату в Україні.

Реалізація Стратегії направлена на виконання Україною міжнародних зобов'язань в рамках Паризької кліматичної угоди щодо скорочення викидів парникових газів та адаптації до наслідків глобальної зміни клімату.

Основними екологічними загрозами для України є значний рівень забруднення атмосферного повітря, водних та земельних ресурсів, недосконала система державного нагляду (контролю) та моніторингу навколишнього природного середовища. Також склалася критична ситуація з утворенням, накопиченням, зберіганням, переробленням, утилізацією та захороненням відходів.

Відповідно до Стратегії екологічної безпеки найбільш вразливими до наслідків зміни клімату в Україні є такі соціально економічні сектори як: біорізноманіття, водні ресурси, енергетика, громадське здоров'я, лісове господарство, прибережні території, рибне

господарство, сільське господарство, ґрунти тощо. І саме на них буде направлена основна діяльність Уряду в рамках реалізації документу.

Реалізація Стратегії досягнення цілей державної політики щодо екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату здійснюватимуться в два етапи. У результаті її впровадження очікується: зменшення рівня промислового забруднення, створення ефективної системи хімічної безпеки, забезпечення раціонального використання природних ресурсів; досягнення «доброго» екологічного стану вод, забезпечення сталого лісоуправління та підвищення адаптивної здатності лісових екосистем, створення правових та економічних підстав запровадження ієрархії поведінки з відходами, підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні, посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату, стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях тощо.

Впровадження стратегії відбуватиметься відповідно до розробленого і затвердженого Операційного плану реалізації Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, в якому прописані заходи на найближчі три роки.

Юридичні засади поведінки з водними ресурсами визначаються Водним кодексом України (від 06.06.95 № 213/95-ВР) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом'якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об'єктів і захисту прав водокористувачів.

Найголовнішими питаннями у сфері водопостачання та водовідведення є дозвіл на забір води із джерел водопостачання (дозвіл на спеціальне водокористування) і дозвіл на скидання очищених та неочищених стічних вод у навколишнє середовище. З 04.06.2017 набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру щодо спеціального водокористування» від 07.02.2017 № 1830-VIII, яким внесено зміни до Водного кодексу України в частині процедури отримання дозволів на спеціальне водокористування.

Відповідно до внесених змін до ст. 49 Водного кодексу України дозвіл на спеціальне водокористування видається територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства.

Інформація про видані дозволи на спеціальне водокористування суб'єктам господарювання розміщується на сайті Державного агентства водних ресурсів України (<https://data.gov.ua/dataset/water-use-permits>).

Основне чинне екологічне законодавство та норми у сфері користування водними ресурсами:

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування» (від 13.03.2002 № 321, зі змінами);
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується» (від 11.09.1996 № 1100, зі змінами);
- Державні санітарні норми та правила «Питна вода. Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами» (від 15.12.1994 № 116);
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» (від 18.12.1998 № 2024, зі змінами).

Правове та інституційне регулювання та основні екологічні вимоги у сфері охорони атмосферного повітря регламентуються Законом України «Про охорону атмосферного

повітря» від 16.10.1992 № 2707-ХІІ. Юридичні засади поводження з водними ресурсами визначаються Водним кодексом України від 06.06.1995 № 214/95-ВР та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення.

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються Законом України «Про відходи» від 05.03.1998 № 187/98-ВР та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля.

Містобудівні заходи забезпечують охорону природного середовища шляхом раціонального функціонального зонування території, створення санітарно-захисних зон, визначення територій природно-заповідного фонду, забезпечення екологічного балансу природно-ландшафтних та урбанізованих територій.

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, у якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм у процесі інвестиційної діяльності. Так, Законом України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-ХІІ встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України. У разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також, відповідно до ст. 8 інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля його діяльності у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059- VIII.

Відповідно до нормативно-правової бази України, Стратегія відповідає ряду зобов'язань:

1. Пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
2. Проведення природоохоронних заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;
3. Проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
4. Підвищення комфортності сформованої міської забудови за рахунок її реконструкції, відновлення і модернізації;
5. Вжиття заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;
6. Впровадження роздільного збору сміття;
7. Вивезення твердих побутових відходів на полігон ТПВ, згідно з договором;
8. Забезпечення загальної доступності Стратегії та самого звіту СЕО відповідно до вимог Законів України «Про доступ публічної інформації» і «Про стратегічну екологічну оцінку» шляхом здійснення публікації у друкованих засобах масової інформації та розміщення на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування.

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що Стратегія, відповідає цілям екологічної політики, встановлених на національному та регіональному рівнях; враховує більшість з них і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ -50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки реалізації цілей та завдань Стратегії для біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Згідно Методичних рекомендацій зі здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 року № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори і фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, безпеки життєдіяльності населення та взаємодії цих факторів. Вторинні наслідки – це вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття. Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

Антропогенним чинником змін в громаді залишається функціонування вугільної шахти, діяльність якої призводить до забруднення довкілля. Разом з тим, стратегічне бачення Стратегії орієнтоване на те, щоб зробити МТГ екологічно чистою і безпечною громадою.

На екологічну ситуацію може вплинути демографічний чинник. Оскільки чисельність населення в місті зменшується, а мешканці старішають, може відбутися суттєве зменшення чисельності наявних працівників, особливо молодих. Більшість факторів, які впливають на демографічну ситуацію в громаді, формуються на загальнодержавному рівні і залежать від військових дій, фінансово-економічного стану та добробуту населення. Припинення військових дій, подолання фінансової кризи та поліпшення економічного стану населення, в свою чергу, призведе до досягнення сталого демографічного розвитку, є тривалим і складним процесом.

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності (прямий і опосередкований вплив людства на навколишнє середовище та його компоненти внаслідок господарської діяльності), які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

На території Белзької громади при дотриманні та виконанні захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин, не очікується.

Зміна клімату і мікроклімату в результаті реалізації Стратегії не очікується, оскільки відсутні причини, які призводять до їх зміни, а всі стратегічні цілі направлені на покращення екологічної ситуації.

Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, також відсутні.

Синергічні наслідки також відсутні.

Робоча група з СЕО здійснила експертну оцінку ймовірного впливу Стратегії на складові довкілля відповідно до контрольного переліку, наведеного в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1

**Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії
відповідно до контрольного переліку**

Чи може реалізація Стратегії спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Повітря				
1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	
2. Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?			+	
3. Погіршення якості атмосферного повітря?			+	+
4. Появу джерел неприємних запахів?			+	
5. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
Водні ресурси				
6. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?				+
7. Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			+	+
8. Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			+	+
9. Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
10. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			+	
11. Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	
12. Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			+	
13. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	+
14. Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			+	
15. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?		+		
16. Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	
Відходи				
17. Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?			+	+
18. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			+	
19. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			+	
20. Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			+	
21. Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	
Земельні ресурси				
22. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?		+	+	

Чи може реалізація Стратегії спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
23. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			+	
24. Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			+	
25. Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			+	
26. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			+	+
27. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад?			+	
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
28. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			+	
29. Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	+
30. Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?		+		
31. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			+	
32. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?		+		
33. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?		+		
34. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			+	
Населення та інфраструктура				
35. Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?		+		
36. Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?		+		
37. Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?		+		
38. Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?		+		
39. Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?		+		
40. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	
Екологічне управління та моніторинг				
41. Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
42. Погіршення екологічного моніторингу?			+	+
43. Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
44. Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	

Чи може реалізація Стратегії спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Інше				
45. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?		+		
46. Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			+	
47. Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?		+		
48. Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
49. Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			+	
50. Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямиий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

В результаті реалізації документу державного планування стан довкілля та умов життєдіяльності населення, його стан здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу зміниться в кращу сторону, тому що вибрано найбільш екологічно безпечне бачення Стратегії з урахуванням соціального, екологічного та економічного впливу.

На основі експертних оцінок, представлених в таблиці, можна зробити такі висновки щодо ймовірного впливу Стратегії на довкілля:

Таблиця 6.2

Висновки щодо ймовірного впливу Стратегії на довкілля

Складові	Опис
Атмосферне повітря	У результаті реалізації Стратегії не передбачається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану.
Водні ресурси	Стратегія не передбачає створення підприємств, діяльність яких призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Тому реалізація Стратегії не має призвести до погіршення стану водних ресурсів. Водночас Стратегія містить оперативну ціль 2.2. Модернізація та розвиток інженерної інфраструктури, що передбачає створення системи централізованого водовідведення, а також оперативну ціль 2.3. Покращення стану навколишнього середовища, що передбачає покращення екологічного стану водних об'єктів
Відходи	Реалізація цілі 2.3. Покращення стану навколишнього середовища сприятиме зменшенню обсягів утворення твердих побутових відходів, створення ефективної системи поводження з ТПВ. Такі заходи як ліквідація стихійних сміттєзвалищ, встановлення спеціальних окремих контейнерів для скла, паперу, пластикових пляшок і змішаних відходів в населених пунктах громади, поступове запровадження чіткої системи збирання сміття (графіки вивезення) на усій території громади, активізація укладення договорів на вивезення ТПВ, закупівля техніки, просвітницька діяльність щодо створення екологічної культури мешканців мають виключно позитивний ефект.
Земельні ресурси	Внаслідок реалізації Стратегії не передбачається змін у топографії або в характеристиках рельєфу та появи таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози.
Біорізноманіття та рекреаційні зони	У Стратегії не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття та рекреаційні зони. Натомість, такі заходи як громадський контроль за веденням лісового господарства на території громади, ліквідація аварійних, фаутичних дерев та сухоостою, кронування та обрізка дерев, закупівля та висадка саджанців дерев і квітів, розбивка клумб, квітників, недопущення поширення борщівника Сосновського на території сіл громади, викошування узбіч, зон зелених

Складові	Опис
	насаджень, парків, скверів, місць загального користування оперативної цілі 2.3. Покращення стану навколишнього середовища матимуть позитивний вплив на збереження біорізноманіття.
Культурна спадщина	Реалізація Стратегії не має призвести до негативного впливу на об'єкти історико-культурної спадщини. Реалізація оперативної цілі 1.3. Привабливий туристичний простір має на меті підтримку, збереження, реконструкцію, реставрацію історичних пам'яток, пам'яток архітектури, культурної, історичної спадщини громади.
Населення та інфраструктура	Стратегія не передбачає появи нових ризиків для здоров'я населення громади. Натомість, всі цілі, завдання Стратегії спрямовані на покращення умов життя і діяльності громадян. До того ж реалізація оперативної цілі 3.2. Ефективна мережа закладів охорони здоров'я та соціального захисту має сприяти покращенню здоров'я жителів громади. Для створення безпечних умов на дорогах запланована реалізація оперативної цілі 2.1. Якісні та безпечні дороги.
Екологічне управління, моніторинг	Стратегія не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки, натомість передбачає покращення поведінки з відходами та енергомодернізації комунальних будівель.
Кумулятивний (накопичувальний) вплив	Ймовірність того, що реалізація Стратегії приведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі собою будуть незначними, але в сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, відсутня.

Таким чином, реалізація Стратегії розвитку Белзької територіальної громади на період до 2027 року не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Водночас реалізація усіх оперативних цілей Стратегії сприятиме покращенню екологічної ситуації в територіальній громаді.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ

Реалізація Стратегії передбачає виконання заходів та проектів, що стосуються будівництва, енергозбереження і раціонального використання природних ресурсів, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища.

На основі пропозицій, наданих членами Робочої групи з проведення Стратегічної екологічної оцінки Стратегії, для зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання Стратегії пропонується реалізація комплексу заходів наведених в таблиці 7.1.

Таблиця 7.1

Можливі превентивні заходи за складовими навколишнього природного середовища

Компонент довкілля	Основні проблеми, пов'язані з ДЦП	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків
Атмосферне повітря	Вплив промислових підприємств	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Здійснення природоохоронних заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря ▪ Стимулювання заходів підвищення енергетичної ефективності і енергозбереження у всіх галузях
Водні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Зношеність та нестача водоносних систем. ▪ Відсутність систем водовідведення ▪ Занедбаність водних об'єктів 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Охорона, екологічне оздоровлення та відтворення водних об'єктів ▪ Визначення розмірів і меж водоохоронних зон ▪ Забезпечення населення і галузей економіки водними ресурсами в необхідній кількості та відповідної якості ▪ Будівництво водопровідних та каналізаційних мереж, очисних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання, зокрема в сільських

Компонент довкілля	Основні проблеми, пов'язані з ДДП	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків
		населених пунктах ▪ Розширення сфери надання послуг та збільшення обсягів використання води із поверхневих джерел, скорочення обсягів використання питної води із підземних джерел.
Земельні ресурси	▪ Інтенсивне промислове використання земель (шахти). ▪ Зниження родючості ґрунтів.	▪ Рекультивація порушених територій. ▪ Інженерно-технічні, агролісомеліораційні та ґрунтозахисні заходи ▪ Проведення постійного земельного аудиту
Лісові ресурси	▪ Нелегальна та неконтрольована вирубка лісів ▪ Поширення борщівника Сосновського на території сіл громади	▪ Досягнення оптимальної лісистості в громаді ▪ Створення лісових захисних насаджень на еродованих землях, вздовж водних об'єктів та полязахисних смуг ▪ Громадський контроль за веденням лісового господарства на території громади ▪ Заходи по попередженню підпалів та незаконної вирубки лісів ▪ Ліквідація аварійних, фаутичних дерев та сухоостою, кронування та обрізка дерев ▪ Закупівля та висадка саджанців дерев і квітів, розбивка клумб, квітників ▪ Ліквідація борщівника Сосновського на території сіл громади ▪ Викошування узбіч, зон зелених насаджень, парків, скверів, місць загального користування
Поводження з відходами	▪ Наявність несанкціонованих сміттєзвалищ ▪ Незадовільний рівень централізованого вивезення та роздільного збору ТПВ. ▪ Незадовільна організація планової очистки по збору та своєчасному видаленню відходів на сміттєзвалища.	▪ Ліквідація стихійних сміттєзвалищ ▪ Встановлення спеціальних окремих контейнерів для скла, паперу, пластикових пляшок і змішаних відходів в населених пунктах громади ▪ Поступове запровадження чіткої системи збирання сміття (графіки вивезення) на усій території громади ▪ Активізація укладення договорів на вивезення ТПВ ▪ Закупівля техніки ▪ Просвітницька діяльність щодо створення екологічної культури мешканців ▪ Впровадження інноваційних розробок та впровадження новітніх технологій у галузі переробки відходів.

Робоча група вважає, що в Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади до 2027 року слід приділити більше уваги стратегічним питанням екологічної безпеки. Ключовими питаннями мають бути розробка й прийняття документів, які регламентують екологічну політику громади. Вихідною точкою є складання екологічного паспорту Белзької міської територіальної громади, ведення обліку ресурсів та визначення шляхів їх збереження, а кінцевою метою - запровадження екологічного управління. Ключовим моментом є не лише розробка й прийняття необхідних документів, але і виконання передбачених заходів, запорукою чого є успішне фінансове планування.

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ

Стратегія розвитку Белзької громади розроблена на довгостроковий період і є плановим документом.

Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії вказує на те, що її реалізація позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття. Це означає, що Стратегія спрямована на екологічно збалансований сценарій розвитку і не потребує розгляду альтернатив.

Під час підготовки Звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля.

У контексті стратегічної екологічної оцінки Стратегії може бути розглянутий і інший сценарій розвитку: гіпотетичний «нульовий», за яким Стратегія не затверджується та більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію.

Гіпотетичний сценарій пов'язаний із збереженням нинішнього стану громади. Цей варіант виходить з того, що зміни практично не відбуватимуться. При цьому якісні показники розвитку будуть залишатись малорухомими. А це стримує процеси збалансованого (сталого) розвитку громади.

Реалізація гіпотетичного сценарію ілюструє значне загострення екологічних проблем, перешкоджаючих набуттю комфортних умов життя та добробуту населення.

Отже, за результатами аналізу визначено, що в рамках гіпотетичного сценарію подальший сталий розвиток Белзької громади є ускладненим, і цей сценарій призводить до погіршення екологічної ситуації в межах її території.

Натомість, у Стратегії розглянуто три сценарії можливого розвитку громади, які є описом послідовності подій від теперішнього до майбутнього стану розвитку територіальної громади, що ґрунтується на припущеннях: песимістичний (інерційний), оптимістичний (модернізаційний) та базовий (реалістичний).

Песимістичний сценарій розвитку громади формується за комплексу припущень, що баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним, тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: громада рухається по інерції, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку громади.

Як вплине хід даного сценарію на довкілля та стан здоров'я населення.

До 2027 року кількість населення громади поступово скорочується. Водночас спостерігається його «старіння». Ситуацію погіршуватимуть міграційні процеси, молодь покидає громаду в пошуках кращої життєвої перспективи.

Ймовірність затоплення шахт та екологічної кризи посилюється.

Проблеми поводження з відходами не вирішуються, що також призводить до погіршення екологічної ситуації на території громади.

Ситуація щодо водозабезпечення не задовольняє потреби населення, що також впливає на привабливість громади для подальшого життя населення.

Внаслідок відсутності системи водовідведення та достатньої очистки водою збільшується обсяг забруднення поверхневих вод.

Продовжується поступове зниження родючості ґрунтів.

Продовжується нелегальна та неконтрольована вирубка лісів.

Погіршується стан здоров'я населення.

Оптимістичний сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші зовнішні (національні та регіональні) та внутрішні (ті, які громада здатна

створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни.

Як вплине хід даного сценарію на довкілля та стан здоров'я населення.

До 2027 року, через різке покращення якості життя, кількість населення громади значно зростає, міграційні процеси припиняються, молодь залишається працювати у громаді.

На території громади створюються привабливі умови для розміщення малих і середніх високотехнологічних виробничих підприємств та сфери послуг для бізнесу.

У сільських територіях інтенсифікується виробництво і переробка екологічної сільськогосподарської продукції. Формуються місцеві продуктові бренди. Місцева продукція популяризується на фестивалях і святкуваннях, які стають відомими у регіоні та країні і приваблюють велику кількість учасників.

Через активне залучення коштів покращується інфраструктура водопостачання та водовідведення, поводження з відходами, стан навколишнього природного середовища.

Внаслідок функціонування ефективної системи охорони здоров'я та покращення екологічної ситуації в громаді значно покращується стан здоров'я населення.

Реалістичний (базовий) сценарій розвитку є результатом критичної оцінки та можливих обмежень формування системи припущень оптимістичного сценарію розвитку: громада докладает зусилля для розвитку, хоча суспільно-економічний стан країни в цілому залишається нейтральним.

Як вплине хід даного сценарію на довкілля та стан здоров'я населення.

До 2027 року скорочення чисельності населення громади поступово припиняється, проте надалі спостерігається його «старіння». Інтенсивність міграційних процесів зменшується, молодь отримує ширший вибір пропозицій щодо працевлаштування та рідше покидає громаду в пошуках кращої життєвої перспективи.

На території громади створюються привабливі умови для розміщення малих і середніх, в тому числі високотехнологічних, виробничих підприємств та сфери послуг для бізнесу.

У сільських територіях поступово налагоджується виробництво і переробка екологічної сільськогосподарської продукції. Формуються місцеві продуктові бренди. Місцева продукція популяризується на фестивалях і святкуваннях, які стають відомими у регіоні і приваблюють щораз більше учасників.

Покращується стан зелених насаджень, водойм, ґрунтів.

Вирішується проблема подачі води та поводження з відходами.

Основними видами туризму у громаді є історичний та зелений. Починає розвиватись відновлювана енергетика.

Внаслідок проведеної оптимізації соціальної сфери громади, поступово скорочуються витрати на соціальну сферу, операційно вільні кошти місцевого бюджету спрямовуються покращення матеріально-технічної бази, впровадження заходів з енергоефективності.

Поступово покращується стан здоров'я населення.

Дана альтернатива наближена до оптимістичного сценарію, базується на досягненні цілей, передбачених Стратегією.

Розпочавши процес стратегічного планування, Белзька територіальна громада зайняла тим самим активну позицію у формуванні власного майбутнього, яке повинно реалізуватися саме за реалістичним (базовим) сценарієм розвитку.

Як наслідок систематичної та постійної роботи за таким сценарієм, вдається реалізувати до 90 % запланованих у Стратегії заходів, що до 2027 року приводить до покращення якості освіти, охорони здоров'я, культури та інших сфер діяльності громади, а також зростання чисельності та диверсифікації суб'єктів господарювання у громаді на рівні, достатньому для забезпечення нормального функціонування адміністративно-територіальної одиниці.

Загалом Стратегія розвитку Белзької громади побудована на засадах збалансованого (сталого) розвитку. Збалансованість вимагає інтеграції та балансування економічних,

соціальних і екологічних цілей. Стратегія поряд з економічними та соціальними цілями містить ціль «Покращення стану навколишнього середовища», яка передбачає досягнення високих екологічних стандартів. Це означає, що Стратегія спрямована на екологічно збалансований розвиток і тому не потребує альтернативних цілей та пріоритетів, а також альтернативних варіантів розвитку.

В інтересах ефективного та сталого розвитку громади та підвищення якості життя населення найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Стратегії.

Жодні ускладнення у ході виконання СЕО для Робочої групи (у тому числі щодо недостатності інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки) не виникали.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Стратегії, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію документу;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, чи Стратегія виконується відповідно до ухваленого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» моніторинг наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднюється один раз на рік органом місцевого самоврядування на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет. У разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, ОМС вживає заходів для їх усунення.

Моніторинг проводиться згідно з Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.

Постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» затверджено Порядок проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів. Відповідно до документу до моніторингу включаються такі компоненти як: а) стан виконання плану заходів шляхом порівняння фактично отриманих значень індикаторів оцінки результативності виконання завдань і їх прогнозних значень та б) динаміка зміни значень показників, що застосовуються для розрахунку індексів конкурентоспроможності регіону та регіонального людського розвитку.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого кола відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих в Стратегії індикаторів може включати еколого-економічні та екологічні індикатори:

- економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів;
- економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів;

- обсяги коштів МТД, кредитів, інвестиційних ресурсів фінансових установ в проекти енергоефективності, залучені містом;
- обсяги коштів, залучених населенням в рамках «теплих кредитів»;
- зменшення / збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення;
- обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища;
- кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти.

Вплив виконання Стратегії на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, може бути виявлений в результаті моніторингу реалізації проєктів та заходів, які матимуть прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення.

Для моніторингу даних впливів пропонується використання таких екологічних індикаторів (таблиця 9.1):

Таблиця 9.1

Екологічні індикатори для моніторингу виконання Стратегії

№	Індикатор
Забруднення повітря	
1.	Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел
2.	Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від пересувних джерел
3.	Обсяг споживання енергоресурсів установами комунальної власності
4.	Обсяг споживання енергоресурсів населенням
Водні ресурси	
5.	Відсоток житлового фонду, забезпеченого водопостачанням
6.	Відсоток житлового фонду, забезпеченого водовідведенням
7.	Обсяг скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти
8.	Обсяги забору та використання води
9.	Відсоток очищених прибережних смуг річок та водойм
Озеленення/Лісистість	
10.	Відсоток прибраних узбіч, парків, скверів, місць загального користування
11.	Площа земель природно-заповідного фонду у загальній території громади
12.	Площа лісів у загальній території громади
Ґрунти	
13.	Питома вага площі сільсько-господарських угідь екстенсивного використання (сіножатей, пасовищ) у загальній території громади
14.	Питома вага площі деградованих земель у загальній території громади
Відходи	
15.	Обсяги утворення ТПВ на території громади
16.	Обсяги утворення промислових відходів на території громади
17.	Чисельність встановлених контейнерів для сортування сміття
18.	Відсоток мешканців, які уклали угоди на вивезення ТПВ
19.	Відсоток ліквідованих стихійних сміттєзвалищ до загальної кількості
Здоров'я населення	
20.	Рівень захворюваності населення громади
21.	Природний приріст (скорочення) населення громади
22.	Відсоток оновлення матеріально-технічної бази первинної ланки медицини у громаді

Відстеження динаміки відповідних індикаторів та показників соціально-економічного та екологічного розвитку дозволять чітко відслідковувати ефективність реалізації Стратегії. Кількість екологічних індикаторів можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані.

Результати моніторингу Белзька міська рада оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік протягом строку дії Стратегії та через рік після закінчення такого строку.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, міська рада вживає заходів для їх усунення, а також розглядає пропозиції щодо внесення змін до Стратегії з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Транскордонні наслідки виконання Стратегії відсутні, оскільки її виконання не матиме наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, сусідніх держав.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

1. Стратегія розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року базується на принципах збалансованого економічного та соціального розвитку громади, раціонального використання ресурсного потенціалу та екологічної безпеки. Стратегічні напрями розвитку громади включають природоохоронну складову й спрямовані на забезпечення цілей з розвитку екологічно чистої та енергоефективної громади.

2. Екологічна ситуація на території громади характеризується відносною стабільністю показників. Разом з тим, висока зношеність інфраструктури громади, відсутність системи водовідведення, низький рівень енергоефективності, ресурсозатратність бюджетних установ, відсутність належного поводження з твердими побутовими відходами, зокрема їх переробки та захоронення, інтенсивне використання земельних ресурсів в комплексі створюють екологічні загрози для громади.

3. Стратегія в цілому спрямована на зменшення впливів на довкілля. Цілі Стратегії узгоджуються з державними та регіональними екологічними цілями, визначеними Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» та Стратегією екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженою Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1363-р.

4. Реалізація Стратегії не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох оперативних цілей Стратегії забезпечить покращення екологічної ситуації.

5. Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, відсутня.

6. Моніторинг ефективності впровадження Стратегії за допомогою екологічних індикаторів є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме впровадження Стратегії, та необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку громади.

З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розроблення Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та заходів мінімізації негативних ризиків. Реалізація Стратегії, за умови дотримання екологічних вимог, сприятиме збереженню довкілля та зменшенню антропогенного навантаження. Робота у напрямку досягнення її цілей забезпечить стійкий розвиток громади, що поєднуватиме діяльність екологічно

відповідального бізнесу, раціональне використання природних ресурсів та покращить якість життя мешканців Белзької міської територіальної громади.

СКЛАД

Робочої групи з проведення стратегічної екологічної оцінки Стратегії розвитку Белзької міської територіальної громади на період до 2027 року

1. Стародуб Тарас Петрович - перший заступник міського голови, голова Робочої групи
2. Ребрина Любов Ярославівна - керуюча справами виконавчого комітету Белзької міської ради, заступник голови Робочої групи
3. Кучвара Наталія Євгенівна - секретар Белзької міської ради, депутат Белзької міської ради, секретар робочої групи
4. Кісілевич Роман Юрійович - начальник відділу архітектури, містобудування, охорони навколишнього природного середовища та земельних відносин Белзької міської ради
5. Фіяла Мар'ян Володимирович - головний спеціаліст відділу забезпечення роботи ради
6. Гремента Марія Григорівна - начальник відділу освіти культури молоді та спорту ради
7. Грица Марія Володимирівна - начальник загального відділу Белзької міської ради
8. Стародуб Олег Петрович - начальник відділу житлово-комунального господарства капітального будівництва та інвестицій Белзької міської ради
9. Михнич Оксана Іванівна - староста с. Муроване, с. Себечів, с. Вербове
10. Леськів Ольга Григорівна - староста с. Жужеляни, с. Цеблів, с. Перемисловичі, с. Заболоття
11. Козак Ольга Петрівна - староста с. Ванів, с. Глухів
12. Гулич Оксана Василівна - староста с. Корчів, с. Стаївка
13. Біловус Євгенія Антонівна - староста с. Домашів, с. Діброва, с. Острівок, с. Воронів
14. Панас Оксана Петрівна - староста с. Хлівчани, с. Тяглів
15. Саган Олександра Павлівна - староста м. Угнів, с. Заставне
16. Леуш Марія Григорівна - староста с. Карів, с. Михайлівка, с. Піддубне
17. Прихід Мирослава Олексіївна - директор комунального підприємства «Белзкомунсервіс» м. Белз, депутат Белзької міської ради
18. Кулик Роман Петрович - депутат Белзької міської ради
19. Вітик Мирон Богданович - керівник СФГ «Жужіль», депутат Белзької міської ради
20. Брезовський Максим Миколайович - депутат Белзької міської ради
21. Соляк Наталія Іванівна - т.в.о. головного лікаря Белзької районної лікарні, депутат Белзької міської ради

**СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ СТАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ
СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ БЕЛЗЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ**

Ціль/ Завдання	Показник	Одиниця вимірюван ня	Базове значення 2021	Проміжне значення 2022	Проміжне значення 2023	Проміжне значення 2024	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
1. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНА ЕКОНОМІКА										
1.1. Просторове планування										
1.1.1. Розроблення та актуалізація містобудівної документації	Наявність Комплексного плану просторового розвитку території громади	+/-	-	В розробці	В розробці	+	+	+	+	Інформація ОМС
	% населених пунктів з актуальною містобудівною документацією	%	30	50	60	70	80	90	100	Інформація ОМС
1.1.2. Інвентаризація ресурсів громади (земельні, майнові)	% наданого в оренду комунального майна від загальної чисельності згідно електронної бази комунального майна	%	-	5	10	15	20	25	30	Інформація ОМС
1.1.3. Земельний аудит на постійній основі	Надходження до бюджету з продажу та оренди комунального майна і Землі	млн.грн. на рік	2,250	4,0	4,0	5,0	5,0	6,0	7,0	Інформація ОМС
1.2. Успішний та конкурентоспроможний бізнес										
1.2.1. Систематизація інформації про інвестиційний потенціал громади	Наявність інвестиційного паспорту громади	+/-	-	В розробці	+	+	+	+	+	Інформація ОМС
	Наявність системи моніторингу економічної діяльності бюджетоутворюючих суб'єктів господарювання	+/-	-	В розробці	+	+	+	+	+	Інформація ОМС

Ціль/ Завдання	Показник	Одиниця вимірюван ня	Базове значення 2021	Проміжне значення 2022	Проміжне значення 2023	Проміжне значення 2024	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
1.2.2. Підвищення конкурентоспро можності агропромислово го комплексу	Наявність освітнього проєкту для виробників сільсько- господарської продукції і селян	+/-	-	В розробці	+	+	+	+	+	Інформація ОМС
	Чисельність фермерських господарств та сімейних ферм	Одиниць	15	18	23	30	40	50	60	Інформація ОМС
1.2.3. Створення умов для розвитку промислового комплексу громади	Чисельність пропозицій інвестиційних об'єктів промислового призначення на території громади	Одиниць	15	35	55	75	95	115	135	Інформація ОМС
	Чисельність штатних працівників суб'єктів господарювання	Осіб	1706	1880	2070	2280	2510	2770	3050	Інформація ГУ ДПС у Л/о
	Розмір середньомісячної заробітної плати	Грн	14 040,3	14 320,0	14 600,0	14 890,0	15 180,0	15 500,0	15 810,0	Інформація ГУ ДПС у Л/о
1.2.4. Підтримка малого та середнього бізнесу	Чисельність фізичних осіб- підприємців	Осіб	92	110	140	175	220	275	345	Інформація ГУ ДПС у Л/о
	Чисельність об'єктів торгівлі	Одиниць	71	90	115	150	185	225	265	Інформація ОМС
	Чисельність об'єктів побутового обслуговування населення	Одиниць	22	35	50	65	80	95	110	Інформація ОМС
	Наявність агенції місцевого економічного розвитку	+/-	-	Створення	+	+	+	+	+	Інформація ОМС
1.2.5. Розвиток трудоу ресурсів	Чисельність навчальних баз для проходження виробничих практик на підприємствах та організаціях громади	Одиниць	-	2	3	4	5	6	7	Інформація ОМС

Ціль/ Завдання	Показник	Одиниця вимірюван ня	Базове значення 2021	Проміжне значення 2022	Проміжне значення 2023	Проміжне значення 2024	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
	Чисельність осіб, що пройшли підготовку, підвищення кваліфікації	Осіб	5	20	30	40	50	70	80	Інформація ОМС
	Чисельність написаних, підготовлених грантових проєктів жителів, бізнесу та організацій громадянського суспільства громади	Одиниць	-	1	5	10	15	25	35	Інформація ОМС
1.2.6. Стимулювання підприємницької активності жителів	Наявність ГО «Белзька школа підприємництва»	+/-	-	-	Створення	+	+	+	+	Інформація ОМС
	Чисельність проведених заходів у бібліотеках з питань підприємництва	Одиниць	-	10	20	30	50	70	80	Інформація ОМС
	Чисельність стартапів в рамках місцевої програми підтримки підприємництва	Одиниць	-	5	10	15	20	25	30	Інформація ОМС
1.3. Привабливий туристичний простір										
1.3.1. Забезпечення позиціонування та просування туристичних destinations і туристичного бренду громади	Наявність єдиного брендингу громади, символіки та слоганів, маркетингу та промоції території громади	+/-	-	В розробці	+	+	+	+	+	Інформація ОМС
	Наявність е-календаря культурно-мистецьких та спортивно-масових подій	+/-	-	В розробці	+	+	+	+	+	Інформація ОМС
1.3.2. Створення нових та облаштування	Обсяг надходжень туристичного збору до бюджету громади	Грн	-	15 000	50 000	100 000	200 000	300 000	500 000	Інформація ОМС

Ціль/ Завдання	Показник	Одиниця вимірюван ня	Базове значення 2021	Проміжне значення 2022	Проміжне значення 2023	Проміжне значення 2024	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
наявних туристичних продуктів	Чисельність нових та облаштованих наявних туристичних продуктів.	Одиниць	-	3	7	12	15	19	25	Інформація ОМС
1.3.3. Створення та підтримка якісного туристичного сервісу	Чисельність суб'єктів господарювання у сфері туризму (в т.ч. сільського туризму)	%	-	25	35	50	70	80	90	Інформація ОМС
	Чисельність відведених земельних ділянок для розміщення об'єктів туристичного сервісу (готельно-відпочинкових комплексів, відкритих просторів, АЗС, СТО, місць відпочинку)	Одиниць	-	7	12	15	18	21	25	Інформація ОМС
	Чисельність організованих турів для вивчення найкращого досвіду (в т.ч. міжнародного) з розвитку туристичного сервісу (з залученням місцевих підприємців та мешканців).	Одиниць	-	1	2	4	6	9	12	Інформація ОМС
1.3.4. Розвиток сільського туризму	Чисельність суб'єктів господарювання у сфері туризму (в т.ч. сільського туризму)	Одиниць	-	20	30	50	70	90	120	Інформація ОМС
1.3.5. Збереження історико-архітектурної спадщини	Кількість відреставрованих пам'яток історико-культурної спадщини	Одиниць	-	1	2	3	4	5	6	Інформація ОМС

Ціль/ Завдання	Показник	Одиниця вимірюван ня	Базове значення 2021	Проміжне значення 2022	Проміжне значення 2023	Проміжне значення 2024	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
1.3.6. Вивчення найкращого досвіду (в т.ч. міжнародного) розвитку туризму у громадах	Кількість проведених туристичних заходів	Одиниць	-	6	10	15	20	25	30	Інформація ОМС
1.3.7. Налагодження транскордонного партнерства	Чисельність партнерів транскордонного співробітництва		1	3	8	13	18	22	27	Інформація ОМС
2. КОМФОРТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ										
2.1. Якісні та безпечні дороги										
2.1.1. Створення належної та якісної дорожньої мережі	Відсоток протяжності відремонтованих, збудованих доріг від загальної протяжності доріг громади	%	-	10	20	30	40	50	60	Інформація ОМС
	Кількість придбаної комунальної техніки	Одиниць	1	2	4	5	7	8	11	Інформація ОМС
2.1.2. Розвиток транспортної інфраструктури	Кількість відновлених, впроваджених маршрутних перевезень	Одиниць	-	1	2	3	4	5	6	Інформація ОМС
2.1.3. Створення системи безпеки у громаді	Кількість встановлених «безпечних точок» в громадських місцях	Одиниць	-	5	8	10	13	15	25	Інформація ОМС
2.2. Модернізація та розвиток інженерної інфраструктури										

Ціль/ Завдання	Показник	Одиниця вимірюван ня	Базове значення 2021	Проміжне значення 2022	Проміжне значення 2023	Проміжне значення 2024	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
2.2.1. Розвиток системи централізованого водопостачання	Відсоток житлового фонду, забезпеченого водопостачанням	%	17	23	32	39	48	55	60	Інформація ОМС
2.2.2. Створення системи централізованого водовідведення	Відсоток житлового фонду, забезпеченого водовідведенням	%	-	-	15	25	35	45	55	Інформація ОМС
2.2.3. Впровадження енергоефективного освітлення вулиць	Кількість населених пунктів, де облаштовано вуличне освітлення	Одиниць	15	16	18	19	21	22	24	Інформація ОМС
	Відсоток заміненіх старих ліхтарів вуличного освітлення на LED- технології	%	10	20	50	50	50	50	100	Інформація ОМС
2.2.4. Безбар'єрне середовище	Відсоток закладів з облаштованою інфраструктурою доступності	%	-	10	20	30	40	50	60	Інформація ОМС
2.3. Покращення стану навколишнього середовища										
2.3.1. Створення ефективної системи поводження з ТПВ	Чисельність встановлених контейнерів для сортування сміття	Одиниць	3	8	13	18	23	27	35	Інформація ОМС
	Відсоток мешканців, які уклали угоди на вивезення ТПВ	%	17	25	32	40	50	60	70	Інформація ОМС
	Відсоток ліквідованих сміттєзвалищ	%	-	20	35	50	65	80	100	Інформація ОМС

Ціль/ Завдання	Показник	Одиниця вимірюван ня	Базове значення 2021	Проміжне значення 2022	Проміжне значення 2023	Проміжне значення 2024	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
2.3.2. Покращення екологічного стану водних об'єктів	Відсоток очищених прибережних смуг річок та водойм	%	-	5	10	20	30	40	50	Інформація ОМС
2.3.3. Збереження природних ресурсів громади	Відсоток прибраних узбіч, парків, скверів, місць загального користування	%	10	20	30	40	50	60	70	Інформація ОМС
3. ЯКІСНЕ ЖИТТЯ										
3.1. Сучасний освітній простір										
3.1.1. Оптимальна модель освітньої мережі	Середній бал ЗНО у громаді	Бали ЗНО	-	140	145	150	155	160	165	Інформація ОМС
	Середня вартість навчання одного учня	Грн	44 257,1	42 000	38 000	34 000	30 000	25 000	20 000	Інформація ОМС
3.1.2. Впровадження енергоєфективни х заходів в освітніх установах	Вартість споживання енергоносіїв у закладах освіти	Тис. грн	3 102,4	2 790,0	2 510,0	2 260,0	2 030,0	1 830,0	1 650,0	Інформація ОМС
3.1.3. Зміцнення матеріально- технічної бази	Відсоток закладів з оновленою матеріально-технічною базою	%	25	30	35	45	50	55	70	Інформація ОМС
3.1.4. Вивчення проектного менеджменту, підтримка шкільних проектів з залучення МТД	Відсоток залученої молоді до науково-дослідницької, експериментальної, творчої та проектної діяльності	%	-	5	10	20	30	40	60	Інформація ОМС

Ціль/ Завдання	Показник	Одиниця вимірюван ня	Базове значення 2021	Проміжне значення 2022	Проміжне значення 2023	Проміжне значення 2024	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
3.2. Ефективна мережа закладів охорони здоров'я та соціального захисту										
3.2.1. Посилення спеціалізації Белзької РЛ, забезпечення сучасним обладнанням, розвиток хоспісного відділення	Закупівля цифрового обладнання для Белзької РЛ	Одиниць	-	1	2	3	4	5	6	Інформація ОМС
	Кількість створених додаткових місць у хоспісному відділенні Белзької районної лікарні	%	-	5	10	15	20	25	30	Інформація ОМС
3.2.2. Розбудова первинної ланки медичних закладів, створення КНП «Белзький центр первинної медико-санітарної допомоги»	Створення КНП «Белзький центр первинної медико-санітарної допомоги»	+/-	-	+	+	+	+	+	+	Інформація ОМС
	Відсоток оновлення матеріально-технічної бази первинної ланки медицини у громаді	%	-	10	20	30	40	50	70	Інформація ОМС
3.2.3. Створення умов для діяльності аптечних закладів	Чисельність аптечних закладів	Одиниць	1	3	5	5	7	11	16	Інформація ОМС
3.2.4. Розвиток системи надання соціальних послуг	Відсоток самотніх громадян забезпечених обслуговуванням від загальної кількості потребуючих	%	-	25	45	60	65	70	75	Інформація ОМС
	Наявність "Соціального містечка"	+/-	-	В розробці	+	+	+	+	+	Інформація ОМС

Ціль/ Завдання	Показник	Одиниця вимірюван ня	Базове значення 2021	Проміжне значення 2022	Проміжне значення 2023	Проміжне значення 2024	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
3.3. Нова культурна платформа з пріоритетом на спорт та здоровий спосіб життя										
3.3.1 Модернізація закладів культури під культурно- мистецькі центри	Моніторинг результативності гурткової роботи та проведених заходів для дорослого населення	+/-	-	В розробці	+	+	+	+	+	Інформація ОМС
	Відсоток оновлення матеріально-технічної бази закладів культури	%	-	10	20	30	40	50	70	Інформація ОМС
3.3.2 Трансформація бібліотек	Кількість створених на базі публічних бібліотек громадських просторів для підтримки освіти впродовж життя	Кількість	-	2	5	7	9	11	14	Інформація ОМС
	Середньорічна чисельність відвідувань бібліотечних закладів	Одиниць	102 570	120 000	150 000	165 000	180 000	195 000	225 000	Інформація ОМС
3.3.3. Облаштування відкритих «громадських просторів» та локацій для мешканців громади	Чисельність облаштованих громадських просторів, парків та скверів на території громади з доступом до безкоштовного WI-FI	Одиниць	-	3	5	8	11	15	18	Інформація ОМС
	Чисельність відремонтованих центральних площ у кожному населеному пункті з використанням елементів доступності	Одиниць	-	1	3	5	8	11	14	Інформація ОМС
3.3.4. Облаштування спортивної	Кількість облаштованих спортивних та дитячих майданчиків	Кількість	16	19	22	25	28	31	34	Інформація ОМС

Ціль/ Завдання	Показник	Одиниця вимірюван ня	Базове значення 2021	Проміжне значення 2022	Проміжне значення 2023	Проміжне значення 2024	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
інфраструктури	Чисельність збудованих (відремонтованих) сучасних спортивних полів	Одиниць	1	2	3	4	5	6	7	Інформація ОМС
	Чисельність відремонтованих спортивних залів у закладах освіти	Одиниць	-	1	2	3	5	7	8	Інформація ОМС
3.3.5. Створення та промоція культурних та спортивних можливостей	Рівень проведення культурно-мистецьких заходів	Низький/ Середній/ Високий	Низький	Середній	Високий	Високий	Високий	Високий	Високий	Інформація ОМС
	Наявність системи ефективного інформування населення щодо культурних та спортивних можливостей	+/-	-	В розробці	+	+	+	+	+	Інформація ОМС
3.4. Прозора і ефективна влада										
3.4.1. Підвищення якості надання адміністративних послуг, створення ЦНАПу	Кількість громадських організацій на території громади	Кількість	-	Створення	2	3	5	7	9	Інформація ОМС
	Наявність ЦНАПу	+/-	-	+	+	+	+	+	+	Інформація ОМС
	Рівень якості надання наданих адміністративних послуг	Низький/ Середній/ Високий/	Низький	Середній	Високий	Високий	Високий	Високий	Високий	Інформація ОМС
3.4.2. Запровадження інструментів громадської участі та публічності управління	Наявність громадського бюджету	+/-	-	+	+	+	+	+	+	Інформація ОМС
	Кількість реалізованих проєктів громадського бюджету	Кількість	-	2	5	9	14	20	27	Інформація ОМС

**ПЕРЕЛІК ПОТЕНЦІЙНИХ РИЗИКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
БЕЛЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ**

Тип ризику (фінансові, політичні, економічні, демографічні та ін.)	Опис ризику/ наслідки	Відповідальний за управління ризиками	Оцінка ризику на початок періоду		Короткий опис ризику протягом звітного періоду	Дії/ реагування / вжиті заходи протягом звітного періоду	Оцінка ризику на кінець періоду	
			Загальний рівень ризика (високий, низький, середній)	Оцінка динаміки ризика (позитивна стабільна, негативна)			Загальний рівень ризика (високий, низький, середній)	Оцінка динаміки ризика (позитивна стабільна, негативна)
Фінансовий, економічний	Закриття ВП «Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля», як наслідок - втрата 87 % надходжень податку з доходів фізичних осіб, що становить 67 % усіх податкових надходжень бюджету громади	Белзька міська рада	Середній	-	-	-	-	-
Політичний	Зміна керівництва громади на підставі виборчого законодавства, що може спричинити зміну стратегічних пріоритетів розвитку	Белзька міська рада	Низький	-	-	-	-	-
Демографічний	Продовження природного та міграційного скорочення населення, наслідком чого є процес «старіння» населення та поступова втрата трудового ресурсу громади	Белзька міська рада	Низький	-	-	-	-	-